

LEKSIKALE BASISKATEGORIEË:
PROBLEME VIR DIE "WORKING GRAMMARIAN"

Alta Oosthuizen
Universiteit van die Oranje Vrystaat

SPIL PLUS 2

1980

Hierdie stuk verteenwoordig die teks van 'n skripsie met die titel "Die probleem van die reduksie/proliferasie van leksikale basiskategorieë in transformasioneel-generatiewe grammatika" waarvoor die graad M.A. in Maart 1980 deur die Universiteit van Stellenbosch aan Aletta Elizabeth Oosthuizen toegeken is. Die navorsing wat tot hierdie skripsie gelei het is onder leiding van prof. R.P. Botha uitgevoer.

INHOUD

	BLADSY
1. Inleiding	1
2. Die teoretiese begrip "leksikale basiskategorie"	7
2.1 Inleiding	7
2.2 Die teoretiese begrip "leksikale basiskategorie" in die Standaardteorie	7
2.2.1 Inleiding	
2.2.2 'n Eerste definisie van 'n leksikale basiskategorie	8
2.2.3 Twee alternatiewe voorstelle vir die proses van leksikale invulling	9
2.2.4 Twee addisionele kriteria vir 'n leksikale basiskategorie	14
2.2.5 Lys van leksikale basiskategorieë	15
2.2.6 Die begrip "leksikale basiskategorie" in die Standaardteorie	16
2.3 Die teoretiese begrip "leksikale basiskategorie" in Leksikalistiese Sintaksis	18
2.3.1 Inleiding	18
2.3.2 Die Leksikalistiese Hipotese	18
2.3.3 Die begrip "leksikale kategorie" in Jackendoff (1977)	20
2.3.3.1 Leksikale kategorieë in 'n PS-afleiding	20
2.3.3.2 Leksikale kategorieë as bundels sintakties-distinktiewe kenmerke	25
2.3.3.3 Nie-algemeenheid van transformasies as 'n criterium vir leksikale kategorieë.....	29
2.3.4 Samevatting	30
2.4 Die teoretiese begrip "nie-terminale basiskategorie" in die raamwerk van Generatiewe Semantiek	32
2.4.1 Inleiding	32
2.4.2 Enkele basisaannames in Generatiewe Semantiek	33
2.4.3 Kriteria vir nie-terminale basiskategorieë	34
2.4.4 Enkele krities-evaluerende opmerkings	42

3.	h Metodologiese analise van enkele kategorie-argumente	46
3.1	Inleiding	46
3.2	Kategorie-argumente vir Preposisie	46
3.2.1	Becker en Arms (1969)	46
3.2.1.1	Inleiding	46
3.2.1.2	h Kort oorsig oor die inhoud van die artikel	48
3.2.1.3	h Rekonstruksie van kategorie-argumente vir Predikaat	52
3.2.1.4	Kriteria vir die basiskategorie Predikaat	59
3.2.1.5	Samevatting	60
3.2.2	Jackendoff (1973)	61
3.2.2.1	Inleiding	61
3.2.2.2	h Kort oorsig oor die inhoud en opbou van die artikel	62
3.2.2.3	h Rekonstruksie van kategorie-argumente vir Preposisie as h leksikale basiskategorie	63
3.2.2.4	Kriteria vir h (leksikale) basiskategorie	76
3.3	Kategorie-argumente vir Kontentief	78
3.3.1	Bach (1968)	78
3.3.1.1	Inleiding	78
3.3.1.2	h Kort oorsig oor die inhoud en opbou van die artikel	79
3.3.1.3	h Rekonstruksie van kategorie-argumente vir Kontentief	83
3.3.1.4	Kriteria vir h leksikale basiskategorie in Bach se siening	88
3.3.1.5	Enkele slotopmerkings	88
3.4	Kategorie-argumente vir Verbum	89
3.4.1	Lakoff (1970)	89
3.4.1.1	Inleiding	
3.4.1.2	h Kort oorsig oor die inhoud en opbou van die stuk	90
3.4.1.3	h Rekonstruksie van kategorie-argumente vir Verbum	94
3.4.1.4	Kriteria vir h leksikale basiskategorie	106
3.5	Kategorie-argumente vir Auxiliarium	108
3.5.1	Inleiding	108

3.5.2	Ross (1969)	109
3.5.2.1	Inleiding	109
3.5.2.2	'n Kort oorsig oor die inhoud en opbou van die artikel	110
3.5.2.3	'n Rekonstruksie van kategorie-argumente vir Auxiliarium ...	111
3.5.2.4	Kriteria vir 'n leksikale basiskategorie	121
3.5.3	Pullum en Wilson (1977)	123
3.5.3.1	Inleiding	123
3.5.3.2	'n Kort oorsig oor die inhoud en opbou van die artikel	124
3.5.3.3	'n Rekonstruksie van kategorie-argumente en kriteria vir Auxiliarium en Verbum	125
3.5.3.4	Enkele krities-evaluerende opmerkings	135
3.5.4	Akmajian, Steele en Wasow (1979)	137
3.5.4.1	Inleiding	137
3.5.4.2	'n Kort oorsig oor die inhoud en opbou van die artikel	138
3.5.4.3	'n Rekonstruksie van kategorie-argumente en kriteria vir die basiskategorie Auxiliarium	142
3.5.4.4	Enkele krities-evaluerende opmerkings	148
4.	'n Perspektief op die probleem van die reduksie/proliferasie van leksikale basiskategorieë	150
4.1	Inleiding	150
4.2	Die reduksionistiese siening van leksikale basiskategorieë .	150
4.2.1	Inleiding	150
4.2.2	'n Opsomming van kriteria vir leksikale basiskategorieë binne die reduksionistiese siening	151
4.2.2.1	Inleiding	151
4.2.2.2	Teorie	152
4.2.2.3	Praktyk	153
4.2.2.4	Teorie vs Praktyk	154
4.2.3	'n Kritiese evaluering van kriteria vir leksikale basis- kategorieë binne die reduksionistiese siening	155
4.2.3.1	Inleiding	155
4.2.3.2	Twee "semantiese" kriteria	156
4.2.3.3	Transformasietoets	157
4.2.3.4	"Sintaktiese" kriteria	163
4.2.3.5	'n "Fonologiese" kriterium	164
4.2.4	'n Kritiese evaluering van akseptabiliteitstandaarde in die reduksionistiese siening	165

4.2.5	Samevatting	168
4.3	Die proliferasionistiese siening van leksikale basis- kategorieë	169
4.3.1	Inleiding	169
4.3.2	'n Opsomming van kriteria vir leksikale basiskategorieë binne die proliferasionistiese siening	170
4.3.2.1	Inleiding	170
4.3.2.2	Teorie	170
4.3.2.3	Praktyk	171
4.3.2.4	Teorie vs Praktyk	173
4.3.3	'n Kritiese evaluering van kriteria vir leksikale basis- kategorieë binne die proliferasionistiese siening	173
4.3.3.1	Inleiding	173
4.3.3.2	'n "Semantiese" kriterium	174
4.3.3.3	Transformasietoets	175
4.3.3.4	"Sintaktiese" kriteria	177
4.3.3.5	'n "Fonologiese" kriterium	178
4.3.4	'n Kritiese evaluering van akseptabiliteitstandaarde in die proliferasionistiese siening	178
4.3.5	Samevatting	179
4.4	Perspektief	180
	Voetnote	185
	Bibliografie	210

HOOFSTUK 1

INLEIDING

'n Transformasioneel-generatiewe grammatika van 'n gegewe taal moet aan elke grammatikale sin van daardie taal 'n gepaste strukturele beskrywing toeken¹⁾. Sintaktiese basiskategorieë soos NP, VP, Aux, N, V, ensovoorts, is fundamentele komponente van sulke strukturele beskrywings. Dit lê dus voor die hand dat die teoretiese begrip "sintaktiese basiskategorie" in transformasioneel-generatiewe grammatika 'n sleutelbegrip is waarvan die inhoud volledig eksplisiet en goed-gefundeer moet wees²⁾. Hierdie begrip en die sintaktiese subteorie waarvan dit 'n onderdeel is voldoen egter nie aan die eise van eksplisietheid en gefundeerdheid nie. Dit blyk onder meer uit die opvallende meningsverskille tussen taalkundiges oor welke sintaktiese basiskategorieë in taal in die algemeen, en in afsonderlike tale voorkom. In hierdie studie word gepoog om vanuit 'n metodologiese oogpunt vas te stel wat dit is wat die begrip "sintaktiese basiskategorie", en meer spesifiek "leksikaal-sintaktiese basiskategorie", so problematies in transformasioneel-generatiewe grammatika maak. Om hierdie algemene doelstelling te presiseer is dit nodig om die inhoud van die betrokke begrippe in algemene terme toe te lig. "Sintaktiese basiskategorie" benoem enige kategorie wat deur die herskryf-reëls³⁾ onder S in die mees onderliggende sintaktiese struktuur⁴⁾ van 'n sin gegeneer word. Dit sluit dus in sowel die sogenaamde leksikaal-sintaktiese basiskategorieë soos N, V, en Adj, as die sogenaamde nie-leksikaal-sintaktiese basiskategorieë soos NP, VP en AP⁵⁾. "Leksikale basiskategorieë", 'n subklas van die sintaktiese basiskategorieë, is daardie kategorieë wat in die preterminale reeks van die basisstruktuur voorkom, en leksikale items direk domineer⁶⁾. "Nie-leksikale basiskategorieë" benoem al die ander sintaktiese basiskategorieë, dit wil sê, dié wat nie in die preterminale reeks voorkom nie⁷⁾.

In sy boek Aspects of the theory of syntax⁸⁾ stel Chomsky die volgende sintaktiese basiskategorieë vir Engels voor⁹⁾:

- (1) S, VP, V, NP, Det, N, Art, Aux, M¹⁰⁾
Adverbial, Copula, Predicate¹¹⁾
Predicate-Nominal, Prepositional Phrase¹²⁾
Place Adverbial, Time Adverbial¹³⁾
Direction, Duration, Place, Frequency¹⁴⁾, etc.

Sedert die verskyning van Aspects het taalkundiges wat binne die breë raamwerk van TG werk veranderinge voorgestel in verband met Chomsky se inventaris van basiskategorieë¹⁵⁾. 'n Eerste tipe voorstel is vir die (behoud en) uitbreiding van die Aspects-basiskategorieë¹⁶⁾. Hierdie tipe voorstel word veral gemaak deur taalkundiges wat werk binne die algemene raamwerk van die sogenaamde "Extended Standard Theory"¹⁷⁾, of die algemene raamwerk van sogenaamde "Leksikalistiese Sintaksis"¹⁸⁾. 'n Tweede tipe voorstel is vir die reduksie van die Aspects-basiskategorieë¹⁹⁾. Hierdie tipe voorstel word veral²⁰⁾ gemaak deur taalkundiges wat werk binne die algemene raamwerk van die sogenaamde "Abstrakte Sintaksis"²¹⁾, voorloper van die latere "Generatiewe Semantiek"²²⁾.

Hierdie twee tipes voorstelle kan geïllustreer word aan die hand van 'n konkrete geval: die kontroerse wat ontstaan het rondom die kategorie "Preposisie" (P). In hul poging om 'n deskriptief adekwate²³⁾ beskrywing van die sintaktiese aspek van die sinne van 'n spesifieke taal te gee, moes taalkundiges onder andere 'n antwoord op die volgende vraag vind:

- (2) Het die kategorie Preposisie in taal T die status van 'n leksikale basiskategorie?

In die literatuur is uiteenlopende antwoorde op die bostaande vraag gegee. In hul artikel "Prepositions as predicates" gee Becker en Arms met betrekking tot Engels 'n negatiewe antwoord op vraag (2). Met ander woorde, volgens hulle is die kategorie Preposisie nie in Engels 'n leksikale basiskategorie nie. Hulle maak die volgende voorstel oor die kategorie-status van P:

- (3) "... We will argue that prepositions share many basic features with verbs and may be presented at a fairly abstract level of the grammar as predicates. Please note that we are not saying that prepositions are verbs: our contention is simply that verbs and prepositions may be surface realizations of the same abstract semantic categories"²⁴⁾.

Jackendoff, daarenteen, oordeel dat die kategorie Preposisie in Engels wel 'n leksikale basiskategorie is. In sy artikel "The base rules for prepositional phrases" reageer hy teen voorstelle soos dié van Becker en Arms, en andere. Volgens Jackendoff het al hierdie voorstelle die volgende gemeen:

- (4) "... they deny that the category "preposition" has any real intrinsic syntactic interest other than as an annoying little surface peculiarity of English"²⁵⁾.

In sy artikel kom hy dan self tot die volgende konklusie:

- (5) "Our rather simple observations make it far more difficult to treat prepositions merely as features on verbs or nouns, phonologically realized through trivial transformations. Prepositions must instead be accorded the right to a small but dignified syntactic category of their own"²⁶⁾.

Die volgende problematiese situasie doen hom dus voor: sowel Becker en Arms en Jackendoff werk oënskynlik binne die breë raamwerk van transformasioneel-generatiewe grammatika. Tog is dit vir Becker en Arms moontlik om te argumenteer vir die konklusie dat P nie 'n leksikale basiskategorie van Engels is nie, maar bloot 'n oppervlakrealisasie is van 'n ander basiskategorie, Predikaat, terwyl Jackendoff argumenteer vir die konklusie dat P wel 'n leksikale basiskategorie van Engels is. Indien hulle egter inderdaad dieselfde teoretiese grondbeginsels onderskryf, en indien hulle werk met dieselfde begrip "leksikale basiskategorie", behoort dit nie moontlik te wees om sulke direk-teenstrydige konklusies te bereik nie. In sintaktiese studies binne die raamwerk van TG is die P-kontroverse ook geensins 'n geïsoleerde geval nie. Die leksikale-basiskategoriestatus van byvoorbeeld Auxiliarium²⁷⁾, Adjektief²⁸⁾, en Nomen²⁹⁾ was/is die onderwerp van soortgelyke kontroverses.

'n Eerste algemene vraag wat nou ontstaan by die taalwetenskaplike is die volgende:

- (6) Welke faktore is verantwoordelik vir die ontstaan van hierdie tipe problematiese situasie?

Om 'n antwoord op (6) te gee, sou dit onder meer nodig wees om eers 'n antwoord op die volgende vraag te soek:

- (7) Welke funksie(s) en eienskappe word toegeken aan leksikale basiskategorieë in die teoretiese raamwerke van die ST, die EST, LS, en GS onderskeidelik?

Dit is naamlik moontlik dat die funksie(s) en eienskappe van 'n leksikale basiskategorie in die onderskeie versies van TG verskil. Taalkundiges wat binne verskillende versies van hierdie benaderingswyse opereer, sou dan inderdaad verskillende standpunte kon huldig oor die leksikale basiskategoriestatus van 'n konstituent.

Die doelstelling van die onderhawige studie is om antwoorde te probeer vind op die vrae (6) en (7) hierbo deur onder andere die volgende, meer spesifieke, vrae te beantwoord:

- (8) Aan welke kriteria moet 'n kategorie voldoen om die status van leksikale basiskategorie te hê in die teoretiese raamwerke van die ST, die EST, LS en GS onderskeidelik?
- (9) In terme van welke oorwegings motiveer taalkundiges ("working grammarians")³⁰
- (i) voorstelle vir die behoud van die Aspects-basiskategorieë?
  - (ii) voorstelle vir die uitbreiding van die Aspects-basiskategorieë?
- (10) Welke implikasies het die uitbreiding/reduksie van leksikale basiskategorieë vir:
- (i) die eksplanatoriese adekwaatheid van die algemene taalteorie?
  - (ii) die deskriptiewe adekwaatheid van afsonderlike grammatikas?
- (11) Is die implikasies van (10) sodanig dat daaruit blyk dat die probleem van die uitbreiding/reduksie van leksikale basiskategorieë 'n empiriese probleem is?

- (12) Indien hierdie probleem wel 'n empiriese probleem is, welke benadering is dan die mees aanvaarbare: die benadering waarvolgens die inventaris leksikale basiskategorieë uitgebrei behoort te word, of die benadering waarvolgens die inventaris leksikale basiskategorieë gereduseer behoort te word?

Die antwoorde op die bostaande vyf vrae sal binne die raamwerk van hierdie studie gesoek word deur, in die eerste plek, na te gaan welke funksie(s) en eienskappe aan leksikale basiskategorieë toegeken word in die teoretiese uiteensettings van die Standaardteorie, die EST, Leksikalistiese Sintaksis en Generatiewe Semantiek. In die tweede plek word 'n metodologiese analise gemaak van konkrete grammatikale analises in terme van leksikale basiskategorieë. Die doelstelling met die metodologiese analise is om na te gaan in terme van welke oorwegings die sogenaamde "working grammarian" sy hipoteses oor leksikale-basiskategoriestatus regverdig, en of hierdie oorwegings ooreenstem met die oorwegings wat geld in die spesifieke versie van transformasioneel-generatiewe grammatika waarbinne hy werk.

Die algemene metodologiese begrippe raamwerk waarbinne hierdie studie gedoen word, word uiteengesit in Botha (1973), en Botha (1978). Die term "metodologiese analise"³¹⁾ behels in hierdie studie die identifikasie, analise en rekonstruksie van (i) grammatikale en algemeen-linguistiese argumente, (ii) die interrelasie tussen individuele argumente, en (iii) die standaard waarvolgens die meriete van 'n individuele argument bepaal word. Die term "analise van 'n argument" behels volgens Botha (1973: 20) drie onderling verwante bewerkings:

- (13) "First, confronted with an argument, the critic has to determine its components, the relations among the components, and the logical and epistemological properties of each component. Second, having laid bare the structure of the argument, the critic has to identify this argument as an instance of one or another general form of argument. Third, taking into consideration the logical and epistemological properties of the individual argument as well as the significant properties of the general argument form of which this argument happens to be an instance, the critic has to make an assessment of the merit of the argument."

'n "Argument"³²⁾ is 'n versameling geordende bewerings of proposisies wat tot een van twee tipes behoort, naamlik konklusies en premisse. Die konklusie is die proposisie wat aangevoer word op basis van die ander proposisies binne dieselfde argument. Die proposisies waarop die konklusie gebaseer word, verteenwoordig die premisse van die argument. Die premisse van 'n argument behoort tot twee klasse: bypremis en hoofpremis. Bypremis representeer die gegewens/data waarop die konklusie gebaseer word. Die hoofpremis wettig of magtig die stap vanaf die bypremis na die gevolgtrekking. Die hoofpremis het tipieserwys 'n indien ... dan-vorm. Die term "kategorie-argument" word in hierdie studie gebruik om kortweg te verwys na 'n argument waarin vir/teen die leksikale-basiskategoriestatus van 'n klas leksikale items betoog word. Kategorie-argumente waarin betoog word vir die reduksie van die aantal Aspects-basiskategorieë noem ek voortaan "reduksionistiese argumente". "Proliferasionistiese argumente", weer, verwys in hierdie studie na kategorie-argumente waarin vir die behoud of uitbreiding van die aantal Aspects-basiskategorieë betoog word.

Die res van hierdie studie is in terme van drie hoofstukke georganiseer. In hoofstuk 2 word 'n uiteensetting gegee van die funksie(s) en eienskappe wat aan 'n leksikale basiskategorie toegeken word in die teoretiese raamwerke van die Standaardteorie, die EST, Leksikalistiese Sintaksis, en Generatiewe Semantiek, onderskeidelik. In hoofstuk 3 word 'n metodologiese analise gemaak van enkele kategorie-argumente wat aangevoer is vir die kategorieë Preposisie, Kontentief, Verbum, en Auxiliarium. In hoofstuk 4 word gepoog om 'n kritiese perspektief op die probleem van reduksie vs. proliferasie van leksikale basiskategorieë te gee deur kriteria wat binne die onderskeie sienings aangevoer word, metodologies en substantief te evalueer.

HOOFSTUK 2

DIE TEORETIESE BEGRIP "LEKSIKALE BASISKATEGORIE"

2.1. INLEIDING

In hierdie hoofstuk word 'n antwoord gesoek op vraag (7) hierbo, hier herhaal as (1):

- (1) Welke funksies en eienskappe word toegeken aan leksikale basiskategorieë in die teoretiese raamwerke van die ST, die EST, LS en GS onderskeidelik?

In §2.2, §2.3, en §2.4 gee ek 'n uiteensetting van die eienskappe en funksies wat eksplisiet en/of implisiet toegeken word aan 'n leksikale basiskategorie in die teoretiese raamwerk van die Standaardteorie, Leksikalistiese Sintaksis, en Generatiewe Semantiek, onderskeidelik. Die betrokke eienskappe en funksies word telkens geherformuleer as kriteria waaraan:

- (i) 'n kategorie moet voldoen om die status van leksikale basiskategorie te hê, en/of
- (ii) leksikale items moet voldoen om tot 'n spesifieke leksikale basiskategorie te behoort.

2.2. DIE TEORETIESE BEGRIP "LEKSIKALE BASISKATEGORIE" IN DIE STANDAARDTEORIE

2.2.1. INLEIDING

In Aspects of the Theory of Syntax (1965: veral hoofstuk 2) maak Chomsky 'n aantal teoretiese uitsprake oor die begrip "leksikale basiskategorie"¹⁾ wat ek, met enkele aanvullings, vir doeleindes van hierdie studie as verteenwoordigend van die siening in die sogenaamde Standaardteorie sal beskou.

In §2.2 probeer ek, aan die hand van relevante aanhalings,

- (i) spesifieke kriteria vir leksikale basiskategorieë in die algemeen aflei, en
- (ii) 'n samehangende omskrywing van die begrip "leksikale basiskategorie" in die Standaardteorie gee.

As "kriteria" geld voortaan slegs dié oorwegings/maatstawwe wat empiriese (toetsbare) konsekwensies vir taalkundige ondersoek het.

2.2.2. 'n EERSTE DEFINISIE VAN 'n LEKSIKALE BASISKATEGORIE

Die basiskomponent ("base (sub-) component") bestaan, vir Chomsky, onder meer uit herskryfreëls ("rewriting rules") van die tipe vertakkingsreëls ("branching rules"), byvoorbeeld

$$(2) S \rightarrow NP \text{ Aux VP}^2)$$

Vertakkingsreëls genereer die kategoriale aspek van 'n sin in terme van kategorie-simbole. Elkeen van hierdie kategorie-simbole stel 'n sogenaamde basiskategorie voor.³⁾

Leksikale basiskategorieë is 'n bepaalde subklas van die volledige stel basiskategorieë. Die eerste formele omskrywing wat Chomsky (1965:74) gee van 'n leksikale basiskategorie lui as volg:

- (3) "A category that appears on the left of a lexical rule we shall call a lexical category."

Leksikale kategorieë is dus slegs daardie basiskategorieë waarvan die simbole aan die linkerkant van 'n leksikale (herskryf-) reël kan verskyn.

'n Leksikale (herskryf-) reël het in hierdie stadium van die uiteensetting vir Chomsky (1965:68) die vorm

$$(4) N \rightarrow \text{boy}$$

Uit (3) hierbo sou 'n (eerste) definisie van die klas "leksikale basiskategorieë" afgelei kon word:

- (5) 'n Leksikale basiskategorie is enige basiskategorie wat links van die pyl in 'n leksikale herskryfreël verskyn, dit wil sê, wat leksikale items direk domineer.

Definisie (5) is suiwer formeel-sintakties: gegee die volledige stel leksikale reëls van die grammatika, dan sou die stel leksikale basiskategorieë op ondubbelsinnige wyse geïdentifiseer kon word deur slegs al die simbole wat links van die pyl in 'n leksikale reël verskyn neer te skryf.

Die bruikbaarheid van (5) in Chomsky se uiteensetting word egter beperk deur twee faktore:

- (i) Chomsky (1965:68) gee slegs vier voorbeelde van leksikale reëls, naamlik

$$M \rightarrow \underline{\text{may}}$$

$$N \rightarrow \underline{\text{sincerity}}$$

$$N \rightarrow \underline{\text{boy}}$$

$$V \rightarrow \underline{\text{frighten}}$$

Die status van die eerste reël hierbo as leksikale reël is ook

nie heeltemal duidelik nie. Chomsky (1965:212) sê in voetnoot 9 tot hoofstuk 2:

(6) "One might question whether M should be regarded as a lexical category, or whether, alternatively, the rules $M \rightarrow \underline{\text{may}}, \underline{\text{can}} \dots$ should not be included in the set (5I)"

(ii) Die onderskeiding tussen leksikale items en grammatikale items word nie duidelik getref nie.⁴⁾

Hoewel (5) in beginsel 'n aanduiding gee van welke basiskategorieë in die Standaardteorie beskou word as leksikale basiskategorieë, is dit nog geen kriterium vir 'n leksikale basiskategorie nie; uit (5) blyk naamlik nie aan welke kondisies 'n basiskategorie moet voldoen om links van die pyl in 'n leksikale herskryfreël te verskyn nie. Definisie (5) het dus geen toetsbare konsekwensies vir taalkundige ondersoek nie.

2.2.3. TWEE ALTERNATIEWE VOORSTELLE VIR DIE PROSES VAN LEKSIKALE INVULLING.

Ten einde sintaktiese subkategorisasie-inligting⁵⁾ op die mees generaliserende wyse uit te druk, verwerp Chomsky verder in sy uiteensetting leksikale reëls van die tipe (4).

Sy (eerste) alternatiewe voorstel⁶⁾ behels onder meer die volgende:

(i) Die leksikale subkomponent (leksikon) bevat al die leksikale formatiewe, waar elke leksikale formatief die algemene vorm (D,C) het.

D = distinktiwe kenmerkmatraks van die leksikale formatief;
C = versameling gespesifiseerde sintaktiese kenmerke.

(ii) Die leksikale kategorie-simbole word in terme van sogenaamde subkategoriseringsreëls herskryf tot komplekse simbole. 'n Voorbeeld van sulke subkategoriseringsreëls is (7):

(7) (i) $N \rightarrow [+N, \pm \text{Common}]$
(ii) $[+ \text{Common}] \rightarrow [\pm \text{Count}]$ ⁷⁾ etc.

Reël (7) (i) word as volg geïnterpreteer: vervang die kategorie-simbool N in 'n afleiding deur een van die twee komplekse simbole, $[+N, + \text{Common}]$, of $[+N, - \text{Common}]$. Reël (7) (ii) spesifiseer dat enige komplekse simbool K, wat reeds die kenmerk $[+ \text{Common}]$ het, vervang moet word met 'n komplekse simbool wat al die kenmerke van K bevat, asook òf die kenmerk $[+ \text{Count}]$, òf die kenmerk $[- \text{Count}]$.

Binne hierdie raamwerk bestaan daar 'n enkele, universele leksikale reël ("convention") met die volgende strekking:

- (8) "If Q is a complex symbol of a preterminal string and (D,C) is a lexical entry, where C is not distinct from Q, then Q can be replaced by D."⁸⁾

Hoewel Chomsky self dit nêrens eksplisiet doen nie, sou sy eerste definisie van 'n leksikale kategorie as volg aangepas moes word:

- (9) 'n Leksikale kategorie is enige basiskategorie wat
- (i) in terme van 'n subkategoriseringsreël herskryf kan word tot 'n komplekse simbool in die preterminale reeks van 'n afleiding (of: links van die pyl in 'n subkategoriseringsreël kan verskyn),
  - (ii) waar hierdie komplekse simbool in terme van 'n leksikale reël soos (7) met die formatief D van 'n leksikale inskrywing (D,C) vervang kan word.

In terme van (9) sou mens, gegee al die subkategoriseringsreëls, en gegee al die leksikale inskrywings van 'n taal, die volledige stel leksikale kategorieë op ondubbelsinnige wyse kon vasstel; (9) is naamlik, soos (5), 'n suiwer formeel-sintaktiese definisie.

Chomsky (1965:107) gee ongelukkig in sy sketsmatige uiteensetting slegs voorbeelde van drie subkategoriseringsreëls, naamlik vir V, N en Adj, en byna geen voorbeelde van 'n leksikale inskrywing nie. Die moontlike toepassing van (9) vir die identifisering van die leksikale kategorieë word hierdeur erg beperk.

Chomsky voorsien voorts dat spesifieke basiskategorieë, dus ook leksikale kategorieë, in algemeen-substantiewe terme gekarakteriseer sou kon word.

Chomsky (1965:116) gee as voorbeelde definisies van die leksikale kategorieë N en V:

- (10) "Suppose that among the lexical categories we label as Noun the one that is selectionally dominant in the sense that its feature composition is determined by a context-free subcategorisation rule, its features being carried over by selectional rules to other lexical features."
- (11) "We can define V in various ways - for example, as the lexical category X that appears in a string ..X..NP or ..NP..X directly dominated by VP (assuming that there can only be one such X), or as the lexical category that may obtain its features from selectional rules involving two

or more N's (if transitivity is a category that is universally realized)."

Die karakteriserings (10) en (11) hierbo verwys na formeel-sintaktiese kenmerke van die betrokke kategorieë, naamlik (nie-) optrede met betrekking tot reëls - in dié geval subkategoriseringsreëls en seleksiereëls - en sintaktiese distribusie. Uit (11) sou byvoorbeeld 'n kriterium vir die leksikale basiskategorie V afgelei kon word:

- (12) Die leksikale basiskategorie V behoort
- a. voorafgegaan of gevolg te word deur 'n N(P), en
  - b. direk gedomineer te word deur VP.

Chomsky laat egter die moontlikheid oop dat substantiewe karakteriserings van hierdie tipe uiteindelik sal verwys na semantiese konsepte van die een of ander tipe - soos in tradisionele grammatika.⁹⁾ Dit is nie heeltemal duidelik wat die inhoud van die term "verwys" in hierdie verband is nie, met ander woorde, welke rol semantiese konsepte in die substantiewe karakteriserings van sintaktiese kategorieë mag speel nie.

In die artikel "Questions of form and interpretation" gee Chomsky (1975:92) 'n uiteensetting vandie sogenaamde "tese van die volle outonomie van sintaksis"¹⁰⁾

- (13) "...the thesis of 'absolute outonomy of formal grammar' .. implies that formal conditions on 'possible grammars' and a formal property of 'optimality' are so narrow and restrictive that a formal grammar can in principle be selected (and its structures generated) on the basis of a preliminary analysis of data in terms of formal primitives excluding the core notions of semantics, and that the systematic connections between formal grammar and semantics are determined on the basis of this independently selected system and the analysis of data in terms of the full range of semantic primitives. This thesis thus constitutes an empirical hypothesis about the organization of language."

In terme van die outonomie-tese in (13) word die moontlikheid uitgesluit dat formele begrippe gedefinieer kan word met verwysing na semantiese, of enige ander nie-formele primitiewe. In die substantiewe karakterisering van 'n formele begrip soos "leksikale kategorie" mag dus nie essensieel gebruik gemaak word van semantiese begrippe nie. Dit is dus nie duidelik uit die bewering van Chomsky (1965:117) wat die status is van die semanties-substantiewe karakteriserings van leksikale kategorieë wat hy voorsien nie.

Chomsky sluit nie die bestaan van betekenisvolle sistematiese verbande tussen die formele aspek en die semantiese aspek van die grammatika uit nie. Die enigste spesifieke toelaatbare rol wat Chomsky (1975:98) egter in terme van (13) aan semantiese oorwegings toeken, is dié van beperkings op sintaktiese analises:

(14) "...we can interpret the (Partee) arguments...as providing one of the 'constraints on possible syntactic analyses' on semantic grounds."

Chomsky (1965: 120-123) se tweede alternatiewe voorstel hou die volgende in:

- (i) Leksikale kategorie-simbole word per algemene konvensie vervang met 'n sogenaamde fop- ("dummy") simbool Δ . Hierdie fop-simbool in die preterminale string dui die posisies van leksikale kategorieë aan.
- (ii) 'n Leksikale inskrywing het die vorm (D, C) waar D 'n fonologiese matriks is, en C 'n komplekse simbool. Die komplekse simbool C bevat sowel inherente as kontekstuele sintaktiese kenmerke.
- (iii) Met elke komplekse simbool C word 'n substitusie-transformasie geassosieer. Hierdie transformasie vervang 'n fop-simbool in 'n boomdiagram K met (D, C) indien K aan die kondisies voldoen wat in C gespesifiseer word.

Met verwysing na die bostaande voorstel sou Chomsky se definisie (9) van 'n leksikale kategorie op nie-essensiële wyse aangepas kon word:

(15) 'n Leksikale kategorie is enige basiskategorie wat 'n fop-simbool Δ in die preterminale lyn van 'n afleiding domineer, waar hierdie Δ in terme van 'n leksikale substitusie-transformasie met 'n leksikale inskrywing van die vorm (D,C) vervang word, onderhewig aan bepaalde kontekstuele en inherente kondisies.

Soos by die twee voorafgaande definisies (5) en (9), is ook die bruikbaarheid van (14) onderhewig aan beperkings.

Elke leksikale kategorie-simbool word per algemene konvensie deur 'n leksikale transformasie met 'n fop-simbool Δ vervang. Die leksikale transformasies spesifiseer dus eksplisiet al die leksikale kategorieë van die grammatika. Chomsky (1965:122) gee egter slegs 'n abstrakte vorm van so 'n reël ($A \rightarrow \Delta$), en gee geen illustratiewe boomdiagramme waarin bepaalde kategorieë Δ -simbole domineer nie. Chomsky (1967:424) gee 'n voorbeeld van so 'n reël:

(16) N, V, ADJ, DET, M $\rightarrow$ Δ

Die kategorieë N, V, ADJ, DET en M in (15) kwalifiseer dus ingevolge kriterium (14) as leksikale basiskategorieë.

Ook Bach (1974:108) gee vir sy illustratiewe fragmentgrammatika 'n voorbeeld van so 'n reël:

(17) Let $B \rightarrow \Delta$, $B = N, V, \text{Adjective, Time, Location, SA}$ ¹¹⁾

In Aspects gee Chomsky voorkeur aan die eerste alternatief hierbo geskets. Hy beweer:

(18) "The earlier proposal was somewhat more restrictive in certain respects. In both formulations the contextual features (structure indices of substitution transformations) that may appear in the lexicon are limited by the conditions on strict subcategorization and selectional rules previously discussed.

But in the earlier formulation, with subcategorization rules given as rewriting rules, there is a further restriction. The ordering of the rewriting rule $A \rightarrow CS$ places an additional limitation on the class of contextual features that may be used."¹²⁾

In Chomsky (1967:421-427) verwys hy egter slegs na die tweede alternatief. Ook Bach (1974:138-139) verkies die tweede alternatief. Hy motiveer sy keuse as volg:

(19) "...the restrictiveness of the system turns out to be largely illusory. Notice, for example, that although we cannot have a single feature combining the types of environment of strict subcategorization and selectional features, we can provide combinations of features having the same effect. Second, the system makes claims about the relevance of certain features that are simply not borne out. Notice that the definition of the second type of complex-symbol rule forces us to classify verbs not only according to relevant features of their subjects and objects, such as $[\text{+ Animate}]$, but also according to completely irrelevant ones such as their ability to stand with an article ($[\text{+ Det-}]$). Third, as McCawley (1968 a) argued, the apparatus of selectional features duplicates the work of semantic projection rules. For example, a theory should not have to account twice for the fact that surprise demands an animate object. But if we must choose between the two types of explanations, then we must choose the semantic projection

rules, since they allow us to account for selectional facts that are unaccountable under the other theory...

Finally, as McCawley (1968 b) argued, it is possible to put restrictions on the standard theory that will reduce its power in more reasonable ways..."

2.2.4. TWEE ADDISIONELE KRITERIA VIR 'n LEKSIKALE BASISKATEGORIE

In 'n voetnoot tot sy betoog in hoofstuk 2 verwys Chomsky na twee moontlike addisionele kriteria vir die onderskeid tussen leksikale en nie-leksikale kategorieë.

Chomsky (1965:212) beweer:

- (20) "The general rule for conjunction seems to be roughly this: if XZY and XZ'Y are two strings such that for some category A, Z is an A, and Z' is an A, then we may form the string X Z and Z' Y, where Z and Z' is an A... But clearly, A must be a category of a special type; in fact, we come much closer to characterizing the actual range of possibilities if we limit A to major categories. By this criterium, M should be a lexical category."

In (20) hierbo word verwys na sogenaamde hoof- ("major") kategorieë. Chomsky tref vroeër in sy uiteensetting 'n onderskeid tussen sogenaamde hoof- ("major") en nie-hoofkategorieë:

- (21) "...a lexical category or a category that dominates a string ...X..., where X is a lexical category, we shall call a major category."¹³⁾

Die kriterium implisiet in (20) is primêr 'n kriterium vir 'n hoofkategorie, en slegs indirek 'n kriterium vir 'n leksikale basiskategorie. Uit (21) blyk naamlik dat die klas van hoofkategorieë meer omvattend is as die klas van leksikale kategorieë: alle leksikale kategorieë is hoofkategorieë, maar nie andersom nie. 'n Kriterium vir 'n hoofkategorie is by implikasie 'n kriterium vir 'n leksikale kategorie.

Die kriterium kan as (22) gerekonstrueer word:

- (22) 'n (Leksikale) Hoofkategorie is enige basiskategorie wat 'n term in die strukturele deskripsie van die algemene reël van konjunksie kan wees.

Uit sy uiteensetting van kriterium (22) lyk dit asof Chomsky dié kriterium aanvullend tot (5) gebruik.

Chomsky (1965:212) sê verder:

- (23) "Second, consider the phonological rules that assign stress in English by a transformational cycle. These rules assign stress in a fixed way in strings belonging to certain categories. By and large, the categories in question seem to be the major categories, in the sense just described."

Die kriterium in (22) is insgelyks primêr 'n kriterium vir 'n hoofkategorie en slegs indirek vir 'n leksikale basiskategorie.

- (24) 'n (Leksikale) Hoofkategorie is enige basiskategorie wat as term in die strukturele beskryping (SD) van 'n transformasionele fonologiese klemreël kan verskyn.

Die bostaande twee kriteria, (22) en (24), het oënskynlik die status van tentatiewe en addisionele algemene konvensies vir die onderskeid "leksikale/hoof-" vs. "nie-leksikale/hoofkategorieë." As aanduiding van die algemene rigting waarin Chomsky meen dié konvensies gesoek moet word, is veral (24) interessant. (Nie-) optrede met betrekking tot fonologiese klemreëls in die oppervlaktestruktuur is naamlik 'n kriterium vir bepaalde sintaktiese basiskategorie-onderskeidings.

Aangesien kriteria (22) en (24) egter nie primêr kriteria vir leksikale basiskategorieë is nie, gaan ek nie hier verder daarop in nie.

2.2.5. LYS VAN LEKSIKALE BASISKATEGORIEË

Die inventaris leksikale basiskategorieë wat in Aspects gedefinieer word deur (5), (9), en (14) hierbo, is baie klein. Dit sluit in:

- (25) N, V, Adj, M (?), Art (?)¹⁴⁾

Saam met definisie (5) gee Chomsky vier voorbeelde van leksikale reëls (vergelyk § 2.2.2., p.8 hierbo).

Die basiskategorieë wat links van die pyl in dié leksikale (herskryf-) reëls kan verskyn, is M, N, en V.

Dit blyk uit Chomsky se voetnoot 9 by hoofstuk 2 dat hy nie seker is oor die status van die reël $M \rightarrow \text{may}$, en dus oor die status (as leksikale basiskategorie) van M nie.

Chomsky gee, met verwysing na definisie (9), slegs voorbeelde van subkategoriseringsreëls vir N,¹⁵⁾ V,¹⁶⁾ en Adj.¹⁷⁾

Chomsky gee in (10) en (11) hierbo sogenaamde algemeen-substantiewe karakteriserings van N en V onderskeidelik.

Soos opgemerk op p. 12 hierbo, gee Chomsky (1965) by (15) geen konkrete voorbeeld van 'n reël wat 'n leksikale kategorie met 'n Δ -simbool vervang nie. In Chomsky (1967) verstrek hy wel die reël (15).

Hoewel Chomsky (1965) Art (the) nêrens eksplisiet in terme van 'n kriterium as basiskategorie klassifiseer nie, gee hy blyke van twyfel oor die kategorie se status.¹⁸⁾

In Chomsky (1965:65) (vergelyk voetnoot (7) hieronder) verwys hy na die Art the. In sy illustratiewe fragmentgrammatika op pp. 106-107 subkategoriseer hy Art.:

(26) Art $\rightarrow$ [$\pm$ Definite]

In terme van definisie (9) sou Art dus moontlik 'n leksikale basiskategorie kon wees.

2.2.6. DIE BEGRIP "LEKSIKALE BASISKATEGORIE" IN DIE STANDAARD-TEORIE

In dié paragraaf probeer ek, op grond van die voorafgaande bespreking, 'n enigsins samehangende omskrywing gee van die inhoud van die begrip "leksikale basiskategorie" in die Standaardteorie.

In terme van die outonomie-tese ((13) hierbo) kan die begrip "leksikale basiskategorie", soos trouens enige ander formele begrip, slegs formeel-sintaktiese inhoud hê. Die drie definisies (5), (9) en (14) wat uit Chomsky se betoog gehaal is, was dan ook formeel-sintakties. Gegee 'n volledige stel formele meganismes (leksikale reëls, leksikale items, subkategoriseringsreëls) dan kan die leksikale basiskategorieë op ondubbelsinnige wyse afgelei word deur formele bewerkings uit te voer.

Chomsky se omskrywing van 'n leksikale basiskategorie soos dit uit die drie definisies geblyk het, kan informeel as volg gestel word: 'n leksikale basiskategorie behoort tot daardie subklas basiskategorieë wat 'n leksikale item domineer, óf direk (definisie 5), óf indirek via 'n subkategoriseringsreël (definisie 9), óf indirek via 'n fop-simbool (definisie 14).

In (10) en (11) hierbo het Chomsky voorbeelde van sogenaamde algemeen-substantiewe karakteriserings van leksikale basiskategorieë gegee. Ook hierdie karakteriserings het slegs na formele meganismes verwys.

By (10) was die formele meganisme "subkategoriseringsreël", by (11) "sintaktiese distribusie" en "seleksiereël".

Chomsky se uiteensetting van die begrip "leksikale basiskategorie" in die Standaardteorie is egter onderhewig aan ernstige beperkings.

Chomsky (1975:82) formuleer die volgende doelstelling vir die algemene taalteorie:

- (27) "Each primitive notion should ideally be assigned a set of tests and criteria for applying it to the data."

In die geval van die primitiewe begrip "leksikale kategorie" sou mens dus kon verwag dat die Standaardteorie sulke toetse en kriteria verskaf. Chomsky (1965:117 en 142) gee 'n aanduiding dat sulke toetse en kriteria waarskynlik sal verwys na die formele rol wat 'n kategorie in die basiskomponent vervul. Hy gee egter geen konkrete voorbeelde nie. In die Standaardteorie word, sover ek kan vasstel, geen eksplisiete kriteria gegee waarvolgens die grammatikus kan bepaal:

- (i) wanneer twee leksikale items in dieselfde of verskillende leksikale kategorieë geplaas moet word nie, of
- (ii) wanneer twee leksikale kategorieë as verskillende kategorieë of as subkategorieë van 'n groter leksikale kategorie beskou moet word nie.

Chomsky (1965:63) beroep hom bloot op 'n tradisionele kategorie-indeling. Dit is verder noodsaaklik dat die teoretiese raamwerk duidelikheid verskaf oor fundamentele onderskeidings wat in kriteria gebruik word, byvoorbeeld leksikale vs. grammatikale items, leksikale vs. nie-leksikale herskryf-reëls. Chomsky eksplisiteer egter nie altyd hierdie onderskeidings genoegsaam nie.

Die bruikbaarheid van 'n bepaalde stel kriteria hang verder af van die volledigheid van die reëls (leksikale en subkategoriseringsreëls) en leksikale inskrywings in terme waarvan die kriterium geformuleer word. In sy sketsmatige uiteensetting in Aspects voldoen Chomsky nie aan hierdie vereiste nie, soos in my bespreking hierbo geblyk het.

Chomsky bied in Aspects nie 'n grondige en volledige teorie van leksikale basiskategorieë nie. Ernstige besware teen en tekortkominge in sy raamwerk-uiteensetting het hierbo geblyk. Tog is die raamwerk wat Chomsky in Aspects aanbied die volledigste uiteensetting van die siening van die sogenaamde Standaardteorie van leksikale basiskategorieë. Hierdie toedrag van sake is ooglopend problematies: geen kategorie-analise binne die raamwerk van die Standaardteorie kan aanspraak maak dat dit geskied teen

die agtergrond van 'n goedgegronde en volledige teorie van basiskategorieë nie. Hierdie faktor sou 'n belangrike oorsaak van die inkonklusiwiteit van die huidige kategorie-kontroverse kon wees.

Ek wil net ten slotte weer beklemtoon dat die siening van 'n leksikale basiskategorie wat hierbo uiteengesit is, sterk teoriegebonde is. In 'n teoretiese siening wat byvoorbeeld nie al die teoretiese grondbegrippe soos 'n outonomie-tese of die spesifieke siening van leksikale reëls onderskryf nie, het die kriteria nie meer geldigheid nie.

2.3 DIE TEORETIESE BEGRIIP "LEKSIKALE BASISKATEGORIE" IN LEKSIKALISTIESE SINTAKSIS

2.3.1 INLEIDING

In § 2.3 probeer ek 'n samehangende uiteensetting gee van die eienskappe en funksie van 'n sogenaamde "leksikale basiskategorie", soos dit gedefinieer word in die teoretiese raamwerk van Leksikalistiese Sintaksis. Met verwysing na teoretiese uitsprake van veral Jackendoff, en ander taalwetenskaplikes wat binne dié raamwerk werk,¹⁹⁾ probeer ek eksplisiete kriteria aflei waaraan 'n (basis-) kategorie moet voldoen om die status van leksikale basiskategorie te hê.

In § 2.3.2 word 'n uiteensetting gegee van die Leksikalistiese Hipotese en die belangrikste konsekwensies van dié hipotese. In § 2.3.3 reconstrueer en bespreek ek kriteria vir leksikale basiskategorieë wat in Leksikalistiese Sintaksis voorgestel word. Ten slotte, in § 2.3.4 gee ek 'n samehangende omskrywing van 'n leksikale basiskategorie in Leksikalistiese Sintaksis.

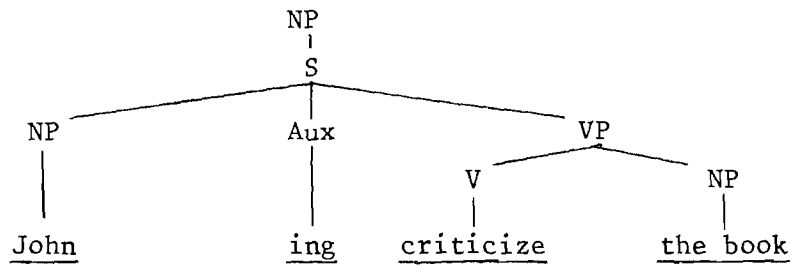
2.3.2 DIE LEKSIKALISTIESE HIPOTESE

Die teorie van Leksikalistiese Sintaksis (LS) het ontwikkel uit voorstelle wat Chomsky in die artikel "Remarks on Nominalization"²⁰⁾ gemaak het.

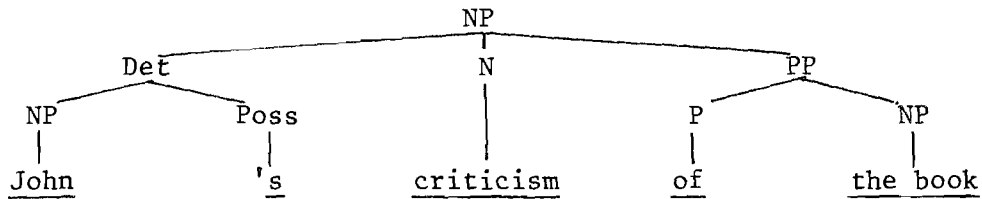
In hierdie artikel wys Chomsky op die opvallende sintaktiese en semantiese verskille tussen sogenaamde gerundiwiese nominale ("gerundive nominals") soos John's criticizing the book, en sogenaamde afgeleide nominale ("derived nominals") soos John's criticism of the book. Chomsky voer aan dat hierdie verskille verklaar kan word deur verskillende basisstrukture vir die twee tipes nominale aan te neem. 'n Gerundiwiese nominaal sou, volgens Chomsky, transformasioneel afgelei word uit 'n basisstruktuur soos (28):

(28)

'n Afgeleide nominaal, daarenteen, word deur die basisreëls onder 'n NP-knooppunt gegenerer, met as kern 'n N:

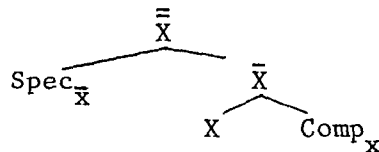

Die laasgenoemde voorstel van Chomsky staan bekend as die sogenaamde Leksikalistiese Hipotese (LH).

In die artikel probeer Chomsky onder meer aantoon dat hierdie uitbreiding van die basisreëlsonafhanklik geregverdig is, en betoog hy voorts dat nie slegs N nie, maar ook A en V in analoë basisstrukture kan verskyn. Om hierdie veralgemening uit te druk, stel Chomsky die sogenaamde $\bar{X}$ -konvensie voor. In skema (30) hieronder (uit Jackendoff (1977:17)) verteenwoordig

- X enige leksikale kategorie,
- $\bar{X}$ die knooppunt wat 'n leksikale kategorie onmiddellik domineer,
- $Comp_x$ 'n afkorting van die elemente wat na regs van 'n leksikale kategorie gegenerer word,
- $Spec_{\bar{X}}$ die materiaal wat na links van 'n leksikale kategorie gegenerer word, en
- $\bar{\bar{X}}$ die knooppunt twee knooppunte bo 'n leksikale kategorie.

(30)

Die skema (30) verteenwoordig dus 'n veralgemening van die basisstrukture wat met 'n leksikale kategorie geassosieer word.

Een van die belangrikste konsekwensies van die Leksikalistiese Hipotese vir die algemene taalteorie is, in die woorde van Jackendoff (1977:5),

(31) "... the claim that the theory of grammar must include a way to refer to more than one syntactic category, using a single term of

the structural description of a grammatical rule. Thus the Lexicalist Hypothesis not only changes the nature of relations among formatives such as derive and derivation but it has profound consequences for the role of syntactic categories in linguistic theory."

2.3.3. DIE BEGRIP "LEKSIKALE KATEGORIE" IN JACKENDOFF (1977)

In sy boek X̄ Syntax: A study of phrase structure (1977) werk Jackendoff die konsekwensies van die LH vir die rol van sintaktiese kategorieë volledig uit, en bring hy enkele wysiginge in Chomsky se oorspronklike voorstelle aan. Hy soek naamlik eksplisiet antwoorde op die volgende vrae:

(32) "What are the lexical categories (parts of speech) available to linguistic theory?

How are they associated with syntactic structures, and...what is the relationship between lexical categories and the syntactic constructions in which they take part?

What relationships exist among lexical categories and how can they be expressed?

What relationships exist among larger syntactic categories and how can they be expressed?"²¹⁾

Vir doeleindes van § 2.3 aanvaar ek Jackendoff se siening as verteenwoordigend van die basisaannames van Leksikalistiese Sintaksis, onder mee omdat dit die mees uitgebreide en een van die mees resente werke in LS is. Jackendoff reageer byvoorbeeld ook eksplisiet op onlangse alternatiewe analises binne die raamwerk.²²⁾ Ek verwys egter ter aanvulling op bepaalde punte ook na ander sienings.

2.3.3.1. LEKSIKALE KATEGORIEë IN 'n PS-AFLEIDING

Jackendoff (1977:3) se eerste karakterisering van die begrip leksikale kategorie lui as volg:

(33) "The categorial component includes a set of phrase-structure rules, which define the hierarchical syntactic categories of the language and simultaneously determine the left-to-right order of the members of each category. The phrase-structure rules generate a set of phrase-markers whose initial symbol is S and whose terminal symbols are the lexical categories of the language."

Uit (33) hierbo sou die volgende definisie van 'n leksikale kategorie afgelei kon word:

(34) Die (kategorie-) simbool van 'n leksikale kategorie kom in die terminale reeks van 'n PS-afleiding voor.

Definisie (34) is 'n formeel-sintaktiese definisie: enige kategoriesimbool wat in die terminale reeks van die struktuur bekend as 'n PS-afleiding voorkom, verteenwoordig 'n leksikale kategorie.²³⁾ Die PS-reëls het dus as een van hulle funksies dat hulle die leksikale kategorieë van 'n taal definieer. Gegee 'n volledige stel PS-reëls, dan kan die volledige inventaris leksikale kategorieë op ondubbelsinnige wyse vasgestel word. Die (onvolledige) stel PS-reëls en enkele PS-afleidings wat Jackendoff (1977) aanbied, definieer as leksikale kategorieë vir Engels:

(35) Verb (V), Noun (N), Adjective (A), Adverb (Adv), Preposition (P), Particle (Prt), Modal (M), Quantifier (Q), Article (Art), Degree word (Deg).²⁴⁾

In sigself het (34) egter slegs beperkte nut vir die grammatikus ("working grammarian") wat moet bepaal tot watter leksikale kategorie 'n arbitrêre versameling leksikale items behoort, en of twee leksikale items A en B tot dieselfde of verskillende leksikale kategorieë behoort. Definisie (7) spesifiseer naamlik nie die besondere voorwaardes waaraan 'n kategorie moet voldoen om in die terminale reeks van 'n PS-afleiding te mag verskyn nie. Definisie (34) sal dus aangevul moet word met spesifieke kriteria vir leksikale kategorieë wat toetsbare konsekwensies het.

'n Bewering van die $\bar{X}$ -konvensie oor die verhouding tussen leksikale kategorieë en groter hiërgies-sintaktiese kategorieë vorm wel die basis vir 'n kriterium:

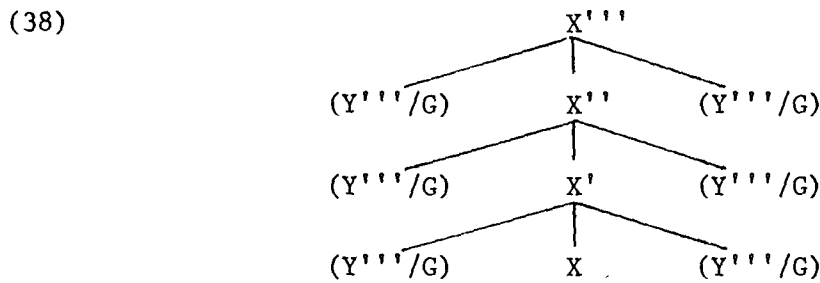
(36) "The second claim of the $\bar{X}$ convention is that each lexical category X defines a set of syntactic categories $X^1, X^2, \dots, X^k$, the super-categories of X, related by phrase structure rules of the form (3.1).

(3.1) $X^n \rightarrow \dots X^{n-1} \dots$ "²⁵⁾

As antwoord op die vraag na die maksimale waarde van n , formuleer Jackendoff (1977:36) sy sogenaamde "Uniform Three-Level Hypothesis", en verfyn hy (3.1) tot (37) hieronder:

(37) " $X^n \rightarrow (C_1) \dots (C_j) - X^{n-1} - (C_{j+1}) \dots (C_k)$
where $1 \leq n \leq 3$, and for all C_i , either $C_i = Y^i$, for some lexical category Y, or C_i is a specified grammatical formative."

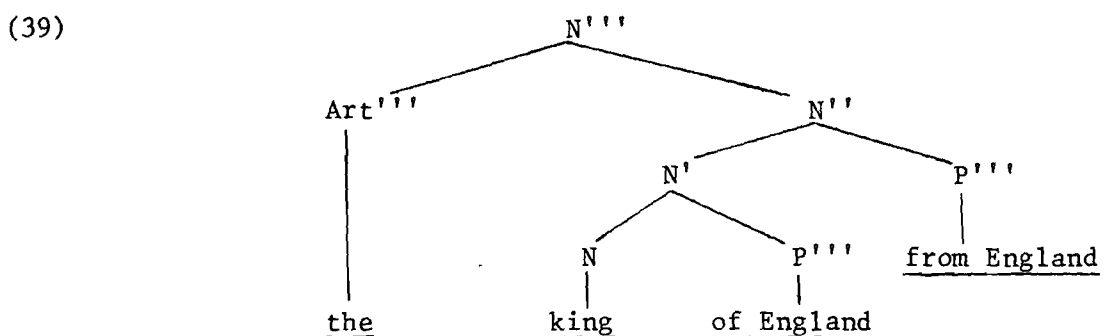
Volgens (37) moet elke leksikale kategorie X in 'n PS-struktuur soos (38) kan voorkom:²⁶⁾

Y = leksikale kategorie; G = grammatikale formatief

Jackendoff verwys, in navolging van Chomsky (1972b:52), na die elemente links van die kern ("head"), dit wil sê $C_1, \dots, C_j$ in (37), as die spesifiseerder ("specifier"), en na die elemente regs van die kern, dit wil sê $C_{j+1}, \dots, C_k$ in (37), as die komplement ("complement").²⁷⁾ "Spesifiseerder" en "komplement" word dus op elke hiërargies-sintaktiese vlak gedefinieer. Een van die konsekwensies van (37) is dat alle knooppunte wat deur X''' gedomineer word, behalwe X'' , X' , en X (die knooppunte op die sogenaamde hoofprojeksielyn ("main projection line")) opsioneel is.

Die skema (38) kan (gedeeltelik) aan die hand van die onderstaande voorbeeld uit Engels geïllustreer word:²⁸⁾

Die volgende kriterium kan uit (36) en (37) afgelei word:

(40) 'n Leksikale kategorie behoort drie hiërargies-sintaktiese kategorieë te kan definieer.

Kriterium (40) is slegs bruikbaar as daar toetse bestaan om die verskillende hiërargies-sintaktiese kategorieë te bepaal. Jackendoff stel in hoofstukke 4 en 5 van X Syntax enkele sintaktiese en semantiese toetse voor om, onderskeidelik, die komplement en spesifiseerder van die hiërargies-sintaktiese kategorieë (van veral N en V) op elke vlak te bepaal.

In (41) hieronder volg, ter illustrasie, 'n kort opsomming van die gemeenskaplike toetse wat Jackendoff vir N- en V-komplemente op elke vlak voorstel. Ek bespreek nie die toetse in meer besonderhede nie omdat dit my, myns insiens, te ver van my hoofdoelstelling, naamlik die vasstel van kriteria vir leksikale basiskategorieë, sal voer, en ook omdat kriterium (40), soos verder in §2.3.3.1. sal blyk, nie as 'n algemene en voldoende kriterium vir die vasstel van leksikale basiskategorieë beskou kan word nie. Ek bespreek ook glad nie toetse vir spesifiseerders nie, om die bogenoemde redes, en omdat Jackendoff (1977:103) self aandui dat daar nog baie probleme in verband met spesifiseerder-sisteme bestaan en dat sy bevindings baie tentatief is.

(41) X'-komplement:²⁹⁾

- (i) volg op die leksikale kategorie X, byvoorbeeld (Joe) bought a book
X KOMP-X'
- (ii) word geïnterpreteer as 'n funksionele argument, byvoorbeeld part (of) word streng gesubkategoriseer om 'n NP as komplement te neem, en kan semanties beskou word as 'n funksie g(x) wat 'n term met 'n term afpaar. In part of the work word the work geïnterpreteer as 'n argument van die funksie part (of)
- (iii) bevat slegs streng gesubkategoriseerde konstituent, byvoorbeeld (Jack) met the king ≠ * (Jack) met
X KOMP-X'
- (iv) kan nie volg ná anaforiese elemente wat X' vervang nie, byvoorbeeld * Joe put a book on the table, but Sim did so on the chair

X''-komplement:³⁰⁾

- (i) volg op X'-komplement, byvoorbeeld (John) hit the nail softly
X KOMP-X' KOMP-X''
- (ii) word geïnterpreteer as 'n restriktiewe bepaler ("restrictive modifier")³¹⁾
- (iii) kan gefokus word (V''-komplement), byvoorbeeld John hit the nail softly; kan fokusse bevat (N''-komplement), byvoorbeeld (I didn't see) the man who brought the strawberries.
X KOMP-X''
- (iv) word geaffekteer deur sinsnegasie, byvoorbeeld We didn't buy this for your benefit.
KOMP-X''

X'''-komplement³²⁾:

- (i) volg op X''-komplement, byvoorbeeld the man that brought the
KOMP-X'''

strawberries, who was dangerous.

KOMP-X'''

(ii) word geïnterpreteer as nie-restriktiewe bepaler ("non-restrictive modifier")³³⁾

(iii) kan nie gefokus word nie (V'''-komplement), byvoorbeeld *John hit the nail, of course; kan nie fokusse bevat nie (N'''-komplement),

KOMP-X'''

byvoorbeeld I didn't see the man, who brought the strawberries.

KOMP-X'''

(iv) word nie geaffekteer deur sinsnegasie nie, byvoorbeeld *John didn't hit the nail, I think.

KOMP-X''''

Oor die aantal vlakke van struktuur waarvoor die PS-grammatika voorsiening moet maak, is volgens Jackendoff al uiteenlopende antwoorde gegee.

Jackendoff (1977:35-36) sê:

(42) "The best theory, of course, provides just enough structure to make the relevant structural differences and no more. It now appears to me that n must equal 3 for verbs and nouns. Chapter 6 will show that for reasons of structural parallelism with the syntax of NPs, n must equal 3 for several other categories as well, including the minor lexical categories Q and Adv. Thus, at the expense of some otherwise superfluous structure, the most uniform hypothesis is that n equals 3 for all categories. We will call an X''' a major phrasal category."

Jackendoff (1977:49) sê oor sy besluit om die kategorie Aux te beskou as 'n leksikale kategorie Modal (M), wat by implikasie die sintaktiese kategorieë M', M'', en M''' definieer:

(43) "Although there is no empirical evidence that as many as 3 levels are necessary, the superfluous structure is harmless and makes a more highly constrained theory possible; furthermore, the extra rules are part of universal grammar, and thus add no cost to particular grammars."

Jackendoff besluit dus hoofsaaklik op grond van sistematiese oorwegings op die sogenaamde Uniform Three-Level Hypothesis. Dit blyk egter uit sy uitsprake in (42) en (43) hierbo, asook uit PS-reëls wat hy voorstel, dat die drie vlakke van sintaktiese struktuur bokant 'n leksikale kategorie X nie altyd empiries verantwoord kan word nie, met ander woorde daar sal nie in die geval van elke leksikale kategorie empiriese evidensie wees dat dit wel

of nie drie hiërargies-sintaktiese kategorieë definieer nie. Die leksikale kategorieë Prt³⁴⁾ en M³⁵⁾ neem byvoorbeeld net 'n spesifiseerder, en net op een hiërargies-sintaktiese vlak. In terme van kriterium (40) sou Prt en M dus nie leksikale kategorieë wees nie. Kriterium (40), saam met die toetse vir hiërargies-sintaktiese struktuurvlakke, kan dus nie beskou word as 'n algemene en/of voldoende kriterium vir die vasstelling van leksikale kategorieë nie, en het as sodanig beperkte nut. Uit Jackendoff (1977) se uiteensetting blyk dat slegs N en V spesifiseerders en komplemente op elke hiërargies-sintaktiese vlak kan vertoon.

2.3.3.2. LEKSIKALE KATEGORIEË AS BUNDELS SINTAKTIES-DISTINKTIEWE KENMERKE

Volgens Jackendoff (1977:30) maak die LH as 'n teorie van universele sintaktiese kategorieë onder meer die volgende hoofbewering:

(44) "...universal grammar includes a set of syntactic distinctive features which define the possible lexical categories of human languages. A particular language chooses its repertoire of lexical categories from among those provided by universal grammar."

Oor die keuse van 'n stel sintakties-distinktiewe kenmerke beweer Jackendoff (1977:31,30) die volgende:

(45) "The choice among competing systems of distinctive features should be made on the basis of how easy it is to state actual rules of the language in terms of the proposed systems. One presumes that rules are more likely to generalize to "natural classes," those that take fewer features to pick out."

(46) "This third claim [i.e. that rules of grammar are stated in terms of syntactic feature complexes and the prime notation - A.O.] gives substance to the other two claims, since it is by attempting to write rules of grammar in these terms that we test hypotheses about the feature system and the hierarchical organization."

Die sintakties-distinktiewe kenmerksisteem moet dus sogenaamde "natuurlike klasse" definieer, dit wil sê kategorieë wat dieselfde optree met betrekking tot die "reëls van die grammatika". Die "reëls van die grammatika" verwys hier oënskynlik na sowel PS-reëls as transformasionele reëls en semantiese interpretasiereëls.³⁶⁾ Vir doeleindes van hierdie studie aanvaar ek bewerings in Jackendoff (1977),³⁷⁾ Jackendoff (1974), en Chomsky (1972), dat die voorgestelde kenmerksisteem wel natuurlike klasse kategorieë definieer.³⁸⁾

Jackendoff (1977:33) motiveer die uitsluiting van koördinerende konjunksies en komplementeerders as leksikale kategorieë oënskynlik met verwysing na kriterium (21):

- (50) "There is no place in this system for coordinating conjunctions and complementizers. However, they do not participate in the grammar in the same way as the other categories, in that they do not strictly subcategorize complements and specifiers, so their exclusion is motivated."

Dit is egter nie vir my duidelik hoe Jackendoff onderskei tussen koördinerende konjunksies en komplementeerders enersyds en, byvoorbeeld, Prt en M andersyds wat ook geen komplemente subkategoriseer nie.

Die kenmerkmatraks (48) vorm ook die basis vir 'n kriterium soos (51) op grond waarvan die grammatikus sou kon bepaal of twee items tot dieselfde of verskillende leksikale kategorieë behoort:

- (51) Indien twee leksikale items tot dieselfde leksikale kategorie behoort, dan behoort hulle dieselfde distribusionele moontlikhede te vertoon met betrekking tot
- (i) 'n komplement
  - (ii) 'n oppervlakstruktuur-direkte objek-NP
  - (iii) 'n subjek-NP
  - (iv) die bepaler/spesifiseerder van 'n X''-kategorie.

Absolute ooreenkoms met betrekking tot dié vier aspekte van sintaktiese distribusie is dus 'n vereiste vir lidmaatskap van dieselfde leksikale kategorie, terwyl 'n verskil met betrekking tot selfs net een van dié vier aspekte van sintaktiese distribusie voldoende is om leksikale basiskategorieë te onderskei.

Om te bepaal tot welke spesifieke leksikale kategorie leksikale items in Engels behoort, sou die kenmerkmatraks van die spesifieke leksikale kategorieë as kriteria geïnterpreteer moes word. Die kriterium vir lidmaatskap van die leksikale kategorie V in Engels sou as volg kon lui:

- (52) Die leksikale basiskategorie V in Engels behoort
- (i) 'n subjek-NP te neem
  - (ii) in oppervlakstruktuur 'n direkte objek-NP in sy komplement te bevat
  - (iii) 'n komplement te kan neem
  - (iv) nie as die bepaler/spesifiseerder van 'n X''-kategorie te kan voorkom nie.

Uit die kenmerkmatraks (48) hierbo het dus geblyk dat nie-algemeenheid van PS-reëls 'n basis vorm vir die onderskeiding van leksikale kategorieë. Jackendoff (1977:25) sê byvoorbeeld oor die besluit om A en Adv as afsonderlike leksikale kategorieë te beskou:

(53) "Treating adjectives and adverbs instead as separate [lexical-AO] categories permits the base rules to assign them different complement structures."

Ondanks opvallende ooreenkomste in die morfologie, betekenis, en spesifiseerdersisteme van A's en Adv's ⁴²⁾ beskou Jackendoff hulle binne die raamwerk van LS as lede van afsonderlike leksikale kategorieë om sodoende die verskil in hulle komplementstruktuur te kan uitdruk. ⁴³⁾

Jackendoff (1977:32) wys daarop dat die name van die sintakties-distinktiewe kenmerke geen teoretiese signifkansië het nie.

(54) "...we will for convenience name the features after the corresponding properties of English phrase structure."

(55) "To emphasize the heuristic, nontheoretical significance of the names for the features, it is worth pointing out that in French, for example, nouns cannot take NP subjects... Nevertheless we assume that French nouns and English nouns have the same syntactic features and that it is only the way these features appear in the grammar that differs from one language to another."

Ek vind dit moeilik om Jackendoff se bewerings (54) en (55) te versoen met bewering (44) hierbo van die LH. Volgens (44) verskaf die algemene taalteorie 'n universele stel sintakties-distinktiewe kenmerke wat al die moontlike leksikale kategorieë van menslike taal karakteriseer. Die inhoud van die stel distinktiewe kenmerke wat Jackendoff voorstel as deskriptief adekwaat (vir Engels, in elk geval), verwys na die vermoë van 'n kategorie om in 'n bepaalde sintakties-distribusionele raam op te tree. 'n Spesifieke taal se stel leksikale kategorieë vorm 'n (sub-) versameling van die universele inventaris van alle moontlike leksikale kategorieë.

Uit (55) hierbo blyk egter dat N's in Frans i.t.v. die kenmerke (47) verskil van N's in Engels: N's in Frans is [-subj], N's in Engels [+subj]. Tog beweër Jackendoff in (55) dat N's in Frans en N's in Engels waarskynlik "dieselfde sintaktiese kenmerke" het, en dat slegs "die wyse waarop hierdie kenmerke in die grammatika verskyn" van taal tot taal verskil.

Die bostaande uitlatings van Jackendoff sou as volg gerekonstrueer kon word:

- (56) Dieselfde leksikale kategorie-onderskeidings moet universeel gemaak word. N's het dus universeel dieselfde kenmerksamestelling, byvoorbeeld [+F1, -F2, +F3, -F4], om hulle uniek te onderskei van alle ander leksikale kategorieë. Die inhoud van die distinktiwe kenmerke, wat miskien universeel na konstituente-struktuur moet verwys, verskil egter van taal tot taal.

Indien rekonstruksie (56) hierbo korrek is, is die stel sintakties-distinktiwe kenmerke (47) nie universeel nie, en geld dit miskien net vir Engels. Indien (56) juis is, is bewering (44) van die LH redelik leeg aan universele inhoud: die algemene taalteorie sou dan slegs 'n stel abstrakte distinktiwe kenmerkname en leksikale-kategorie-onderskeidings verskaf, terwyl die spesifieke tale die inhoud van elke kenmerk vaslê.

Verder volg dit dat kriterium (51) beperkte, taalspesifieke nut het as kriterium vir leksikale basiskategorieë; dit geld eintlik net leksikale basiskategorieë in Engels.

2.3.3.3. NIE-ALGEMEENHEID VAN TRANSFORMASIES AS KRITERIUM VIR LEKSIKALE KATEGORIEË

Die optrede van leksikale items met betrekking tot transformasies kan die basis vorm vir twee verdere kriteria om leksikale kategorieë te bepaal.

Jackendoff (1977:17) beweer:

- (57) "... we expect there to exist rules whose structural descriptions refer to a range of structures including more than one value of X. For example, we expect to find rules whose domains include V' and N', or perhaps A' and N': but we do not expect to find rules whose domains include nodes at different levels, for example P' and A.

The fact that some rules generalize to more than one major category of course does not mean that all rules generalize to more than one major category. If that were the case, there would be little reason to distinguish major categories. Rather, we use nongenerality of rules to distinguish one category from another."

In terme van die $\bar{X}$ -konvensie kan 'n mens verwag dat die strukturele domein van sommige transformasies ook oor meer as een leksikale kategorie, dit wil sê oor meer as een waarde van X of X^{o44} , sal veralgemeen. Hierdie konvensie kan op indirekte wyse die basis vorm vir 'n kriterium om te bepaal of 'n klas items tot 'n leksikale kategorie behoort of tot 'n hoër hiërgies-sintaktiese kategorie:

- (58) Indien 'n T-reël wat oor leksikale kategorieë veralgemeen (dit wil sê wat X in sy SD bevat) van toepassing is op 'n arbitrêre klas leksikale items A, dan behoort A tot 'n (nie-gespesifiseerde) leksikale kategorie.

Transformasies veralgemeen egter nie oor alle kategorieë op 'n X-vlak nie, dit wil sê ook nie oor alle leksikale kategorieë nie. Die nie-algemeenheid van transformasies kan volgens Jackendoff (1977: 36) gebruik word as basis om hoof-konstituente-kategorieë ("major phrasal categories", dit wil sê X''-kategorieë) van mekaar te onderskei. Hoewel Jackendoff nie 'n dergelike kriterium eksplisiet gebruik nie, sou die nie-algemeenheid van transformasies, myns insiens, gebruik kon word om basiskategorieë op elke X-vlak, en dus ook leksikale kategorieë van mekaar te onderskei, afhangende van die domein van die betrokke transformasie(s).

Binne die raamwerk van LS kan dus nie aanvaar word dat twee leksikale items tot dieselfde leksikale kategorie behoort indien hulle dieselfde transformasies ondergaan nie (die sogenaamde "transformasietoets"). 'n Sterker versie van die transformasietoets is egter wel versoenbaar met LS:

- (59) Indien twee leksikale items A en B dieselfde optree met betrekking tot al dieselfde transformasies, dan behoort A en B tot dieselfde basiskategorie.

Indien die betrokke transformasies oor leksikale kategorieë veralgemeen, dan behoort A en B tot dieselfde leksikale basiskategorie.

2.4.3 SAMEVATTING

In § 2.3.3 hierbo is gepoog om 'n samehangende uiteensetting te gee van die teoretiese begrip "leksikale basiskategorie" in die raamwerk van Leksikalistiese Sintaksis. Ek het veral probeer om eksplisiete kriteria te isoleer op grond waarvan die grammatikus ("working grammarian") sou kon bepaal of twee items A en B tot dieselfde of verskillende leksikale kategorieë behoort, en, indien wel, tot watter leksikale kategorie(ë) hulle behoort.

Uit 'n analise van Jackendoff se betoog is die volgende kriteria geïdentifiseer:

- (40) 'n Leksikale kategorie behoort drie hiërargies-sintaktiese kategorieë te kan definieer.
- (49) 'n Leksikale kategorie in Engels behoort in terme van, onder andere, die vier sintakties-distinktiwe kenmerke [$\pm$ subjek], [$\pm$ objek], [$\pm$ komplement] en [$\pm$ bepaler] gekarakteriseer te kan word.

- (51) Indien twee leksikale items tot dieselfde leksikale kategorie behoort, dan behoort hulle dieselfde distribusionele moontlikhede te vertoon met betrekking tot
- (i) 'n komplement
  - (ii) 'n oppervlakstruktuur-direkte objek-NP
  - (iii) 'n subjek-NP
  - (iv) die bepaler/spesifiseerder van 'n X''-kategorie.
- (52) Die leksikale kategorie V in Engels behoort
- (i) 'n subjek-NP te kan neem
  - (ii) in oppervlakstruktuur 'n direkte objek-NP in sy komplement te kan bevat
  - (iii) 'n komplement te kan neem
  - (iv) nie as die bepaler/spesifiseerder van 'n X''-kategorie te kan voorkom nie.
- (58) Indien 'n T-reël wat oor leksikale kategorieë veralgemeen, (dit wil sê wat X in sy SD bevat) van toepassing is op 'n arbitrêre klas leksikale items A, dan behoort A tot 'n (nie-gespesifiseerde) leksikale kategorie.
- (59) Indien twee items A en B dieselfde optree met betrekking tot al dieselfde transformasies, dan behoort A en B tot dieselfde basiskategorie. Indien die betrokke transformasies oor leksikale kategorieë veralgemeen, dan behoort A en B tot dieselfde leksikale basiskategorie.

'n Opvallende kenmerk van Jackendoff se analise is die groot verskeidenheid leksikale kategorieë waarvoor dit voorsiening maak. Dit kan verklaar word met verwysing na die volgende bewering wat hy maak:

- (60) "The Lexicalist Hypothesis ... is based on expressing the differences between categories. It thus must find a new way to express the similarities, since the use of a common category label is not possible"⁴⁵).

In LS word verskille uitgedruk deur verskillende leksikale kategorieë te aanvaar. Die manier waarop die LH ooreenkomste tussen kategorieë uitdruk, is deur gebruik te maak van twee meganismes van die $\bar{X}$ -konvensie, naamlik sintakties-distinktiwe kenmerke en die balk-notasie ("prime notation").

Op die vraag na die (tipe) verskille tussen kategorieë wat die basis kan vorm vir 'n leksikale-kategorie-onderskeiding, verstrek Jackendoff, met

verwysing na die kriteria hierbo, implisiet die volgende antwoord:

- (61) Verskille in sintaktiese distribusie (kriteria (49), (51), (52)).
Verskille in T-reël-optrede (kriteria (58), (59)).

2.4 DIE TEORETIESE BEGRIP "NIE-TERMINALE BASISKATEGORIE" IN DIE RAAMWERK VAN GENERATIEWE SEMANTIEK

2.4.1. INLEIDING

In §2.4 gee ek 'n uiteensetting van die eienskappe en funksie van 'n sogenaamde "nie-terminale basiskategorie" binne die teoretiese raamwerk van Generatiewe Semantiek.

Ek gebruik die term "nie-terminale basiskategorie" in plaas van "leksikale basiskategorie" om twee redes. Binne die reduksionistiese siening, wat tiperend is van Generatiewe Semantiek, is dit eintlik nie meer sinvol om 'n onderskeiding leksikale vs. nie-leksikale basiskategorieë te tref nie, aangesien, benewens S, slegs voorsiening gemaak word vir twee basiskategorieë, naamlik NP en V. Generatiewe semantici soos McCawley en Lakoff gebruik nêrens eksplisiet die term "leksikale basiskategorie" nie. McCawley (1973: 139, 51, 94) verwys na NP en V as "non-terminal nodes", "deep structure categories", en "more basic syntactic categories", terwyl Lakoff (1974:176) hulle "primitive grammatical categories" noem. Die term "nie-terminale basiskategorie" word voorlopig as 'n neutrale ekwivalent vir "leksikale basiskategorie" gebruik, met ander woorde ek laat gevolgtrekkings oor die inhoud van die twee terme vir 'n latere hoofstuk.

In hierdie stuk verwys Generatiewe Semantiek nie na 'n enkele, homogene teoretiese raamwerk nie. Die uiteensetting hieronder van die GS-siening van nie-terminale basiskategorieë is saamgestel uit uitsprake van die generatiewe semantici George Lakoff, James McCawley, en John Ross.⁴⁶⁾ Ek probeer ook die (enigsins arbitrêre) skeiding tussen teoretikus en grammatikus ("working grammarian") handhaaf; die "reduksionistiese" analises wat byvoorbeeld Lakoff, Ross, en Bach vir Engels aanbied, bespreek ek nie in §2.4 nie, wel in §3.

In §2.4.2. gee ek 'n kort uiteensetting van enkele basisaannames in Generatiewe Semantiek teen die agtergrond waarvan hul siening van nie-terminale basiskategorieë beskou moet word. In §2.4.3. formuleer ek eksplisiet van die kriteria vir lidmaatskap van 'n nie-terminale basiskategorie in Generatiewe Semantiek, en in §2.4.4. maak ek enkele krities-evaluerende opmerkings oor bogenoemde kriteria.

2.4.2. ENKELE BASISAANNAMES IN GENERATIEWE SEMANTIEK

Die begrip "nie-terminale basiskategorie" moet beskou word teen die agtergrond van 'n aantal sentrale begrippe in Generatiewe Semantiek. Die relevante begrippe word hieronder puntsgewys uiteengesit.

1. Geen duidelike onderskeiding kan getref word tussen sintaktiese verskynsels en semantiese verskynsels nie.⁴⁷⁾ 'n Enkele sisteem van reëls bepaal (on-) grammatikaliteit, en assosieer sinne met hul betekenis.⁴⁸⁾ GS verwerp dus die onderskeidings sintaksis-semantiek, en sintaktiese transformasies-semantiese interpretasie-reëls.⁴⁹⁾
2. Die basisstruktuur in die afleiding van 'n sin is sy semantiese representasie.⁵⁰⁾
3. Semantiese representasies kan op formeel dieselfde wyse weergegee word as sintaktiese representasies, naamlik in die vorm van geëtiketteerde boondiagramme.⁵¹⁾
4. In 'n (semantiese) basisstruktuur kom slegs drie tipes nie-terminale kategorieë simbole voor, naamlik S, V, NP. Hierdie kategorieë vertoon 'n een-tot-een-korrespondensie met die primitiewe kategorieë van simboliese logika, naamlik Proposisie, Predikaat, en Argument.⁵²⁾
5. Die terminale simbole in die (semantiese) basisstruktuur is sogenaamde semantiese primitiewe, en behoort tot twee tipes, naamlik semantiese predikate soos [CAUSE], en referensiële indekse.⁵³⁾
6. Die begrip "welgevormde semantiese representasie" word gesamentlik gedefinieer deur 'n stel sogenaamde knoptoelaatbaarheidskondisies ("node admissibility conditions"), en beperkings op die voorkoms en kombinasie van semantiese primitiewe.⁵⁴⁾
7. Knooptoelaatbaarheidskondisies spesifiseer welke knoppunte 'n gegewe nie-terminale knoppunt mag domineer. Die knoptoelaatbaarheidskondisie $\langle S; V NP_n \rangle$ spesifiseer byvoorbeeld dat die knoppunt S toelaatbaar is indien dit die knoppunte V en NP_n direk domineer.⁵⁵⁾
8. Die voorkoms en kombinasie van semantiese primitiewe onder nie-terminale sintaktiese basiskategorieë word bepaal deur reëls van die vorm: $V \rightarrow \text{CAUSE} \dots$, waar "... " sou moes spesifiseer dat CAUSE twee argumente neem, die een 'n indeks en die ander 'n sin.⁵⁶⁾
9. Die (semantiese) basisstruktuur vorm die toevoer ("input") tot transformasies: sowel leksikale as nie-leksikale transformasies.⁵⁷⁾

10. Leksikale transformasies is sogenaamde "anywhere rules", dit wil sê reëls wat op enige punt in 'n afleiding toegepas kan word wanneer die kondisies vir hul toepassing bevredig word.⁵⁸⁾
11. Nie-leksikale transformasies kan pre-leksikaal, dit wil sê vóór leksikale invulling, of post-leksikaal, dit wil sê ná leksikale invulling toegepas word.⁵⁹⁾

2.4.3. KRITERIA VIR NIE-TERMINALE BASISKATEGORIEË

Die algemene vraag wat ek in hierdie paragraaf probeer beantwoord, kan as volg geformuleer word:

- (62) Aan welke kriteria moet 'n kategorie voldoen om in GS te kwalifiseer as 'n nie-terminale basiskategorie?

Die antwoord op (62) sal gesoek word deur eers 'n meer spesifieke vraag te beantwoord:

- (63) Aan welke kriteria moet twee leksikale items⁶⁰⁾ voldoen om as lede van dieselfde basiskategorie beskou te word?

In basisaannames 7. en 8. in §2.4.2. hierbo is implisiet twee definisies van nie-terminale basiskategorieë gegee:

- (64) 'n Nie-terminale basiskategorie is enige basiskategorie waarvan die kategoriesimbool deur knooptoelaatbaarheidskondisies in die preterminale reeks van 'n (semantiese) basisstruktuur toegelaat word.
- (65) Die kategoriesimbool van 'n nie-terminale basiskategorie domineer in 'n basisstruktuur semantiese primitiewe.

Die definisies (64) en (65) hierbo sou in beginsel 'n aanduiding kon gee van die inventaris nie-terminale basiskategorieë in Generatiewe Semantiek. Gegee die volledige stel knooptoelaatbaarheidskondisies⁶¹⁾ en/of alle toelaatbare basisstrukture, dan sou al die nie-terminale basiskategorieë op ondubbelsinnige wyse geïdentifiseer kon word. Definisies (64) en (65) veronderstel egter 'n volledige grammatikale beskrywing binne GS-raamwerk, iets wat tans (nog) nie bestaan nie. Hierdie definisies het weinig nut vir die grammatikus: hulle kan hoogstens 'n aanduiding gee van welke nie-terminale basiskategorieë Generatiewe Semantiek gebruik, maar is nog nie 'n antwoord op vrae (62) en (63) hierbo nie.

'n Eerste algemene kriterium vir die onderskeiding van nie-terminale basiskategorieë kan gehaal word uit 'n opmerking wat McCawley maak oor 'n analise van Lakoff⁶²⁾. McCawley (1973:2, voetnoot 2) sê:

- (66) "George Lakoff (1965) argues convincingly that 'verbs' and 'adjectives' as traditionally understood differ only in certain very superficial respects and are thus best regarded as two subcategories of a single syntactic category, here called V."

Uit (66) blyk dat GS implisiet opereer met 'n onderskeiding tussen sogenaamde "oppervlakkige" en "nie-oppervlakkige" verskille tussen leksikale items. Die bestaan van slegs "oppervlakkige" verskille is nie voldoende gronde vir 'n basiskategorie-onderskeiding nie. Hierdie algemene kriterium kan as (67) geformuleer word:

- (67) Indien twee leksikale items tot dieselfde nie-terminale basiskategorie behoort, dan behoort hulle nie in nie-oppervlakkige opsigte van mekaar te verskil nie.

Die bruikbaarheid van (67) hang saam met hoe eksplisiet die onderskeiding tussen "oppervlakkige" - "nie-oppervlakkige" verskille tussen leksikale items getref word. Nie een van die generatiewe semantici onder bespreking sê eksplisiet welke verskille (nie-)oppervlakkig is nie. In die res van die paragraaf bespreek ek egter van die suggesties wat hulle maak oor wat beskou word as (nie-)oppervlakkige verskille, en dus as kriteria vir lidmaatskap van dieselfde nie-terminale basiskategorie.

Die eerste twee suggesties hou verband met die rol wat 'n kategorie speel in, onderskeidelik, semantiese representasie en logiese representasie. Beskou die volgende aanhaling in McCawley (1973:116):

- (68) "There are many syntactic categories which appear to play no role in semantic representation, for example, preposition, and prepositional phrase."

Lakoff (1971:292) beweer:

- (69) "Af [= affix - A O] and v [= M or V, or have or be - A O] are arbitrary names and might equally well have been called SAM and PEDRO, since they have no semantic or universal significance."

Oënskynlik opereer McCawley en Lakoff hier met 'n kriterium wat as (70) gerekonstrueer kan word:

- (70) 'n Nie-terminale basiskategorie behoort 'n rol te speel in semantiese representasie.

Kriterium (70) is slegs van nut vir die grammatikus indien eksplisiet blyk onder welke kondisies 'n kategorie "'n rol speel in semantiese representasie."

In Generatiewe Semantiek word ('n verrykte versie van) simboliese logika beskou as die beste raamwerk vir die weergawe van semantiese representasie.⁶³⁾ Dit sou dus gewens wees, vanuit 'n GS-oogpunt, indien die rol wat 'n kategorie speel in semantiese representasie sou korrespondeer met 'n funksie in simboliese logika.⁶⁴⁾ Dit volg dus ook dat nie-terminale kategorieë in semantiese basisstruktuur verkieslik in 'n een-tot-een-relasie tot kategorieë van simboliese logika moet staan. Hoewel generatiewe semantici hierdie laaste oorweging nooit eksplisiet as, byvoorbeeld, 'n kriterium voorstel of gebruik nie, word die weglating van N en VP uit die inventaris van nie-terminale basiskategorieë in die eerste plek gemotiveer met verwysing na die feit dat hulle nie korrespondeer met kategorieë in predikaat-logika nie.

Lakoff en Ross (1968:3) sê:

- (71) "Other differences between deep syntactic representation and formulas in predicate calculus seem to us to be superficial. For instance in the latter there is nothing which corresponds to the category noun. Lakoff has recently pointed out that there seems to be no syntactic rule which refers to N which could not just as easily refer to NP. Another apparent difference, the fact that deep syntax uses VP, while predicate calculus has no use for such a construct, can be reconciled, as Lakoff has observed, because apparently there are no rules which must refer to VP which could not equally well refer to a S whose subject has been deleted."

McCawley maak twee redelik eksplisiete voorstelle oor die semantiese rol wat 'n nie-terminale basiskategorie kan speel, deur dit in verband te bring met logiese funksies. In McCawley (1974:259) karakteriseer hy die semantiese (logiese?) rol van 'n "noun" (NP?) as volg:

- (72) "Nouns are words which are used to indicate the domain of a bound variable."

Elders sê hy in verband met die semantiese rol van V:

- (73) "Predicates, which denote properties and relationships... are expressed in natural languages by nouns, verbs and adjectives."⁶⁵⁾

Die opmerkings in (72) en (73) hierbo kan gerekonstrueer word as spesifieke kriteria vir lidmaatskap van die nie-terminale basiskategorieë NP en V onderskeidelik.

(74) Indien leksikale items tot die nie-terminale basiskategorie NP behoort, dan behoort hulle die domein van 'n gebonde veranderlike te kan definieer.

(75) Indien leksikale items tot die nie-terminale basiskategorie V behoort, dan behoort hulle semantiese eienskappe en verhoudings te kan uitdruk.

Dit is duidelik dat, vir die gebruik van kriteria (74) en (75), die inhoud van begrippe soos "gebonde veranderlike", en "die domein van 'n gebonde veranderlike te kan definieer", en "eienskappe en verhoudings te kan uitdruk" eksplisiet moet wees. Ek aanvaar dat die (verrykte versie van) simboliese logika inhoud aan begrippe soos die bogenoemde verskaf.

Op grond van die feit dat substantiewe, werkwoorde, en adjektiewe dieselfde semantiese funksie vervul, naamlik eienskappe en verhoudings uitdruk, word hulle tot dieselfde nie-terminale basiskategorie, naamlik V, geklassifiseer. Kriterium (70) hierbo sou dus aangevul moes word met 'n criterium soos (76):

(76) Indien twee leksikale items tot dieselfde nie-terminale basiskategorie behoort, dan behoort hulle dieselfde rol in semantiese representasie te vervul.

Soos uit aanhaling (71) hierbo geblyk het, beskou generatiewe semantici die feit dat 'n sintaktiese kategorie K nie korreleer met 'n logiese kategorie nie, as 'n aanduiding dat K nie die status van nie-terminale basiskategorie het nie. Opvallend was egter in (71) dat die oorwegings wat hulle aanvoer vir die reduksie van K nie primêr verwys na logiese of semantiese eienskappe van K nie, maar na die nie-noodsaaklikheid van K in die formulering van sintaktiese transformasies. Hierdie oorwegings moet beskou word teen die agtergrond van die volgende aanname in McCawley (1973:287):

(77) "The reasons for taking syntactic representations to be TREES rather than STRINGS are first, that the transformations that associate underlying and surface structures function in terms of units (which can in principle be of arbitrarily great internal structure) such as are represented by the non-terminal nodes in such structures..."

Die implikasie van (16) is volgens Wasow (1976:290):

(78) "... constituent structure (including, presumably, node labels) can be determined in part by seeing which sets of elements are treated as units by which transformations."

Uit (77) volg dus as konsekwensies dat

(79) slegs kategorieë wat noodsaaklik is vir die formulering van sintaktiese transformasies kwalifiseer as nie-terminale sintaktiese basiskategorieë;

(80) twee of meer kategorieë wat in dieselfde transformasies optree as lede van 'n enkele nie-terminale basiskategorie beskou kan word.

Die konsekwensies (79) en (80) hierbo vorm dan ook albei in GS die basis van kriteria vir nie-terminale basiskategorieë. Ek formuleer die betrokke kriteria onderskeidelik as (81) en (82) hieronder.

(81) 'n Nie-terminale basiskategorie behoort 'n rol te speel in sintaktiese transformasies.

In verband met (81) verwys ek na die aanhaling (71) hierbo. Hoewel Lakoff en Ross beweer dat bestaande sintaktiese transformasies geherformuleer kan word sodat N en VP, onderskeidelik, nie noodsaaklik is nie, gee hulle nie eksplisiete voorbeelde van sulke herformulerings nie.

(82) Indien twee leksikale items tot dieselfde nie-terminale basiskategorie behoort, dan behoort hulle dieselfde op te tree met betrekking tot sintaktiese transformasies.

McCawley (1973:257) noem (82) "the one known source of evidence for category membership." Elders stel hy egter sy standpunt oor (82) as volg:

(83) "I take the position that things must be assigned to the same category unless one is forced to do otherwise and that (as pointed out by Lakoff 1965; see also Bach 1968) most traditional category distinctions (for example the verb/adjective distinction) can be viewed as a difference in the applicability of some transformation or other to items which combine in the same way with other things and which are otherwise subject to the same transformations."⁶⁶

Kriterium (82) word deur sowel "klassieke" Transformasionele Grammatika as Generatiewe Semantiek gebruik. Waar (82) in TG egter 'n noodsaaklike kriterium vir lidmaatskap van dieselfde leksikale basiskategorie is, beskou Mc Cawley en ander generatiewe semantici (82) as 'n nie-noodsaaklike kriterium. In 'n verwysing na Lakoff se verbum-adjektief-analise (vergelyk (66) hierbo) gee McCawley ook 'n aanduiding dat hy die feit dat kategorieë verskillend optree met betrekking tot transformasies as 'n "oppervlakkige" verskil tussen kategorieë beskou. Die belangrikste verskil tussen verba en adjektiewe is, volgens McCawley (1973:300), dat slegs laasgenoemde kategorie die transformasie van kopula-invoeging toelaat. Desondanks beweer hy dat

verba en adjektiewe beskou moet word as lede van dieselfde nie-terminale basiskategorie V.

Fodor (1977:73) karakteriseer die betrokke kenmerk van generatief-semantiese analises as volg:

(83) "Nouns, verbs, adjectives, prepositions, all partially overlap in their syntactic behavior, just as auxiliaries partially overlap with main verbs. Given only traditional (or standard theory) classifications, one and the same syntactic transformation must often apply to items in distinct syntactic classes. Generalization of the transformations can be achieved by combining two or more traditional classes into one broader class, which is then all that the structural analysis of the transformation need mention. All the members of this more general class would then appear in the same structural position in phrase markers. The differences between them would be captured only by assigning them different syntactic features."

Aangesien Generatiewe Semantiek (82) nie as 'n noodsaaklike kriterium vir lidmaatskap van 'n nie-terminale basiskategorie beskou nie, moet verskil in optrede met betrekking tot transformasies tussen lede van dieselfde nie-terminale basiskategorie in dié raamwerk op 'n ander manier beskryf word. Dié manier behels die gebruik van sogenaamde uitsonderingskenmerke.

(84) "Lakoff (1965) has shown that a fourth type of syntactic feature must be allowed to appear in dictionary entries, namely features which mark a morpheme as having exceptional behavior with respect to some transformation or other (a morpheme would be exceptional, for example by virtue of causing a transformation not to apply even though the conditions for it are otherwise met, by causing a normally inapplicable transformation to apply, or by being allowed to appear only in environments where the conditions for a certain transformation will be met)." 67)

"Klassieke" Transformasionele Grammatika maak ook gebruik van uitsonderingskenmerke. Wasow (1976:289) wys egter op twee belangrike verskille tussen TG en Generatiewe Semantiek in die gebruik van uitsonderingskenmerke. Eerstens, Generatiewe Semantiek maak op veel groter skaal gebruik van uitsonderingskenmerke. Tweedens:

(85) "Rule features were first proposed as a way of representing exceptional properties of lexical items. In stipulating that those grammatical properties not needed for semantics be accounted for by means of rule features, generative semanticists are in effect claiming that any

properties which do not have a semantic basis are exceptional. Interpretivists, on the other hand, typically maintain that there are important syntactic regularities in language which are independent of semantics, and they use category distinctions in describing them."

Wasow (1976:289) noem (85) "one of the most fundamental points of disagreement between generative semanticists and interpretivists." Die feit dat Transformasionele Grammatika (82) gebruik as basis vir kategorie-onder-skeidings vorm die basis van McCawley se felste kritiek teen die raamwerk. Die volgende kriterium noem McCawley (1973:281) 'n voldoende, maar nie-noodsaaklike kondisie: sogenaamde identiteit in dieptestruktuurversoenbaarheid.

(86) "Sameness of deep compatibility is a sufficient condition for sameness of node labeling but not a necessary condition: transitive and intransitive verbs will both be labeled V even though they do not combine with the same things in deep structure."

McCawley (1973:281) sê ook:

(87) "An alternative position is to distinguish node labels from 'rule features': things which combine into deep structure in the same way are given the same node labels, even though they may have different rule features, corresponding to differences in which transformations they make obligatory or inapplicable."

Die betrokke kriterium kan as volg geformuleer word:

(88) Indien twee leksikale items tot dieselfde nie-terminale basiskategorie behoort, dan behoort hulle in dieselfde basisstruktuur-konfigurasies te kan verskyn.

In verband met (28) wys ek net vlugtig op twee punte:

(a) Die definisie van wat "dieptestruktuur" is en wat nie, is streng teoriegebonde. Byvoorbeeld, in Lakoff se verbum-adjektief-analise aanvaar hy dat die kopula (to) be deur 'n transformasie ingevoeg word, en dus nie in die "dieptestruktuur" of basisstruktuur teenwoordig is nie. Verba en adjektiewe is dus in dieselfde basisstruktuurposisie, naamlik die sogenaamde predikaatposisie.⁶⁸⁾ In 'n alternatiewe siening, met byvoorbeeld die kopula reeds teenwoordig in basisstruktuur, sou hulle nie in dieselfde dieptestruktuur-konfigurasie voorkom nie.

- (b) Die uitdrukking "combine into deep structure in the same way" kan in 'n GS-siening van semantiese representasie byvoorbeeld gewoon beteken: "druk semantiese eienskappe of verhoudings uit" (= predikaat).

In Generatiewe Semantiek word ook voorsiening gemaak daarvoor dat sommige oppervlakstruktuurkategorieë transformasioneel afgelei kan wees van ander onderliggende kategorieë. PP en P is sulke afgeleide kategorieë.⁶⁹⁾

McCawley (1973:51) sê:

- (89) "... there is grave doubt that 'Prep P' exists as a deep structure category in English. According to attractive proposals by Postal and Fillmore, all English noun phrases have a preposition, which under certain circumstances is deleted (any preposition is deleted when it is in the subject position; of is deleted when it follows an unnominalized verb (with a few exceptions such as approve of). The preposition can be considered to originate as a feature of the verb and become attached to the noun phrase by a transformation. Under this proposal, deep structures no longer involve the category Prep P."

Om deur middel van 'n transformasie afgelei te kan word, impliseer dat die voorkoms van die betrokke kategorie volkome voorspelbaar moet wees op basis van die voorkoms van 'n ander kategorie. Nie-terminale basiskategorieë mag dus, by implikasie, nie voorspelbaar wees op grond van die voorkoms van ander kategorieë nie. Hierdie oorweging sou die basis kon vorm vir 'n reduksionistiese argument. Ek rekonstrueer dit egter nie hier as 'n eksplisiete kriterium nie, omdat die generatiewe semantici onder bespreking dit nie eksplisiet as sodanig gebruik nie. Die krag van so 'n reduksionistiese argument wat gebaseer is op die voorspelbaarheid van 'n sintaktiese kategorie, sal medebepaal word deur die effek wat hierdie reduksie van basiskategorieë op die res van die sintaktiese beskrywing het. Om die inventaris basiskategorieë te reduceer deur die opstel van 'n transformasie, net om elders in die sintaktiese beskrywing talle uitsonderings op die transformasie te spesifiseer, sou myns insiens 'n twyfelagtige wins wees.

'n Volgende kriterium hou verband met 'n uitspraak van Lakoff (1968:4):⁷⁰⁾

- (90) "A linguistic theory will have to contain a vocabulary of units from which grammars can be constructed... On the syntactic level, they might be category symbols, such as S, NP, VP, N, V, etc..... A major desideratum of a universal vocabulary is that all units should occur either in all languages, or in a wide variety of languages. A unit which appears in only one language, and plays a minor role in that

language, will be a suspicious candidate for such a vocabulary":

Uit (90) blyk dat in Generatiewe Semantiek nie-terminale basiskategorieë as sintaktiese eenhede (verkieslik) universele status moet hê, dit wil sê, in alle tale of in 'n wye verskeidenheid tale moet voorkom. Hierdie oorweging kan as kriterium (91) geformuleer word:

(91) 'n Nie-terminale basiskategorie behoort die status van 'n sintaktiese universalium te hê.

In verband met kriterium (91) wil ek die volgende opmerkings maak:

- (a) Kriterium (91) is nie slegs 'n kriterium vir nie-terminale basiskategorieë nie. In algemener vorm sou dit vir alle komponente van 'n algemene taalteorie geld.
- (b) Vir die grammatikus van 'n spesifieke menslike taal, soos Engels, het kriterium (91) slegs direkte nut indien dit bekend is of 'n bepaalde kategorie in 'n wye verskeidenheid tale voorkom.

Lakoff beroep hom in (69) hierbo onder andere op kriterium (91) in sy verwerping van "Af" en "v" as nie-terminale basiskategorieë.

Direk na die opmerkings wat in (90) weergegee is, gee Lakoff (1968:4) 'n aanduiding van welke sintaktiese kategorieë nie universele status het nie. "Onegte" ("spurious") sintaktiese eenhede is, volgens hom, kategorieë wat slegs in een taal voorkom, en slegs aandui dat enkele leksikale items wel of nie sekere transformasies ondergaan. Hierdie opmerking hou waarskynlik verband met die nie-noodsaaklike status van kriterium (82) in GS. Gestel twee leksikale items tree verskillend op met betrekking tot 'n taal-spesifieke transformasie. Indien hulle in terme van (82) tot verskillende basiskategorieë geklassifiseer sou word, sou die betrokke basiskategorieë volgens Lakoff nie universele sintaktiese status hê nie.

2.4.4. ENKELE KRITIESE-EVALUERENDE OPMERKINGS

Uit §2.4.3. het geblyk dat Generatiewe Semantiek implisiet en/of eksplisiet opereer met onder andere die volgende kriteria vir lidmaatskap van 'n nie-terminale basiskategorie:

- (92) 'n Nie-terminale basiskategorie behoort
- a. 'n rol te speel in semantiese representasie = (70)
  - b. 'n rol te speel in sintaktiese transformasies = (81)
  - c. die status van 'n substantiewe universalium te hê = (91)

- (93) Indien twee leksikale items tot dieselfde nie-terminale basiskategorie behoort, dan
- a. mag hulle wel in oppervlakkige opsigte van mekaar verskil =(67)
  - b. behoort hulle dieselfde op te tree met betrekking tot sintaktiese transformasies =(82)
  - c. behoort hulle in dieselfde basisstruktuur-konfigurasies te kan verskyn =(88)
- (94) Indien leksikale items tot die nie-terminale basiskategorie NP behoort, dan behoort hulle die domein van 'n gebonde veranderlike te kan definieer =(74)
- (95) Indien leksikale items tot die nie-terminale basiskategorie V behoort, dan behoort hulle semantiese eienskappe en verhoudings te kan uitdruk =(75)

In die res van hierdie paragraaf sit ek kortliks uiteen ter sake kritiek wat Wasow (1976) en Dahl (1976) uitoefen op veral McCawley (1973) se siening van nie-terminale basiskategorieë. Ten slotte maak ek enkele algemene kritiese opmerkings oor die kriteria vir nie-terminale basiskategorieë in Generatiewe Semantiek.

Wasow (1976:280) se eerste punt van kritiek verwys na die ineksplisietheid van bewerings in Generatiewe Semantiek:

- (96) "Probably the greatest shortcoming of these papers is their inexplicitness. The first occurrence of a rule which is actually stated is on p. 260 of McCawley's book, and there are not many more after that... its inexplicitness makes it virtually impossible to falsify conclusively."

Vergelyk in dié verband ook my kritiek hierbo teen die ineksplisietheid van terme soos "oppervlakkige verskille" (tussen kategorieë), "speel 'n rol in semantiese representasie", en "dui eienskappe en verhoudings aan". Indien van die kernbegrippe wat in die kriteria voorkom, ineksplisiet gebruik word, is die bewerings wat in die kriteria vervat is nie alleen nie-falsifieerbaar nie, maar kan dit 'n belangrike aanleidende faktor wees tot die inkonklusiwiteit van die kontroverse wat in generatiewe literatuur rondom die begrip "(leksikale) basiskategorie" ontstaan het.

In verband met kriterium (92) a. hierbo wys Wasow (1976:289) daarop dat nie alle logici slegs die drie kategorieë Proposisie, Predikaat en Argument

gebruik nie, en dat sommige logici ander kategorieë gebruik. Die keuse van 'n logiese beskrywingsraamwerk het dus 'n direkte konsekwensie vir die aantal toegelate sintaktiese basiskategorieë. 'n Mens sou dus 'n meer eksplisiet-beredeneerde keuse van 'n logiese raamwerk verwag as wat McCawley inderdaad aanbied.

Dahl (1976:159) kritiseer McCawley juis op laasgenoemde punt:

(97) "One can also criticize his unqualified use of the term 'symbolic logic' without any indication of what kind of symbolic logic he has in mind (propositional calculus, first order predicate calculus, some version of modal logic or whatever)."

Dahl (1976) se belangrikste kritiek is dat Generatiewe Semantiek nie beginsels vir die interpretasie van semantiese representasie en logiese formules inkorporeer nie. In Dahl (1976:159) stel hy dit as volg:

(98) "By itself, a semantic representation cannot be said to 'represent' a meaning if it is not complemented with principles for interpreting it. These principles are not made explicit in generative semantics. Furthermore, it is not made clear by this theory what kind of entities 'meanings' are supposed to be, except that they reside in people's minds rather than in the outside world."

(99) ".. we have not 'interpreted' a sentence by associating it with a logical formula if we do not provide interpretation rules for the logical formula."

Dahl se kritiek in (98) en (99) hierbo het belangrike konsekwensies vir die bruikbaarheid van kriterium (92) a. hierbo. Hy beweer naamlik dat dit in GS nie duidelik is wat 'n semantiese representasie is nie, en dus by implikasie, ook nie wat dit beteken om te sê dat 'n kategorie 'n rol speel in semantiese representasie nie. Aangesien beginsels vir die interpretasie van logiese formules ontbreek, sou dit nie moontlik wees om te bepaal onder welke omstandighede die semantiese rol van 'n basiskategorie korrespondeer met 'n funksie in simboliese logika nie.

Dahl (1976:163) wys ook daarop dat in Generatiewe Semantiek met die gereduseerde basiskategorie-inventaris byna alle leksikale items uit onderliggende V's (predikate) afgelei moet word, wat soms tot ongewone analyses lei.

Myns insiens is die uitgebreide gebruik van uitsonderingskenmerke 'n omstrede aspek van GS-analises. Indien, soos Dahl ook aandui, byna alle leksikale items uit onderliggende V's afgelei moet word, sal die klas van uitsonderingskenmerke baie groot wees. McCawley (1973:192) wys tereg daarop dat daar tans

nog geen adekwate evalueringsmaatreël bestaan wat die totale koste van alternatiewe grammatikas kan bereken nie. In die afwesigheid van eksplisiete a priori oëwagings het die vermindering van basiskategorieë, en die gepaardgaande drastiese vermeerdering van uitsonderingskenmerke, 'n twyfelagtige mate van meriete.

Generatiewe semantici gee weinig aanduiding van die relatiewe status van die kriteria (92) en (93) hierbo. McCawley impliseer in (87) hierbo 'n hiërargie tussen twee van die kriteria: hy beskou naamlik (93) c. as belangriker as (93) b. in die bepaling van lidmaatskap van 'n nie-terminale basiskategorie. Uit die feit dat die onderliggende struktuur in Generatiewe Semantiek 'n semantiese basisstruktuur is, sou 'n mens kon aflei dat (92)a. 'n belangrike en noodsaaklike kriterium behoort te wees. In §2.4.4. en §2.4.3. het egter reeds geblyk dat (92)a. in verskeie opsigte erg beswaarlik is.

HOOFSTUK 3

'n METODOLOGIESE ANALISE VAN ENKELE KATEGORIE-ARGUMENTE

3.1 INLEIDING

In hierdie hoofstuk word 'n metodologiese analise gemaak van enkele kategorie-argumente wat binne die algemene raamwerk van TG voorgestel is deur 'n aantal grammatici ("working grammarians"). In §3.2 word 'n metodologiese analise gemaak van die kategorie-argumente wat vir Preposisie voorgestel is deur Becker en Arms (1969), en Jackendoff (1973). In §3.3 word Bach (1968) se kategorie-argumente vir Kontentief geanaliseer. 'n Metodologiese analise van Lakoff (1970) se kategorie-argumente vir Verbum volg in §3.4. Van die uitgebreide kategorie-kontroverse wat rondom die konstituent Auxiliarium ontstaan het, word die argumente van Ross (1969), Pullum en Wilson (1977), en Akmajian, Steele en Wasow (1979) in §3.5 metodologies ontleed.

3.2 KATEGORIE-ARGUMENTE VIR PREPOSISIE

3.2.1. BECKER EN ARMS (1969)

3.2.1.1. INLEIDING

In die eerste paragraaf in hulle artikel "Prepositions as Predicates" formuleer Becker en Arms (1969:1) hulle doelstelling as volg:

- (1) "This paper will present several facts about prepositions in English and, for comparative purposes, Indonesian (Bahasa Indonesia). Then we will examine several implications of these facts, which have not been accounted for by any current grammar of English. The implications of the observations we will make have some theoretical importance: we will argue that prepositions share many basic features with verbs and may be represented at a fairly abstract level of the grammar as predicates. Please note that we are not saying that prepositions are verbs: our contention is only that verbs and prepositions may be surface realizations of the same abstract semantic categories."

Op basis van hulle hipotese in (1) hierbo, naamlik "that verbs and prepositions may be surface realizations of the same abstract semantic-categories", sou Becker en Arms binne die raamwerk van hierdie studie tot die klas van sogenaamde "reduksioniste" behoort, dit wil sê daardie groep taalkundiges wat argumenteer vir die reduksie van die aantal Aspects-basiskategorieë. Die betrokke Aspects-basiskategorie is in hierdie geval die leksikale kategorie "Preposisie". Implisiet in (1) hierbo is naamlik

die aanname dat Preposisie nie die status van leksikale basiskategorie in die grammatika het nie.

'n Enkele opmerking oor die gebruik van die term "basiskategorie" is hier nodig. Becker en Arms self gebruik nêrens in die artikel die term "base category" ("basiskategorie") of "deep structure category" ("dieptestruktuurkategorie") nie. Hulle verwys in (1) hierbo na die kategorie Predikaat as 'n kategorie op 'n "fairly abstract level of the grammar" of in "underlying structure",¹⁾ en hulle beskryf Predikaat as 'n "abstract semantic category". Die vraag ontstaan nou of dit hier gaan om 'n suiwer terminologiese kwessie, met ander woorde of Becker en Arms se "abstract semantic category" en Chomsky se "base category" verskillende terme is vir een en dieselfde ding, en of die verskil in terme die gevolg is van 'n verskil in sienings van die organisasie van die grammatika. Die doelstelling van die onderhawige studie is egter juis om 'n antwoord te probeer vind op, onder andere, hierdie vraag deur na te gaan wat die funksie en eienskappe is van 'n leksikale kategorie wat voorkom in die onderliggende/basisstruktuurbeskrywing van 'n sin by onderskeidelik die "reduksioniste" en die "proliferasioniste". Op grond van so 'n vergelyking hoop ek dan om moontlike verskille in die onderliggende teoretiese raamwerke te kan karakteriseer. Om dus nie moontlike bevindinge vooruit te loop nie, gebruik ek die term "basiskategorie" as 'n neutrale term met ongeveer die volgende inhoud: "kategorie wat voorkom in die onderliggende/basisstruktuurbeskrywing van 'n sin."

Die doelstelling van §3.2.1. kan in algemene terme as volg geformuleer word: om deur middel van 'n rekonstruksie van die kategorie-argumente wat Becker en Arms aanvoer te probeer vasstel wat die funksie en eienskappe van leksikale basiskategorieë binne hulle siening is. Die interne organisasie van die res van §3.2.1. is as volg: in §3.2.1.2 gee ek kortliks 'n oorsig oor die inhoud en opbou van die artikel; in §3.2.1.3 gee ek 'n eksplisiete rekonstruksie van die argumente wat Becker en Arms aanvoer vir hulle konklusie dat preposisies lede is van die basiskategorie Predikaat, wat ook werkwoorde insluit; in §3.2.1.4 rekonstrueer ek op basis van die kategorie-argumente wat Becker en Arms aanbied, kriteria vir 'n basiskategorie; in §3.2.1.5, die slotparagraaf, maak ek enkele metateoretiese opmerkings oor Becker en Arms se artikel in sy geheel.

3.2.1.2. 'n KORT OORSIG OOR DIE INHOUD VAN DIE ARTIKEL

In die eerste paragraaf van hulle artikel gee Becker en Arms, benewens hulle hoofdoelstelling, ook 'n aanduiding van die organisasie en inhoud van die artikel as geheel. In die paragraaf "Observations on Prepositions"²⁾ bied hulle naamlik verskeie taalkundige gegewens oor preposisies aan. In die volgende paragraaf, "Prepositions in Modern Grammars"³⁾ sit hulle kortliks uiteen hoe preposisies tot op hede in grammatikas beskryf is; beskrywings wat, volgens hulle, almal inadekwaat is. Daar bestaan volgens Becker en Arms⁴⁾ hoofsaaklik twee redes waarom bestaande grammatikale beskrywings van preposisies inadekwaat is:

- (i) Baie taalkundiges huldig nog 'n Aspects-tipe siening oor die funksie van sintaktiese kategorieë in onderliggende struktuur. Becker en Arms (1969:6) sê nie eksplisiet wat die uitdrukking "deep relevance of word classes" beteken nie, en hoe, indien wel, dit kontrasteer met hulle siening nie. Uit 'n opmerking wat hulle oor kategorie-analises van Lakoff en Bach maak, sou afgelei kon word dat sintaktiese basiskategorieë vir hulle die "onderliggende ooreenkoms" moet kan uitdruk wat bestaan tussen sogenaamde werkwoorde, adjektiewe en substantiewe.
- (ii) Die onderskeiding tussen sogenaamde "major" en "minor classes"⁵⁾ het daartoe gelei dat lede van "minor classes," soos preposisies, as minder belangrik beskou is, en in verskillende stadiums van 'n afleiding as transforms uit kenmerke van sogenaamde "major classes" gerealiseer is.

In die paragraaf "Arguments for Prepositions as Predicates"⁶⁾ voer Becker en Arms vier argumente aan vir hulle hipotese dat preposisies op grond van basiese ooreenkomste met werkwoorde as predikate gegenerer behoort te word. In die laaste paragraaf, "Some implications of these arguments"⁷⁾ wys Becker en Arms op enkele teoretiese implikasies van hulle bevindinge.

Becker en Arms^{7a)} onderskei drie subtypes preposisies:

- (a) sogenaamde "motional" en "locational" preposisies,
- (b) partikels, en
- (c) kasusmarkerende preposisies.

"Motional" - "locational" preposisies kan van partikels onderskei word op grond van hulle gedrag in die reëls van Omstelling ("Permutation") en Vraagvooropplasing ("Question-preposing"). Partikels is betrokke by Omstelling, "motional" - "locational" preposisies nie. "Motional" - "locational" preposi-

sies is mede-betrokke in Vraagvooropplasing, partikels nie. Hierdie observasies word toegelig in (2):

(2)	<u>Partikel</u>	<u>"Motional"</u>
	<u>He broke up the wall.</u>	<u>He climbed up the wall.</u>
	<u>He broke the wall up.</u>	* <u>He climbed the wall up.</u>
	* <u>Up what did he break?</u>	<u>Up what did he climb?</u>
	* <u>He broke up. (?)</u>	<u>He climbed up.</u>

"Locational"

<u>He was trapped up the wall.</u>
* <u>He was trapped the wall up.</u>
<u>Up what was he trapped?</u>
* <u>He was trapped up.</u>

"Motional" - "locational" preposisies word in Engels van kasusmarkerende preposisies onderskei op grond van die further-modifikasietoets: "motional"- "locational" preposisies kan gemodifiseer word deur further, kasusmarkerende preposisies nie:

- (3) John's further over the hill.
 * John gives the book further to her.

'n Sogenaamde "motional" preposisie is 'n preposisie met die semantiese kenmerk MOTION ("beweging"). 'n "Locational" preposisie is 'n preposisie met die semantiese kenmerk LOCATION ("plek"). Hierdie betekenis-onderskeiding kan sintakties geregverdig word. "Motional" preposisies laat delesie van 'n objek-NP toe, met behoud van die "motional" interpretasie; "locational" preposisies, daarenteen, laat nie objek-delesie toe met behoud van die "locational" interpretasie nie. 'n Sin soos (4) kan dus slegs geïnterpreteer word met 'n "motional" betekenis.

- (4) John's over.

'n Verdere sintaktiese toets vir die betekenisonderskeiding tussen "motional" en "locational" preposisies is die sogenaamde koördineringsstoets wat oorspronklik deur Fillmore voorgestel is. Hy het beweer dat twee sintaktiese elemente slegs gekoördineer kan word indien hulle semantiese kenmerke gemeen het, terwyl 'n opeenvolging van twee sintaktiese elemente sonder 'n verbindende konjunksie 'n aanduiding is dat die semantiese kenmerksamestelling verskil.

Becker en Arms bevind nou die volgende:

- (i) twee "motional" preposisies kan gekoördineer word:
- (5) He's through and past the barrier.
- (ii) twee "locational" preposisies kan gekoördineer word:
- (6) He's in and out the door.
- (iii) twee "motional" preposisies, of twee "locational" preposisies, kan nie sonder 'n konjunksie langs mekaar voorkom in 'n grammatikale sin nie:
- (7) * He's in out the door.
- (8) * He's through past the barrier.
- (iv) 'n "motional" en 'n "locational" kan egter wel langs mekaar voorkom in 'n grammatikale sin:
- (9) He's up in the tree.

Hierdie toets stel Becker en Arms nie net in staat om "locational" en "motional" preposisies van mekaar te onderskei nie. Dit dui, volgens hulle, ook daarop dat MOTION en LOCATION wel semantiese kenmerke is.

Becker en Arms wys verder op die volgende interessante korrelasie tussen die volgorde van preposisies en hulle semantiese interpretasie: in 'n opeenvolging van twee of meer preposisies is die eerste een altyd "motional" en die tweede "locational". Vergelyk:

- (10) He's up in the tree.
- (11) Come down from up in the tree.

waar up in (10) "motional" is, en in (the tree) "locational", en down in (11) "motional" is, en from up in the tree "locational".

Becker en Arms beweer dat die semantiese kenmerke MOTION en LOCATION wat in die onderliggende struktuur van 'n sin met 'n preposisie soos over voorkom, op verskillende maniere met die elemente van die sin geassosieer kan word. Indien die preposisie "motional" is, word die kenmerk MOTION met die subjek van die sin geassosieer, dit wil sê die subjek is die agent. Indien die preposisie "locational" is, is die subjek nie-agentief, en 'n kenmerk MOTION word geassosieer met die sogenaamde "hoër gespreksdeelnemers", naamlik die spreker of hoorder.

Volgens Becker en Arms (1969:6) vorm "the distinction between motional and locational prepositions, the effect of this distinction on both subject and predicate, the presuppositions about the discourse participants (speaker and

addressee)" wat hierbo genoem is, signifikante feite wat in 'n adekwate grammatikale beskrywing van preposisies uitgedruk moet word.

In hulle artikel wil Becker en Arms primêr 'n beskrywing van "motional"- "locational" preposisies gee (alhoewel hulle teen die einde van die artikel beweer dat 'n analoë verklaring moontlik vir kasusmarkerende preposisies gegee sou kon word).

In die afdeling "Arguments for Prepositions as Predicates" bied Becker en Arms vier argumente aan vir hulle hipotese dat preposisies (saam met werkwoorde) tot die kategorie Predikaat behoort. Vergelyk §3.2.1.4 vir 'n vollediger bespreking van die argumente.

In die laaste afdeling, "Some implications of these arguments", gee Becker en Arms kortliks 'n opsomming van die implikasies van hulle bevindinge vir 'n adekwate teoretiese grammatikale beskrywing. 'n Sin soos

(12) John threw the baseball over the hill

het vier moontlike interpretasies, naamlik

- (13) (a) John was over the hill when he threw the ball.
- (b) John threw the ball which was over the hill.
- (c) John threw the ball which is over the hill now.
- (d) John threw the ball and caused it to move over the hill.

Becker en Arms beweer nou dat, indien hulle argumente korrek is, hulle 'n verklaring kan bied vir die vierde interpretasie van die sin, dit wil sê waar over "motional" is.

Die sin moet volgens hulle afgelei word uit 'n onderliggende struktuur met twee predikate, ongeveer soos (14):

- (14) John cause S
Ball move to loc.

In die onderliggende struktuur van die sin kom onder andere die volgende semantiese kenmerke voor: CAUSE, MOTION, en LOCATION. Hierdie kenmerke kan op verskillende maniere aan die "deelnemers" ("participants") van die sin toegeken word. By die interpretasie (d) hierbo is MOTION en LOCATION albei aan die predikaat van die "laer" sin (die preposisie) toegeken.

Op hierdie punt sluit Becker en Arms hulle hoofbetog af. Hulle wys net ten slotte vlugtig daarop dat hulle bevindings ondersteuning bied vir die hipotese dat sintakties-relevante semantiese kenmerke tot knooppunte of raamwerke ("frames") behoort, en nie tot afsonderlike leksikale items nie.

3.2.1.3. 'n REKONSTRUKSIE VAN KATEGORIE-ARGUMENTE VIR PREDIKAAT

In die afdeling "Arguments for Prepositions as Predicates"^{7b)} bied Becker en Arms vier argumente aan vir hulle hipotese dat preposisies, op 'n redelik abstrakte vlak van die grammatika, lede van dieselfde semantiese kategorie as (oppervlakstruktuur-) werkwoorde is. Die betrokke kategorie is Predikaat. In algemene terme beweer hulle dat die bogenoemde hipotese ondersteun word deur die feit dat preposisies eienskappe ("basic features") met werkwoorde gemeen het. In Becker en Arms (1969:6) verwys hulle na die onderliggende ooreenkoms ("underlying similarity") tussen werkwoorde en preposisies.

Op grond van die bostaande uitsprake sou 'n mens die hoofpremis van elk van die argumente in die volgende algemene terme kon reconstrueer:

- (15) "Indien preposisies en werkwoorde tot dieselfde basiskategorie, naamlik Predikaat, behoort
dan moet hulle basiese kenmerke gemeen hê en/of
dan moet hulle onderliggende ooreenkoms vertoon."

Met verwysing na die bostaande hoofpremis kan ek nou die doelstelling van hierdie paragraaf in algemene terme as volg stel: om 'n antwoord te probeer gee op die vraag: wat geld (binne Becker en Arms se siening) as signifikante "basiese kenmerke" of "onderliggende ooreenkomste" in die bepaling van basiskategorie-lidmaatskap?

Hierdie vraag gaan ek probeer beantwoord deur 'n eksplisiete rekonstruksie te maak van elkeen van die spesifieke kategorie-argumente wat Becker en Arms aanbied. Uit die bypremisse van hierdie argumente sou dan blyk watter kenmerke hulle as "basies" beskou, en/of watter ooreenkomste as "onderliggend!"

In hierdie paragraaf word die volgende werkswyse gevolg: ek gee eers die betrokke aanhaling uit die artikel, dan gee ek 'n eksplisiete rekonstruksie van die argument(e) wat in die aanhaling teenwoordig is in 'n vorm waaruit die logiese opbou duidelik blyk. Waar Becker en Arms in hulle argumentasie gebruik maak van standarde van akseptabiliteit, reconstrueer ek die betrokke standaard ook binne die toepaslike argumentsvorm.

Die eerste argument kom uit die onderstaande aanhalings uit Becker en Arms (1969:6-7):

- (16) (a) "One indication that prepositions are syntactically similar to verbs is suggested in a recent article by George Lakoff (1968). Lakoff pointed out that a grammar must account for the underlying

similarity of sentences like

John killed Bill with a knife

John used a knife to kill Bill

Here the instrumental is marked in one case with a preposition with, and in the other with a verb, use.

In many languages instrumentals can be expressed only as complements of a verb like use."

- (b) "... the same observation holds true for motional-locational prepositions. That is, meanings which would be expressed by a regular verb in other languages. For instance the English sentence,

He ran to the river

can be expressed in Bahasa Indonesia as

Dia berlari sampai sungai

'He ran arrived river'

What is in English a sequence of verb plus preposition is in Indonesian a sequence of two verbs."

- (c) "A similar instance can be observed in the following two English sentences:

We went across the river

We crossed the river

In the first sentence the features motion and location are expressed in two words, a verb and a preposition (go + across), while in the second, both features are expressed in a single word closely related to the preposition (cross). We would assume that the underlying structure of both sentences was the same and that the option of expressing the predicate in two words (perhaps by a process of segmentalization as suggested by Postal, 1966) allows the speaker to specify motion and location more specifically, as in

We paddled across the river

We went under the river

- (d) "Motion-location prepositions share with verbs the features momentary and continuative. Normally motion prepositions are momentary and hence do not take complements which describe a time span (Fillmore, 1969:71)."

Die hoofargument wat in die bostaande aanhalings voorkom, kan as volg gerekonstrueer word:

- (17) Indien preposisies en werkwoorde tot dieselfde basiskategorie, naamlik Predikaat, behoort dan behoort hulle dieselfde sintakties-relevante semantiese kenmerke te besit.

Sowel preposisies as werkwoorde besit

- (a) die sintakties-relevante semantiese kenmerk INSTRUMENTAL,
- (b) die sintakties-relevante semantiese kenmerk MOTION,
- (c) die sintakties-relevante semantiese kenmerk LOCATION,
- (d) die sintakties-relevante semantiese kenmerk MOMENTARY, en
- (e) die sintakties-relevante semantiese kenmerk CONTINUATIVE.

Dus, preposisies en werkwoorde behoort tot dieselfde basiskategorie, naamlik Predikaat.

Hierdie argument is die een wat Becker en Arms in die grootste besonderhede uitwerk. Dit sou 'n aanduiding kon wees van die relatiewe belangrikheid van hierdie argument in hulle betoog. Nog 'n aanduiding dat Becker en Arms hierdie argument as van besondere belang beskou, is die feit dat hulle in die laaste paragraaf, waar hulle beweer dat sogenaamde kasusmarkerende preposisies ook predikate mag wees, slegs verwys na die bogenoemde tipe argument ter ondersteuning van hulle bewering.

In die hoofpremis van argument (17) kom die term "sintakties-relevante semantiese kenmerke" voor. Alhoewel Becker en Arms in die uittreksels hierbo slegs praat van "betekenisse" ("meanings") en "kenmerke" ("features"), dui hulle in Becker en Arms (1969:10) aan dat 'n abstrakte semantiese kategorie, soos Predikaat, slegs dié semantiese kenmerke moet kan uitdruk wat sintakties-relevant is. Hulle sê egter nêrens eksplisiet wat hulle met "sintakties-relevante semantiese kenmerke" bedoel nie. Die semantiese kenmerke wat in die artikel genoem word (as waarskynlik sintakties-relevant) is CAUSE, MOTION, LOCATION, INSTRUMENTAL, MOMENTARY, en CONTINUATIVE. Deur na te gaan wat hulle oor die betrokke semantiese kategorieë sê, kan 'n benaderde aanduiding van die inhoud van "sintakties-relevant" in hierdie konteks gegee word.

Ek gee hier enkele van die aanhalings:

- (18) (a) "One of the simplest syntactic tests for this difference [for example, the semantic difference between locational and motional prepositions---AO] is the deletion of the object. Like motion verbs prepositions of motion have deletable objects ..."⁸⁾
- (b) "... we will assume that when a sequence of two or more prepositions occurs unmarked by a conjunction the two prepositions are different in some syntactically relevant way."⁹⁾
- (c) "Most grammarians distinguish prepositions [of the motional-locational kind---AO] from verb particles, which act differently from regular prepositions in permutation and question preposing ..."¹⁰⁾
- (d) "... like motion verbs, motion prepositions may take optional objects:
John's out (the window).
 And like transitive verbs, strictly locational and/or case marking prepositions require objects:
John's at the door
I gave the book to John."¹¹⁾
- (e) "... both statives and motional prepositions take the modal may in its epistemic or predictive sense, not in its pragmatic or permission granting sense..."¹¹⁾
- (f) "Normally motion prepositions are momentary and hence do not take complements which describe a time span."¹¹⁾

Op grond van die bostaande uitsprake sou mens dus kon sê 'n semantiese kenmerk is volgens Becker en Arms sintakties-relevant indien dit

- (a) 'n rol speel in die (nie-) toepassing van transformasies [(18) (a), (c)];
- (b) 'n rol speel in die strikte subkategoriseringskenmerke van 'n item [(18) (b), (d)];
- (c) 'n rol speel in die seleksiekenmerke van 'n item [(18) (e), (f)].

Die evidensie uit Bahasa-Indonesies wat Becker en Arms aanvoer ter ondersteuning van hulle hipotese, is binne hierdie algemene probleemgebied van besondere belang. Een van die konsekwensies van die sogenaamde Universele Basis-hipotese¹²⁾ is naamlik dat alle tale van dieselfde basiskategorieë het.

Indien daar nou blyke is dat in 'n taal soos Bahasa-Indonesies ook geen basiskategorie "preposisie" voorkom nie, slegs 'n kategorie Predikaat, dan kry Becker en Arms se reduksie-hipotese addisionele regverdiging.

In die nie-demonstratiewe kategorie-argument (17) hierbo bevat die bypremisse hipotetiese linguistiese evidensie, dit wil sê die evidensiële bewerings verwys na 'n eienskap van menslike taal waaroor die vlotspreker geen intuïties het nie. Evidensiële bewerings wat hipotetiese linguistiese evidensie bevat moet egter weer op hulle beurt geregverdig word.¹³⁾ Met die nie-demonstratiewe argument (17) is daar dus 'n reeks supplementerende argumente geassosieer, wat elkeen as konklusie een van die bypremisse van argument (17) het, en wat elkeen primêre linguistiese data as evidensie aanbied. Ek rekonstrueer egter hier, soos voortaan, nie die supplementerende argumente nie.

Ek wil egter net 'n enkele opmerking maak oor die data wat Becker en Arms in hierdie supplementerende argumente aanbied as primêre linguistiese data. In al die gevalle verwys die data na semantiese intuïties wat die vlotspreker sou hê. Dit is egter myns insiens nie voor die hand liggend dat die vlotspreker intuïties sal hê oor, byvoorbeeld, die "lokatiwe" betekenis van 'n betrokke item nie. Indien daar wel geldige besware ingebring sou kon word teen Becker en Arms se gebruik van semantiese intuïties as primêre linguistiese data, sou dit negatief reflekteer op die regverdiging vir hulle reduksie-hipotese.

Becker en Arms se tweede kategorie-argument kom voor in die sitaat (19):

(19) "Prepositions frequently function syntactically as predicates, particularly in imperatives:

Down, Spot!

Out, out, damned spot!

Up, up and away!

This phenomenon is not limited to imperatives, however:

He upped his rating.

He downed the ball.

Here the meaning is both motional and locational, and the subjects, expressed or underlying, are agentive."¹⁴⁾

Die kategorie-argument implisiet in (19) kan as volg gerekonstrueer word:

- (20) Indien preposisies en werkwoorde tot dieselfde basiskategorie, naamlik Predikaat, behoort dan behoort hulle dieselfde sintaktiese funksie in 'n sin te kan vervul.

Sowel preposisies as werkwoorde kan die sintaktiese funksie van predikaat vervul in

- (a) imperatiewe, en
- (b) (gewone) stelsinne.

Dus, preposisies en werkwoorde behoort tot dieselfde basiskategorie, naamlik Predikaat.

Oor die kategorie-argument (20) hierbo wil ek net twee opmerkings maak:

- (i) Becker en Arms beweer dat preposisies dikwels ("frequently") optree in predikaatfunksie. Preposisies kan egter nie altyd (onder alle omstandighede) in predikaatfunksie optree nie, dit wil sê die "funksie-toets" kan nie altyd toegepas word nie. Die preposisie above kan byvoorbeeld nie in 'n imperatief as predikaat funksioneer nie, soos uit (21) blyk.

- (21) Above, John!

- (ii) Becker en Arms gebruik in (20) optrede in dieselfde sintaktiese funksie as 'n kriterium vir basiskategorie-lidmaatskap. Die funksie waarna hulle hier verwys is dié van predikaat van die sin; hulle gee egter geen aanduiding van watter ander sintaktiese funksies "basisfunksies" sou wees nie.

In die onderstaande aanhaling (22) het Becker en Arms dit oor die vermoë van Preposisies om in dieselfde sintaktiese omgewings as werkwoorde te verskyn.

- (22) "Like verbs prepositions have traditionally been thought to have objects. In relation to their grammatical objects they can be thought of as intransitive, semi-transitive, and transitive; that is, like some statives, some verbs with particle prepositions don't take objects:

John is tired out.

Similarly, like motion verbs, motion prepositions may take optional objects:

John's out (the window).

And like transitive verbs, strictly locational and/or case marking prepositions require objects:

John's at the door.

I gave the book to John."^{14a)}

Die kategorie-argument implisiet in (22) kan as volg gerekonstrueer word:

- (23) Indien preposisies en werkwoorde tot dieselfde basiskategorie, naamlik Predikaat, behoort dan behoort hulle dieselfde strikte subkategoriseringskenmerke te hê.
- Sowel preposisies as werkwoorde kan met betrekking tot hulle grammatikale objek
- òf intransitief (dit wil sê met die strikte subkategoriseringskenmerk [+ —]),
- òf semi-transitief (dit wil sê met die subkategoriseringskenmerk [+—(NP)]) wees.

Dus, preposisies en werkwoorde behoort tot dieselfde basiskategorie.

Die vierde kategorie-argument wat Becker en Arms aanvoer, kan gerekonstrueer word in terme van die begrip "seleksiekenmerk"¹⁵⁾ In Becker en Arms (1969: 8-9) betoog hulle as volg:

- (24) (a) "Both statives and motional prepositions take the modal may in its epistemic or predictive sense, not in its pragmatic or permission granting sense - a test of what Fillmore (1969:73) has called "achievement verbs". That is, in none of the following can the modal may be interpreted as pragmatic:

He may be out of the window.

He may be free of the window.

He may be tired of the window.

- (b) "Motion-location prepositions share with verbs the features momentary and continuative. Normally motion prepositions are momentary and hence do not take complements which describe a time span (Fillmore, 1969:71). The sentences

He's over the hill for three days.

He's over the hill until Friday.

must, therefore, be understood as having locational predicates.

A motional preposition, however, may be negated and take a time-span complement:

He was not over the hill for three days.

This sentence is ambiguous. Taken in its motional sense, it states that a motion was not completed for three days. That is, what was negated was its "momentariness".

Die betrokke kategorie-argument kan as (25) gerekonstrueer word:

(25) Indien preposisies en werkwoorde tot dieselfde basiskategorie, naamlik Predikaat, behoort dan behoort hulle beduidende ooreenkomste in seleksiekenmerke te vertoon.

(i) Sowel statiewe werkwoorde as "motional" preposisies kombineer met die modale hulpwoord may in sy epistemiese/voorspellende, dit wil sê nie-pragmatiese betekenis.

(ii) Nòg "motional" preposisies, nòg ("momentary") werkwoorde kan in 'n positiewe stelsin 'n komplement neem wat tydsduur aandui.

Dus, preposisies en werkwoorde behoort tot dieselfde basiskategorie, naamlik Predikaat.

3.2.1.5 KRITERIA VIR DIE BASISKATEGORIE PREDIKAAT

Soos in §3.2.1.2 aangedui, probeer ek in hierdie paragraaf, op basis van die kategorie-argumente wat Becker en Arms aanbied, vasstel welke kriteria hulle aanlê vir basiskategorieë. Sodoende hoop ek om tot 'n vollediger karakterisering van die begrip "basiskategorie" in Becker en Arms se siening te kom. Ek gaan as volg te werk om die kriteria af te lei: elkeen van die spesifieke hoofpremisses van die kategorie-argumente herformuleer ek as 'n algemene kriterium wat begin met die uitdrukking: "Die lede van 'n basiskategorie behoort...".

Die vier kriteria is dan die volgende (in hakies gee ek die nommer van die argument in §3.2.1.2 waarvan die betrokke kriterium afgelei is):

(26) [= (17)] Die lede van 'n basiskategorie behoort dieselfde sintakties - relevante semantiese kenmerke te besit.

(27) [= (20)] Die lede van 'n basiskategorie behoort dieselfde sintaktiese funksie in 'n sin te kan vervul.

(28) [= (23)] Die lede van 'n basiskategorie behoort dieselfde strikte subkategoriseringskenmerke hê.

(29) [= (25)] Die lede van 'n basiskategorie behoort beduidende ooreenkomste in seleksiekenmerke te vertoon.

'n Laaste kriterium vir die basiskategorie Predikaat blyk myns insiens uit die volgende aanhaling:

(30) "The combining of the sentences then creates a frame, X cause Y move to loc.

which would either select a verb like throw, push, kick, etcetera by a merging of the features (cause and move) or would select two verbs, preserving the distinctions and separation of the features."^{15a)}

Uit (30) blyk dat 'n basiskategorie soos Predikaat in Becker en Arms se siening semantiese kenmerke soos "cause" en "move" kan domineer. 'n Preleksikale transformasie (Predikaat-ligting?) wat semantiese "kenmerke" kombineer, kan dan op 'n basisstruktuur met predikate toegepas word. Die betrokke kriterium kan as (31) gerekonstrueer word:

(31) Die lede van 'n basiskategorie (soos Predikaat) behoort onderhewig te wees aan preleksikale transformasies.

Met verwysing na die bostaande kriteria en enkele losstaande uitsprake elders in die artikel is dit nou moontlik om duideliker te spesifiseer watter inhoud Becker en Arms gee aan die neutrale begrip "basiskategorie". 'n Basiskategorie soos Predikaat is 'n abstrakte kategorie, in dié opsig dat dit slegs op struktuurvlakke dieper as die oppervlakstruktuur voorkom. 'n Basiskategorie soos Predikaat is voorts 'n semantiese kategorie in dié opsig dat dit (ook?) semantiese elemente domineer. 'n Basiskategorie soos Predikaat word formeel van ander basiskategorieë onderskei op grond van, onder andere, (a) die strikte subkategoriseringskenmerke van sy lede (byvoorbeeld (on-)vermoë om 'n objek te neem), (b) die seleksiekenmerke van sy lede.

3.2.1.6 SAMEVATTING

Ten slotte wil ek net wys op 'n negatiewe aspek van Becker en Arms se analise, 'n aspek waarvan hulle self bewus is, soos uit die aanhaling (32) blyk.

(32) "...we will focus for the present on motion-location prepositions..."¹⁶⁾

Alhoewel dit op die oog af lyk asof Becker en Arms argumenteer dat alle preposisies as predikate gegeneer moet word, maak hulle analise nie voorsiening vir 'preposisies' van die kasusmarkerende tipe, en partikels nie. Hulle reduceer dus nie in feite die stel Aspects-basiskategorieë met die kategorie 'Preposisie' nie. En tot tyd en wyl 'n bevredigende beskrywing van

kasusmarkerende preposisies en partikels gegee kan word, is daar eintlik nog steeds 'n basiskategorie Preposisie. (Becker en Arms (1969:10) stel wel voor dat kasusmarkerende preposisies ook as predikate beskou sou kon word, maar werk hierdie voorstelle nie in besonderhede uit nie)

3.2.2 JACKENDOFF (1973)

3.2.2.1 INLEIDING

In die inleidende paragraaf van sy artikel "The base rules for prepositional phrases" sit Jackendoff kortliks die doelstelling van sy artikel uiteen. Sy artikel is 'n direkte reaksie op voorstelle wat gemaak is deur taal-kundiges soos Fillmore, Postal, en Becker en Arms. Oor hierdie analises beweer Jackendoff (1973:345):

- (33) "People seem never to have taken prepositions seriously. One proposal in print (Fillmore (1968)) treats prepositions as case markers, having equal status with the case inflections of Latin or German. Another proposal (Postal (1971)) treats them as realizations of features on noun phrases. Still another (Becker and Arms (1969)) tries to reduce prepositions to a subclass of the category "verb". What all these proposals have in common is that they deny that the category "preposition" has any real intrinsic syntactic interest other than as an annoying little surface peculiarity of English."

Binne die raamwerk van hierdie studie sou al die bogenoemde analises tot die klas van sogenaamde "reduksionistiese analises" behoort, dit wil sê analises binne die raamwerk waarvan argumente aangevoer word vir die reduksie van die aantal Aspects-basiskategorieë. Die betrokke Aspects-kategorie waarom dit hier gaan is die leksikale kategorie Preposisie. Indien Jackendoff se evaluering van hierdie analises korrek is, beweer hulle naamlik almal dat Preposisie hoogstens 'n "oppervlak^L-kategorie is, maar dat dit nie 'n diepte- of basisstruktuurkategorie is nie.

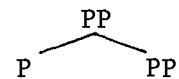
Jackendoff (1973), daarenteen, stel 'n proliferasionistiese analise van Preposisies voor: hy argumenteer naamlik in hierdie artikel dat Preposisie as 'n Aspects-basiskategorie behou behoort te word - vergelyk die titel van sy artikel, "The base rules for prepositional phrases" [my beklemtoning - AO], asook die volgende opmerking in Jackendoff (1973:345):

- (34) "The neglect of prepositions arises from the assumption that prepositional phrases invariably take the form P-NP: if this were the case, prepositions would indeed be dull. However, I will show here that such an analysis is not adequate and that prepositional phrases are by no means as trivial as generally supposed."

Soos in die geval van werkwoorde, sou die verskil in oppervlakstruktuur-distribusie van transitiewe preposisies teenoor intransitiewe (en semi-transitiewe) preposisies in terme van strikte subkategorisasiekenmerke bereël kon word. 'n Intransitiewe preposisie soos home sou die strikte subkategorisasiekenmerk $[+ \text{ — }]$ kry; 'n semi-transitiewe preposisie soos down die kenmerk $[+ \text{ — } (\text{NP})]$, en 'n transitiewe preposisie soos of die kenmerk $[+ \text{ — } \text{NP}]$.

In die afdeling "2. PP → P-PP"¹⁹⁾ argumenteer Jackendoff vir die konklusie dat preposisies PP-komplemente kan neem, met ander woorde, 'n moontlike analise van die oppervlakstruktuuropeenvolging P-P-NP is

Opvallende kenmerk van Jackendoff se betoog in hierdie afdeling is die mate waarin dit steun op sy "intransitiewe preposisie-analise" van die vorige afdeling. Die mees linkse P's in die P-P-NP-konfigurasie is naamlik slegs P's in terme van Jackendoff se vyf kriteria vir sogenaamde intransitiewe preposisies.

In die afdeling "3. PP → P-NP-PP"²⁰⁾ beantwoord Jackendoff die vraag na die korrekte afkorting vir die twee basisreëls

PP → P-NP

PP → P-PP

Dit sou naamlik kon wees:

PP → P - $\left(\begin{array}{c} \text{NP} \\ \text{PP} \end{array} \right)$, of

PP → P - (NP) - (PP).

Op grond van evidensie van, onder andere, PP-vooropstelling, Splyting ("Clefting"), invoeging van 'n Adverbium van wyse, en die vorming van appositiewe relatief-bysinne, verkies Jackendoff die tweede basisreël hierbo.

In die laaste afdeling van sy artikel, naamlik "4. The specifier",²¹⁾ betoog Jackendoff dat sy PP → P - (NP) - (PP)-analise van nog 'n, meer indirekte, bron ondersteuning ontvang, naamlik van die $\bar{X}$ -konvensie. Die kategorie-argumente wat verband hou met konsekwensies van die $\bar{X}$ -konvensie, rekonstrueer ek in §3.2.2.3.

3.2.2.3 'n REKONSTRUKSIE VAN KATEGORIE-ARGUMENTE VIR PREPOSISIE AS 'n LEKSIKALE BASISKATEGORIE

In die laaste paragraaf van sy artikel beweer Jackendoff (1973:355):

(36) "We have seen that prepositions determine a much larger range of structures than the P-NP construction usually attributed to them.

Our rather simple observations make it far more difficult to treat prepositions merely as features on verbs or nouns, phonologically realized through trivial transformations. Prepositions must instead be accorded the right to a small but dignified syntactic category of their own."

In heel algemene terme gestel:

(37) Jackendoff argumenteer dat die kategorie Preposisie die status van 'n leksikale basiskategorie behoort te hê op grond daarvan dat preposisies 'n wye reeks van strukture determineer/insluit.

Hierdie baie algemene hipotese is in verskeie opsigte onbevredigend; ek gaan hieronder kortliks daarop in.

Dit is nie sonder meer duidelik wat Jackendoff (1973:355) bedoel wanneer hy (in ietwat emosionele terme) praat van "a small but dignified syntactic category of their own" nie. Gesien in die konteks van sy reaksie op analyses waarin geargumenteer word dat Preposisie nie 'n sogenaamde afsonderlike leksikale dieptestruktuur- of basiskategorie is nie, en gesien binne die konteks van hierdie artikel (waarin hy basis-reëls vir preposisies voorstel), aanvaar ek voortaan dat Jackendoff bedoel: "'n (leksikaal-sintaktiese) basiskategorie".

'n Opsig waarin die stelling (36) onbevredigend is, is dat dit myns insiens nie 'n getroue weerspieëling gee van die opbou van Jackendoff se betoog nie. Jackendoff se betoog val naamlik in twee afdelings uiteen; hierdie onderskeiding val saam met 'n onderskeiding in die aard van die data waarop hy sy konklusies baseer. In die eerste afdeling argumenteer Jackendoff dat die kategorie Preposisie uitgebrei behoort te word om ook sekere adverbiala en werkwoordpartikels ("intransitiewe P's") in te sluit. In hierdie afdeling baseer hy sy konklusies op primêre taalkundige data oor Engels. In die tweede afdeling argumenteer Jackendoff dat Preposisie as 'n leksikale basiskategorie beskou behoort te word aangesien dit strukture insluit wat volgens die Leksikalistiese Hipotese onderskeidend van alle leksikale kategorieë is. In die tweede afdeling argumenteer Jackendoff dus op basis van 'n sistematiese algemeen-linguistiese hipotese vir die leksikale basiskategoriestatus van preposisies.

In my rekonstruksie van die argumente vir Preposisie as 'n (leksikale) basiskategorie volg ek hierdie verdeling.

Die betekenis van die uitdrukking "prepositions determine a much larger range of structures than the P-NP construction usually attributed to them"

word duideliker wanneer 'n mens dit lees saam met 'n aanhaling soos (38) (uit Jackendoff (1977:29-30)) waarin een van die bewerings van die $\bar{X}$ -konvensie eksplisiet geformuleer word:

(38) "The second claim of the $\bar{X}$ convention is that each lexical category X defines a set of syntactic categories $X^1, X^2, \dots, X^n$, the super categories of X , related by phrase structure rules of the form (3.1).

3.1. $X^i \rightarrow \dots X^{i-1} \dots$.

In die res van §3.2.2.3 word 'n eksplisiete rekonstruksie van die kategorie-argumente en akseptabiliteitstandaarde in Jackendoff se betoog gegee. Die aanbieding geskied as volg: ek gee eers die relevante aanhaling uit die artikel, en direk daaronder die gerekonstrueerde argument.

'n Eerste kategorie-argument word in Jackendoff (1973:345-346) aangevoer:

(39) "The arguments for the existence of intransitive prepositions are straightforward. First, we note in (1) the close phonological relation (often identity) obtaining between many ordinary prepositions and the words in question:

- (1) (a) Chico ran $\left\{ \begin{array}{l} \text{into} \\ \text{in} \end{array} \right\}$ the opera house
- (b) The elevator operator kicked Groucho $\left\{ \begin{array}{l} \text{down the stairs} \\ \text{downstairs} \end{array} \right\}$
- (c) He didn't play the harp $\left\{ \begin{array}{l} \text{after the first act} \\ \text{afterward} \\ \text{before Zeppo walked in} \\ \text{before} \\ \text{inside the hotel} \\ \text{inside} \end{array} \right\}$

In fact, all the particles in verb-particle constructions (down, up, in, out, through, over, by, and so on) are phonologically identical to ordinary prepositions. As Emonds points out, this fact can hardly be accidental, if the grammar treated it as such, there would be no more reason to expect this result than a class of particles made up partly of verbs, partly of modals, and partly of adjectives.

By treating particles as a type of preposition, we can claim that particles are related to the corresponding prepositions in much the same way that intransitive verbs such as eat, drink and smoke are related to their transitive counterparts."

Die argument wat in (39) voorkom, kan as (40) gerekonstrueer word:

(40) Indien twee leksikale items lede van dieselfde leksikale basiskategorie is, dan behoort hulle, benewens die feit dat hulle sintakties (oppervlakstruktuur-distribusioneel) verwant is, ook fonologies verwant/identiek te wees.

(a) 'n Klas van Adverbia vertoon sintaktiese en fonologiese verwantskap met sogenaamde "gewone" P's.

(b) Die klas van werkwoordpartikels is sintakties verwant en fonologies identiek aan sogenaamde "gewone" P's.

Dus, (a) die betrokke klas van adverbial, en
(b) die klas van werkwoordpartikels
is lede van dieselfde leksikale basiskategorie.

Dit is moeilik om vas te stel na watter adverbial in hierdie argument verwys word. Jackendoff self sê nêrens eksplisiet nie, in die meeste gevalle verwys hy slegs na hierdie klas as "adverbs", "the words in question",²²⁾ en "the particular class of 'adverbs'²³⁾ we have been discussing". In Jackendoff (1973:346) benoem hy wel die tipe adverbial, naamlik "directional adverb", "locational and directional adverbs". Hieruit kan afgelei word dat die klas van adverbial insluit die tradisionele "adverbial van rigting" en "adverbial van plek". Uit die voorbeelde (1) (c) (afterward en before) sou 'n mens kon aflei dat hierdie klas ook (sommige?) "adverbial van tyd" insluit. Dit is 'n beswaarlike punt in Jackendoff se argumentasie: die feit dat hy nêrens die klas van adverbial definieer nie.

'n Opvallende eienskap van hierdie argument is die sentrale rol wat die begrip "gewone preposisie" speel. Hierdie observasie sou ook 'n punt van kritiek teen Jackendoff se argumentasie kon wees: alhoewel hierdie begrip so sentraal figureer, word daar nêrens 'n definisie van, of kriteria vir "gewone preposisies" gegee nie. Jackendoff steun hier vermoedelik op die tradisionele begrip P, en hy aanvaar almal "weet" wat "gewone preposisies" is.

Indien hierdie uiteensetting van die inhoud van die begrip "gewone preposisies" korrek is, sou 'n verdere beswaar teen Jackendoff se argument (40) ingebring kon word: die tradisionele klas van Preposisies is gedefinieer as 'n oppervlakstruktuurklas, terwyl hy die diepte- of basisstruktuurklas van Preposisies probeer beskryf.

Die fonologiese verwantskap bestaan nie altyd tussen die betrokke item en 'n Preposisie alleen nie, maar soms tussen die item en 'n preposisionele frase as geheel. Vergelyk (41):

- (41) a. down the stairs
 b. downstairs , ensovoorts.

Jackendoff maak in (39) gebruik van 'n akseptabiliteitstandaard wat gebaseer is op die metodologiese konsep van "taalkundig-betekenisvolle veralgemening".²⁴⁾ In algemene terme sou hierdie akseptabiliteitstandaard as volg geformuleer kon word:

- (42) Gegee 'n grammatikale analise GA, ken op die vlak van akseptabiliteit 'n mate van meriete toe aan GA, wat kovarieer met die sukses wat GA behaal in die uitdruk van taalkundig-betekenisvolle veralgemenings.

Uit die bostaande sitaat (39) blyk dit myns insiens dat Jackendoff sy "intransitiewe Preposisie"-analise positief beoordeel in terme van die bostaande akseptabiliteitstandaard (vergelyk "this fact can hardly be accidental"). Die akseptabiliteitstandaard (42) figureer as die hoofpremis van 'n demonstratiewe argument soos (43) in Jackendoff se betoog:

- (43) Indien 'n grammatikale analise GA daarin slaag om 'n taalkundig-betekenisvolle veralgemening uit te druk, dan behoort daar op die vlak van akseptabiliteit 'n positiewe mate van meriete aan GA toegeken te word.

Die "intransitiewe preposisie"-analise van Jackendoff druk 'n taalkundig-betekenisvolle veralgemening uit deurdat dit die fonologies-identieke preposisies en werkwoordpartikels tot dieselfde leksikale basiskategorie klassifiseer.

Dus, 'n positiewe mate van meriete behoort op die vlak van akseptabiliteit aan die "intransitiewe Preposisie"-analise van Jackendoff toegeken te word.

Die tweede kategorie-argument in Jackendoff (1973:346) verwys na die oppervlakstruktuurdistribusie van P's:

- (44) "A second argument concerns the strict subcategorization of verbs such as put, which require after the direct object a normal prepositional phrase, a "directional adverb", or a particle, as illustrated in (2):

- (2) (a)* Irving put the books .
 (b) Irving put the books { on the shelf
there
away }
 (c) Sheila put the clothes { in the closet
inside
on }

"The occurrence of just these three kinds of constituents with put to the exclusion of all other kinds is easily expressed if all three are analyzed as prepositional phrases, thereby simplifying the strict subcategorization of put."

(45) Indien twee klasse leksikale items lede van dieselfde basiskategorie is, dan behoort hulle dieselfde status te hê in terme van 'n bepaalde subkategoriseringsveralgemening.

'n Subkategoriseringsveralgemening van put verg na die direkte objek 'n PP, 'n "direksionele" adverbium, of 'n werkwoordpartikel. Dus, PP's, direksionele adverbium, en werkwoordpartikels behoort tot dieselfde basiskategorie, PP.

In die bypremies van (45) word verwys na hipotetiese evidensie; ('n) supplementerende argument(e) wat na intuïtiewe linguïstiese evidensie verwys moet dus met (45) geassosieer word. Ek rekonstrueer egter nie die betrokke supplementerende argumente nie. Opvallend in verband met die intuïtiewe data in (45) hierbo is die voorkoms van die adverbium there. Hierdie adverbium kwalifiseer nie in terme van die kriterium implisiet in (40) as lid van die leksikale basiskategorie Preposisie nie: daar bestaan naamlik nie 'n gewone Preposisie wat fonologies verwant is aan there nie.

Die vraag ontstaan nou na die relatiewe belangrikheid van die onderskeie kriteria vir lidmaatskap van die leksikale basiskategorie Preposisie, en die interafhanklikheid van die onderskeie kriteria. Hierdie vraag word in §3.2.2.4 vlugtig bespreek.

Jackendoff beweer dat, indien sy "intransitiewe Preposisie"-analise aanvaar word, die strikte subkategoriseringskenmerke van put vereenvoudig kan word. Hy verwys hier myns insiens na 'n akseptabiliteitstandaard wat gebaseer is op die kernbegrip "formele eenvoud".²⁵⁾

In algemene terme geformuleer:

(46) Gegee twee grammatikale analises GA_1 en GA_2 wat deskriptief ewe adekwaat is, ken dan op die vlak van akseptabiliteit aan GA_1 'n hoër mate van meriete toe as aan GA_2 , indien GA_1 'n beskrywing gee wat formeel eenvoudiger is as die beskrywing van GA_2 .

In die argumentasie tree (46) op as die hoofpremis van 'n demonstratiewe argument:

- (47) Indien Jackendoff se "intransitiewe Preposisie"-analise 'n formeel-eenvoudiger beskrywing van die taalfakte van Engels gee as die tradisionele analise, dan behoort op die vlak van akseptabiliteit 'n hoër mate van meriete aan Jackendoff se "intransitiewe Preposisie"-analise toegeken te word as aan die tradisionele analise.

Jackendoff se "intransitiewe Preposisie"-analise lei tot 'n formeel-eenvoudiger strikte subkategoriseringsveralgemening van put as die tradisionele analise.

Dus, op die vlak van akseptabiliteit behoort 'n hoër mate van meriete toegeken te word aan Jackendoff se "intransitiewe Preposisie"-analise as aan die tradisionele analise.

In die argument (47) hierbo gebruik ek die term "tradisionele analise" om te verwys na 'n analise wat preposisies, adverbial, en werkwoordpartikels as afsonderlike kategorieë beskou.

Met verwysing na die derde kategorie-argument beweer Jackendoff (1973:346-347):

- (48) "A third argument favoring intransitive prepositions concerns the construction illustrated in (4):

- (4) (a) Into the open house raced Harpo
(b) Up the stairs wafted the fragrant smell of airplane glue
(c) On the corner stood a frightened Venusian cookie monster

In such sentences a preposed locational or directional prepositional phrase causes inversion of an intransitive verb with the subject when there are no auxiliary verbs. The only other constituents which can cause this particular inversion are locational and directional 'adverbs', particles, and certain participial constructions containing directionals or locationals, as shown, respectively, in (a), (b), and (c) of (5):

- (5) (a) There goes Chico
Outside stood three cases of Romanian beer
Downstairs rolled the two screaming dentists
(b) Off came Harpo's fake beard
Away flew the remnants of your tattered hat
On trundled the weary heroes

- (c) Bouncing out of the operating room came the happy patients
Screaming down the hall ran two celebrated linguists
Wiping his nose in a corner stood a bedraggled hobbit
Buried here lies the producer of A night at the Opera

Of course, not all particles take part in this construction, particularly not those that impart an idiomatic meaning to the verb, as in (6):

- (6) * Up threw John

But, nondirectional "adverbs" and nondirectional prepositional phrases do not take part either, as shown in (7):

- (7) (a) * Beforehand left John

- (b) * In the twinkling of an eye collapsed the enchanted fortress

The rule forming this construction will be simplified if it has to refer to the category "PP" (aside from particles) rather than to three independent categories".

- (49) Indien twee klasse leksikale items tot dieselfde leksikale basiskategorie behoort,
dan behoort hulle dieselfde op te tree met betrekking tot sintaktiese prosesse.

In 'n konstruksie soos (4) veroorsaak direksionele adverbiala, en werkwoordpartikels, net soos "gewone" PP's, die omstelling van 'n subjek-NP en 'n intransitiewe werkwoord.

Dus, direksionele adverbiala, werkwoordpartikels en "gewone" PP's behoort tot dieselfde basiskategorie, naamlik PP.

Die uitdrukking "'n konstruksie soos (4)" verwys na die tipe konstruksie wat Jackendoff by (4) in (48) hierbo illustreer.

Wanneer Jackendoff (1973:347) beweer "no matter how this construction is derived it will be simpler if all three phrases are considered PP's", is hy besig om sy "intransitiewe Preposisie"-analise op die vlak van akseptabiliteit positief te beoordeel in terme van 'n akseptabiliteitstandaard van formele eenvoud - vergelyk die algemene formulering van so 'n akseptabiliteitstandaard by (46) hierbo.

Die demonstratiewe argument waarin (46) hier as hoofpremis optree is analoog aan (47) hierbo met net as bypremis: "Jackendoff se "intransitiewe Preposisie"-analise lei tot 'n formeel-eenvoudiger beskrywing van die konstruksie-tipe (4)".

Jackendoff is opvallend vaag oor die wyse waarop 'n konstruksie soos (4) gegenerer sou moes word. Dit het tot gevolg dat 'n mens nie kan oordeel watter aspek van die grammatika in terme van sy analise vereenvoudig sou word nie.

Dit bring ons by Jackendoff (1973:347) se vierde kategorie-argument.

(50) "In an especially curious construction in English, sentences are formed from a directional phrase followed by with and a definite noun phrase. Directional prepositional phrases, 'adverbs' and particles are all possible here, as shown in (8):

- (8) (a) Into the dungeon with the traitors!
Down the well with your money!
- (b) Outdoors with these noisy machines!
Upstairs with this illegal card game!
- (c) Off with his nose!
Away with the evidence!

Once again, no matter how this construction is derived, it will be simpler if all three types of phrases are considered PP's."

In hierdie gedeelte word 'n argument gebruik wat van dieselfde tipe is as argument (45), dit wil sê in albei hierdie argumente is die beginsel van "ooreenkoms in subkategoriseringsveralgemening" die kernbegrip.

(51) Indien twee klasse leksikale items lede van dieselfde basiskategorie is, dan behoort hulle dieselfde status te hê in terme van 'n bepaalde subkategoriseringsveralgemening.

'n Subkategoriseringsveralgemening van 'n konstruksie soos (8) verg in die mees linkse posisie adverbialia, (werkwoord-)partikels, en "gewone" direksionele PP's.

Dus, adverbialia, (werkwoord-)partikels en "gewone" direksionele PP's behoort tot dieselfde basiskategorie, naamlik PP.

In (51) hierbo is slegs verwys na "'n konstruksie soos (8)". Jackendoff self sê van hierdie tipe konstruksie dat dit 'n sin is wat gevorm word deur 'n direksionele frase, gevolg deur with gevolg deur 'n bepaalde NP. Hy noem die konstruksie "especially curious", en gee nie 'n aanduiding van hoe dit gevorm word nie. Hierdie punt is belangrik aangesien Jackendoff weer eens aan sy "intransitiwe Preposisie"-analise 'n relatief hoër mate van meriete

toeken in terme van 'n akseptabiliteitstandaard van "formele eenvoud". Net soos in die geval van konstruksie (4) is dit egter nie moontlik om vas te stel watter aspek van die grammatika in terme van Jackendoff se analise vereenvoudig sou word nie. (Ek rekonstrueer nie die demonstratiewe argument waarin die akseptabiliteitstandaard binne die betoog figureer weer hier nie, aangesien dit wesenlik dieselfde as (43) is. In die bypremies sou net verwys moes word na die afleiding van 'n konstruksie soos (8)).

'n Vyfde kategorie-argument in Jackendoff (1973:347-348) hou verband met die subkategoriseringsveralgemening van right:

(52) "As illustrated in (9), the modifier right occurs only with standard prepositional phrases, the particular class of "adverbs" we have been discussing, and particles (in their post-object position):

- (9) (a) Mr Gottlieb staggered right into Mrs. Claypool's stateroom
The collapse came right after Ricardo's arrival
- (b) The eager dwarves rushed right inside
Nobody could figure out what had happened right afterward
- (c) The scenery caved right in under Gummo's weight
Frodo put the ring right on when he saw Mrs. Claypool coming

Right with this sense does not occur in Standard English before any other kind of constituent, including adjectives and true adverbs, as shown in (10):

- (10) (a) * The scenery right collapsed under Gummo's weight
- (b) * Fredonia went to war with Rohan right quickly
- (c) * Bilbo had become right fat during his stay

Again, the description of right can be simplified if all three types of phrases are described as PP's."

Die vyfde argument wat Jackendoff aanbied vir sy "intransitiewe Preposisie"-analise kan as volg gerekonstrueer word:

(53) Indien twee klasse leksikale items lede van dieselfde basiskategorie is, dan behoort hulle dieselfde status te hê in terme van 'n bepaalde subkategoriseringsveralgemening.

'n Subkategoriseringsveralgemening van right verg ná die modifiseerder adverbialia, werkwoordpartikels (in hul post-objekposisie), en "standaard-PP's".

Dus, adverbialia, werkwoordpartikels en "standaard-PP's" behoort tot dieselfde basiskategorie, PP.

Op die vlak van akseptabiliteit, beweer Jackendoff, behoort sy intransitiewe preposisie-analise positief beoordeel te word omdat dit lei tot 'n formeel-eenvoudiger grammatikale beskrywing: die beskrywing (leksikale inskrywing?) van die item right kan vereenvoudig word. Ek rekonstrueer nie die akseptabiliteitstandaard hier nie (vergelyk (46)); ook nie die demonstratiewe argument binne die raamwerk waarvan die akseptabiliteitstandaard figureer nie (vergelyk (43)).

Nadat ek nou die vyf argumente gerekonstrueer het in terme waarvan Jackendoff vir die bestaan van intransitiewe P's argumenteer, wil ek enkele evaluerende opmerkings oor die PP → P-afdeling as geheel maak.

'n Opvallende kenmerk van hierdie afdeling van die artikel is die metateoretiese uitdrukkings in terme waarvan Jackendoff (1973:345,346) die argumentasie beoordeel. Ek gee enkele voorbeelde:

- (54) (a) "Emonds (1970) argued that the traditional 'particles' of verb-particle combinations such as look up, give out, and show off are also best analyzed as 'intransitive prepositions'."
- (b) "The arguments for the existence of intransitive prepositions are straightforward."
- (c) "He [Klima - A.O.] showed that many 'adverbs' such as home, downstairs, and afterward can advantageously be identified as 'intransitive prepositions' ..."
- (d) "The occurrence of just these three kinds of constituents with put to the exclusion of all other kinds is easily expressed if all three are analyzed as prepositional phrases..."
- (e) "Of course, not all particles take part in this construction..."
[my beklemtoning - A.O.]

Die bostaande uitdrukkings het almal die volgende twee kenmerke gemeen:

1. Hulle doel is om 'n positiewe waarde-oordeel oor die intransitiewe preposisie-analise uit te druk (in die laaste voorbeeldgeval miskien eerder om moontlike negatiewe kritiek op dié analise te antisipeer).
2. Die terme waarin hulle geformuleer is so vaag, so sonder standaardinhoud, dat dit nie moontlik is om die geldigheid van die basis vir die oordele na te gaan nie. (Jackendoff gee byvoorbeeld nie die aard en kenmerke van 'n sogenaamde 'straightforward' argument nie).

Hierdie uitdrukkings het dus eerder 'n psigologiese as 'n metodologiese funksie: om die leser(s) op 'n nie-rasionele wyse gunstig in te stel teenoor Jackendoff se standpunt in die "preposisie-debat". Hierdie uitdrukkings sou dus beskou kon word as sogenaamde oorredingstrategieë.

'n Potensiële swakpunt in Jackendoff se argumentasie is myns insiens dat hy terme soos "gewone/standaard preposisies" en "die betrokke klas van adverbialia" as sleutel terme gebruik sonder om hierdie terme ooit te omskryf of definieer. In die geval van preposisies sou 'n mens kon aanneem dat hy implisiet steun op tradisionele analises van preposisies. Die saak is egter heelwat meer kompleks in die geval van adverbialia: uit die voorbeelde wat hy gee, en uit karakteriserings soos "locational and directional adverbs", sou 'n mens kon aflei dat hierdie klas van adverbialia insluit tradisionele adverbialia van plek, rigting en tyd. Dit is egter nie duidelik of alle adverbialia van plek, rigting en tyd in hierdie klas ingesluit sou moes word nie. 'n Mens sou kon beweer dit sluit slegs daardie adverbialia van plek, rigting en tyd in wat fonologies verwant is aan gewone preposisies, maar dit het reeds geblyk dat hierdie kriterium nie konsekwent toegepas word nie.

In die tweede gedeelte van sy artikel argumenteer Jackendoff (1973:354, 355) dat P in terme van die $\bar{X}$ -konvensie die status van 'n leksikale basiskategorie moet hê:

(55) "The Lexicalist Hypothesis of Chomsky (1970) is an attempt to capture similarities of this sort. [In hierdie geval: ooreenkomste tussen die komplementstruktuur van P en dié van V - A0.] The claim is that these similarities are expressed in generalized schemata for the base rules. The first base rule schema can be expressed as (39), where X represents any lexical category and $\bar{X}$ is the node directly dominating it:

$$(39) \quad \bar{X} \rightarrow X - \text{Comp}_X \quad "$$

(56) "Chomsky's second base rule schema, (41), claims that for any lexical category X, $\bar{X}$ is preceded by a system of phrases called the 'specifier':

$$(41) \quad \bar{X} \rightarrow \text{Spec } \bar{x} - \bar{X} \quad "$$

(57) "The situation is what the Lexicalist Hypothesis leads us to expect: constituents of comparable level (that is all $\bar{X}$ or all $\bar{x}$) should have parallel structure up to a point, but they are likely to differ in some respects. PPs seem like APs in their specifier structure because of the use of measure phrases. In their complement structure they seem like Ss because of the presence of NP. On the other hand,

they resemble NPs in that they undergo cleft formation and Adv Ps in that they prepose freely. The PP structures we have observed therefore provide a modest confirmation of the Lexicalist Hypothesis!"

Die hoofargument uit die tweede afdeling van Jackendoff se betoog in die artikel kan as volg gerekonstrueer word:

- (58) Indien P 'n (hoof-) leksikale kategorie is,
dan behoort P
- a. voorafgegaan te word deur 'n bepaalde (soort) sisteem van frases (die sogenaamde spesifiseerders), en
  - b. gevolg te word deur 'n bepaalde ander (soort) sisteem van frases (die sogenaamde komplement)

wat tot op sekere hoogte ooreenkoms vertoon met die spesifiseerder- en komplementstruktuur van die ander hoofleksikale kategorieë.

P word in feite

- a. voorafgegaan deur 'n sisteem van frases (die sogenaamde spesifiseerder), en
- b. gevolg word deur 'n sisteem van frases (die sogenaamde komplement)

wat tot op sekere hoogte ooreenkoms vertoon met die spesifiseerder- en komplementstrukture van die ander (hoof-)leksikale kategorieë.

Dus, P is 'n (hoof-)leksikale basiskategorie.

Ek wil net 'n enkele opmerking hier maak oor Jackendoff se definisie van "spesifiseerder". Hy definieer spesifiseerder as die sisteem van frases wat 'n $\bar{X}$ -kategorie voorafgaan.

In sy Introduction to the $\bar{X}$ Convention definieer hy spesifiseerder ook as "the material preceding the head of a major category phrase" en "an abbreviation for the material preceding the head" (Jackendoff 1974:8). Sy definisie is dus gebaseer slegs op die posisie direk voor $\bar{X}$. In "Remarks on Nominalization", waar Chomsky die Leksikalistiese Hipotese introduceer, definieer hy (Chomsky (1972 b)) spesifiseerder as "the phrase associated with $\bar{N}$, $\bar{A}$, $\bar{V}$ " [dit wil sê $\bar{X}$ - AO]. Dit lyk dus asof daar 'n klemverskuiwing is van Chomsky se (posisie-en) assosiasie-definisie na 'n blote posisie-definisie van spesifiseerder by Jackendoff. "Komplement" word in Jackendoff (1974:7) gedefinieer as "material to the right of the head of a phrase".

Die bypremisse van (58) bevat hipotetiese linguïstiese euidensie, dit wil sê die euidensieële bewerings verwys na 'n eienskap van menslike taal waaroor die vlotspreker geen intuïsie het nie. In die laaste instansie moet daar in so 'n betoog 'n argument voorkom wat op primêre (intuïtiewe) linguïstiese data gebaseer is. Die bypremisse van (58) word in Jackendoff se betoog ondersteun deur 'n "ketting" van supplementerende argumente waarvan die laaste een op primêre linguïstiese data berus. Ek rekonstrueer egter nie hierdie "ketting" argumente hier nie, aangesien dit nie direk relevant is vir die onderhawige studie nie.

'n Verdere belangrike konsekwensie van die Leksikalistiese Hipotese stel Jackendoff (1974:11) as volg:

(59) "... we expect there to exist rules whose structural description refer to a range of structures including more than one value of X!"

Ook hierdie konsekwensie word ondersteun deur die optrede van preposisies; Jackendoff (1973:355) merk op dat

(60) "... they [PP's - AO] resemble NPs in that they undergo cleft formation and Adv Ps in that they prepose freely."

Eksplisiet gerekonstrueer sou die argumente in hierdie gedeelte as volg daar uitsien:

(61) Indien P 'n leksikale basiskategorie is - en die $\bar{X}$ -konvensie korrek is-, dan behoort Ps (en PPs) dieselfde reëls as ander leksikale basiskategorieë te ondergaan.

P's (en PP's) ondergaan (i) Splyting (soos ook NP's), en
(ii) Vooropstelling (soos ook Adv P's).

Dus, P is 'n leksikale basiskategorie.

Ek rekonstrueer weer eens nie die supplementerende argumente wat met (61) saamhang nie.

3.2.2.4 KRITERIA VIR 'n (LEKSIKALE) BASISKATEGORIE

Die doelstelling van hierdie paragraaf is die volgende: om op basis van die argumente wat Jackendoff aanbied vir die hipotese dat P 'n (leksikale) basiskategorie is, te kom tot 'n algemene karakterisering van die begrip "leksikale basiskategorie" binne Jackendoff se raamwerk.

Ek gaan as volg te werk om hierdie doelstelling te probeer bereik: eerstens rekonstrueer ek eksplisiete kriteria vir 'n basiskategorie uit die hoofpremisses van die betrokke argumente; tweedens rekonstrueer ek op basis van die bogenoemde kriteria 'n samehangende beeld van 'n basiskategorie.

Die kriteria is die volgende (die nommer tussen vierkantige hakies verwys na die nommer van die ooreenstemmende argument in §3.2.2.3):

- (62) [= (40)] Die lede van 'n (leksikale) basiskategorie behoort, benewens sintaktiese (oppervlakstruktuur-distribusionele) verwantskap, ook fonologiese verwantskap/identiteit te vertoon.
- (63) [= (45) , (51)] Die lede van 'n (leksikale) basiskategorie behoort dieselfde status te hê in terme van subkategoriseringsveralgemeninge.
- (64) [= (49)] Die lede van 'n (leksikale) basiskategorie behoort dieselfde op te tree met betrekking tot sintaktiese prosesse.
- (65) [= (58)] 'n (Hoof-) Leksikale basiskategorie behoort
- (a) voorafgegaan te word deur 'n sisteem van frases (die sogenaamde spesifiseerder), en
  - (b) gevolg te word deur 'n sisteem van frases (die sogenaamde komplement),

wat tot op sekere hoogte ooreenkoms vertoon met die spesifiseerder- en komplementstruktuur van ander (hoof-) leksikale basiskategorieë.

In terme van die bostaande vier kriteria sou die begrip "leksikale basiskategorie" vir Jackendoff die volgende inhoud hê:

'n (Hoof-) Leksikale basiskategorie moet voorafgegaan word deur 'n sisteem van frases, en hierdie frases moet deels ooreenkoms vertoon met die sisteem van frases wat ander (hoof-) leksikale kategorieë voorafgaan, en deels idiosinkraties wees slegs vir die betrokke kategorie.

'n (Hoof-) Leksikale basiskategorie moet gevolg word deur 'n sisteem van frases, en hierdie frases moet deels ooreenkoms vertoon met die sisteem van frases wat op ander (hoof-) leksikale kategorieë volg, en deels idiosinkraties wees slegs vir die betrokke kategorie.

'n Leksikale basiskategorie se lede vertoon ooreenkoms in hulle sintaktiese oppervlakstruktuur-distribusie.

'n Leksikale basiskategorie se lede tree dieselfde op met betrekking tot sintaktiese transformasies.

'n Leksikale basiskategorie se lede behoort, benewens sintaktiese verwantskap, ook fonologiese verwantskap of identiteit te vertoon.

Die vraag ontstaan nou na die relatiewe gewig van elkeen van die kriteria in die bepaling van die (leksikale) basiskategoriestatus van 'n klas items. Jackendoff self laat hom nêrens eksplisiet uit oor hierdie punt nie; daar is egter myns insiens enkele signifikante observasies wat gemaak kan word.

In die eerste plek, wat betref kriteria (62) - (64): Jackendoff (1973: 348) maak 'n uitlating wat daarop sou kon dui dat 'n klas items aan (62), (63) en (64) sou moes voldoen om die status van basiskategorie te hê:

(66) "Phrases of this form satisfy the five criteria established in the last section for prepositional phrases...".

Ons het egter reeds gesien dat Jackendoff (1973:346) 'n voorbeeld van 'n adverbium gebruik wat ten minste aan een van die kriteria, naamlik die sogenaamde "fonologiese kriterium", nie voldoen nie.

Hierdie punt van kritiek is myns insiens belangrik: sonder dat daar duidelikheid is oor die relatiewe gewig van en die interaksie van die kriteria, is dit byvoorbeeld nie moontlik om te beslis of 'n klas items wat aan slegs een of twee van die kriteria voldoen wel of nie leksikale basiskategoriestatus moet kry nie. Hierdie inkonklusiwiteit het ook tot gevolg dat die klas van "adverbia" wat tot die kategorie Preposisie behoort, nie afgebaken kan word nie.

Wat die relatiewe belangrikheid van (65) met betrekking tot (62) - (64) betref: waar Jackendoff (1973:355) in sy laaste paragraaf konkludeer dat Preposisie die status van (leksikale) basiskategorie behoort te kry, doen hy dit op basis daarvan "that prepositions determine a much larger range of structures than the P-NP construction usually attributed to them", dit wil sê beroep hy hom vermoedelik op dié kriterium. Dit sou 'n aanduiding kon wees van die relatiewe groter belangrikheid van kriterium (65) in die bepaling van (hoof - leksikale) basiskategoriestatus van 'n klas items, soos byvoorbeeld Preposisies.

3.3 KATEGORIE-ARGUMENTE VIR KONTENTIEF²⁶⁾

3.3.1 BACH (1968)

3.3.1.1 INLEIDING

In die artikel "Nouns and Noun Phrases" argumenteer Bach (1968:115) onder andere dat

(67) "... all three categories [that is nouns, adjectives, and verbs - AO] are represented by one in the base component. We might call this category 'contentives'."

Op basis van hierdie uitspraak sou "Nouns and Noun Phrases" 'n sogenaamde "reduksionistiese" analise wees; Bach argumenteer naamlik daarvoor dat in plaas van drie afsonderlike leksikale basiskategorieë N, A en V, soos in Aspects .., daar slegs een basiskategorie, "Kontentief" of "Predikaat", behoort te wees.

In hierdie paragraaf word die kategorie-argumente wat Bach aanvoer vir sy hipotese (67) eksplisiet gerekonstrueer om vas te stel wat volgens Bach die eienskappe en funksies van 'n leksikale basiskategorie is.

Die interne organisasie van die res van die paragraaf is as volg: in §3.3.1.2 volg 'n kort oorsig oor die inhoud en opbou van die artikel as geheel; in §3.3.1.3 rekonstrueer ek in eksplisiete vorm die kategorie-argumente wat Bach aanvoer; in §3.3.1.4 rekonstrueer ek op basis van die betrokke kategorie-argumente eksplisiete kriteria vir 'n leksikale basiskategorie; en in §3.3.1.5 word enkele samevattende metateoretiese opmerkings oor die argumentasie as geheel gemaak.

3.3.1.2 'n KORT OORSIG OOR DIE INHOUD EN OPBOU VAN DIE ARTIKEL

In die eerste afdeling van die artikel sit Bach (1968:91) sy doelstelling met die artikel as volg uiteen:

(68) "Grammars of English traditionally maintain a sharp division between nouns, verbs, and adjectives. It is my purpose here to demonstrate that the difference between these 'parts of speech' exist only on a relatively superficial level and that the fundamental dichotomy underlying the distinction is of a quite different sort."

Bach (1968:91) gee voorts 'n uiteensetting van die opbou en samehang van die argumentasie: in die eerste plek gaan hy aanvoer dat nomina (N's), net soos verba (V's) en adjektiewe (A's), uit 'n onderliggende relatief-klouus afgelei behoort te word. N's, V's en A's behoort dus volgens hom tot dieselfde basiskategorie, naamlik Kontentief of Predikaat. In die tweede plek gaan hy 'n sisteem van variabels en kwantore of operatore voorstel om gegewens in verband met die interpretasie van onbepaalde NP's te verantwoord. Laastens oorweeg hy die konsekwensies wat sy voorstelle het vir die leksikon en die proses van leksikale invulling in 'n transformasionele grammatika.

Bach begin die tweede afdeling²⁷⁾ van sy artikel met die bewering dat geen bestaande grammatika van Engels 'n (transformasionele) verband kan lê tussen sowel die (verwante) pare sinne (69) - (72), as die pare sinne (73) - (74) wat formeel en semanties analoog is aan (69) - (72) nie.

- (69) a. I know someone who is working on English adverbs.
 b. I know someone working on English adverbs.
- (70) a. I saw something that was horrible.
 b. I saw something horrible.
- (71) a. I know someone who sells cactuses.
 b. I know a seller of cactuses / a cactus-seller.
- (72) a. We noticed something that was irregular.
 b. We noticed an irregularity.
- (73) a. I never speak to anyone who is a behaviorist.
 b. I never speak to a behaviorist.
- (74) a. I spoke to the one who was an anthropologist.
 b. I spoke to the anthropologist.²⁸⁾

Bach (1968:92) stel voor dat sogenaamde predikaat-nominale, soos dié in (73)b en (74)b, uit 'n onderliggende relatiefklous met ongeveer die volgende vorm afgelei behoort te word:

(75) Det + one [_s Det + one + Aux + be + Predicate nominal]

Ek verwys voortaan na analise (75) as die "nominaal-analise". Indien die nominaal-analise aanvaar word, kan die onderlinge samehang tussen die lede van die pare sinne (69) - (74) deur dieselfde transformasionele reëls²⁹⁾ gespesifiseer word deur bloot die struktuur-indeks van die betrokke transformasies so te verander dat dit nie meer net na A en V verwys nie, maar ook na N.

Bach (1968:92) oordeel dat sy nominaal-analise in terme van sowel 'n oorweging van eenvoud as 'n oorweging van deskriptiewe adekwaatheid positief gewaardeer behoort te word. Sy analise het naamlik nie slegs tot gevolg dat die betrokke transformasies vereenvoudig word nie, maar dit lei ook tot 'n vereenvoudiging van die basisreëls: daar is nou naamlik nie meer twee verskillende reëls vir predikaatnominale nodig nie. Sy analise is deskriptief meer adekwaat as reeds voorgestelde alternatiewe analises omdat dit die verband tussen die bestaande pare sinne eksplisiet kan weergee.

Bach voer ses argumente aan ter ondersteuning van sy nominaal-analise. Aangesien dit nie krusieel is vir die oogmerke van my studie nie, aanvaar ek voorlopig die algemene strekking van die betrokke argumente, naamlik dat die nominaal-analise goed gemotiveer is, en dat dit 'n natuurlike verklaring bied vir gegewens wat in alternatiewe analyses op 'n nie-samehangende en/of ad hoc wyse verklaar is. In 'n vollediger beskouing van die argumentasie sou Schachter (1973:38-47) se kritiek egter in berekening gebring moes word.

In die derde hoofafdeling³⁰⁾ van die artikel gaan Bach in meer besonderhede in op die vorm van die onderliggende struktuur waaruit N's afgelei sou moes word in terme van sy nominaal-analise. Hy wys daarop dat die twee one's in die formule (75) dieselfde referent moet hê.

In die bestaande transformasionele teorie sou die feit van hulle referensiële identiteit weergegee word deur aan hulle dieselfde referensiële indekse toe te ken:

(76) Det + one_i [_s Det + one_i + Aux + be + Predicate nominal]

Bach stel nou voor dat die geïndekseerde items vervang word met variabels. 'n Sin soos (77) sou dan 'n onderliggende struktuur hê wat min of meer soos (78) lyk:

(77) Someone drove downtown and robbed a bank.

(78) Some x drove downtown and x robbed a bank

Hy stel voorts voor dat hierdie variabels in samehang met 'n sisteem van operatore of kwantore (wat onder andere 'n generiese , 'n all-, 'n some-, 'n fokus - en 'n vraag-operator sou moes insluit) in die basisreëls gegenerer word. Die domein ("scope") van 'n operator Q sou gedefinieer kon word as die string wat gedomineer word deur die hoogste S waarvan Q ook deel vorm. Indien Q onmiddellik gevolg word deur 'n variabel, is elke verdere voorkoms van die variabel wat binne die bestek van Q val deur Q gebind. Ek bespreek nie hier Bach se motivering vir sy voorstel nie.

In die vierde hoofafdeling³¹⁾ van die artikel betoog Bach (1968:114) ten gunste van die hipotese (79), die sogenaamde Universele-Basis-Hipotese:

(79) "The actual rules of the base are the same for every language."

Hy noem vier oorwegings wat hierdie hipotese ondersteun:

- (i) Daar bestaan nie twee dialekte van 'n taal wat op essensiële wyse in hulle basisreëls verskil nie.

- (ii) Dit blyk dat die basisreëls van 'n taal soos Engels redelik abstrak is en al hoe minder lyk na die oppervlaktestruktuur van Engelse sinne.
- (iii) Navorsing oor 'n verskeidenheid van tale ondersteun hierdie hipotese.
- (iv) Metodologies-gesproke verteenwoordig (79) die sterkste hipotese oor die aard van taalverwerwing en daarom sou dit die beste wees om (79) te aanvaar en dan te probeer refuteer.

In die res van hierdie afdeling bied Bach 'n aantal argumente aan vir sy bewering dat N's, A's, en V's tot 'n enkele (universele) basiskategorie behoort, naamlik Kontentief. Die basisreëls hoof volgens Bach slegs terme, operatore, variabels, S, en kontentiewe te bevat. Aangesien ek in §3.3.1.3 'n eksplisiete rekonstruksie gee van die betrokke kategorie-argumente wat Bach aanvoer, bespreek ek hulle nie hier verder nie.

In die vyfde hoofafdeling³²⁾ van die artikel gee Bach (1968:117-118) 'n uiteensetting van sy siening van die aard van die leksikon en die proses van leksikale invulling in 'n transformasionele grammatika.

- (80) "The hypothesis which I would like to entertain is that the base component does not actually add a phonological representation to the complex symbols of deep structures, but merely develops the sets of semantic and syntactic features, which are then mapped into phonological shapes after the operation of the transformational rules (or some part of the transformational rules)."

Hy gaan dan voort om vyf argumente te gee wat, volgens hom, die bostaande hipotese ondersteun.

- (i) In die bestaande TG-raamwerk bestaan daar twee moontlike bronne vir pronomina: sommige kan deur leksikale invulling reeds in die basisstrukture ingevul word, terwyl andere deur transformasies geskep word. Dieselfde informasie, naamlik informasie oor die fonologiese vorme van party pronomina, word dus twee keer in die grammatika weergegee. In terme van Bach se voorstel, waarvolgens sintaktiese en semantiese kenmerkkomplekse eers laat in die transformasionele komponent "gefonologiseer" word, word hierdie onnodige duplikasie uitgeskakel.
- (ii) Al hoe meer items word selfs binne die huidige teoretiese raamwerk in elk geval in die transformasionele komponent "gefonologiseer", byvoorbeeld items soos do, self, one, have in Engels, asook artikels. Bach se voorstel bied 'n meer uniforme beskrywing.

- (iii) Daar bestaan gevalle waar 'n transformasionele reël identiteit van verwysing as kondisie vereis, maar identiteit van fonologiese vorm uitsluit.
- (iv) In die bestaande teorie kan die markeerder vir verlede tyd òf in die basis òf deur transformasies geïntroduseer word. Behalwe dat Bach se analise dus, soos in die geval van pronomina, 'n uniforme beskrywing moontlik maak, het dit die voordeel dat suppletiewe verbum-vorme soos go/went slegs vir 'n bepaalde konteks gemerk hoef te word, en dat hulle dan ná die toepassing van die transformasies op die gepaste plekke ingevul kan word.
- (v) Bach se konsepsie van die leksikon en die proses van leksikale invulling stel hom ook in staat om die dubbelsinnigheid van 'n simplekse sin soos (81) te verklaar op dieselfde wyse as wat die dubbelsinnigheid van 'n komplekse sin soos (82) verklaar kan word.

(81) She's looking for a man with a big bank account.

(82) She wants to marry a man with a big bank account.

Sin (81) het naamlik 'n parafrase wat 'n komplekse sin is.

(83) She's trying to find a man with a big bank account.

Dieselfde onderliggende struktuur (dié een onderliggend aan (83)) sou aan die twee sinne toegeken kon word, terwyl die volgende spesifikasie by die leksikale invullingsproses in gedagte gehou word: die frase trying to find het 'n wisselvorm wat 'n enkele leksikale item is, naamlik looking for. Binne die bestaande teorie is hierdie verklaring nie moontlik nie.

Ten slotte wys Bach kortliks op die ooreenkoms tussen die basissisteem wat hy voorgestel het en die logiese sisteme van moderne logici soos Carnap, Reidenbach, en andere.

3.3.1.3 'n REKONSTRUKSIE VAN KATEGORIE-ARGUMENTE VIR KONTENTIEF

Soos in §3.3.1.2 hierbo genoem is, bied Bach in die vierde afdeling van sy artikel "Nouns and Noun Phrases" enkele argumente aan vir sy "reduksionistiese" hipotese (84):

(84) "... all three categories [that is, N, A, and V - AO] are represented by one in the base component. We might call this category 'contentives'..."³³⁾

'n Aspek van hierdie afdeling van die artikel wat onmiddellik opval, is dat dit binne die konteks van die artikel as geheel 'n baie klein gedeelte beslaan. Die argumente (Bach onderskei I - IV) beslaan byvoorbeeld maar 1½ bladsye.

Dit wek die vermoede dat die argumente in nie-gedetailleerde vorm aangebied word. Hierdie vermoede blyk dan ook juis te wees: Bach se uiteensetting van die argumente is kort en hoogs informeel. Hy ondersteun in twee gevalle glad nie sy hipotese met verwysing na empiriese data nie, en in die ander gevalle doen hy dit uiters onvolledig. Vergelyk egter §3.3.1.4 vir 'n vollediger bespreking van hierdie aspek van Bach se argumentasie.

Bach (1968:116) formuleer sy eerste argument in die volgende terme:

(85) "Many transformations mention the element NP in their structure index; however, hardly any mention the element noun, and these all seem to be quite late transformations which might be assumed to operate after the rules which (in languages like English) introduce the surface-structure differences between nouns and adjectives, for instance. (Examples are agreement rules, rules which rearrange nouns and adjectives, and so on. Note that there must also be rules which rearrange different classes of adjectives)".

Die betrokke argument kan as (86) gerekonstrueer word:

(86) Indien N 'n leksikale basiskategorie is,
dan behoort N as term in die strukturele deskripsie van sogenaamde "vroë" transformasies te verskyn.

N verskyn nie as term in die strukturele deskripsie van "vroë" transformasies nie.

Dus, N is nie 'n leksikale basiskategorie nie.

Hierdie argument hou nie direk verband met die hipotese (84) nie; hoogstens indirek: Bach bied naamlik nie evidensie aan vir die bewering dat N saam met A en V tot 'n enkele basiskategorie, Kontentief, behoort nie, maar beweer dat N nie 'n leksikale basiskategorie is nie. Uit hierdie argument kan 'n mens egter wel 'n algemene kriterium vir leksikale basiskategoriestatus waarmee Bach opereer, isoleer (sien (71) in §3.3.1.4).

Die term "vroë transformasies" in (86) hierbo is na analogie van Bach se "quite late transformations" in (85) geskep. Met "vroë transformasies" word bedoel: transformasies wat redelik vroeg in die transformasionele siklus georden is. Bach gee as voorbeelde van "quite late transformations" die reëls wat vir die oppervlaktestruktuurverskille tussen N's en A's verantwoordelik is, dit wil sê reëls soos die kongruensiereëls, reëls wat die volgorde van N's en A's relatief tot mekaar verander, ensovoorts.

In verband met argument (86) is die volgende aspekte onbevredigend: die onderskeiding tussen sogenaamde "vroeë" en "redelik laat" transformasies is uiters vaag. Voordat hierdie onderskeiding nie duidelik gemaak word nie, is dit eintlik nie moontlik om die hipotese wat vervat is in die hoofpremissie van (86) te toets nie. Met ander woorde, gestel mens vind 'n potensiële teenvoorbeeld vir (86), naamlik 'n transformasie wat N as term in sy strukturele beskripsie noem. Hierdie "teenvoorbeeld" sou afgemaak kon word deur te sê dat die betrokke transformasie 'n "redelike laat transformasie" is.

Bach (1968:116) formuleer sy argument II as volg:

(87) "Chomsky has claimed that the difference between nouns, on the one hand, and adjectives and verbs is reflected in their behavior with respect to selectional rules (see 1965, pp. 113 f.). That is, inherent features are developed in nouns. Then selectional rules on adjectives and verbs are formulated in terms of these noun-inherent features. This cannot be true. On the one hand, we have nouns which must contain selectional features in terms of which their 'subjects' are selected:

165. That he had killed the sparrow was a fact

166.* That he had killed the sparrow was a pencil

On the other hand, the occurrence of the crucial noun may be embedded indefinitely far down:

167. The one that seemed most likely to turn out to be a friend was anxious to go

168.* The one that seemed most likely to turn out to be a table was anxious to go".

In hierdie gedeelte verwerp Bach 'n bewering wat Chomsky in Aspects... maak oor die seleksionele verhouding tussen leksikale items. Chomsky beweer naamlik dat konteks-vrye subkategoriseringsreëls inherente kenmerke by N's introduceer, en dat seleksiereëls V's en A's in ooreenstemming met die inherente kenmerke van N selekteer. Op grond van die verskil in optrede met betrekking tot seleksiereëls sou N van A en V onderskei moes word in die basis. Bach voer egter aan dat N's inderdaad ook seleksiekenmerke moet hê. Vergelyk (88) en (89) (onderskeidelik 165. en 166. in (87) hierbo):

(88) That he had killed the sparrow was a fact.

(89) * That he had killed the sparrow was a pencil.

In hierdie sinne sou seleksiekenmerke van N die keuse van 'n subjek moes reguleer. Die beweerde dieptestruktuur-verskil tussen N's, A's en V's met betrekking tot seleksiereëls is dus geen egte verskil nie.

Ek rekonstrueer Bach se argument soos volg:

(90) Indien N, A en V tot dieselfde leksikale basiskategorie behoort, dan behoort hulle dieselfde status te hê met betrekking tot seleksiereëls.

Sowel N en A, as V het seleksiekenmerke, dit wil sê het dieselfde status met betrekking tot seleksiereëls.

Dus, N, A en V behoort tot dieselfde leksikale basiskategorie.

Bach (1968:116) bied sy argument III as volg aan:

(91) "In English and many other languages it is necessary for phonological rules to be able to refer to a class consisting precisely of nouns, adjectives, and verbs (and possibly adverbs) and excluding pronouns, articles and the like. The notion of lexical category, which might be called on here is not very helpful, since it is often quite arbitrary whether we set up our rules so that items like tense, for instance, are lexical categories or not!"

Hierdie argument rekonstrueer ek as (92):

(92) Indien N, A en V tot dieselfde (leksikale) basiskategorie behoort, dan kan fonologiese reëls na N, A en V as 'n natuurlike klas verwys.

Sommige fonologiese reëls verwys na 'n klas bestaande uit N, A, en V's.

Dus, N, A, en V behoort tot dieselfde (leksikale) basiskategorie.

In die argument (92) hierbo betoog Bach vir 'n bepaalde sintaktiese kategorisasie op basisstruktuurvlak op grond van die rol wat die betrokke sintaktiese kategorieë in fonologiese reëls sou speel. Aangesien fonologiese reëls oppervlakstruktuur as toevoer ("input") het, is die kwalitatiewe relevansie van fonologiese gegewens vir basiskategorie-argumente myns insiens twyfelagtig.

Bach beweer in die sitaat (91) dat die nosie van leksikale kategorie nie 'n oplossing bied nie, aangesien alternatiewe analises verskillende kategorieë as leksikale kategorieë definieer. As Bach hier van "rules" praat, neem ek aan hy verwys na basisreëls. Dit is egter nie vir my duidelik na watter definisie van die begrip "leksikale kategorie", waarin 'n kategorie soos Tense leksikale kategorieestatus sou hê, hy hier verwys nie. Sy beswaar teen

die gebruik van die begrip "leksikale kategorie" is dus eweneens nie heeltemal duidelik nie.

Bach bied geen oplossing vir die probleem van adverbiala wat volgens hom ook by die fonologiese reëls waarna hy verwys betrokke is nie. Hy sluit naamlik nie adverbiala in by Kontentief nie; trouens hy sê nie waar adverbiala in sy konsep van die basiskomponent geakkomodeer sou moes word nie.

Die laaste argument wat Bach (1968:116-117) aanvoer, word soos volg gestel:

- (93) "Many transformations which have been formulated so as to depend on the presence of some feature of verbs (either a subclassificational feature as in early transformational studies or a rule feature as in Lakoff, 1965) must, in a full description of English, include such a feature or subclassification in nouns as well as verbs (and adjectives). Thus there are not only stative verbs and adjectives (Lakoff, 1965, 1966), which cannot occur in the progressive, have imperatives, and so on, but also stative nouns:

169. Don't be a fool
170.* Don't be a mammal
171. He's being a fool
172.* He's being a mammal

So also some complement transformations:

173. He's crazy to go
174.* He's tall to go
175. He's an idiot to go
176.* He's a cook to go

So also the comparative transformation:

177. He's more of a fool than I am
178.* John was more of a corpse than Bill was "

Die kategorie-argument wat in hierdie gedeelte voorkom sou as volg gerekonstrueer kon word:

- (94) Indien N, A, en V tot dieselfde leksikale basiskategorie behoort, dan behoort hulle ooreenkoms te vertoon in subkategorisasie/reëlkenmerke. Sowel N, as A, as V kan geklassifiseer word vir die kenmerk STATIEF. Dus, N, A, en V behoort tot dieselfde leksikale basiskategorie.

3.3.1.4 KRITERIA VIR 'N LEKSIKALE BASISKATEGORIE IN BACH SE SIENING

Op basis van die argumente wat in §3.3.1.3 gerekonstrueer is, blyk dit dat Bach met die volgende kriteria vir 'n leksikale basiskategorie opereer (die nommer in vierkantige hakies verwys na die ooreenstemmende argument in §3.3.1.3):

- (95) [= (86)] 'n Leksikale basiskategorie behoort as term in die strukturele beskryping van sogenaamde "vroë" transformasies te verskyn.
- (96) [= (90)] Die lede van 'n basiskategorie behoort dieselfde status te hê met betrekking tot seleksiereëls.
- (97) [= (92)] Die lede van 'n basiskategorie behoort 'n natuurlike klas te vorm met betrekking tot fonologiese reëls van die grammatika.
- (98) [= (94)] Die lede van 'n basiskategorie behoort ooreenkoms te vertoon in subkategorisasie-/reëlkenmerke.

Oor die bostaande kriteria wil ek net enkele opmerkings maak:

Soos reeds gesê is (vergelyk §3.3.1.3, p.85), bestaan daar 'n probleem met kriterium (95). Om 'n nie-arbitrêre en sistematiese toepassing van (95) moontlik te maak, sou die begrip "vroë transformasie" geëksplisiteer moes word. Sonder sodanige definisie sou enige kategorie-uitspraak wat op (95) gebaseer is, arbitrêr wees.

Die kriterium (97) is ook onbevredigend. In terme van (97) sou adverbial naamluk tot dieselfde basiskategorie as N, A, en V moes behoort; tog gee Bach nêrens 'n aanduiding dat hy so 'n analise voorstaan nie. Verder aanvaar Bach sonder meer dat daar 'n interaksie tussen basissintaktiese verskynsels en fonologiese verskynsels bestaan. Sonder goeie motivering is hierdie aanname egter hoogs kontroversieel. 'n Onbevredigende aspek van die stel kriteria as geheel is dat hulle gebaseer moes word op argumente wat Bach erg onvolledig en informeel aanbied. Dit was byvoorbeeld nie altyd duidelik of die rekonstruksie 'n presiese weergawe is van Bach se idee nie.

3.3.1.5 ENKELE SLOTOPMERKINGS

'n Opvallende kenmerk van die argumentasie vir hipotese (84) is dat dit sterk steun op die voorafgaande argumentasie in afdeling 2., naamluk waar Bach argumenteer dat N's uit onderliggende relatiefklouse afgelei word. Die ondersteuning wat daar vir hipotese (84) bestaan kovarieer dus met die ondersteuning wat Bach se nominaal-analise geniet.

In sy artikel "On syntactic categories" (1973:32-48) evalueer Paul Schachter die ondersteuning vir Bach se nominaal-analise. Hy evalueer die analise op sowel formele as empiriese gronde. Schachter (1973:3) onderskei naamlik die volgende stappe in 'n tipiese argumentasieproses:

- (99) " (a) a certain set of grammatical facts obtain;
(b) this set of facts point to a generalization that should be captured in a descriptively adequate grammar;
(c) this generalization is not capturable in grammars which fail to incorporate the proposed analysis;
(d) on the other hand, the generalization is capturable in a grammar incorporating the proposed analysis;
(e) consequently, the proposed analysis is correct."

Volgens Schachter hou (a) en (b) verband met empiriese oorwegings, en (c) en (d) met formele oorwegings. Schachter se formele kritiek hou dus in dat hy probeer aantoon dat die veralgemening korrek is, maar dat dit òf in 'n ander grammatika ook weergegee sou kon word, òf nie in die voorgestelde grammatika weergegee kan word nie. Sy empiriese kritiek hou in dat hy aantoon òf dat die feite onvolledig of verkeerd is, òf dat die beweerde veralgemening vals is, òf dat die beweerde veralgemening deel vorm van 'n groter veralgemening.

Nadat Schachter Bach se artikel op sowel empiriese as formele gronde geanaliseer het, kom hy tot die volgende konklusie:

- (100) "All of the arguments that Bach presents in favor of his proposed derivation of noun phrases are open to challenge on either empirical or formal grounds, and some on both these grounds. The case for this derivation - and for coalescence of syntactic categories on which the derivation is based - must therefore be regarded as unproved."³⁴⁾

Dit is dus duidelik dat, indien Schachter se bevindinge korrek is, dit ernstige negatiewe implikasies het vir Bach se hipotese (84), sy reduksiehipotese.

3.4 KATEGORIE-ARGUMENTE VIR VERBUM

3.4.1 LAKOFF (1970)

3.4.1.1 INLEIDING

In die inleidende paragraaf van die bylae, "Adjectives and verbs", formuleer Lakoff (1970:115) die doelstelling met die onderhawige stuk as volg:

(101) "We will try to present a case for the plausibility of the assertion that adjectives and verbs are members of a single lexical category (which we will call VERB) and that they differ only by a single syntactic feature (which we will call ADJECTIVAL)."

Vir doeleindes van hierdie studie wil ek die bewering wat in die bostaande aanhaling voorkom in die volgende terme eksplisiteer:

- (102) (a) Leksikale items wat
- (i) tradisioneel tot die (oppervlak-)kategorieë "Adjektief" en "Verbum" geklassifiseer is, en
  - (ii) binne die Aspects-raamwerk as lede van twee afsonderlike leksikale kategorieë, naamlik Adjektief en Verbum, geklassifiseer is, behoort in die dieptestruktuur as lede van dieselfde leksikale kategorie, naamlik Verbum, geklassifiseer te word.
- (b) Die kenmerk $\left[\begin{smallmatrix} + \\ - \end{smallmatrix} \text{Adjektiwies} \right]$ dien om oppervlakstruktuuradjektiewe ($\left[+ \text{Adjektiwies} \right]$) te onderskei van oppervlakstruktuurverba ($\left[- \text{Adjektiwies} \right]$).

Uit die formulering (102) hierbo is dit duidelik dat "Adjectives and verbs" 'n sogenaamde "reduksionistiese analise" is: Lakoff voer aan dat die aantal basiskategorieë wat in Aspects voorgestel is met een verminder moet word: in die plek van Adjektief en Verbum kom slegs Verbum. Die "nuwe" leksikale kategorie, Verbum ("VERB"), is abstrak in 'n sin wat die Aspects-basiskategorie Verbum dit nie was nie: dit bevat naamlik items wat nie op die oppervlak tot die kategorie Verbum behoort nie. Die lede van die kategorie word in terme van die (nuwe) sintaktiese kenmerk $\left[\text{Adjektiwies} \right]$ van mekaar onderskei. Dit is nie moontlik om bloot uit die inligting wat Lakoff hier gee die status van hierdie kenmerk vas te stel nie.

§3.4.1 is as volg georganiseer: in §3.4.1.2 gee ek kortliks en in breë trekke die inhoud en opbou van die stuk weer; in §3.4.1.3 volg 'n eksplisiete rekonstruksie van die kategorie-argumente en die standaarde van akseptabiliteit wat Lakoff gebruik; in §3.4.1.4 rekonstrueer ek die kriteria vir 'n leksikale basiskategorie waarmee Lakoff oënskynlik opereer, en maak ek enkele metateoretiese opmerkings oor die argumentasie as geheel.

3.4.1.2 'n KORT OORSIG OOR DIE INHOUD EN OPBOU VAN DIE STUK

In sy inleidende paragraaf formuleer Lakoff 'n hipotese (sien (102) hierbo) wat hy in die daaropvolgende nege afdelings van die stuk probeer regverdig. Aangesien die kern van elkeen van hierdie afdelings saamgevat word in die

kategorie-argumente wat in §3.4.1.3 gerekonstrueer word, volstaan ek hier met 'n kort samevatting van elke afdeling.

In die eerste afdeling, "Grammatical Relations"³⁵⁾, wys Lakoff daarop dat daar baie pare sinne soos (103) voorkom, waar die een sin 'n werkwoord bevat en die ander sin in dieselfde posisie 'n adjektief, en waar die twee sinne op dieselfde manier verstaan word:

- (103) I regret that.
I am sorry about that.

In sommige gevalle bestaan daar 'n fonologiese ooreenkoms tussen die werkwoord en die adjektief:

- (104) I desire that.
I am desirous of that.

Die enigste ander verskil, behalwe die werkwoord-/adjektiefverskil, is dat die sin met die adjektief 'n vorm van die werkwoord "(to) be" bevat, asook 'n preposisie direk na die adjektief. Lakoff aanvaar egter 'n analise waarvolgens "(to) be" en die preposisie "oppervlakkige" (dit wil sê nie-dieptestruktuur-) realisasies is van sogenaamde laat "spelling rules". Indien Lakoff se analise korrek is, hoef die semantiese komponent nie gekompliseer te word deurdat reëls twee verskillende tipes strukture op dieselfde manier moet interpreteer nie: die "werkwoord" en die "adjektief" sal tot dieselfde diepte-struktuurkategorie behoort en in dieselfde strukturele konfigurasie verskyn.

In die tweede afdeling, "Selectional Restrictions"³⁶⁾, voer Lakoff aan dat, indien die bogenoemde analise van "(to) be" en die preposisie-analise aanvaar word, die subkategorisasie-veralgemenings van werkwoorde en adjektiewe op dieselfde wyse verantwoord kan word. Net soos daar onderskei word tussen transitiewe werkwoorde en intransitiewe werkwoorde, moet daar onderskei word tussen transitiewe adjektiewe en intransitiewe adjektiewe. Vergelyk, byvoorbeeld, alive en walks in (105):

- (105) John is alive.
John walks.

Hulle sou albei die kontekstuele kenmerk [+ — #] moes kry.

Verder is dit volgens Lakoff so dat adjektiewe en werkwoorde aan dieselfde seleksierestriksies onderhewig is; hulle neem naamlik dieselfde tipes subjekte en objekte, byvoorbeeld :

- (106) Lewende subjek

I know that fact.

I am aware of that fact.

* The rock knows that fact.

* The rock is aware of that fact.

In afdeling drie, "Stative and Non-Stative Verbs and Adjectives"³⁷⁾, beweer Lakoff dat beide werkwoorde en adjektiewe gesubkategoriseer kan word vir die kenmerk [Statief]. Reëls soos Imperatief, "Do-something", en Progressief wat geaktiveer word deur die kenmerk [-Statief], is van toepassing op sowel nie-statiwe werkwoorde as nie-statiwe adjektiewe, byvoorbeeld :

(107) Imperatief

Look at the picture.

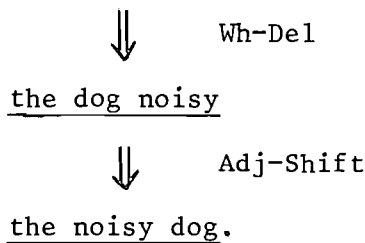
* Know that Bill went there.

Don't be noisy.

* Don't be tall.

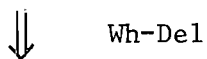
Indien werkwoorde en adjektiewe tot dieselfde leksikale basiskategorie behoort, kan een term in die strukturele deskripsie van elkeen van die bogenoemde drie reëls vereenvoudig word.

In afdeling vier, "The Adjective Shift"³⁸⁾, gaan Lakoff uit van 'n analise waarvolgens 'n adjektiefkonstruksie soos the noisy dog afgelei word uit 'n onderliggende struktuur soos the dog that is noisy in terme van twee reëls, naamlik Wh-Del en Adj-Shift. Dus: the dog that is noisy

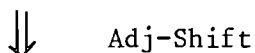

Hierdie twee reëls opereer egter ook in die geval van 'n werkwoord:

the man who was murdered

the man murdered

the murdered man.

Indien Lakoff se analise, waarvolgens werkwoorde en adjektiewe tot 'n enkele leksikale basiskategorie, Verbum, behoort, aanvaar word, kan die strukturele deskripsie van die bogenoemde twee reëls met een term vereenvoudig word.

In afdeling vyf, "Nominalizations"³⁹⁾, argumenteer Lakoff dat die reël (of moontlik selfs battery van verwante reëls) wat faktiewe, aksie-, en wyse-nominaliserings vorm, werkwoorde sowel as adjektiewe transformeer tot nominale. Dus:

(108) John knows the fact $\Rightarrow$ John's knowledge of the fact.

John is cognizant of that fact $\Rightarrow$ John's cognizance of that fact.

Die reël van Flip is voorgestel vir Engels om die verhouding tussen pare sinne soos die volgende te verantwoord:

(109) What he did amused me.

I was amused at what he did.

I enjoy movies.

Movies are enjoyable to me.

Flip is dus 'n reël wat die subjek en objek van sommige werkwoorde en adjektiewe omruil. In afdeling ses, "Subject-Object-Interchange"⁴⁰⁾, argumenteer Lakoff dat sy Verbum-analise lei tot 'n vereenvoudiging van die reël van Flip.

In afdeling sewe, "Object deletion",⁴¹⁾ beweer Lakoff dat die algemeen-bekende reël van Objekdelesie in Engels, en die reël wat 'n preposisie en 'n onbepaalde voornaamwoord ná 'n adjektief opsioneel skrap, dieselfde proses beskryf. Skematies lyk die bewerkings wat hulle uitvoer onderskeidelik as volg:

	Onbepaalde	
... Werkwoord + direkte objek-vnw.	$\Rightarrow$	... Werkwoord + $\emptyset$
<u>John is eating something</u>		<u>John is eating</u>
	Onbepaalde	
... Adjektief + P + vnw.	$\Rightarrow$	... Adjektief + $\emptyset$ + $\emptyset$
<u>The movie was enjoyable to someone</u>		<u>The movie was enjoyable</u>

Indien daar aanvaar word dat die preposisie na (predikatiewe) adjektiewe 'n oppervlakkige verskynsel is, is die onbepaalde voornaamwoord in albei gevalle in direkte-objekposisie, en sou die (enkele) reël van Objekdelesie in terme van Lakoff se Verbum-analise vereenvoudig kon word.

In afdeling agt, "Agent Nominals"⁴²⁾, toon Lakoff aan dat die reël van Agent sowel adjektiewe as werkwoorde transformeer in agens-nominale:

(110) She is beautiful.

She is a beauty.

John cooks.

John is a cook.

In terme van Lakoff se Verbum-analise sou die strukturele beskryping van Agent in plaas van die disjunksie " $\left\{ \begin{array}{l} \text{Werkwoord} \\ \text{Adjektief} \end{array} \right\}$ " slegs "Verbum" as term hoef te bevat - 'n vereenvoudiging dus.

In die negende afdeling, "Complements"⁴³, gee Lakoff sestien voorbeeldsinne om aan te toon dat adjektiewe en werkwoorde presies dieselfde subjek-, objek-, en predikaat-komplemente kan neem, en gee hy 'n verkorte afleiding van twee sinne om aan te toon dat adjektiewe en werkwoorde dieselfde komplementreëls ondergaan. Onder die voorbeeldsinne is die volgende:

- (111) John wants to go.
John is eager to go.
It happened that John left.
It is likely that John will leave.

Lakoff konkludeer die volgende:

- (112) "We have seen that there are at least 10 very general rules of English in which adjectives and verbs are treated identically. This hardly seems accidental. If it were, we would expect to find just as many transformational rules in which verbs and nouns were treated identically - or in which nouns and adjectives were treated identically. This is not the case. Moreover, the fact that adjectives and verbs, but not nouns, have selectional restrictions seems to be a very deep fact about language and the fact that they have the same selectional restrictions is more than one can reasonably attribute to accident."

3.4.1.3 'n REKONSTRUKSIE VAN KATEGORIE-ARGUMENTE VIR VERBUM

Die hipotese waarvoor Lakoff in hierdie artikel argumenteer, is die een wat ek hierbo as (102 a) gestel het. In hierdie paragraaf gee ek 'n eksplisiete rekonstruksie van die tien argumente wat Lakoff aanvoer ten gunste van die bogenoemde hipotese. Aangesien die hoofdoel van my studie is om algemene kriteria vir 'n leksikale basiskategorie te stel, en aangesien (102 a) enigsins "lomp" is vir gebruik in 'n argumentsvorm, gaan ek dit in die volgende aangepaste vorm in die antesedent van die hoofpremissie gebruik:

- (113) "Indien twee leksikale items tot dieselfde leksikale basiskategorie dan behoort ...".

Die eerste argument word in Lakoff (1970:115-117) gegee:

(114) a. "There are a great many pairs of sentences which are understood in the same way, in which one contains a verb where the other contains an adjective. For example,

- (1) a. I regret that (A-1)
 b. I am sorry about that. ...

There are other pairs of the same sort, where the adjective and verb seem to be the same lexical item.

- (1) a. I desire that (A-2)
 b. I am desirous of that ...⁴⁴.

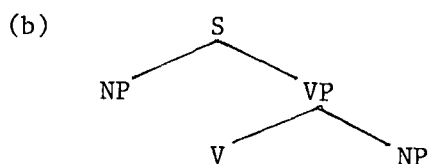
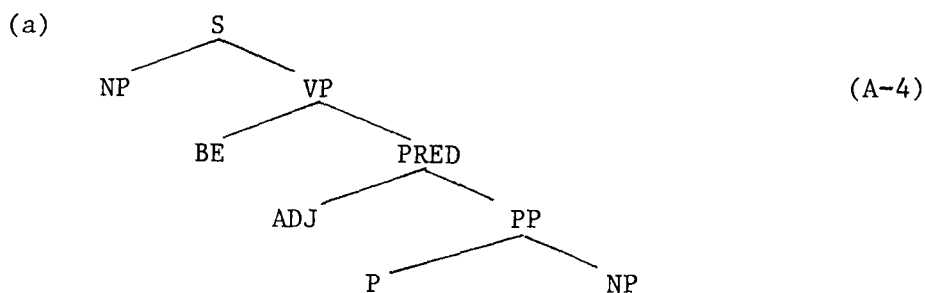
b. "It seems highly significant that the (a) and (b) sentences of (A-1 and 2) are understood in the same way and this fact seems to be a consequence of the presence of the same grammatical relationships in each pair of sentences. For example, in the sentences 'I like John' and 'I am fond of John,' 'fond' seems to bear the same relation to 'John' as 'like' bears to 'John'. And 'John' seems to bear the same relation to 'like' as it does to 'fond'. But, in order for 'like' and 'fond' to be involved in the same grammatical relations, they would have to be members of the same lexical category."

Die kategorie-argument wat in hierdie afdeling voorkom, kan as volg gerekonstrueer word:

- (115) Indien twee leksikale items tot dieselfde leksikale kategorie behoort,
 dan behoort hulle in dieselfde grammatikale relasies op te tree.
 Adjektiewe en verba tree in dieselfde grammatikale relasies op.
 Dus, adjektiewe en verba behoort tot dieselfde leksikale kategorie.⁴⁴⁾

Lakoff (1970:117-118) beoordeel voorts sy argumentasie in (114) positief in terme van 'n akseptabiliteitstandaard wat gebaseer is op 'n kernbegrip van formele eenvoud, asook 'n akseptabiliteitstandaard wat gebaseer is op die kernbegrip "taalkundig-betekenisvolle veralgemening". Hy beweer naamlik:

- (116) "Of course, just because the (a) and (b) sentences of (A-1 and 2) are synonymous and seem to be understood in the same way, it does not necessarily follow that the same grammatical relations hold in each pair of sentences. It might very well be the case that the semantic component of a grammar of English might have projection rules that interpret two different sets of grammatical relations as though they were identical. Thus, it might be the case that the projection rules of English interpret the following two structures in exactly the same way:

Though we do not rule this alternative out as a possibility, we would argue that the semantic component would be simpler if it had to contain only projection rules to interpret one of these structures. Still, such a simplification in the semantic component could be offset if our assumption were to hopelessly complicate the syntactic component of a grammar of English. As we will try to show below, this does not seem to be the case. We will argue that, just as we do not lose anything semantically by making this assumption, so we do not lose anything syntactically either. On the contrary, it seems that this assumption points the way to greater syntactic generalization."

Die akseptabiliteitstandaard wat verwys na "formele eenvoud" is reeds as (46) in §3.2.2.3 geformuleer. Die akseptabiliteitstandaard wat gebaseer is op 'n kernbegrip "taalkundig-betekenisvolle veralgemening" kan as volg gerekonstrueer word:

- (117) Gegee 'n grammatikale analise GA, ken dan op die vlak van akseptabiliteit 'n positiewe mate van meriete toe aan GA, indien GA 'n taalkundig-betekenisvolle veralgemening uitdruk (waar "taalkundig-betekenisvolle veralgemening" in Lakoff se terme 'n nie-toevalligheid benoem).

Lakoff gebruik die uitdrukking "understood in the same way", "synonymous" en "are nearly identical" om die verhouding tussen die a.-en die b.-sinne in (A-1) te beskryf. Dit gaan egter nie hier om sinonimie in die leksikale sin nie, maar wel om strukturele oftewel grammatikaal-relasionele betekenis. Twee van die a.-en b.-sinne wat hy aanbied beteken byvoorbeeld nie dieselfde nie — vergelyk I forgot that fact en I was oblivious of that fact. Lakoff self eksplisiteer die uitdrukking "understood in the same way" in terme van grammatikale verhouding.

Dit is duidelik dat Lakoff se Verbum-analise besonder sterk steun op 'n analise waarvolgens "(to) be" nie in die basisstruktuur verskyn nie, en op die analise van preposisies ná predikatiewe adjektiewe as realisasies van laat "spelling rules". Die ondersteuning wat daar bestaan vir Lakoff se analise kovarieer met die ondersteuning wat daar bestaan vir die "(to)be"-analise en die preposisie-analise. Idealerweise sou die laasgenoemde twee analises goed-gemotiveerde analises vir Engels moes wees. Dit blyk egter nie uit die wyse waarop Lakoff hierdie analises aanbied nie. Hy sê onder andere bloot "I will assume..." en "There is good reason to believe..."⁴⁵⁾ sonder om selfs maar te probeer om sy keuse te motiveer. Nou is dit egter so dat daar 'n alternatiewe analise van "(to) be" in hierdie posisie, dit wil sê voor predikatiewe adjektiewe, bestaan. Ross (1969a) voer naamlik aan dat "(to) be" as 'n hoofwerkwoord geanaliseer behoort te word. Let verder daarop dat Lakoff (1970:116) "(to) be" dieptestruktuurstatus ontsê op grond van sy funksie:

(118) "The auxiliary verb, be, serves only to carry the tense marker before adjectives, in just the same way as do carries the tense marker before verbs in negative and question sentences."

'n Onbevredigende aspek van die preposisie-analise is myns insiens dat die probleem van watter preposisie ná watter adjektief verskyn nie bevredigend opgelos word nie, byvoorbeeld sorry about, oblivious of, exciting to, ensovoorts.

Die tweede en derde kategorie-argumente vind ons in die afdeling A-2, "Selectional Restrictions". Die betrokke betoogfragment in Lakoff (1970:120) lui soos volg:

(119) "Perhaps the most striking syntactic similarity between adjectives and verbs is the fact that they take almost all of the same contextual restrictions. Taking into account, as we did in the preceding section, that the presence of "be" in front of adjectives and prepositions after them is a superficial phenomenon, we can speak of transitive adjectives, just as we can speak of transitive verbs, as having the feature [+ — NP]. All of the adjectives in (A-1 and 2) are examples. Similarly, we can speak of intransitive adjectives, just as we can speak of intransitive verbs. For example,

- a. John is alive (A-6)
 b. John walks

both have the feature [+ — #]."

Die kategorie-argument wat in hierdie gedeelte voorkom, kan as volg gerekonstrueer word:

- (120) Indien twee leksikale items tot dieselfde leksikale kategorie behoort, dan behoort hulle ooreenkomste te toon in kontekstuele kenmerke.

Adjektiewe en verba vertoon ooreenkomste in kontekstuele kenmerke:

- (i) sowel adjektiewe as verba kan die kontekstuele kenmerk
[+ — NP] hê ;
(ii) sowel adjektiewe as verba kan die kontekstuele kenmerk
[+ — #] hê.

Dus, adjektiewe en verba behoort tot dieselfde leksikale kategorie.⁴⁶⁾

Lakoff (1970:120-121) verwys na 'n tweede tipe "kontekstuele kenmerk", naamlik seleksiekenmerke, ten opsigte waarvan adjektiewe en verba ooreenkomste vertoon:

- (121) "Moreover, adjectives and verbs can take the same kinds of subjects and objects.

a. Animate subject:

I know that fact ...

I am aware of that fact

* The rock knows that fact

* The rock is aware of that fact

b. Physical object subject:

The box weighs a lot

The box is very heavy

* Sincerity weighs a lot

* Sincerity is very heavy

c. Abstract subject :

His running away meant that we would have to leave

His running away was equivalent to treason

* The rock meant that we would have to leave

* The rock was equivalent to treason

d. Animate objects :

Bill hurt John

Bill was brutal to John

* Bill hurt the rock

* Bill was brutal to the rock

e. Abstract objects :

Bill understood the idea

Bill was receptive to the idea

* Bill understood the rock

* Bill was receptive to the rock

Adjectives and verbs may also take many of the same types of adverbials.

a. Time adverbials :

They were noisy all night

They caroused all night

They were noisy till 4 a.m.

They caroused till 4 a.m.

b. Locative adverbials :

They were being noisy in the living room

They were carousing in the living room

c. Manner adverbials :

They were being noisy deliberately

They were screaming deliberately".

Die betrokke kategorie-argument word as (122) gerekonstrueer:

(122) Indien twee leksikale items tot dieselfde leksikale kategorie behoort, dan behoort hulle ooreenkomste in seleksierestriksies te vertoon.

Adjektiewe en verba vertoon ooreenkomste in seleksierestriksies:

Sowel adjektiewe as verba neem

- (i) lewende subjekte
- (ii) fisiese objek-subjekte
- (iii) abstrakte subjekte
- (iv) lewende objekte
- (v) abstrakte objekte
- (vi) tyd-bywoorde
- (vii) plek-bywoorde
- (viii) wyse-bywoorde .

Dus, adjektiewe en verba behoort tot dieselfde leksikale kategorie. ⁴⁷⁾

Dit is weer eens opvallend hoe sterk Lakoff se argumentasie in hierdie gedeelte steun op die "(to) be"-analise; dieselfde besware wat op p.97 hierbo genoem is geld dus ook hier.

In afdeling A-3 argumenteer Lakoff (1970:121) as volg vir sy hipotese (102 a):

(123) "Both adjectives and verbs can be subcategorized with respect to the feature STATIVE (or NON-ACTIVITY) and as a result, both can undergo, or fail to undergo, rules conditioned by that feature.

a. Imperative :

Look at the picture

* Know that Bill went there

Don't be noisy

* Don't be tall

b. Do-something :

What I'm doing is looking at the picture

* What I'm doing is knowing that Bill went there

What I'm doing is being noisy

* What I'm doing is being tall

c. Progressive :

I am looking at the picture

* I'm knowing that Bill went there

I'm being noisy

* I'm being tall

The subcategorization of these verbs and adjectives with respect to the feature STATIVE is the following:

	<u>look at</u>	<u>know</u>	<u>noisy</u>	<u>tall</u>	
STATIVE	-	+	-	+	"

Die argument wat in hierdie gedeelte voorkom lyk in eksplisiet-gerekonstrueerde vorm as volg:

(124) Indien twee leksikale items tot dieselfde leksikale kategorie behoort, dan behoort hulle subkategorisasiekenmerke gemeen te hê.

Sowel adjektiewe as verba kan gesubkategoriseer word vir die kenmerk [Statief] (dit wil sê as [+Statief] of [-Statief]).

Dus, adjektiewe en verba behoort tot dieselfde leksikale kategorie.⁴⁸⁾

Imperatief, Do-something, en Progressief sou dus in terme van Lakoff se Verbum-analise nog drie reëls wees waarvan die strukturele beskripsie elk met een term vereenvoudig kan word. Lakoff (1970:122) beweer:

(125) "Note that if we do not assume that verbs and adjectives belong to the same major category, the rules that yield (a), (b), and (c) above will all have to refer to both verbs and adjectives in the same place in the structural description of each rule. That is, one term of the SD in each rule will be: $\left\{ \begin{array}{l} \text{verb} \\ \text{adjective} \end{array} \right\}$. For three rules to have the same disjunction of different major categories in their structural descriptions would be somewhat coincidental. As we shall see below, there are more than three such rules. Indeed, there are so many more that we can effectively rule out coincidence."

Lakoff evalueer hier myns insiens sy Verbum-analise positief in terme van sowel 'n akseptabiliteitstandaard van formele eenvoud, as 'n akseptabiliteitstandaard soos (117), wat verwys na die sukses wat 'n grammatikale analise behaal in die uitdruk van 'n taalkundig-betekenisvolle veralgemening.

Die optrede van adjektiewe en verba met betrekking tot transformasies vorm in Lakoff (1970:122) die basis vir 'n verdere kategorie-argument:

(126) "There are two rules in English which are necessary to derive the common adjectival construction that appears in 'the tall man' from relative clauses like 'the man who is tall'. The first rule, call it WH-DEL, deletes the sequence WH+PRONOUN+BE when preceded by a noun and followed by either an adjective or a verb

$\left(\left\{ \begin{array}{l} \text{adjective} \\ \text{verb} \end{array} \right\} \right) \dots$

Following WH-DEL, there is an obligatory rule which converts 'the man tall' into 'the tall man'. Call this ADJ-SHIFT. ADJ-SHIFT permutes a noun with a following adjective or verb

$\left(\left\{ \begin{array}{l} \text{adjective} \\ \text{verb} \end{array} \right\} \right)$ when both are dominated by a noun phrase which immediately dominates the noun ...

Thus, we have examples of two more rules that apply to $\left\{ \begin{array}{l} \text{adjective} \\ \text{verb} \end{array} \right\}$."

(127) Indien twee leksikale items tot dieselfde leksikale kategorie behoort, dan behoort hulle dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies.

Adjektiewe en verba tree dieselfde op met betrekking tot Wh-Del en Adj-Shift.

Dus, adjektiewe en verba behoort tot dieselfde leksikale kategorie. 49)

Lakoff steun in sy argumentasie in hierdie afdeling op 'n bepaalde analise van attributiewe adjektiewe. Hierdie analise is egter nie die enigste moontlike analise nie. Daar is dus weer eens sprake van 'n direkte kovariasie tussen die steun wat die oorspronklike analise geniet en die steun wat Lakoff se analise geniet.

In afdeling A-5 betoog Lakoff (1970:125) as volg:

- (128) "Adjectives and verbs both undergo the same factive, action and manner nominalizations. Since the structures which result from these rules look identical, it is not certain whether there is a single rule which operates to produce these structures, or whether there is a battery of separate, but partially similar rules. If the former is the case, then there is at least one more rule in a grammar of English which refers to $\left. \begin{array}{l} \text{adjective} \\ \text{verb} \end{array} \right\}$. If there is more than one such rule, then our case is that much stronger.

The following are some examples of such nominalizations:

John knows that fact ==> John's knowledge of that fact (A-14)
John is cognizant of that fact ==> John's cognizance of that fact".

Die kategorie-argument in (128) kan gerekonstrueer word as (129):

- (129) Indien twee leksikale items tot dieselfde leksikale kategorie behoort, dan behoort hulle dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies. Adjektiewe en verba tree dieselfde op met betrekking tot faktiewe, aksie- en wyse-nominaliserings. Dus, adjektiewe en verba behoort tot dieselfde leksikale kategorie.⁵⁰⁾

In afdeling A-5 argumenteer Lakoff dus dat dit 'n nie-toevallige feit is dat adjektiewe en werkwoorde dieselfde optree met betrekking tot nominaliserings-transformasie(s), en dat hierdie feit uitgedruk kan word deur adjektiewe en werkwoorde as lede van dieselfde dieptestruktuurkategorie, naamlik Verbum, te beskou. Lakoff se argument hou egter slegs stand indien 'n mens aanvaar dat nominale soos dié in (A-14) deur transformasies geskep word. Die steun wat daar vir Lakoff se analise bestaan kovarier dus met die relatiewe ondersteuning wat daar bestaan vir die nominaliseringstransformasie-analise.

In die sesde afdeling betoog Lakoff (1970:126-127) as volg:

- (130) "It seems necessary to postulate a transformation that interchanges the subject and the object of some adjectives and verbs, in order to account for the relationships between pairs of sentences like the following:

- a. What he did amused me (A-15)
I was amused at what he did
- b. What he did surprised me
I was surprised at what he did
- c. What he had done pleased her
She was pleased at what he had done
- d. His explanation satisfied me
I was satisfied with his explanation
- e. I enjoy movies
Movies are enjoyably to me

We would call this transformation FLIP...

FLIP is then another rule of English which applies to either adjectives or verbs and which must refer to $\left\{ \begin{array}{l} \text{adjective} \\ \text{verb} \end{array} \right\}$ in its structural description."

In hierdie gedeelte kom daar die volgende kategorie-argument voor:

- (131) Indien twee leksikale items tot dieselfde leksikale kategorie behoort, dan behoort hulle dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies. Adjektiewe en verba tree dieselfde op met betrekking tot die reël van subjek-objek-omstelling, naamlik Flip.⁵¹⁾

Dus, adjektiewe en verba behoort tot dieselfde leksikale kategorie.

Lakoff (1970:127) voer in die afdeling A-7, "Object deletion", nog 'n kategorie-argument aan wat verwys nadietransformasionele optrede van adjektiewe en verba:

- (132) "Object deletion is a common phenomenon in English. There is a rule which deletes indefinite direct object pronouns optionally after certain verbs.

For example,

- a. John is eating something ==> John is eating (A-19)
- b. John is drinking something ==> John is drinking

There is also a rule that optionally deletes a preposition and an indefinite pronoun after certain adjectives. For instance,

- a. The movie was enjoyable to someone ==> The movie was enjoyable
- b. The results are suggestive of something ==> The results are suggestive

(A-20) ...

Considering that the occurrence of a preposition after an adjective is a superficial feature of English (see A-1), then the indefinite pronouns deleted in (A-20) are actually in direct object position, and the rule which deletes them is actually the same as the rule which deletes such pronouns in (A-19). Here is another rule that applies both in the case of adjectives and verbs."

In eksplisiet-gerekonstrueerde vorm lui die betrokke kategorie-argument as volg:

- (133) Indien twee leksikale items tot dieselfde leksikale kategorie behoort,
dan behoort hulle dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies.

Sowel adjektiewe as verba aktiveer die reël van Onbepaalde-objek-vnw.-delesie.⁵²⁾

Dus, adjektiewe en verba behoort tot dieselfde leksikale kategorie.

In afdeling A-8 beweer Lakoff (1970:127-128) dat die reël van Agent op sowel adjektiewe as verba van toepassing is:

- (134) "Both adjectives and verbs may be transformed into agent nouns.

For example,

- a. She is beautiful (A-22)
She is a beauty
- b. He is idiotic
He is an idiot
- c. John is foolish
John is a fool
- d. John cooks
John is a cook

Thus, AGENT is another rule that applies to both adjectives and verbs."

In eksplisiet-gerekonstrueerde vorm sou die argument in hierdie afdeling soos volg daar uitsien:

- (135) Indien twee leksikale items tot dieselfde leksikale kategorie behoort,
dan behoort hulle dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies.

Sowel adjektiewe as verba kan die reël van Agent-nominalisering ondergaan.⁵³⁾

Dus, adjektiewe en verba behoort tot dieselfde leksikale kategorie.

Lakoff (1970:128-129) betoog as volg vir sy twee laaste kategorie-argumente:

(136) "Both adjectives and verbs seem to be able to take the same variety of subject, object, and predicate complements, and the same complement rules seem to apply regardless of whether an adjective or verb is present. A detailed justification of this assertion is impossible here, and though none has yet appeared in the literature, a discussion of some of the similarities between adjectives and verbal complements appears in (Rosenbaum, 1965, Chapter 6).

I will instead try to make a case for the plausibility of the assertion by presenting some examples of sentences with verb and adjective complements that seem to have the same underlying structure and seem to have undergone the same rules...

- a. John wants to go (A-23)
John is eager to go
- b. John knew that Bill had done it
John was aware that Bill had done it
- c. John happened to leave
John is likely to leave."

Ek rekonstrueer die kategorie-argumente as (137) en (138):

(137) Indien twee leksikale items tot dieselfde leksikale kategorie behoort,
dan behoort hulle dieselfde tipes kontekstuele kenmerke te hê.
Adjektiewe en verba kan dieselfde tipes subjek-, objek-, en predikaatkomplemente neem.⁵⁴⁾

Dus, adjektiewe en verba behoort tot dieselfde leksikale kategorie.

(138) Indien twee leksikale items tot dieselfde leksikale kategorie behoort,
dan behoort hulle dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies.

Adjektiewe en verba kan dieselfde komplementreëls ondergaan.

Dus, adjektiewe en verba behoort tot dieselfde leksikale kategorie.

3.4.1.4 KRITERIA VIR 'n LEKSIKALE BASISKATEGORIE

Die doelstelling van hierdie paragraaf is die volgende: om op basis van die kategorie-argumente wat Lakoff aanvoer ter ondersteuning van hipotese (102 a) vas te stel aan welke kriteria 'n leksikale kategorie volgens hom moet voldoen. Uit die hoofpremisie van die kategorie-argumente in §3.4.1.3 kan die volgende eksplisiete kriteria gerekonstrueer word (die nommer van die ooreenstemmende kategorie-argument in §3.4.1.3 word in vierkantige hakies gegee):

- (139) [= (115)] Die lede van 'n leksikale basiskategorie behoort in dieselfde grammatikale relasies op te tree.
- (140) [= (120),(137)] Die lede van 'n leksikale basiskategorie behoort ooreenkomste te vertoon in kontekstuele kenmerke.
- (141) [= (124)] Die lede van 'n leksikale basiskategorie behoort subkategorisasiekenmerke gemeen te hê.
- (142) [= (122)] Die lede van 'n leksikale basiskategorie behoort ooreenkomste in seleksierestriksies te vertoon.
- (143) [= (127),(129),(131),(133),(135),(138)] Die lede van 'n leksikale basiskategorie behoort dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies.

Die begrip "leksikale basiskategorie" het dus vir Lakoff die volgende inhoud: 'n leksikale basiskategorie is 'n kategorie waarvan die lede in dieselfde grammatikale relasies optree, ooreenkomste vertoon in hulle sintaktiese oppervlakstruktuur-distribusie, ooreenkomste vertoon in hulle seleksierestriksies; en dieselfde optree met betrekking tot transformasies.

Soos by die vorige analyses, ontstaan die vraag nou na die relatiewe gewig wat elkeen van die bostaande kriteria dra by die bepaling van die leksikale basiskategoriestatus van leksikale items. Lakoff (1970:133) maak enkele opmerkings wat gerekonstrueer sou kon word as 'n oordeel oor hierdie kwessie. In die slotparagraaf sê hy:

- (144) "We have seen that there are at least 10 very general rules of English in which adjectives and verbs are treated identically. This hardly seems accidental. If it were, we would expect to find just as many transformational rules in which verbs and nouns were treated identically - or in which nouns and adjectives were treated identically. This is not the case. Moreover, the fact that adjectives and verbs, but not nouns, have selectional restrictions seems to be a very deep fact about language and the fact that they have the same selectional restrictions is more than one can reasonably attribute to accident."

In Lakoff (1970:120) merk hy op:

- (145) "Perhaps the most striking syntactic similarity between adjectives and verbs is the fact that they take almost all of the same contextual restrictions."

Uit die bostaande aanhalings skyn dit asof Lakoff aan kriteria (140) en (142) die meeste gewig toeken: die feit dat 'n klas items (tot 'n groot mate) dieselfde kontekstuele kenmerke (dit wil sê strikte subkategorisasie-kenmerke en seleksierestriksies) het, is die belangrikste oorweging om hulle tot dieselfde leksikale basiskategorie te klassifiseer. Dit lyk egter nie uit Lakoff se opmerkings asof dit alleen 'n genoegsame rede is nie.

Uit 'n vergelyking van die kategorie-argumente soos hulle hierbo gerekonstrueer is, blyk dit dat ses van hierdie argumente, naamlik (127), (129), (131), (133), (135) en (138), op grond van hulle bypremisse tot substantief dieselfde tipe behoort: hulle verwys naamlik na die gedrag van leksikale items met betrekking tot transformasies. Lakoff se hipotese word dus nie deur soveel verskillende tipes evidensie ondersteun as wat dit aanvanklik mag lyk nie. Daar is egter 'n belangrike rede daarvoor dat Lakoff tot ses "transformasionele" argumente aanvoer waarin hy verwys na die optrede van sommige adjektiewe en verba met betrekking tot dieselfde (tien) transformasies: die feit dat adjektiewe en verba met betrekking tot een of twee transformasies dieselfde optree sou toegeskryf kon word aan toeval; die feit dat adjektiewe en verba in tien transformasies dieselfde optree is waarskynlik nie 'n toevallige verskynsel nie, oftewel verteenwoordig waarskynlik 'n taalkundig-betekenisvolle veralgemening. Lakoff (1970:122) sê:

- (146) "For three rules to have the same disjunction of different major categories in their structural descriptions would be somewhat coincidental. As we shall see below, there are more than three such rules. Indeed, there are so many more that we can effectively rule out coincidence."
- (147) "Since the structures which result from these rules [factive, action, and manner nominalizations - A.O.] look identical, it is not certain whether there is a single rule which operates to produce these structures, or whether there is a battery of separate, but partially similar rules. If the former is the case, then there is at least one more rule in a grammar of English which refers to {adjective
verb}. If there is more than one such rule, then our case is that much stronger."⁵⁵⁾

(148) "We have seen that there are at least 10 very general rules of English in which adjectives and verbs are treated identically. This hardly seems accidental. If it were, we would expect to find just as many transformational rules in which verbs and nouns were treated identically --- or in which nouns and adjectives were treated identically. This is not the case."⁵⁶⁾

Lakoff opereer hier met 'n algemene metodologiese beginsel waarvolgens die ondersteuning wat 'n hipotese geniet kovarieer met die aantal gegewens wat deur die hipotese verklaar word. Krusieel ten opsigte van hierdie aspek van Lakoff se argumentasie is die feit dat hierdie tien reëls wel algemene, goed-geregverdigde reëls van Engels moet wees. 'n Leemte in Lakoff se argumentasie is dan myns insiens juis dat hy nòg genoegsame inligting oor die status van die reëls verskaf, nòg na literatuur verwys waar die reëls aangedui word as algemene goed-geregverdigde reëls, en dat hy nie alternatiewe analises erken en/of evalueer nie. Hierdie beswaar hang waarskynlik saam met die aard van die stuk: dit het verskyn as 'n appendiks tot 'n doktorsale proefskrif.

Na 'n kritiese analise van die afsonderlike kategorie-argumente wat Lakoff aanvoer, konkludeer Schachter (1973:19) as volg:

(149) "Of the nine arguments that Lakoff presents in favor of his proposed coalescence of the categories Verb and Adjective into a single super-category VERB, the first ... seems to hold up best under scrutiny, and this argument is far from conclusive. Of the remaining eight arguments, only one, the argument discussed in Section 1.22 (Selectional Restrictions) [that is, (122) - A.O.] is based on an entirely correct empirical generalization, and this argument fails badly on formal grounds. The other seven arguments all rest upon incorrect or incomplete generalizations, and some would be questionable on formal grounds even if they were empirically sound."

Indien hierdie konklusie korrek is, sou dit inhou dat daar weinig, indien enige, ondersteuning vir Lakoff se hipotese (102) is.

3.5 KATEGORIE-ARGUMENTE VIR AUXILIARIUM

3.5.1 INLEIDING

Oor die basiskategoriestatus van Auxiliarium het in generatiewe literatuur reeds 'n uitgebreide kontroverse ontstaan. Sien onder andere Chomsky (1965), Ross (1969), Emonds (1976), Huddleston (1974), Lightfoot (1974), Akmajian en Wasow (1975), Pullum en Wilson (1977), en Akmajian, Steele en Wasow (1979). Van hierdie kategorie-analises rekonstrueer ek hier slegs

dié van Ross (1969), Pullum en Wilson (1977), en Akmajian, Steele en Wasow (1979), en wel om die volgende redes:

- (i) Die betrokke artikels bied 'n "redelike" oorsig oor die Aux-kontroverse, aangesien dit die oorspronklike reduksionistiese Aux-analise (van Ross) sowel as die tot op datum mees resente Aux-analise (van Akmajian, Steele en Wasow) insluit. Pullum en Wilson, en Akmajian, Steele en Wasow gee ook in hulle artikels 'n kritiese oorsig oor Aux-literatuur, en bied hulle onderskeie analyses eksplisiet as "meer adekwate" alternatiewe aan.
- (ii) Binne die Aux-kontroverse is die betrokke drie artikels vir doeleindes van hierdie studie besonder interessant. Ross se artikel is die oorspronklike reduksionistiese analise van Aux. Pullum en Wilson voer binne die raamwerk van 'n versie van outonome sintaksis 'n reduksionistiese analise van Aux aan, terwyl reduksionistiese analises (histories) geassosieer is met Generatiewe Semantiek. Akmajian, Steele, en Wasow betoog vir 'n proliferasionistiese analise van Aux binne die algemene raamwerk van EST. Hulle definieer Aux egter in terme van semantiese begrippe; iets wat nie net algemeen geassosieer word met die Generatiewe Semantiek-raamwerk nie, maar wat terselfdertyd in stryd is met 'n streng versie van outonome sintaksis.

Die insluiting van Aux-analises in die onderhawige studie oor leksikale basiskategorieë moet geregverdig word; dit het naamlik in §2.2 hierbo geblyk dat Aux nie as 'n Aspects-leksikale basiskategorie beskou word nie. Eerstens, Modal, en moontlik Copula, is wel Aspects-leksikale basiskategorieë. Argumente dat byvoorbeeld modale auxiliaria en die kopula be as (hoof-) V's beskou behoort te word, is dus in feite argumente vir die reduksie van die klas van Aspects-leksikale basiskategorieë. Tweedens, in die twee reduksionistiese artikels onder bespreking word betoog dat auxiliaria lede van die leksikale basiskategorie V is. Uit die betrokke kategorie-argumente sou dus kon blyk aan welke kriteria 'n leksikale basiskategorie behoort te voldoen in elk van die onderskeie sienings.

3.5.2 ROSS (1969)

3.5.2.1 INLEIDING

In die inleidende paragraaf van sy artikel maak Ross (1969:1) die volgende twee bewerings:

(150) "In §1 I present ten arguments that indicate that auxiliaries and verbs are really both members of the same lexical category, verb."

(151) "In §2 I present two arguments which indicate that they must be main verbs."

Ek verwys voortaan na (150) as die Verbum-hipotese, en na (151) as die Hoofverbum-hipotese. Die Verbum-hipotese hou kortweg in dat alle sogenaamde auxiliaria in Engels (dit wil sê modale auxiliaria, die kopula be, die aspektuele auxiliaria have-en en be-ing, en die passiewe auxiliarium be) in onderliggende sintaktiese struktuur weergegee word as $\left[\begin{smallmatrix} +V \\ + \text{Aux} \end{smallmatrix} \right]$. Die Hoofverbum-hipotese hou in dat alle auxiliaria direk gedomineer word deur VP, en in feite elkeen die kern van 'n VP vorm.

In §3.5.2 word nagegaan in terme van welke oorwegings Ross die hipoteses (150) en (151) motiveer. Uit die kategorie-argumente wat hy aanvoer behoort naamlik te blyk welke kriteria Ross beskou as (voldoende) kriteria vir 'n leksikale basiskategorie. Die interne organisasie van §3.5.2 is as volg: in §3.5.2.2 volg 'n kort oorsig oor die inhoud en opbou van Ross se artikel; in §3.5.2.3 rekonstrueer ek die kategorie-argumente wat Ross aanbied vir, onderskeidelik, sy Verbum-hipotese en sy Hoofverbum-hipotese; in §3.5.2.4 word, uit die hoofpremisie van die kategorie-argumente, kriteria vir 'n leksikale basiskategorie afgelei, en maak ek enkele metateoretiese opmerkings oor die kriteria en die argumentasie as geheel.

3.5.2.2 'n KORT OORSIG OOR DIE INHOUD EN OPBOU VAN DIE ARTIKEL

Ross bied sy Verbum-hipotese (150) eksplisiet aan as 'n alternatief vir die standaard Aspects-tipe analise van auxiliaria. Volgens Chomsky (1965:107) word die knooppunt Aux as volg herskryf:

(152) Aux $\rightarrow$ Tense (M) (Aspect)⁵⁷⁾

Ross beweer dat sy Verbum-hipotese meer adekwaat is as die Aspects-hipotese (152). Drie (oënskynlik onverwante) transformasies, naamlik Subjek-Verbum-Inversie, Neg-plasing, en VP-delesie noem die term (153) in hulle beskripsie:

(153) Tns ($\left\{ \begin{smallmatrix} M \\ \text{have} \\ \text{be} \end{smallmatrix} \right\}$)

Binne 'n Aspects-tipe raamwerk bestaan daar geen verklaring vir die feit dat juis die items in (153) op hierdie wyse saam optree nie:

- (i) hulle vorm nie 'n konstituent nie, en
- (ii) hulle het oënskynlik geen kenmerke gemeen wat hulle optrede kan verklaar nie.

Ross stel voor dat (153) vervang word met die term (154):

(154) $\begin{bmatrix} +V \\ +Aux \end{bmatrix}$

Die term (154) is volgens Ross 'n "natuurlike" term:

- (i) dit vorm 'n konstituent, en
- (ii) dit verwys slegs na daardie items wat die sintaktiese kenmerke $\begin{bmatrix} +V \end{bmatrix}$ en $\begin{bmatrix} +Aux \end{bmatrix}$ ⁵⁸⁾ gemeen het, dit wil sê alle auxiliaria.

In die res van sy §1⁵⁹⁾ voer Ross agt argumente⁶⁰⁾ aan om sy hipotese (150) hierbo te ondersteun. Hierdie agt kategorie-argumente word in besonderhede in §3.5.2.3 gerekonstrueer.

In die tweede hoofafdeling⁶¹⁾ van sy artikel betoog Ross vir die "sterker" hipotese (151), naamlik die hipotese dat alle auxiliaria hoofverba is.⁶²⁾ Hy voer twee argumente ter ondersteuning van (151) aan. Sy eerste argument verwys na gekoördineerde strukture waarop, onder andere, 'n reël van Gapping van toepassing is. Gapping deleer (onder andere?)⁶³⁾ identieke verba in gekoördineerde strukture. Die rigting waarin Gapping optree, word bepaal deur die PS-konfigurasië wat die toevoer tot die reël vorm. In 'n taal met die V aan die linkertak van VP (dit wil sê 'n SVO-taal) vind delesie in die regterkonjunk plaas, sogenaamd "vorentoe". In 'n taal met die V aan die regtertak van VP (dit wil sê 'n SOV-taal) vind delesie in die linkerkonjunk plaas, sogenaamd "agtertoe". In 'n taal soos Duits vind Gapping in hoofsinne vorentoe plaas, maar in ingebedde sinne òf vorentoe òf agtertoe. Ross verklaar dit deur aan te neem dat Duits in sowel hoof- as ingebedde sinne SVO-woordorde het, en dat 'n verpligte reël van Verb Final in ingebedde sinne die V na heel regs in die VP-skuif. Die optrede van auxiliaria (sogenaamde "Hilfsverben") met betrekking tot Verb Final vorm die basis vir Ross se eerste kategorie-argument vir hipotese (151).

Ross se tweede kategorie-argument in sy tweede hoofafdeling verwys na Greenberg se tipologiese klassifikasie van tale op grond van hulle basiese woordorde. Hierdie kategorie-argument van Ross word as (181) hieronder gerekonstrueer.

3.5.2.3 'n REKONSTRUKSIE VAN KATEGORIE-ARGUMENTE VIR AUXILIARIUM

Ross (1969:2) se eerste kategorie-argument betref die kopula be:

- (155) "The so-called copula, be, should really be analyzed as a true verb and should be assigned the feature $\begin{bmatrix} +Aux \end{bmatrix}$. One piece of evidence for this is the fact that in languages whose basic order is SVO,

the order in copular sentences is S be O; in SOV languages, the order is SO be."

Die betrokke kategorie-argument kan as volg gerekonstrueer word:

(156) Indien die sogenaamde kopula be 'n (egte) verbum is,⁶⁴
dan behoort be in basiese woordvolgordé dieselfde posisie te kan
inneem as (egte) verba.

- (i) In SVO-tale kom be in die posisie S be O voor.
- (ii) In SOV-tale kom be in die posisie SO be voor.

Dus, die sogenaamde kopula be is 'n (egte) verbum.

Ross (1969:2) baseer sy tweede kategorie-argument op die observasie dat be, net soos sogenaamde egte verba, onderhewig is aan die reël van Gapping:

(157) "Another [piece of evidence - AO] is the fact that be undergoes Gapping just as real verbs do:

- (6) a. I ate fish, and Bill (ate) steak.
- b. I am American, and Bill (is) Canadian."

Die kategorie-argument wat in die sitaat (157) voorkom kan as volg gerekonstrueer word:

(158) Indien be 'n (egte) verbum is,
dan behoort be dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies
as (egte) verba.

Be, net soos (egte) verba, ondergaan die transformasie van Gapping.

Dus, be is 'n (egte) verbum.

Ross se derde kategorie-argument steun direk op die bostaande twee argumente (156) en (158). Op basis van die konklusie dat be 'n (egte) verbum is, argumenteer Ross (1969:2-3) naamlik vir die (egte) verbumstatus van (ander) auxiliaria:

(159) "... there is a rule, Q Hopping which moves quantifiers like all, both, each, etcetera over be.

(7) They $\left\{ \begin{array}{l} \underline{\text{all}} \\ \underline{\text{both}} \\ \underline{\text{each}} \\ \underline{\text{etc.}} \end{array} \right\}$ are handsome $\rightarrow$ They are $\left\{ \begin{array}{l} \underline{\text{all}} \\ \underline{\text{both}} \\ \underline{\text{each}} \\ \underline{\text{etc.}} \end{array} \right\}$ handsome

Q Hopping also moves quantifiers over auxiliaries (under various conditions) - they have all gone, they must both have left, etcetera. Since be is a verb, and since this rule groups be and the auxiliaries, it provides some evidence that the latter are also verbs."

Ek rekonstrueer die kategorie-argument as (160):

(160) Indien auxiliaria (egte) verba is,
dan behoort hulle dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies
as (egte) verba.

Auxiliaria is aan die transformasie van QHopping onderhewig, net soos
be (wat 'n egte verbum is).

Dus, auxiliaria is (egte) verba.

Die verhouding tussen argumente (156) en (158), enersyds, en (160), andersyds,
is supplementêrend van aard: op basis van die konklusie in (156) en (158),
naamlik dat be 'n (egte) verbum is, argumenteer Ross vir die (egte-) verbum-
status van ander auxiliaria. Die implikasie van die supplementêrende ver-
houding is duidelik: die mate van ondersteuning wat (160) geniet, koreleer
met die mate van ondersteuning wat, onderskeidelik, (156) en (158) geniet. Dit
is nie uit Ross se aanbieding duidelik hoe sterk die ondersteuning vir (156)
en (158) is nie. Ross motiveer (156) byvoorbeeld bloot met die vae bewering
in (155). Hy bied met ander woorde geen direkte empiriese evidensie vir
(156) aan nie. In die geval van argument (158) gee hy slegs 'n enkele
illustratiewe sin ter ondersteuning van sy hipotese.

In (159) hierbo beweer Ross dat, in die geval van auxiliaria, Q Hopping aan
sekere kondisies onderhewig is. Hy sê egter nie of dié kondisies ook in
die geval van be geld nie. Indien hierdie kondisies egter nie algemeen is
nie, en die klas van auxiliaria nog steeds uitgesonder moet word, sou die
wins van Ross se Verbum-hipotese inderdaad klein wees.⁶⁵⁾

Ross (1969:5) betoog as volg vir sy vierde kategorie-argument:

(161) "Given this very rough statement of the constraint [that is, no agent
in a for-to or Poss-ing complement can be identical to the subject of
a higher sentence, as long as only for-to or Poss-ing sentences
intervene between this agent and the subject - AO], the ungrammaticality
of (10 b) provides some evidence that the may of permission is a true
verb, which has a first person subject, when used as a performative,
as in (10 a) or an unspecified NP subject as in Bars may stay open
until 5 in England, and which undergoes the rule of Flip.

- (10) a. You may gladly be examined by Dr. Hito
b. You may gladly be examined by me ...

But the rule of Flip applies only to verbs - hence the fact that it
must apply to may argues that this modal is also a verb."

Die betrokke kategorie-argument is analoog aan (160) hierbo:

- (162) Indien die modale auxiliarium may 'n (egte) verbum is, dan behoort may dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies as (egte) verba, waar hierdie transformasies in albei gevalle dieselfde beperking(s) gehoorsaam.

May is, net soos (egte) verba, onderhewig aan die transformasie van Flip, waar Flip in albei gevalle dieselfde beperking gehoorsaam.

Dus, die modale auxiliarium may is 'n (egte) verbum.⁶⁶⁾

Ross (1969:3) beweer dat die gegewens wat in die bypremies van (162) aangebied word, "some evidence" is dat die may van toestemming ("permission") 'n egte verbum is, dit wil sê hy beskou dit nie as sterk evidensie nie. Die evidensie wat hy aanbied is myns insiens in die volgende twee opsigte problematies: (i) die oordeel dat (10 b) ongrammatikaal is word slegs deur sommige sprekers van Engels gemaak, en (ii) die beperking in terme waarvan Ross die ongrammatikaliteit van (10 b) verklaar is, in sy eie woorde, "of a very mysterious sort".⁶⁷⁾ Tensy die aard van die beperking en, trouens, die bestaan daarvan beter geregverdig word, kan hierdie evidensie geen sterk ondersteuning bied vir Ross se Verbum-hipotese nie.⁶⁸⁾

In sy §1.4 wys Ross (1969:5) daarop dat (sommige) auxiliaria in die komplement van 'n verbum soos seem kan voorkom. Seem vereis, volgens Ross, 'n [+ Statief] verbum in sy komplement. Dié voorkoms van auxiliaria kan verklaar word deur auxiliaria, net soos egte verba, te subkategoriseer vir die sintaktiese kenmerk [+ Statief].⁶⁹⁾

- (163) "The verb force requires a [- stative] verb as the main verb of its complement sentence, while the verb seem, with a for-to complement, requires a [+ stative] main verb. ...

If the full range of auxiliaries which appear in the complements of these verbs is studied, the interesting complementarity shown in (13) comes to light:

- (13)
<u>I forced him to</u>	{	<u>learn the answer</u> * <u>know the answer</u> * <u>be sleeping</u> * <u>have slept</u> * <u>be allowed to leave</u> * <u>be bald</u>	}	-	<u>He seems to</u>	{	* <u>learn the answer</u> <u>know the answer</u> <u>be sleeping</u> <u>have slept</u> <u>be allowed to leave</u> <u>leave</u> <u>be bald</u>	}

If the auxiliaries be(ing) and have(en), the passive auxiliary be(en) and the copula be are analyzed as being true verbs, with the feature [+ Aux] and [+ Stative], then the facts in (13) can all be subsumed

under the generalizations expressed in (14).

- (14) force (also coax, avoid, etcetera) requires a [-stative] verb in the next lowest sentence.

Seem (also be reported, turn out, happen, etcetera) when used with a for-to complement requires a [+stative] verb in the next sentence down."

Ooreenkoms in subkategoriseringskenmerke vorm dus die basis van Ross se volgende kategorie-argument:

- (164) Indien auxiliaria (egte) verba is, dan behoort hulle dieselfde (soort) subkategoriseringskenmerke as (egte) verba te hê.

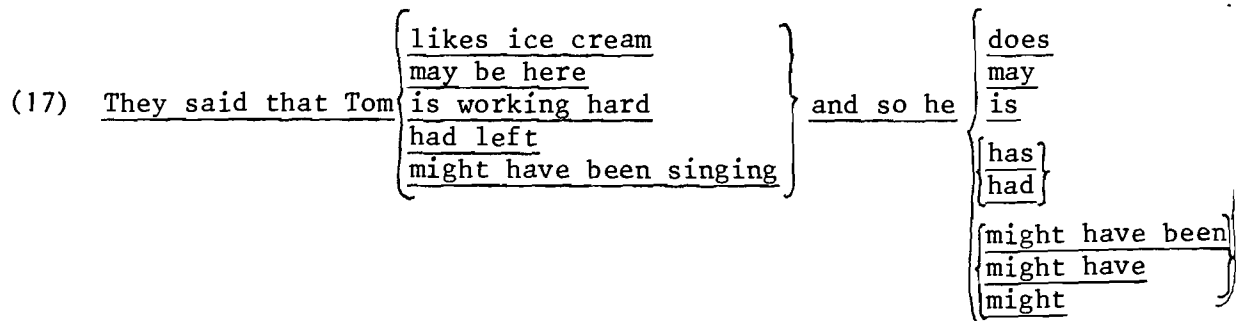
Die auxiliaria be(ing), have(en), die passiewe auxiliarium be(en) en die kopula be kan, net soos die (egte) verbum know, as [+Statief] gesubkategoriseer word.

Dus, auxiliaria is (egte) verba.

Indien auxiliaria egte verba is, en die kenmerk [+Statief] het, dan kan die strikte subkategorisasie van 'n verbum soos seem vereenvoudig word: in plaas van om te spesifiseer dat seem 'n komplement kan neem met 'n statiewe egte verbum, asook met die auxiliaria be(ing), have(en), en be, hoef daar in terme van die Verbum-hipotese slegs gespesifiseer te word dat seem 'n komplement met 'n [+V +Statief] neem. Ross beoordeel sy Verbum-analise hier positief in terme van 'n oorweging van formele eenvoud.⁷⁰⁾ Hierdie oorweging kan gerekonstrueer word as 'n akseptabiliteitstandaard soos (46) hierbo.

Ross (1969:5-6) bied die sesde argument vir sy Verbum-hipotese in §1.5 van sy artikel aan:⁷¹⁾

- (165) "The word so is a pro-S ...
Thus the fact that so can replace what follows auxiliaries indicates that this constituent is a sentence.

Ross se sesde kategorie-argument, wat terselfdertyd 'n argument vir die Hoof-

verbum-hipotese is, kan as volg gerekonstrueer word:

(166) Indien auxiliaria (egte) hoofverba is, dan behoort hulle dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies as (egte) hoofverba.

Auxiliaria, net soos hoofverba, ondergaan die transformasie van so-vervanging.

Dus, auxiliaria is (egte) hoofverba.

Ross beskou sy analise in §1.5 as besondere sterk kritiek op Chomsky se Aspects-analise waar die string might (have been) (i) nie 'n konstituent is nie, en (ii) nie 'n S is nie. In Chomsky se analise word dus nie 'n verklaring gegee vir die feit dat byvoorbeeld been sleeping deur so vervang kan word nie.

Ross (1969:8) betoog as volg vir sy sewende kategorie-argument (wat ek direk onder die sitaat as (168) rekonstrueer):

(167) "The NP nodes in (18) are motivated by the appearance of which and that in (19),

(19)	$\left\{ \begin{array}{l} \underline{\text{likes ice cream,}} \\ \underline{\text{may be here,}} \end{array} \right.$	$\left. \begin{array}{l} \left\{ \begin{array}{l} \underline{\text{which he does}} \\ \underline{\text{and that he does}} \end{array} \right\} \\ \left\{ \begin{array}{l} \underline{\text{which he may}} \\ \underline{\text{and that he may}} \end{array} \right\} \\ \dots \text{ etc.} \end{array} \right.$
$\underline{\text{They said that Tom}}$		

for in other sentences which and that replace NP. Thus, this argument and the one in §1.5 both show auxiliaries to manifest syntactic phenomena, characteristic of true verbs with sentential complements."(71a)

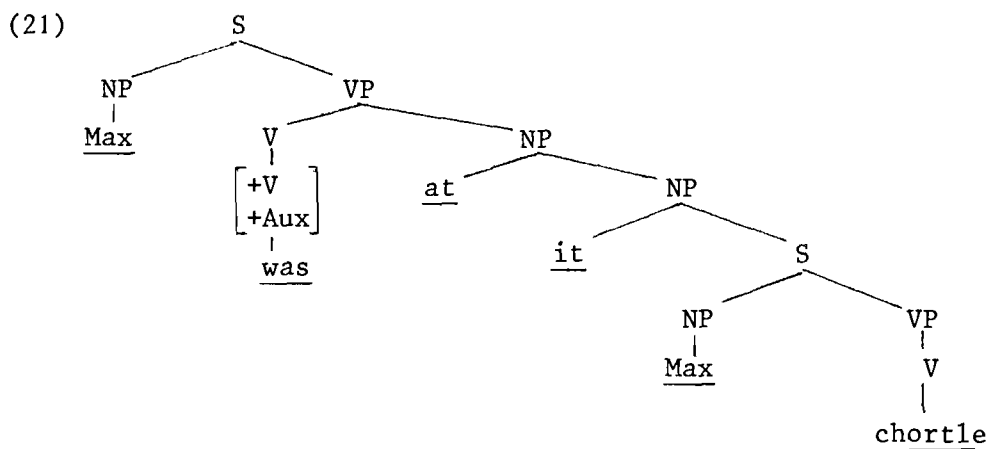
(168) Indien auxiliaria (egte) hoofverba is, dan behoort hulle dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies as (egte) hoofverba.

Auxiliaria tree dieselfde op as hoofverba met betrekking tot die transformasies van which-vervanging en that-vervanging.

Dus, auxiliaria is (egte) hoofverba.

In sy §1.7 betoog Ross (1969:8-9) as volg:

(169) "If the deep structure of Max was chortling is that shown in (21) where the verb be requires the participle ing to be added to the next verb down,

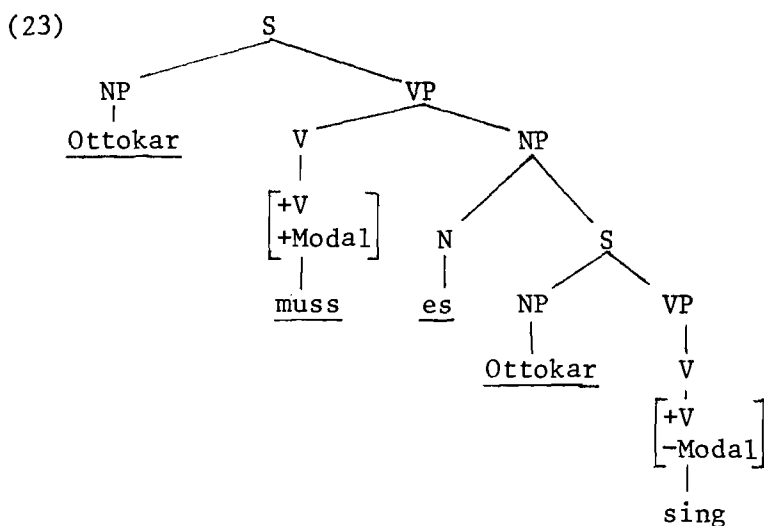

then the same rule of S Deletion [as with true verbs - AO] can be used to produce (22)

(22) Max was chortling when I got up yesterday morning and he was still at it when I went to bed that night."

In §1.7 betoog Ross (1969:9-11) op analoë wyse met verwysing na Duitse voorbeelde:

(170) "The rule of S Deletion appears in the grammar of German, and if the deep structure of Ottokar muss singen 'Ottokar must sing', is that shown in (23),

sentence (24) can be produced with already available rules.

(24) Ottokar muss singen, und { du musst es auch / dass musst du auch }

'Ottokar must sing, and you must (it) too'

There are sentences which are identical to (24) except that forms of the verb müssen 'must' have been replaced by forms of können 'can', wollen 'want to', sollen 'ought to' or dürfen 'be allowed to'. This indicates that these elements, which have been analyzed as modal auxiliaries, should really be analyzed as being true verbs, differing from 'real' verbs like versuchen 'try' only in having the feature [+Modal], where the latter has the feature [-Modal]."

Die kategorie-argument wat in (169) voorkom en die een wat in (170) voorkom, behoort substantief tot dieselfde argument; albei verwys na die optrede van auxiliaria met betrekking tot die reël van S-delesie. Ek rekonstrueer die argument as volg:

(171) Indien auxiliaria (egte) verba is,
dan behoort hulle dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies
as (egte) verba.

(i) Die kopula be in Engels is, net soos egte verba, onderhewig aan S-delesie.

(ii) Modale auxiliaria in Duits is, net soos egte verba, onderhewig aan S-delesie.⁷²⁾

Dus, auxiliaria is (egte) verba.

Ross (1969:11-13) wys daarop dat may in Engels in die onderliggende struktuur transitief sowel as intransitief kan wees. In sy intransitiewe gebruik (soos in (31 b) hieronder), is may onderhewig aan die reël van there-invoeging.⁷³⁾

(172) "(31) a. Windows may gladly be broken by rioters
b. Windows may possibly be broken by rioters

The fact that (31 b), but not (31 a), has a version which begins with the expletive there

(32) a. There may gladly be windows broken by rioters
b. There may possibly be windows broken by rioters

seems to parallel the fact that sentences with intransitive verbs like happen, turn out, etcetera can also start with this expletive."

Die betrokke kategorie-argument word as (173) gerekonstrueer:

(173) Indien die modale auxiliarium may 'n (egte) verbum is,
dan behoort may dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies
as (egte) verba.

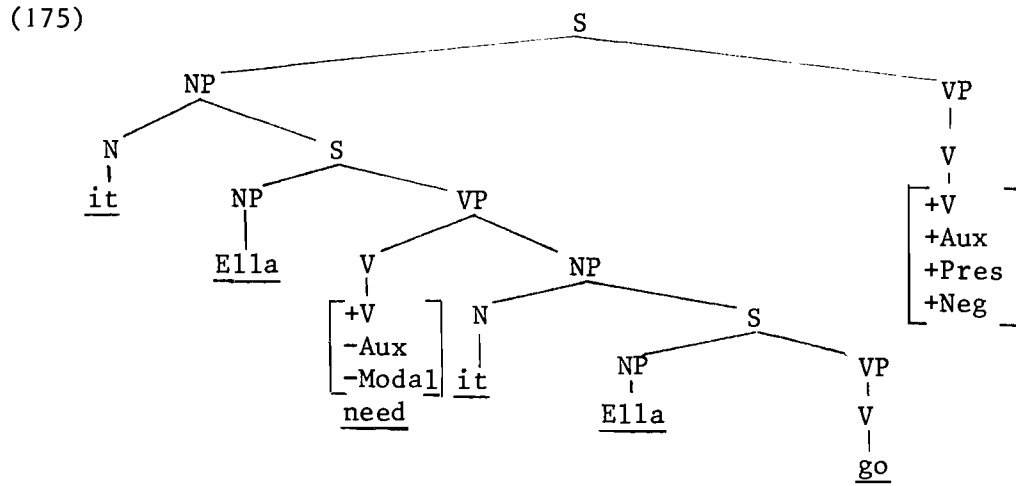
May, in sy intransitiewe betekenis, laat, net soos (egte) verba in hulle intransitiewe betekenis, die transformasie van there-invoeging toe.

Dus, die modale auxiliarium may is 'n (egte) verbum.

In §1.10 van sy artikel beweer Ross (1969:14-18) dat sy Verbum-hipotese 'n meer adekwate verklaring bied van die verhouding tussen die sinne (174 a) en (174 b):

(174) a. Ella doesn't need to go.
b. Ella need not go.

Volgens Ross word dié twee sinne in die Aspects-raamwerk uit twee heeltemal verskillende dieptestrukture afgelei, terwyl hulle binne sy analyse uit dieselfde onderliggende struktuur afgelei word, naamlik (175):

In sy analyse sou 'n reël soos (176) opsioneel op (175) van toepassing wees:

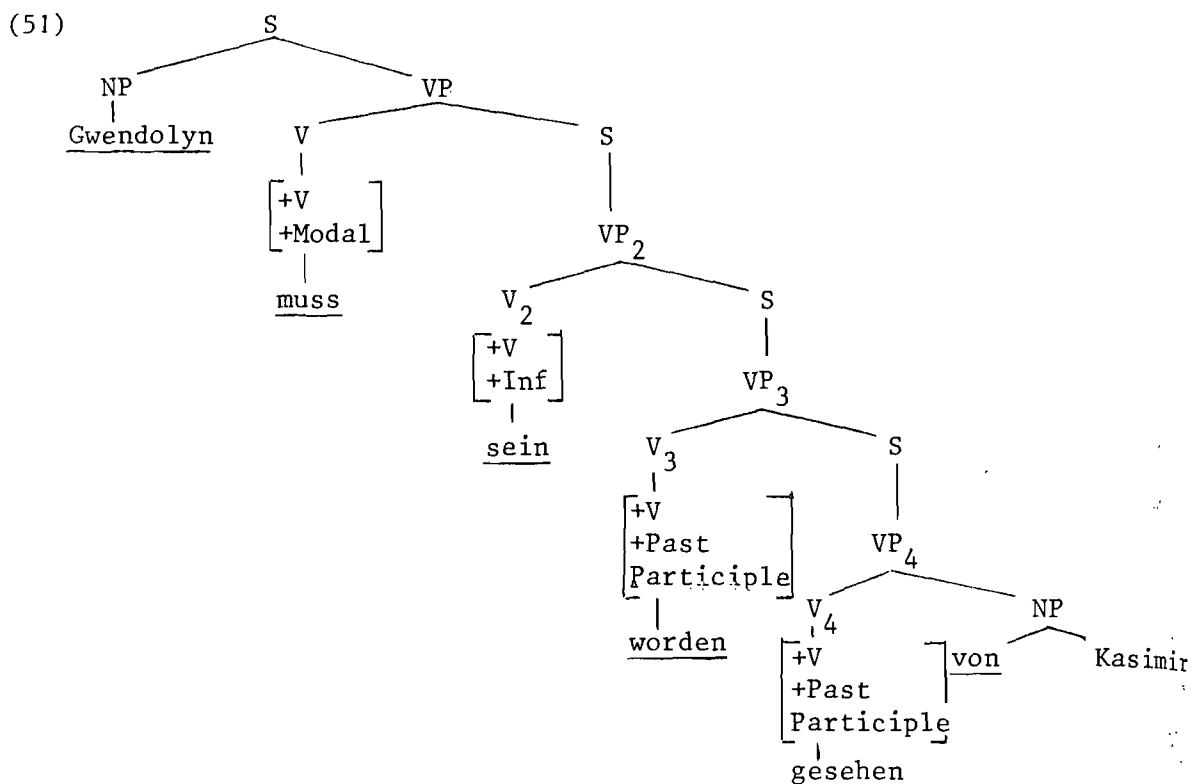
(176) $\left[\begin{array}{c} \underline{\text{dare}} \\ \underline{\text{need}} \end{array} \right] \longrightarrow \left[\begin{array}{c} +\text{Aux} \\ +\text{Modal} \end{array} \right] / \text{negative contexts.}$

Ross konkludeer dat sy Verbum-hipotese verkieslik is aangesien dit 'n taalkundig-betekenisvolle veralgemening uitdruk wat nie in die Aspects-analyse uitgedruk kan word nie.⁷⁴⁾ Die betrokke akseptabiliteitstandaard is dieselfde as (42) hierbo.

Vir sy tweede, sterker hipotese, die Hoofverbum-hipotese, betoog Ross (1969:18-23) as volg:

(177) "In order to derive sentences like (50), which contain many 'Hilfsverben' (= auxiliary verbs), the structure of (50) at the time Verbal Final applies must be roughly that shown in (51).

- (50) Gwendolyn muss von Kasimir gesehen worden sein
 Gwendolyn must by Casimir seen been be (= have)
 'Gwendolyn must have been seen by Casimir'

Verb Final will move V_2 to the end of VP_2 , V_3 to the end of VP_3 , and V_4 to the end of VP_4 , thus reversing the order of the bottom three verbs...

It is absolutely necessary to postulate four verb phrases in (51), because there are other main clause-dependant clause pairs which show that the rule of Verb Final must produce order alternations with the main verb sehen 'see'... , with the passive 'auxiliary' werden 'become'..., with the past tense verb sein 'be'... , and with the 'modal auxiliary' müssen 'must' ... These facts provide evidence of the strongest kind that there is no category difference between German auxiliaries and other verbs, and that each auxiliary must be immediately dominated by VP. In passing, it should perhaps be noted that the copula sein 'be' behaves just like all other verbs with respect to the rule of Verb Final."

Die kategorie-argument in (178) kan as volg gerekonstrueer word:

(179) Indien auxiliaria (egte) hoofverba is,
dan behoort hulle dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies
as (egte) hoofverba.

In Duits ondergaan auxiliaria, net soos hoofverba, die reël van Verb Final.⁷⁵⁾

Dus, auxiliaria is (egte) hoofverba.

Die tweede argument vir die Hoofverbum-hipotese word in Ross (1969:23-24) gegee:

(180) "The second argument that auxiliaries are main verbs comes from Greenberg (cf. his 'Some universals of grammar' in his Universals of Language, MIT Press), who notes that in languages whose basic order is SOV, if there is an auxiliary, it follows the verb, while in languages whose basic order is SVO, if there is an auxiliary, it precedes the verb... These facts, which Greenberg merely notes, can be explained under the hypothesis that auxiliaries are main verbs: stating that the auxiliary was precedes writing in (57)

(57) Bill was writing a letter

is equivalent to stating that verbs precede their objects in English."

Die betrokke argument kan as (181) gerekonstrueer word:

(181) Indien auxiliaria (egte) hoofverba is, dan behoort hulle dieselfde relatiewe posisie as (egte) hoofverba tot hulle objek in basiese woordorde in te neem.

(i) In SOV-tale kom auxiliaria, net soos hoofverba, agter (regs van) hulle objek voor.

(ii) In SVO-tale kom auxiliaria, net soos hoofverba, vóór (links van) hulle objek voor.

Dus, auxiliaria is (egte) hoofverba.⁷⁶⁾

3.5.2.4 KRITERIA VIR 'n LEKSIKALE BASISKATEGORIE

Uit die hoofpremissie van die kategorie-argumente in §3.5.2.3 kan die volgende algemene kriteria vir 'n leksikale basiskategorie afgelei word (in die vierkantige hakies word die nommer van die ooreenstemmende argument in §3.5.2.3 gegee):

(182) [= (156), (181)] Lede van 'n leksikale basiskategorie behoort dieselfde relatiewe posisie in basiese woordvolgorde in te neem.

(183) [= (158), (160), (162), (166), (168), (171), (173), (179)] Lede van 'n leksikale basiskategorie behoort dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies, waar hierdie transformasies dieselfde beperkings gehoorsaam.

(184) [= (164)] Lede van 'n leksikale basiskategorie behoort dieselfde (soort) subkategoriseringskenmerke te hê.

In §3.5.2.3 is nege kategorie-argumente ter ondersteuning van die Verbum-hipotese, en twee kategorie-argumente ter ondersteuning van die Hoofverbum-hipotese gerekonstrueer. Uit die opsomming van die kriteria hierbo blyk egter dat agt van Ross se kategorie-argumente (dié by (183) genoem) substantief tot dieselfde tipe behoort: hulle verwys naamlik almal na ooreenkoms in optrede met

betrekking tot transformasies, die sogenaamde transformasie-toets. Die frekwensie waarmee Ross (183) gebruik, kan 'n aanduiding wees van die belangrikheid van dié kriterium binne sy siening. Ross (1969:23) noem dan ook die feit dat auxiliaria en egte verba in Duits dieselfde optree met betrekking tot die reël van Verb Final (sien argument (179) hierbo) "evidence of the strongest kind that there is no category difference between (German) auxiliaries and other verbs".

Die feit dat Ross se Verbum- en Hoofverbum-hipotese so sterk steun op argumente waarin die transformasie-toets sentraal figureer, het die verdere implikasie dat die mate van ondersteuning vir sy hipoteses kovarieer met die algemene adekwaatheid van 'n kriterium soos (183). Ross self gee geen aanduiding van die metateoretiese status van (183) nie. Hy sê byvoorbeeld nie of (183) 'n noodsaaklike of 'n voldoende kriterium vir leksikale-basiskategorie-lidmaatskap is nie. Hy sê ook nie hoeveel "transformasie-toetse" leksikale items moet ondergaan om as lede van dieselfde leksikale basiskategorie beskou te word nie. Soos in §4.2 sal blyk, bestaan daar ernstige besware teen die gebruik van die transformasie-toets. (Sien ook voetnoot 65 hieronder) In die uiteindelijke evaluering van Ross se argumentasie en die ondersteuning vir sy Verbum- en Hoofverbum-hipoteses sal die implikasies van hierdie besware in ag geneem moet word.

In 'n kritiese evaluering van Ross se argumentasie as geheel, kan kortliks gewys word op die volgende negatiewe aspekte:

- (i) die empiriese evidensie wat Ross aanvoer is nie altyd bo verdenking nie (sien, onder andere, voetnote (62), (67) en (70));
- (ii) Ross gee nie altyd voldoende regverdiging vir sy hipoteses nie (sien Chomsky se kritiek in voetnoot (73));
- (iii) sy uiteensetting is nie altyd maksimaal eksplisiet nie;
- (iv) hy erken nie konsekwent die taalspesifieke aard van sy (Hoof-) Verbum-hipotese nie (sien Chomsky en Lightfoot se kritiek in voetnote (69) en (72)).

3.5.3 PULLUM EN WILSON (1977)

3.5.3.1 INLEIDING

In hulle artikel "Autonomous syntax and the analysis of auxiliaries" argumenteer Pullum en Wilson vir die hipotese (185):

- (185) Alle modale en ander hulpwerkwoorde (auxiliaria) behoort in onderliggende ("initial") struktuur as hoofwerkwoorde van afsonderlike klouse gegeneer te word⁷⁷.

Hulle analise is van besondere belang binne die konteks van hierdie studie: dit is naamlik 'n eksplisiet reduksionistiese analise wat binne die raamwerk van outonome sintaksis aangebied word. Pullum en Wilson (1977: 741) wys in hulle sinopsis ook op die historiese verband wat nog altyd gelê is tussen outonome sintaksis en die proliferasionistiese Aux-analise, enersyds, en Generatiewe Semantiek en die reduksionistiese Aux-as-hoofwerkwoord-analise andersyds:

- (186) "Historically, the analysis of the English auxiliary given by Chomsky 1957 has been associated mainly with the autonomous-syntax ('interpretative semantics') position, while the analysis of auxiliaries as main verbs first proposed by Ross 1969 has been aligned with 'generative semantics'. This correlation is an accidental one. If less commonly discussed members of the class of auxiliary verbs are taken into account, it is possible to adduce overwhelming evidence that no line can or should be drawn between them and the items which are categorized uncontroversially as verbs. Considerations internal to several recent autonomous-syntax analyses argue for the main-verb analysis."

Die doelstelling van § 3.5.3 is, in algemene terme, om na te gaan op grond van welke oorwegings Pullum en Wilson (1977: 762) besluit "...that there is no motivation for a category distinction between verbs and modals or any other auxiliary elements ". Aan die hand van 'n metodologiese analise van die kategorie-argumente wat Pullum en Wilson uiteensit, probeer ek naamlik om kriteria vir die leksikale basiskategorie V, en moontlik (leksikale) basiskategorieë in die algemeen, af te lei. In hulle artikel lewer Pullum en Wilson veral ook kritiek teen voorgestelde kategorie-argumente. Hierdie kritiek is terselfdertyd 'n belangrike aanduiding van wat hulle beskou as nie-(voldoende) kriteria vir die basiskategorie-onderskeiding Aux - V.

In § 3.5.3.2 hieronder volg 'n kort oorsig van die inhoud en opbou van die artikel. In § 3.5.3.3 rekonstrueer ek die kategorie-argumente wat Pullum en Wilson uiteensit, asook die kriteria vir 'n leksikale basiskategorie wat uit

hierdie kategorie-argumente afgelei kan word. In §3.5.3.4 volg enkele kritiese-evaluerende opmerkings oor Pullum en Wilson se siening van die begrip leksikale basiskategorie, en die argumentasie as geheel.

3.5.3.2 'n KORT OORSIG OOR DIE INHOUD EN OPBOU VAN DIE ARTIKEL

Pullum en Wilson se artikel bestaan uit vyf hoofafdelings. In die inleidende gedeelte⁷⁸⁾ kontrasteer hulle kortliks twee analises van sogenaamde auxiliaria in Engels:

- (i) Chomsky se Syntactic Structures-analise waarin 'n knooppunt AUX die kategorieë Tense, Modal, en die sogenaamde aspektuele knooppunte HAVE-EN en BE-ING domineer, en
- (ii) die Generatiewe Semantiek-analise waarin alle auxiliarium-elemente in die onderliggende struktuur as V's geanaliseer word.

In die afdeling "Constraints on the analysis of the auxiliary in English"⁷⁹⁾ betoog Pullum en Wilson dat bestaande Syntactic Structures-tipe analises wat gebaseer is op sogenaamde "tipiese" auxiliarium-optrede en "tipiese" hoofverbum-optrede, inadekwaat is, veral indien die sintaktiese optrede van minder bekende auxiliaria soos need, used, dare, ought(to), en die modaal is in ag geneem word. In die derde hoofafdeling, "The auxiliary in autonomous syntax",⁸⁰⁾ betoog Pullum en Wilson dat

- (i) voorstelle van Jackendoff en Liberman vir semantiese (oppervlak-struktuur-) interpretasiereëls in feite 'n AUX-as-V-analise vereis;
- (ii) Emonds se analise van Aux Movement (Verb Raising) as 'n sogenaamde struktuurbewarende reël 'n Aux-as-V-analise vereis;
- (iii) sogenaamde Hopping -analises van byvoorbeeld die hoofverbum have uitgebrei sou kon word, en in feite uitgebrei behoort te word, om, sonder dat ekstra deskriptiewe meganismes benodig word, die optrede van sogenaamde "abnormale" modale auxiliaria te kan verklaar.

In die vierde hoofafdeling van die artikel, "The proposed analysis",⁸¹⁾ stel Pullum en Wilson hulle alternatiewe analise van auxiliaria voor.⁸²⁾ Ek noem net enkele sentrale hipoteses van hulle analise. Alle auxiliaria⁸³⁾ is in onderliggende struktuur intransitiewe hoofverba wat 'n S (klous) definieer. Sogenaamde "suiwer" modale onderskei hulle van ander V's in dié opsig dat hulle verplig 'n

-THAT
-TO

-komplementeerder neem, en sodoende terselfdertyd

h "gaping" in die Engelse komplementeerdersisteem vul. Intransitiewe "auxiliaria", soos byvoorbeeld die hoofverbum tend, aktiveer verplig Subject-to-Subject Raising. Pullum en Wilson beweer dat die streng beperkings op die oppervlakstruktuurvolgorde van auxiliaria in Engels in (187) hieronder volg uit algemene beginsels van hulle analise⁸⁴⁾.

(187) "Each clause may have an optional modal, optionally followed by a perfective, a progressive, and a passive auxiliary, in that order."⁸⁵⁾

Transformasies wat spesifiek h verwysing na "auxiliaria" vereis, kan volgens Pullum en Wilson geherformuleer word om te verwys na die eerste V ná die afgeleide subjek-NP. In die laaste afdeling, "Conclusion"⁸⁶⁾, betoog Pullum en Wilson dat hulle Aux-as-V-analise nie alleen versoenbaar is met die uitgangspunte van outonome sintaksis nie, maar dat dit inderdaad probleme oplewer vir die raamwerk van Generatiewe Semantiek. Sintaktiese evidensie dui byvoorbeeld daarop dat modale auxiliaria sintakties intransitief is. Observasies oor die betekenis van modale auxiliaria dui egter daarop dat, hoewel die epistemiese interpretasie weergegee kan word met behulp van h intransitiewe struktuur, die wortel- ("root") interpretasie h transitiewe onderliggende struktuur vereis. Hierdie gegewens bevraagteken die Generatiewe Semantiek-standpunt dat die onderliggende struktuur h logies-semantiese struktuur is. Die grondbeginsels van outonome sintaksis,⁸⁷⁾ soos dit ook blyk uit Pullum en Wilson se artikel (pp. 747-751, 874-785), is kortliks die volgende:

- (i) die onderliggende struktuur van h sin is h sintaktiese struktuur;
- (ii) formele (sintaktiese) begrippe soos "basiskategorie" word in terme van formele (sintaktiese) primitiewe gedefinieer;
- (iii) die semantiese komponent is interpretatief. Volgens die EST vind semantiese interpretasie (hoofsaaklik) op oppervlakstruktuurvlak plaas.

3.5.3.3 'N REKONSTRUKSIE VAN KATEGORIE-ARGUMENTE EN KRITERIA VIR AUXILIARIUM EN VERBUM

In hierdie paragraaf word h rekonstruksie gegee van die kategorie-argumente wat Pullum en Wilson aanbied in die tweede en derde hoofafdelings van hulle artikel, asook van kriteria wat uit hierdie kategorie-argumente afgelei kan word. Soos reeds gemeld op p. 123 hierbo, lewer Pullum en Wilson veral kritiek op voorgestelde kategorie-argumente vir AUX en V. Ek rekonstrueer ook dié betrokke kategorie-argumente hieronder, aangesien uit Pullum en Wilson se kritiek blyk welke oorwegings nie h basiskategorie-onderskeiding AUX-V motiveer nie.

Die drie oorwegings wat Pullum en Wilson self voorstel, word vervolgens as kriteria gerekonstrueer.

Volgens Pullum en Wilson (1977:742-743) is die kriterium wat die algemeenste gebruik word om die basiskategorie-onderskeiding tussen AUX en V te motiveer, gebaseer op verskil in optrede met betrekking tot transformasies.

(188) "The syntactic phenomena which are generally taken to motivate a distinction between auxiliary and main verb, as regards behavior under transformational rules, are well known. We survey them briefly here.

(A) Subject-Auxiliary Inversion. An auxiliary permutes around a Subject NP to form a yes-no question; a main verb does not:

- (1) a. John has left $\implies$ Has John left?
 b. John left $\implies$ *Left John?

(B) Tag Formation. An auxiliary verb typically can appear in the tag of tag questions; a main verb never does:

- (2) a. You should leave, shouldn't you?
 b.* You didn't leave, left you?

(C) Do-Support. The supportive do ('processual do' of Langacker 1975) appears before a main verb in certain environments, but never before an auxiliary:⁸⁸⁾

- (3) a. I did not leave
 b.* I do not have left

(D) Negative Contraction. The item not may cliticize onto a preceding auxiliary, but never onto a preceding main verb:

- (4) a. I shouldn't do that if I were you
 b.* I triedn't to succeed

(E) Auxiliary Reduction. Some auxiliary verbs reduce in stress and cliticize onto a preceding subject NP or auxiliary (we illustrate with perfective have and modal will). Main verbs never do, even though they may be homonyms of the auxiliaries, like have 'cause' or will 'bequeath'.

- (5) a. I'd told my servant to bring in my bags
 b.* I'd my servant bring in my bags
 (6) a. He'll probably leave all his money to the dog's home
 b.* We ask that you'll your fortune to us

(F) Quantifier Floating. An all which follows an auxiliary may be semantically associated with the subject of the sentence; an all which follows a main verb cannot be:

- (7) a. They are all leaving early today
 b.* They leave all early every day

(G) Adverb Placement. Certain adverbs are normally positioned after the first auxiliary, but they can never be positioned after a main verb they are supposed to modify:

- (8) a. I can hardly lift this
 b.* You tried hardly to lift it "

Van die transformasies wat Pullum en Wilson in (5) hierbo noem, verwys A, B, D, E, F en G in hul strukturele beskryping na 'n auxiliarium. Pullum en Wilson (1977:745) verwys na hierdie transformasies as "auxiliary-choosing-rules ". In my uiteensetting verder gebruik ek die term "AUX-transformasies" om na hierdie transformasies te verwys.

Die kategorie-argument wat in (188) voorkom, kan as volg gerekonstrueer word:

- (189) Indien twee leksikale items tot dieselfde basiskategorie behoort, dan behoort hulle dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies.
- a. Die leksikale items A is onderhewig aan die AUX-transformasies.
 b. Die leksikale items V is nie onderhewig aan die AUX-transformasies nie.
- Dus, A en V behoort nie tot dieselfde basiskategorie nie.

(Die uitdrukkings "leksikale items A" en "leksikale items V" word hierbo gebruik om te verwys na leksikale items wat tradisioneel bekend staan as, onderskeidelik, auxiliaria en verba .)

Die volgende kriterium vir 'n basiskategorie kan uit die hoofpremis van (189) afgelei word:

- (190) Die lede van 'n basiskategorie behoort dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies.

Pullum en Wilson wys egter daarop dat (190), wat in die Syntactic Structures-raamwerk gebruik word, nie voldoende is omdat onderskeiding AUX-V op te baseer nie. Sommige transformasies, soos Gapping en Affix Hopping⁸⁹⁾, is van toepassing op die leksikale items A, sowel as op die leksikale items V.⁹⁰⁾ Hierdie gegewens sou die basis kon vorm vir 'n derde bypremis by (189):

(191) c. Die leksikale items A en die leksikale items V tree dieselfde op met betrekking tot die transformasies Gapping en Affix Hopping.

In verband met kriterium (190) ontstaan dus nou die volgende vraag: hoe word teenstrydige resultate geëvalueer? Indien 'n basiskategorie-onderskeiding tussen AUX en V op die resultate van die AUX-transformasies gebaseer word, beteken dit dat slegs sekere transformasies as "toetse" beskou word. Sonder 'n prinsipiële basis vir die keuse van sulke "toets"-transformasies is so 'n keuse egter noodwendig arbitrêr. Oënskynlik het byvoorbeeld die AUX-transformasies geen inherente eienskappe wat hulle laat kwalifiseer as toetse vir AUX-status nie. Kriterium (190) is dus volgens Pullum en Wilson ontoereikend as kriterium vir die basiskategorie-onderskeiding AUX - V.

Indien (op grond van die AUX-transformasies) 'n basiskategorie-onderskeiding tussen AUX en V getref word, sou transformasies soos Gapping en Affix Hopping gekompliseer moes word. Waar Pullum en Wilson (1977:743) sê "...the simplest solution in this case would be to treat auxiliaries and verbs as belonging to the same supercategory", beoordeel hulle die Aux-as-hoofverbum-analise positief in terme van 'n akseptabiliteitstandaard wat gebaseer is op die kernbegrip "formeel eenvoud". Implisiet aanvaar hulle dus die toepassingsresultate van Gapping en Affix Hopping. Hierdie keuse motiveer hulle deur aan te voer dat dit tot 'n formeel-eenvoudiger formalisering van die betrokke twee transformasies lei.⁹¹⁾ (Die betrokke akseptabiliteitstandaard is reeds in §3.2.2.3 as (46) gerekonstrueer .)

In die nuutste versie van outonome sintaksis word kategorieë beskou as bundels sintaktiese kenmerke. Die komplisering van reëls soos Gapping en Affix Hopping kon dus deur voorstanders van die Aux-analise oorkom word deur aan sowel auxiliaria as verba die kenmerk [+V] toe te ken. 'n Reël soos Gapping hoef dan slegs na [+V] te verwys. Pullum en Wilson opper egter twee besware teen hierdie gebruik van sintaktiese kenmerke. Hulle wys in die eerste plek daarop dat toekenning van die kenmerk [+V] aan auxiliaria en verba in feite beteken dat auxiliaria en verba tot dieselfde klas behoort; hulle word net nie onder dieselfde basiskategorie gegenereer nie. In die tweede plek is 'n sintaktiese kenmerk soos [+V] volgens hulle arbitrêr. So 'n kenmerk is naamlik nie voorspelbaar op grond van die basisstruktuurposisie van leksikale items nie - sommige items met die kenmerk [+V] word nooit in 'n basisstruktuur deur V gedomineer nie.

'n Tweede kategorie-argument wat algemeen gebruik is om te onderskei tussen AUX en V draai om die begrip "tipiese V-optrede". Pullum en Wilson (1977:746) sê:

(192) "The problem with ought and modal is is slightly different. Here we have two items which are auxiliaries by all normal diagnostics, but which obligatorily take the complementizer to. This is normally associated with main-verb status .⁹²⁾

21. a. Ought he to be allowed to appear in public?
 b. He ought not to open his mouth
22. a. Is he to give the speech before or after falling out of the helicopter?
 b. He is not to leave the room "

Die betrokke kategorie-argument kan as (193) gerekonstrueer word:

(193) Indien 'n leksikale item in Engels tot die leksikale basiskategorie V behoort,
 dan behoort dit die komplementeerder to saam met 'n infinitief-komplementklous te neem.

Die leksikale items ought en (die modaal) is, uit die algemene klas van leksikale items A, neem verplig die komplementeerder to saam met 'n infinitief-komplementklous.

Dus, ought en (die modaal) is behoort tot die leksikale basiskategorie V.

Uit (193) sou die volgende kriterium vir die leksikale basiskategorie V in Engels afgelei kon word:

(194) 'n Leksikale item wat tot die leksikale basiskategorie V behoort, behoort gesubkategoriseer te wees vir die komplementeerder to saam met 'n infinitief-komplementklous.

Die probleem wat met die konklusie van (193) ontstaan is die volgende: ought en die modaal is behoort in terme van (190) tot die kategorie AUX. (Die uitdrukking "normal diagnostics" in (192) verwys vermoedelik na die resultate van die AUX-transformasies .) Die toepassing van die kriteria (190) en (194) lewer dus teenstrydige resultate. Indien die betrokke twee items (in terme van (190)) tot die basiskategorie AUX geklassifiseer word, kan die voorkoms van die komplementeerder to nie op 'n nie-ad hoc wyse beskryf word nie. Indien ought en is (in terme van (194)) tot die basiskategorie V geklassifiseer word, kan 'n algemene beskrywing van hulle AUX-optrede nie binne 'n Syntactic Structures-raamwerk gegee word nie, en sal hulle spesifiek in die strukturele beskryping van die AUX-trans-

formasies genoem moet word. Ook kriterium (194) is dus nie voldoende om 'n basiskategorie-onderskeiding tussen AUX en V te motiveer nie.

Pullum en Wilson (1977:755) wys daarop dat die sogenaamde Hopping -analises van have en be, wat deur voorstanders van die AUX-analise voorgestel is om hulle optrede as auxiliaria en verba te verklaar, uitgebrei sou kon word tot die sogenaamde "abnormale" modale soos ought, is, need, ensovoorts. Kortweg hou die 'Hopping -analises in dat die betrokke items onder die knooppunt V in die onderliggende struktuur gegeneer word. Onder bepaalde omstandighede word hulle deur 'n Hopping -reël herorden tot onder die knooppunt AUX. Sodoende kan verklaar word hoekom hulle soms soos verba, en soms soos auxiliaria optree. Indien Pullum en Wilson se AUX-as-V-analise aanvaar word, sou dit ook die laasgenoemde feite verklaar. Aangesien hulle analise egter nie Hopping -reëls nodig het nie, bied dit 'n formeel-eenvoudiger beskrywing as die alternatiewe Aux-analise(s).

'n Verdere sogenaamde "tipiese" V-eienskap wat die basis vorm vir 'n kategorie-argument, is die feit dat (hoof-) verba met betrekking tot persoon en getal kongruer met die subjek-NP.⁹³⁾ Auxiliaria, en veral modale, daarenteen, kongruer tipieserwyse nie met die subjek-NP nie. Pullum en Wilson (1977: 754,758) beweer in dié verband:

(195) a. "Another item which we mentioned above as varying between main-verb and auxiliary behavior is need. In positive declarative sentences, need is a main verb, undergoing number agreement, taking the complementizer to, permitting Do-Support, and optionally taking the full range of possible auxiliaries:

- (29) a. Bill needs to find a friend
- b. Bill really does need to find a friend
- c. Bill needs to find a friend, doesn't he?
- d. Bill may have been needing to find a friend."

b. "Note that modal is has the especially interesting property of showing that not all modals lack an agreement paradigm. Lack of person and number marking is therefore no more reliable a criterion for modal status than any other of the properties that have been adduced."

Die betrokke kategorie-argument soos algemeen gebruik kan as (196) gerekonstrueer word:

(196) Indien 'n leksikale item in Engels tot die leksikale basiskategorie V behoort,
dan behoort dit met betrekking tot persoon en getal met die subjek-NP te kongrueer.

Die leksikale items need en (die modaal) is, uit die algemene klas van leksikale items A, kongrueer met betrekking tot persoon en getal met die subjek-NP.

Dus, need en (die modaal) is behoort tot die leksikale basiskategorie V.

Uit die hoofpremis van (196) kan die volgende kriterium vir die leksikale basiskategorie V afgelei word:

(197) 'n Leksikale item wat tot die leksikale basiskategorie V behoort, behoort met betrekking tot persoon en getal met die subjek-NP te kongrueer.

Ook kriterium (197) is egter nie 'n voldoende kriterium vir V-status nie. Pullum en Wilson (1977:754-755) wys daarop dat need onder bepaalde omstandighede opsioneel aan die AUX-transformasies onderhewig is. Ook die modaal is vertoon, volgens Pullum en Wilson (1977:757), die "criterial properties of modals". Met ander woorde, soos in die geval van (194), is die resultaat van (197) teenstrydig met byvoorbeeld die resultaat van 'n kriterium soos (190), in die geval van die sogenaamde "abnormale" modale. Pullum en Wilson (1977:754-757) betoog dat 'n Hopping -analise van byvoorbeeld need dit moontlik maak om sy optrede as auxiliarium en as verbum te verklaar. So 'n analise, waarin 'n oppervlakstruktuur-modaal in onderliggende struktuur uit 'n (intransitiewe) V afgelei word, verwyder volgens hulle egter enige beginselgrondslag vir besware teen soortgelyke V-analises vir die ander modale en auxiliaria.⁹⁴⁾

'n Tipiese distribusionele eienskap van V's, naamlik die feit dat hulle (opsioneel) voorafgegaan kan word deur auxiliaria, vorm die basis vir 'n verdere kategorie-argument. Sien (195) a. hierbo, asook Pullum en Wilson (1977:758):

(198) " ... for most speakers of contemporary English, it [that is, used - A0] will not permit any other auxiliary to precede it - which is further behavior characteristic of modals."

Ek rekonstrueer die argument as volg:

(199) Indien 'n leksikale item in Engels tot die leksikale basiskategorie V behoort,
dan behoort dit voorafgegaan te kan word deur een of meer auxiliaria.
Die leksikale items used en need, uit die algemene klas van leksikale items A, kan voorafgegaan word deur auxiliaria.

Dus, used en need behoort tot die leksikale kategorie V.

Die taalspesifieke kriterium vir V wat uit (16) afgelei kan word, kan as volg gerekonstrueer word:

(200) 'n Leksikale item wat tot die leksikale basiskategorie V behoort, behoort voorafgegaan te kan word deur auxiliaria.

In terme van kriterium (200) behoort leksikale items soos used en need dus geklassifiseer te word as V's. In terme van, byvoorbeeld, kriterium (190) behoort hierdie items egter geklassifiseer te word as auxiliaria. Met ander woorde, ook (200) kan nie sonder meer beskou word as voldoende om 'n basiskategorie-onderskeiding tussen AUX en V te motiveer nie.

Die kritiek teen voorgestelde kriteria vir, onderskeidelik, AUX en V, soos dit ook geblyk het uit die rekonstruksie hierbo, word as volg deur Pullum en Wilson (1977:759) saamgevat:

(201) "There is no longer any class of verbs which can unequivocally be called THE modals, in the light of our discussion so far. There is no feature of modal behavior which is not also shared by some verb. It is, in fact, far from the case that modals and verbs have 'totally different syntactic behavior' (Jackendoff, 100). The pure modals simply fail to govern to on infinitival complements (like make, let etcetera); they fail to show number agreement (like ought, which must be VP-generated for Akmajian & Wasow, as we have argued above); they lack infinitive forms (like modal is); and they trigger Subject-to-Subject Raising out of their obligatory tenseless complements without permitting the alternative of Extraposition (of the verb tend)."

Pullum en Wilson (1977:747) gee 'n verdere kategorie-argument in terme waarvan AUX nie sou kwalifiseer as 'n basiskategorie nie.

- (202) "The other major problem with the SS [that is, Syntactic Structures - A0] treatment of the auxiliary is that no transformations ever refer crucially to the AUX node. Indeed it does virtually no work in the grammar.⁹⁵⁾... The auxiliary-choosing rules mentioned in A-G above move only a sub-string of the string dominated by AUX. This sub-string is not even a constituent of AUX, consisting as it does of T plus the first following auxiliary element, if any."

Die betrokke kategorie-argument, wat in feite op alle basiskategorieë betrekking het, kan as (203) gerekonstrueer word:

- (203) Indien 'n kategorie 'n basiskategorie is, dan behoort dit as 'n term in die strukturele beskryping van (minstens sommige) transformasies te figureer.

AUX verskyn nooit as 'n term in die strukturele beskryping van transformasies nie.

Dus, AUX is nie 'n basiskategorie nie.

AUX voldoen dus nie aan kriterium (204) (wat uit (203) afgelei word) nie.

Let daarop dat kriterium (204) 'n algemene kriterium vir alle basiskategorieë is; dus, by implikasie ook vir leksikale basiskategorieë.

- (204) 'n Sintaktiese basiskategorie behoort as 'n term in die strukturele beskryping van (minstens sommige) transformasies te figureer.

Kriterium (21) betref 'n fundamentele eienskap van transformasies, naamlik hulle struktuur-afhanklikheid. Bresnan (1977:264) omskryf hierdie eienskap as volg:

- (205) "... transformations depend upon constituent structure and the structural analyses of phrases. Thus transformations have been a valuable tool for determining the structural analyses of sentences and the categorial classification of phrases."

Nadat hulle, onder andere in (201) hierbo, gekonkludeer het dat voorgestelde kriteria vir 'n basiskategorie-onderskeiding tussen AUX en V inadekwaat is, gee Pullum en Wilson (1977:759) 'n aanduiding van drie oorwegings in terme waarvan auxiliaria as verba beskou behoort te word:

- (206) "In truly criterial respects like defining initial-structure clauses, governing selection of complement types, and triggering cyclic transformations, the modals are, we claim, clearly and indubitably main verbs."

Aangesien Pullum en Wilson nie hier eksplisiet evidensie aanvoer ter ondersteuning van die hipoteses in (206) nie, reconstrueer ek die betrokke hipoteses slegs as kriteria vir die leksikale basiskategorie V, en nie as (die hoofpremissie van) kategorie-argumente nie.

- (207) Indien 'n leksikale item tot die leksikale basiskategorie V behoort, dan behoort dit in onderliggende struktuur 'n klous/S te definieer.
- (208) Indien 'n leksikale item tot die leksikale basiskategorie V behoort, dan behoort dit die keuse van komplementtipes te bepaal.
- (209) Indien 'n leksikale item tot die leksikale basiskategorie V behoort, dan behoort dit sikliese transformasies te aktiveer.

In verband met (207) - (209) hierbo ontstaan 'n algemene probleem: omdat Pullum en Wilson die kriteria nie in meer besonderhede uiteensit nie, is die inhoud van sommige kernbegrippe nie duidelik nie. Dit is byvoorbeeld nie sonder meer duidelik wat dit beteken om te sê 'n leksikale item "definieer ... in onderliggende struktuur 'n klous/S" nie (kriterium (207)). My bespreking van kriteria (207) - (209) moet, in die lig van die bo genoemde probleem, dus as heel tentatief gesien word.

Kriterium (207) en kriterium (209) is myns insiens interafhanklik: indien 'n leksikale item sikliese transformasies aktiveer, kan dit 'n aanduiding wees dat dit 'n klous definieer. Indien auxiliaria, net soos verba, sikliese transformasies aktiveer, behoort hulle in terme van (207) en (209) as V's geklassifiseer te word. Pullum en Wilson (1977:749,759) noem as voorbeelde van sikliese transformasies waaraan auxiliaria en verba onderhewig is, onder andere Subject-to-Subject Raising, VP Deletion, en VP Fronting. Kriterium (209) kan beskou word as Pullum en Wilson se alternatief vir kriterium (190) hierbo: in albei dié kriteria word optrede met betrekking tot transformasies gebruik om lidmaatskap tot 'n basiskategorie te motiveer. Volgens (209) mag slegs optrede met betrekking tot sikliese transformasies egter 'n toets vorm vir lidmaatskap van V. Daarmee sou 'n beswaar wat teen (190) ingebring is kon verval: sikliese transformasies is in 'n sekere sin "natuurlike" toets vir (hoof-) verbumstatus. Indien 'n item tot die kategorie V behoort, en dus 'n S definieer, behoort dit onderhewig te wees aan transformasies wat in die domein van S opereer. Opvallend is egter dat Pullum en Wilson by (209) nie eksplisiet spesifiseer hoeveel sikliese transformasies 'n item moet kan aktiveer om te kwalifiseer as V nie, en of alle leksikale items onder V dieselfde sikliese transformasies moet kan aktiveer nie. Die antwoord op die laaste vraag sou myns insiens negatief moes wees; uit (201) hierbo het byvoorbeeld geblyk dat die sogenaamde "egte modale" nie die sikliese transformasie van Ekstraposisie aktiveer nie. By gebrek aan eksplisieter in-

ligting sou by die eerste vraag hierbo gekonkludeer kon word dat die toepassing van 'n enkele sikliese transformasie 'n voldoende kondisie vir V-status is.

Uit 'n diagram en bespreking in Pullum en Wilson (1977:774) blyk dat die sogenaamde "abnormale" of semi-modale soos ought, used, ensovoorts (net soos byvoorbeeld seem) gesubkategoriseer moet word om 'n $\begin{bmatrix} -\text{THAT} \\ +\text{TO} \\ -\text{FOR} \end{bmatrix}$ -subjek-komplement te neem. Die sogenaamde "egte modale" moet gesubkategoriseer word om 'n $\begin{bmatrix} -\text{THAT} \\ -\text{TO} \end{bmatrix}$ -subjek-komplement te neem. Die feit dat "auxiliaria" net soos "suiwer" verba gesubkategoriseer moet word om 'n bepaalde tipe S-komplement te neem, vorm oënskynlik die basis vir kriterium (208). Let egter daarop dat nie slegs V's nie, maar ook byvoorbeeld NP's, PP's, ensovoorts gesubkategoriseer moet word om 'n bepaalde tipe S-komplement te neem. Kriterium (208) sou dus nie as 'n voldoende kriterium vir V-status beskou kon word nie.

3.5.3.4 ENKELE KRITIESE-EVALUERENDE OPMERKINGS

Pullum en Wilson (1977:742) beskou hulle Aux-as-V-analise vir Engels as ondersteuning vir die volgende sterk universele hipotese:

(210) "... all 'auxiliary' elements in all languages are initial-structure verbs."

(Hoewel hulle aandui dat evidensie uit ander tale hipotese (210) ondersteun, gee hulle geen verwysings na sodanige analyses van spesifieke tale nie) ⁹⁶⁾

Volgens Pullum en Wilson (1977:742) is "certain morphological facts and minor syntactic phenomena" in Engels ten opsigte waarvan auxiliaria en verba verskil, in generatiewe literatuur gebruik om téén die Aux-as-V-analise te betoog. Oënskynlik verwys "certain morphological facts and minor phenomena" na eienskappe wat in onderskeidelik die kriteria (197), en (190), (194), en (200) hierbo vervat is.

In §3.5.3.3 hierbo het egter geblyk dat Pullum en Wilson se eerste beswaar teen die kriteria (190), (194), (197), en (200) is dat hulle onvoldoende is om twee diskrete klasse van auxiliaria en verba af te baken. 'n Tweede beswaar hou verband met die universele hipotese (210): die betrokke kriteria verwys na taalspesifieke "eienaardighede" van auxiliaria en verba in Engels, wat nie noodwendig inherent enige verband met die betrokke basiskategorie-onderskeiding het nie. Dit is met ander woorde nie sonder meer duidelik dat die genoemde "eienaardighede" noodwendig meer as addisionele ondersteuning vir (210) moet bied nie. Pullum en Wilson se voorgestelde kriteria (207) - (209), daarenteen, verwys vermoedelik na universele eienskappe van V.

Indien die universele hipotese (210) aanvaar word, is dit moontlik om die universele inventaris van sintaktiese basiskategorieë te verklein. Sodoende kan die universele taalteorie beperk word⁹⁷⁾. Pullum en Wilson (1977: 742) stel hierdie punt as volg:

(211) "The main-verb analysis opens the way to a reduction in the amount of variation in the inventory of syntactic categories permitted in natural language grammars, and thus to a strengthening of universal linguistic theory."

In die afdeling "The auxiliary in autonomous syntax"^{97a)} betoog Pullum en Wilson dat interpretatiewe semantiese analises soos dié van Liberman en Jackendoff hulle Aux-as-V-analise ondersteun.

- (212) a. "... if it [that is, Liberman's proposal about negative scope - AO] is viable, it provides a reason for favoring the main-verb analysis of auxiliaries."⁹⁸⁾
- b. "... interpretivist assumptions [of Jackendoff - AO] speak for rather than against the main-verb analysis."⁹⁹⁾

Binne die raamwerk van 'n streng outonome-sintaksis-siening mag die rol wat 'n sintaktiese basiskategorie in semantiese interpretasieëls speel, nie gebruik word as 'n kriterium vir so 'n basiskategorie nie. Die betrokke semantiese analises kan dus hoogstens "addisionele" ondersteuning bied vir die Aux-as-V-analise.

Pullum en Wilson waardeer telkens hulle Aux-as-V-analise positief in terme van 'n metateoretiese oorweging van formele eenvoud.. In Pullum en Wilson (1977: 762) beweer hulle byvoorbeeld:

(213) "... modals and other auxiliaries can be incorporated into the grammar as main verbs without necessitating ANY new or ad-hoc rules, constraints or other descriptive devices. We shall not add anything to the system of grammatical rules and constraints that is not already needed for the description of non-auxiliary verbs!"

Die betrokke akseptabiliteitsstandaard is reeds in § 3.2.2.3 hierbo as (46) gerekonstrueer.

Pullum en Wilson beweer in (186) dat die beginsels van 'n outonome-sintaksis-siening¹⁰⁰⁾ 'n reduksionistiese analise van auxiliaria ondersteun. In voorafgaande paragrawe van hierdie studie het egter geblyk dat binne die raamwerk van die EST, en LS, wat geassosieer word met 'n outonome-sintaksis-siening, juis betoog word vir die behoud en/of vermeerdering van Aspects-basiskategorieë, dit wil sê vir proliferasionistiese analises. In 'n finale evaluering van Pullum en Wilson se artikel sou nog meer word of

die (soort) kriteria wat hulle gebruik (i) wel "toegelaat word" binne 'n outonome-sintaksis-siening, en (ii) ook gebruik word deur "proliferasioniste" wat binne 'n outonome-sintaksis-siening werk. Indien die antwoord op die bestaande twee vrae positief is, is die implikasie duidelik: dit is moontlik om op grond van dieselfde kriteria teenstrydige konklusies te trek. In § 4 hieronder word gepoog om hierdie en ander analoë vrae te beantwoord.

3.5.4 AKMAJIAN, STEELE EN WASOW (1979)

3.5.4.1 INLEIDING

Soos uit die sitaat (214) hieronder blyk, verdedig Akmajian, Steele en Wasow (1979) in hulle artikel "The category AUX in universal grammar" 'n sogenaamde proliferasionistiese analise van die kategorie AUXILIARIUM (AUX). Hulle voer naamlik aan dat in 'n adekwate analise van Engels en Luiseño die kategorie AUX, 'n Aspects-basiskategorie, behou behoort te word¹⁰¹⁾.

(214) "... we will argue that the best features of previous analyses of English auxiliaries can be captured in a new analysis which does include a category AUX!"¹⁰²⁾

Hierdie analise is veral om twee redes belangrik in die konteks van hierdie studie.

- (i) Akmajian et al. bied hulle analise aan as 'n reaksie op, onder andere, die reduksionistiese AUX-analises wat in § 3.5.2 en § 3.5.3 hierbo gerekonstrueer is. Uit hulle uiteensetting behoort dus, onder meer, te blyk in welke opsigte die betrokke twee analises inadekwaat is.
- (ii) Akmajian et al. werk oënskynlik binne die raamwerk van die EST. Hierdie teoretiese raamwerk word histories geassosieer met 'n outonome-sintaksis-siening. In sy streng/absolute vorm bepaal die outonome-sintaksis-siening dat formele begrippe slegs in terme van formele primitiewe gekarakteriseer mag word (sien (13) in § 2.2.3 hierbo). Die sogenaamde geparametriseerde versie van outonome sintaksis (wat in § 4.3 hieronder uiteengesit word) maak egter daarvoor voorsiening dat spesifieke parameters semanties (= nie-formeel) bepaal mag word. Akmajian et al. huldig die volgende standpunt oor die karakterisering van sintaktiese basiskategorieë (as formele begrippe):

- (215) a. "... let us state our belief that any cross-linguistic comparison of syntactic categories requires semantic criteria to establish identity!"¹⁰³⁾
- b. "We would also raise the question of whether language-internal specification of categories can be freed from semantic criteria."¹⁰⁴⁾

In § 3.5.4.3 en § 4 sal nagegaan word welke lig hulle standpunt werp op die aanvaarbaarheid van die twee versies van die outonome-sintaksis-siening as empiriese hipoteses.

Die algemene doelstelling van §3.5.4 kan in algemene terme as volg gekarakteriseer word: om na te gaan in terme van welke oorwegings Akmajian et al. vir die behoud van 'n basiskategorie AUX betoog. Die interne organisasie van §3.5.4 is as volg: in §3.5.4.2 word 'n kort oorsig oor die inhoud en opbou van die artikel gegee, in §3.5.4.3 word die kategorie-argumente vir AUX, en die kriteria wat uit hierdie kategorie-argumente afgelei kan word gerekonstrueer, en in §3.5.4.4 word enkele kritiese-evaluerende opmerkings oor die kriteria en die argumentasie as geheel gemaak.

3.5.4.2 'n KORT OORSIG OOR DIE INHOUD EN OPBOU VAN DIE ARTIKEL

In afdeling 1¹⁰⁵⁾ van hulle artikel kontrasteer Akmajian, Steele en Wasow kortliks twee hooftypes analyses van sogenaamde auxiliaria in Engels.

- (i) Die PS- ("Phrase Structure") analise, oorspronklik voorgestel in Chomsky (1957), postuleer 'n basiskategorie AUX wat bestaan uit items wat begrippe soos tyd, modaliteit, en aspek uitdruk. Die relatiewe volgorde van hierdie items word in 'n PS-reël van ongeveer die volgende vorm gespesifiseer:

(216) AUX → Tense (Modal) (have + en) (be + ing)

- (ii) Die MV- ("Main Verb") analise, oorspronklik voorgestel in Ross (1969), postuleer nie 'n basiskategorie AUX nie, maar analiseer alle auxiliaria as hoofverba wat verplig S-komplemente neem. Die relatiewe volgorde van die "auxiliaria" word deur onafhanklik-gemotiveerde beperkings verseker.

Akmajian et al. wys daarop dat die MV-analise slegs 'n vereenvoudiging van die algemene taalteorie sal beteken indien aangetoon kan word dat AUX universeel geëlimineer kan word. In die res van die artikel betoog hulle dan dat die mees adekwate analise van Luiseño, en van Engels, 'n basiskategorie AUX vereis.

In afdeling 2¹⁰⁶⁾ gee Akmajian, Steele en Wasow die volgende universele definisie van die basiskategorie AUX:¹⁰⁷⁾

- (217) "AUX is a category - i.e. distinct in its syntactic behavior from the behavior of other syntactic categories - labeling a constituent that includes elements expressing the notional categories of Tense and/or Modality."¹⁰⁸⁾

Hulle wys daarop dat in Luiseño die tweede element in 'n sin bestaan uit partikels wat modaliteit, tyd, en getal en persoon van die subjek aandui. Indien al dié tipes partikels in 'n sin voorkom, verskyn hulle in 'n vaste volgorde:

(218) "Modal - Clitic pronoun - Tense".¹⁰⁹⁾

Indien aangetoon kan word dat hierdie partikels

- (i) 'n enkele konstituent vorm, en
- (ii) met betrekking tot sintaktiese optrede verskil van alle ander kategorieë in Luiseno,

dan voldoen hierdie partikels aan die definisie (217) van AUX en behoort 'n adekwate beskrywing van Luiseno voorsiening te maak vir 'n basiskategorie AUX. Akmajian et al. voer twee argumente aan vir elk van die bogenoemde hipoteses, naamlik dat die partikels deur 'n enkele knoppunt gedomineer behoort te word, en dat hulle 'n afsonderlike kategorie behoort te vorm. Die betrokke argumente word in §3.5.4.3 in meer besonderhede uiteengesit.

In afdeling 3¹¹⁰⁾ word bestaande PS- en MV-analises van auxiliaria in Engels krities bespreek. Die belangrikste probleem, volgens Akmajian et al., vir die MV-analises is om die ordeningsrestriksies op auxiliaria¹¹¹⁾ te verantwoord. Hulle verwerp onder andere Pullum en Wilson se verantwoording van die ordeningsrestriksies in terme van sogenaamde onafhanklike beginsels as inadekwaat.¹¹²⁾

Die probleem vir PS-analises is om 'n verklaring te gee vir die feit dat have en be soms soos verba optree. Emonds (1976) en Culicover (1976) stel 'n analise voor waarin have en be gegenerereer word as V's wat 'n VP-komplement neem, en die kategorie AUX Tense, en òf Modal òf do domineer. Die reël van Do Replacement verseker dan dat have en be onder bepaalde omstandighede na AUX herorden word.

(219) Do Replacement

SD:	X	-	<u>do</u>	-	[^{+V} AUX]	-	Y
	1		2		3		4
SC:	1		3		∅		4

Indien do gevolg word deur 'n V, word dit geskrap deur die reël van Do Deletion.

(220) Do Deletion

SD:	X	-	<u>do</u>	-	[^{+V}]	-	Y
	1		2		3		4
SC:	1		∅		3		4

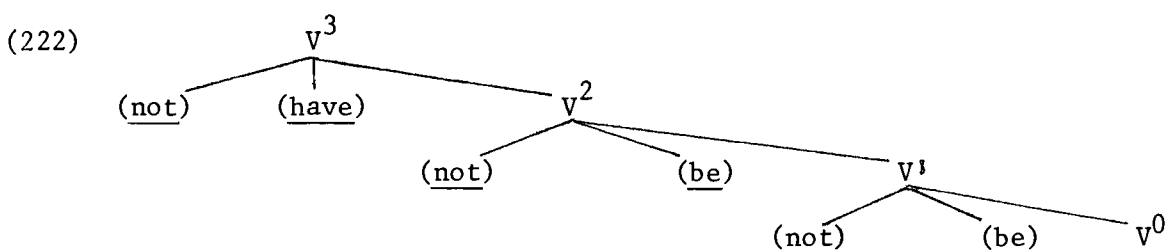
113)

Emonds en Culicover se analises beskryf have en be se optrede as V's, maar slaag, soos die MV-analises, nie daarin om die ordeningsrestriksies op 'n eenvoudige manier te beskryf nie.

In afdeling 4¹¹⁴⁾ sit Akmajian et al. hulle analise van auxiliaria en verba in Engels uiteen. (Ek gee hulle analise hier slegs in hooftrekke weer.) Dié analise maak dit moontlik om verskillende vlakke van Verbumstruktuur te onderskei.¹¹⁵⁾ Hulle stel die volgende PS-reëls voor:

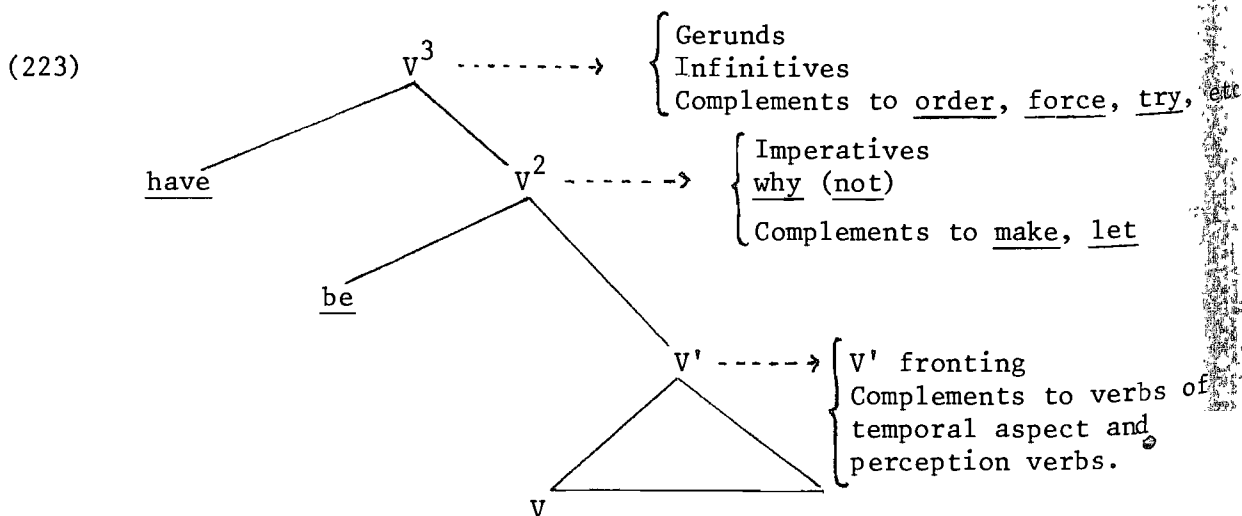
- (221) a. $S \rightarrow NP \text{ AUX } V^3$
 b. $AUX \rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{Tense } \underline{\text{do}} \\ \text{Modal} \end{array} \right\}$
 c. $V^n \rightarrow (\text{not}) \left(\left[\begin{array}{l} +V \\ +AUX \end{array} \right] V^{n-1} \dots \right)$ 116)

Die term $\left[\begin{array}{l} +V \\ +AUX \end{array} \right]$ in (221 b) kan gerealiseer word as have of be. Strikte subkategoriseringskenmerke verseker egter die korrekte relatiewe volgorde van have en be: have word gesubkategoriseer vir V^2 komplemente, progressiewe be word gesubkategoriseer vir V^1 komplemente, terwyl passiewe be gevolg moet word deur 'n hoofverbum, V^0 . Akmajian, Steele en Wasow se analise postuleer dus die volgende vlakke van verbumstruktuur vir Engels:

Akmajian, Steele en Wasow aanvaar die reëls van Do Replacement en Do Deletion ((219) en (220) hierbo) soos deur Emonds en Culicover voorgestel.

Hulle toon voorts aan dat daar onafhanklike motivering vir elk van die gepostuleerde verbumvlakke in (222) bestaan. Die eerste tipe evidensie verwys na bepaalde oppervlak-distribusies van V's.¹¹⁷⁾ Die tweede tipe evidensie betref verbum-subkategorisering.¹¹⁸⁾ Hulle som die evidensie vir (222) in die volgende struktuur op¹¹⁹⁾:

Die hoofverbum be en passiewe be word egter deur sintaktiese reëls, soos V^n Deletion, as deel van V' behandel slegs indien progressiewe be teenwoordig is.

(224) a. John was being watched by the FBI, and Bill was — , too.

b.* John was being watched by the FBI, and Bill was being — , too. ¹²⁰⁾

Om dié verskynsel te verklaar postuleer Akmajian et al. 'n reël van Be Shift wat be onder bepaalde omstandighede verplig tot in V^2 herorden. Be Shift is 'n sogenaamde herstruktureringreël. Herstruktureringreëls as reël-tipe is volgens Akmajian et al. (1979:31) onderhewig aan bepaalde beperkings.

- (i) Herstruktureringreëls verander slegs die kategorisering ("bracketing") van 'n string items.
- (ii) Herstruktureringreëls is van toepassing op spesifieke terminale elemente, dit wil sê woorde, en nie op kategorieë nie.
- (iii) Herstruktureringreëls is streng lokaal in dié opsig dat hulle 'n enkele woord onmiddellik uit of onmiddellik in 'n kategorie skuif.
- (iv) Items op 'n linkertak van 'n konstituent herorden na links; items op 'n regtertak herorden na regs.
- (v) Herstruktureringreëls is struktuur-bewarend in die volgende opsig: die nuwe struktuur wat deur so 'n reël opgelewer word is isomorf met 'n basisgegenereerde struktuur.
- (vi) Herstruktureringreëls is van toepassing aan die begin van 'n siklus, voor enige transformasies.

Akmajian et al. (1979:45-51) beweer ten slotte dat hulle analise 'n natuurlike beskrywing van verskynsels in verband met negatief en negatief-sametrekking moontlik maak. ¹²¹⁾

In die laaste afdeling ¹²²⁾ beantwoord Akmajian, Steele en Wasow die vraag of die kategorie AUX in Engels en Luiseno voldoende ooreenkoms vertoon om as 'n enkele verskynsel beskryf te word. Hulle oorweeg bepaalde semantiese, morfologiese, en sintaktiese ooreenkomste en konkludeer dan as volg:

(225) "We have discussed semantic, morphological, and syntactic parallels between Luiseno [AUX - AO] and English AUX. We take these to be strong arguments that these two categories should be identified as one." ¹²³⁾

Laastens sit hulle hulle standpunt oor die rol van semantiese kriteria in die karakterisering van sintaktiese kategorieë uiteen (sien (215) hierbo asook verdere bespreking in §3.5.4.3).

3.5.4.3 'n REKONSTRUKSIE VAN KATEGORIE-ARGUMENTE EN KRITERIA VIR DIE BASISKATEGORIE AUXILIARIUM

Die definisie van die universele basiskategorie AUX wat Akmajian et al. (1979:2) gee (sien (217) hierbo) word hier as (226) herhaal.

(226) "AUX is a category - i.e. distinct in its syntactic behavior from the behavior of other syntactic categories - labeling a constituent that includes elements expressing the notional categories of Tense and/or Modality."¹²⁴⁾

Uit (226) kan drie algemene kriteria vir die universele basiskategorie AUX afge word. Die drie kriteria is algemeen in twee opsigte: (i) die kriteria het 'n nie-taalspesifieke inhoud, en (ii) twee van die kriteria ((228) en (229) hieronder) is kriteria vir enige basiskategorie. Die drie kriteria word hieronder gerekonstrueer.

(227) Lede van die basiskategorie AUX behoort die semantiese begrippe van Tyd en/of Modaliteit uit te druk.

(228) Lede van 'n afsonderlike basiskategorie soos AUX behoort te verskil in sintaktiese en morfologiese optrede van alle ander basiskategoriee.

(229) 'n Reeks elemente wat gedomineer word deur 'n knooppunt soos AUX behoort 'n enkele konstituent te vorm.

Die bostaande drie kriteria vorm elk in Akmajian et al. se artikel die basis van kategorie-argumente, waarin die bypremisse verwys na evidensie uit Luiseño en Engels. Ek gee hieronder telkens eers die aanhaling waaruit die evidensie blyk en rekonstrueer direk daaronder die betrokke kategorie-argument.

Oorweeg in verband met die eerste kategorie-argument die volgende aanhaling:

(230) a. "Following the first element in a Luiseño sentence is one or more of a number of particles. Of these we are concerned here primarily with three types: modality elements, tense clitics, and clitic pronouns which mark the number and person of the subject of a sentence..."

(3) a. noo n   heyi - q
I 1sg CP dig-present
'I am digging.'

noo n il heyi - quš

I 1sgCP past dig - past

'I was digging.'

noo nu po heyi - n

I 1sgCP future dig - future

'I will dig.'

noo xu n po heyi

I modal 1sgCP future dig

'I should dig.' (125)

- b. "Our analysis of the English AUX generates Modality and Tense in the AUX. In English, agreement marking is tied to tense marking and is again part of the AUX."¹²⁶⁾

Die betrokke kategorie-argument kan as volg gerekonstrueer word:

(231) Indien 'n leksikale item tot die basiskategorie AUX behoort, dan behoort dit die semantiese begrippe van Tyd en/of Modaliteit uit te druk.

- a. In Luiseño druk die partikel(s) wat in die tweede posisie in 'n sin voorkom onder andere die semantiese begrippe van Tyd en Modaliteit uit.
- b. In Engels druk modale auxiliaria en bepaalde ander morfologiese elemente die semantiese begrippe van Tyd en Modaliteit uit.

Dus, a. die betrokke partikels in Luiseño behoort tot die basiskategorie AUX;

- b. modale auxiliaria en die betrokke morfologiese elemente in Engels behoort tot die basiskategorie AUX.

In verband met kriterium (227) en kategorie-argument (231) word hieronder puntsgewys enkele opmerkings gemaak.

1. Kriterium (227), 'n kriterium vir 'n sintaktiese (= formele) begrip, verwys eksplisiet na semantiese (= nie-formele) begrippe. Indien Akmajian et al. se analise aanvaar word, is die implikasie duidelik: die streng/absolute autonomie-tese behoort verwerp te word in soverre dit die karakterisering van sintaktiese basiskategorieë betref. Akmajian et al. impliseer voorts ook dat die identifikasie van lede van sintaktiese basiskategorieë in die verlede in die ST en die EST in elk geval intuïtief op grond van, onder andere, semantiese kriteria geskied het. Die implikasies van hulle standpunt word in § 4 bespreek.

2. Akmajian et al. (1979:56) beweer in verband met (227): "... although our definition of AUX requires a semantic criterion, it does not totally depend on one." Hieruit sou afgelei kon word dat kriterium (227) 'n noodsaaklike, maar nie-voldoende kriterium vir AUX-status is.
3. Uit die voorbeeldsinne in (230 a) het geblyk dat 'n semantiese begrip van Tyd in Luiseno ook ná die verbum aangedui word. Dit bied ondersteuning vir die afleiding by 2 hierbo, naamlik dat (227) nie 'n voldoende kriterium vir AUX is nie.
4. Die semantiese begrippe "Tyd" en "Modaliteit" figureer sentraal in (227) en (231). Tog gee Akmajian et al. nêrens 'n eksplisiete omskrywing van hierdie begrippe nie, en sê hulle ook nie onder watter omstandighede aanvaar kan word dat 'n leksikale item "Tyd" en/of "Modaliteit" uitdruk nie. (Hulle gee trouens ook nie 'n aanduiding of "Tyd" en "Modaliteit" semantiese primitiewe verteenwoordig of as 'n tipe informele semantiese versamelterm gebruik word nie) Sonder so 'n omskrywing is die oordeel dat 'n bepaalde leksikale item wel/nie "Tyd" en/of "Modaliteit" uitdruk myns insiens enigszins arbitrêr, en verteenwoordig dit hoogstens 'n tipe semantiese "intuïsie".

Vir die tweede kategorie-argument voer Akmajian et al. die volgende evidensie aan:

- (232) a. "... the elements which are found in the [particle - AO] sequence are not also part of the morphology of any other category. Indication of modality is exclusive to the particle sequence, as is inflection for person. The verb is inflected for number and tense notional categories marked in the particle sequence - but this part of the inflectional morphology of the verb does not resemble the pieces of the particle sequence which indicate similar notions.
- b. "... the particle sequence occurs in sentential second position; that is, it follows the first element of the clause. No other category in Luiseno is subject to exactly the same constraints."

- c. "Saying only that modals are limited to finite forms misses the more general fact that modals lack any inflections whatsoever, including, for example, the third person singular present tense suffix -s. We would claim ... that the lack of verbal inflections on modals is a consequence of the fact that they are not verbs."¹²⁹⁾
- d. "... this analysis [of Emonds and Culicover - AO] has the immediate advantage that all transformations that involve the 'first member' of the auxiliary can be stated simply in terms of the single constituent AUX. For example, Subject-AUX Inversion can be stated simply as follows:
- (52) Subject-AUX Inversion
SD:	X	-	NP	-	AUX	-	Y
	1		2		3		4
SC:	1		3+		2		4 "130)
- e. "... auxiliary have and be resemble main verbs in that they may, under certain circumstances, be deleted by VP deletion."¹³¹⁾
- f. "... neither [English - AO] AUX nor [Luiseno - AO] ZED occurs in a nontensed subordinate clause. As Jackendoff (1972) notes, English infinitives and gerundive clauses can be described in a straightforward way with the statement that they lack the constituent AUX."¹³²⁾

Die betrokke kategorie-argument, wat gebaseer is op kriterium (228), kan gerekonstrueer word as (233):

- (233) Indien AUX 'n afsonderlike universele basiskategorie is, dan behoort die lede van AUX te verskil in (sintaktiese) en morfologiese optrede van die lede van alle ander basiskategorieë.
- a. In Luiseno is die morfologiese elemente wat die semantiese begrippe Tyd en Modaliteit in die partikelreeks uitdruk eksklusief aan dié partikelreeks.
  - b. In Luiseno is slegs die partikelreeks onderhewig aan die sintaktiese beperking dat dit in die tweede posisie in 'n sin moet voorkom.
  - c. In Engels ontbreek verbale fleksie heeltemal by modale auxiliaria.
  - d. In Engels word slegs lede van AUX deur die transformasie van Subject-AUX Inversion na voor in 'n sin herorden.

- e. In Engels word lede van AUX nie geskrap deur die transformasie van VP (V^n) Deletion nie.
- f. In Engels en Luiseno mag lede van AUX nie voorkom in ingebedde infinitiefklouse nie.

Dus, AUX vorm in beide Engels en Luiseno 'n afsonderlike basiskategorie.

In verband met kriterium (228) en kategorie-argument (233) ontstaan ook enkele vrae, waaroor die volgende opmerkings gemaak kan word:

1. Soos reeds gemeld, word (228) in algemene, nie-taalspesifieke vorm weergegee. Uit (228) blyk dus nie op welke taalspesifieke sintaktiese wyse AUX van alle ander basiskategorieë behoort te verskil nie, asook nie hoeveel sintaktiese verskille voldoende sal wees om AUX as 'n afsonderlike basiskategorie te beskou nie. Uit (233) blyk dat Akmajian et al. in die geval van Luiseno byvoorbeeld twee verskille beskou as voldoende. Sonder 'n eksplisiete aanduiding in dié verband sou egter aanvaar kon word dat een sintaktiese verskil ook voldoende is.
2. Hoewel Akmajian et al. in hulle definisie, (226) hierbo, slegs verwys na verskil in sintaktiese optrede, blyk uit die bypremisse (a) en (c) hierbo dat morfologiese onderskeid ook gebruik kan word om te betoog dat AUX 'n afsonderlike basiskategorie is.
3. In die geval van Engels koverieer die ondersteuning wat (d) en (e) bied met die ondersteuning vir 'n reël soos Do Replacement wat onder bepaalde omstandighede V's (have en be) herorden tot in AUX sodat hulle byvoorbeeld deur Subject-AUX Inversion verskuif kan word as deel van AUX.
4. Akmajian et al. oorkom in (c) hierbo die probleme in verband met sogenaamde "abnormale" modale auxiliaria soos need waarop Pullum en Wilson (1977:754-755) wys, deurdat hulle die bestaan van twee needs aanvaar: 'n hoofverbum need, en 'n modale auxiliarium need, wat histories en leksikaal verwant is.

Akmajian et al. betoog verder vir die hipotese dat die lede van AUX in Engels en Luiseno 'n enkele konstituent vorm:

- (234) a. "The first argument [for the hypothesis that the series of particles in Luiseno should be dominated by a single node - AO] has to do with the fact that the particle series has certain word properties. As an initial indication, the morphemes of a word can seldom be rearranged; similarly, the elements of the particle sequence

- b. "Further, and more strongly, certain word-internal [phonological - AO] processes apply to the sequence of particles."¹³⁴⁾
- c. "With the possible exception, then, of a word containing cliticized elements, we would suggest that the fact that a sequence of elements forms a word is an argument for its immediate domination by a single category (other than S)."¹³⁵⁾
- d. "The second argument in support of the same point concerns the relationship of the sequence to the rest of a Luiseño sentence. The syntax of Luiseño must refer to the unit which is the series of particles. We noted above that the particle sequence occurs after the first element of the clause."¹³⁶⁾
- e. "...all transformations that involve the 'first member' of the auxiliary can be stated simply in terms of the single constituent AUX. For example, Subject-AUX Inversion can be stated simply as follows:

(52) Subject-AUX Inversion

SD:	X	-	NP	-	AUX	-	Y
	1		2		3		4
SC:	1		3+		2		4." ¹³⁷⁾

Die derde kategorie-argument kan as volg gerekonstrueer word:

(235) Indien AUX 'n basiskategorie is,

dan behoort die reeks elemente onder AUX 'n enkele konstituent te vorm.

- a. Die partikelreeks in Luiseño vertoon tipiese woordkenmerke, dit wil sê, vorm waarskynlik 'n enkele konstituent.
- b. Die sintaktiese reëls van Luiseño moet na die partikelreeks as 'n konstituent verwys.
- c. Die reël van Subject-AUX Inversion in Engels verskuif die lede van AUX as 'n enkele konstituent.

Dus, in sowel Engels as Luiseño vorm die reeks elemente onder AUX 'n enkele konstituent.

Die volgende opmerkings is ter sake by (229) en (235) hierbo:

1. In Akmajian et al. (1979:5-8) se uiteensetting blyk dit dat daar bepaalde probleme in verband met die evidensie in bypremies (a) bestaan. Die hele partikelreeks vorm soms, vir doeleindes van fonologiese reëls, 'n enkele woord saam met die eerste woord in die sin. Die partikelreeks deel nie alle fonologiese eienskappe van woorde nie. Hierdie probleme dui daarop dat (a) alleen nie

voldoende ondersteuning vir die hipotese kan wees nie.

2. Die "sintaktiese reëls" waarvan in (b) sprake is sou kon verwys na PS-reëls indien aanvaar word dat die partikelreeks in die basis in die tweede posisie in die sin gegenerer word. Indien die partikelreeks egter sinsiniseel gegenerer en later na tweede posisie herorden word, sou "sintaktiese reëls" waarskynlik verwys na herordeningstransformasies.

3.5.4.4 ENKELE KRITIESE-EVALUERENDE OPMERKINGS

In § 3.5.4.3 hierbo het geblyk dat Akmajian et al. op basis van drie oorwegings 'n basiskategorie AUX vir Luiseno en Engels postuleer.

- (A) Albei tale bevat items wat, onder andere, die semantiese begrippe van Tyd en/of Modaliteit uitdruk.
- (B) In terme van die reëls van die onderskeie tale behoort hierdie items as 'n enkele konstituent beskou te word.
- (C) Op grond van sy morfologiese eienskappe en sintaktiese gedrag behoort hierdie konstituent onderskei te word van alle ander konstituenten in die taal.

Dit het ook geblyk dat, hoewel die vermoë om die semantiese begrippe van Tyd en/of Modaliteit uit te druk 'n noodsaaklike kriterium vir lidmaatskap van AUX is, dit nie 'n voldoende kriterium is nie.

Alhoewel AUX in Luiseno en AUX in Engels opvallende ooreenkomste vertoon in sintaktiese gedrag en morfologiese eienskappe, is Akmajian et al. se AUX-definisie (226) in baie algemene terme gestel om voorsiening te maak vir tale waarvan die AUX in taalspesifieke opsigte baie verskil van dié van Engels en Luiseno. 'n Opsig waarin die algemene kriteria (228) en (229) onbevredigend is, is dat Akmajian et al. nie spesifiseer wat 'n voldoende morfologiese/sintaktiese verskil is nie.

Die essensie van Akmajian et al. se kritiek teen reduksionistiese AUX-analises van Engels soos dié van Pullum en Wilson (1977) word as volg deur hulle gestel:

- (235) "No existing version of the MV analysis handles the data we have presented in support of our structures; nor are there any obvious modifications of the MV analysis which would suffice to account for these data."¹³⁹⁾

Akmajian et al. waardeer dus hulle analise op die vlak van akseptabiliteit hoër as alternatiewe (MV-) analises in terme van 'n akseptabiliteitstandaard van deskriptiewe adekwaatheid.¹⁴⁰⁾

(236) Gegee twee grammatikale analises GA_1 en GA_2 , ken dan op die vlak van akseptabiliteit 'n hoër mate van meriete toe aan GA_1 , indien GA_1 deskriptief meer adekwaat is as GA_2 , dit wil sê as GA_1 taalkundig-betekenisvolle veralgemenings kan uitdruk wat GA_2 nie kan uitdruk nie.

Die probleem wat sogenaamde abnormale modale soos need volgens Pullum en Wilson (1977) vir 'n AUX-analise inhou, oorkom Akmajian et al. (1979:18) deur twee items need te postuleer, die een 'n modale auxiliarium met tipiese AUX-kenmerke, en die ander 'n hoofverbum met tipiese hoofverbum-kenmerke. (Alhoewel hulle dit nie eksplisiet voorstel nie, sou hulle waarskynlik analoë analises vir "abnormale" modale soos ought (to) en used (to) moes aanvaar.)

Pullum en Wilson (1977) se kritiek dat verskil in sintaktiese gedrag nie voldoende is om 'n streng basiskategorie onderskeiding tussen V en AUX te motiveer nie, word op twee maniere deur Akmajian et al. oorkom.

- (i) Die feit dat "abnormale" modale soos need soms soos auxiliaria en soms soos hoofverba optree, word verklaar deur twee afsonderlike items need, 'n auxiliarium en 'n verbum, te postuleer.
- (ii) Akmajian et al. se AUX-definisie (226) vereis nie dat lede van AUX onderling in alle opsigte sintakties identies moet optree nie. Wat wel vereis word, is dat die klas van auxiliaria, eerstens, sintakties van alle ander kategorieë moet verskil, en tweedens, onderling moet ooreenkom ten opsigte van die semantiese begrippe wat hulle uitdruk.

HOOFSTUK 4

'N PERSPEKTIEF OP DIE PROBLEEM VAN DIE REDUKSIE/PROLIFERASIE VAN LEKSIKALE BASISKATEGORIEË

4.1 INLEIDING

In hierdie hoofstuk probeer ek 'n perspektief gee op die probleem van die reduksie/proliferasie van leksikale basiskategorieë soos uiteengesit in §1. Eerstens word 'n opsomming en kritiese evaluering gegee van die kriteria vir leksikale basiskategorieë soos voorgestel in, onderskeidelik, die sogenaamde reduksionistiese siening en die sogenaamde proliferasionistiese siening. Tweedens word kortliks nagegaan, onder andere deur 'n vergelyking van die twee sienings, welke antwoorde geblyk het op die volgende vrae wat in §1 gestel is:

- (1) [= (10)] Welke implikasies het die uitbreiding/reduksie van leksikale basiskategorieë vir (i) die eksplanatoriese adekwaatheid van die algemene taalteorie?
(ii) die deskriptiewe adekwaatheid van afsonderlike grammatikas?
- (2) [= (11)] Is die implikasie van (1) sodanig dat daaruit blyk dat die probleem van die proliferasie/reduksie van leksikale basiskategorieë 'n empiriese probleem is?
- (3) [= (12)] Indien hierdie probleem wel 'n empiriese probleem is, welke benadering is dan die mees aanvaarbare : die benadering waarvolgens die inventaris leksikale basiskategorieë uitgebrei behoort te word, of die benadering waarvolgens die inventaris leksikale basiskategorieë gereduseer behoort te word?

Hierdie algemene doelstellings bepaal die organisasie van die res van die hoofstuk. In §4.2 volg 'n opsomming en kritiese evaluering van die kriteria en akseptabiliteitstandaarde wat binne die reduksionistiese siening voorgestel en/of gebruik word. In §4.3 word die kriteria en akseptabiliteitstandaarde van die proliferasionistiese siening opgesom en geëvalueer. In §4.4 word gepoog om kortliks 'n kritiese perspektief op die kategoriekontroverse te gee aan die hand van, onder andere, antwoorde op die vrae (1) - (3) hierbo.

4.2 DIE REDUKSIONISTIESE SIENING VAN LEKSIKALE BASISKATEGORIEË ¹

4.2.1 INLEIDING

Die uitdrukking "reduksionistiese siening van leksikale basiskategorieë" verwys in hierdie studie, soos afgespreek in §1, na grammatikale en/of algemeen-linguistiese analyses waarin betoog word vir die reduksie van die

klas leksikale basiskategorieë wat in Aspects voorgestel is. In §3 hierbo verteenwoordig die analyses van Becker en Arms (1969), Bach (1968), Lakoff (1970), Ross (1969), en Pullum en Wilson (1977) sogenaamde reduksionistiese analyses.

Reduksionistiese analyses word hoofsaaklik geassosieer met die teoretiese raamwerk van die Abstrakte Sintaksis/Generatiewe Semantiek. Soos in die uiteensetting van die teoretiese raamwerk van die Generatiewe Semantiek in §2.4 geblyk het, word in hierdie raamwerk inderdaad 'n radikale reduksie van die Aspects-leksikale basiskategorieë voorgestaan. Pullum en Wilson (1977) se reduksionistiese analise van AUX is in hierdie opsig 'n uitsondering : dit word naamlik eksplisiet binne 'n outonome-sintaksis-raamwerk aangebied²⁾. In hierdie geval sal nagegaan moet word of die kriteria vir 'n leksikale basiskategorie wat Pullum en Wilson gebruik

- (i) wel in 'n outonome-sintaksis-raamwerk, soos byvoorbeeld die EST, toegelaat en/of gebruik word, en, indien wel, hoe dit moontlik is dat direk teenstrydige konklusies uit die gebruik van dieselfde kriteria kan volg;
- (ii) ook algemeen in 'n nie-outonome-sintaksis-raamwerk soos Generatiewe Semantiek toegelaat en/of gebruik word, en of so 'n raamwerk en 'n outonome-sintaksis-raamwerk, soos byvoorbeeld die EST, gevolglik dieselfde kriteria vir leksikale basiskategorieë toelaat.

Die organisasie van §4.2 is as volg: in §4.2.2 word 'n opsomming gegee van kriteria vir leksikale basiskategorieë binne die reduksionistiese siening; in §4.2.3 word die akseptabiliteitstandaarde wat in die reduksionistiese siening gebruik word bespreek, en in §4.2.5 volg 'n samevatting van relevante konklusies oor die reduksionistiese siening.

4.2.2 'N OPSOMMING VAN KRITERIA VIR LEKSIKALE BASISKATEGORIEË BINNE DIE REDUKSIONISTIESE SIENING

4.2.2.1 INLEIDING

In §4.2.2 word 'n opsomming gegee van kriteria vir nie-terminale/leksikale basiskategorieë wat voorgestel en/of gebruik word binne die sogenaamde reduksionistiese siening. Hierdie kriteria is in §2.4 en die relevante subparagrafe van §3 in meer besonderhede uiteengesit. In die opsomming hieronder word die betrokke kriteria, waar moontlik, in die mees algemene vorm gerekonstrueer. In §4.2.2.2 word 'n opsomming gegee van kriteria wat binne die

teoretiese raamwerk van die Generatiewe Semantiek deur taalkundiges soos McCawley en Lakoff voorgestel is. §4.2.2.2 dra kortweg die opskrif "Teorie". In §4.2.2.3 word in algemene vorm opgesom die kriteria wat deur sogenaamde "working grammarians" soos Becker en Arms, Bach, Lakoff, Ross, en Pullum en Wilson in hulle reduksionistiese analises gebruik is. Hierdie subparagraaf dra die opskrif "Praktyk". In §4.2.2.4, "Teorie vs. Praktyk", word die kriteria van die teorie en die kriteria van die "working grammarians" vergelyk.

4.2.2.2 TEORIE

In §2.4 het geblyk dat die lede van 'n nie-terminale/leksikale basiskategorie in die teoretiese raamwerk van Generatiewe Semantiek aan, onder andere, die volgende algemene kriteria moet voldoen (die nommer tussen vierkantige hakies verwys na die nommer van die ooreenstemmende criterium/kriteria in §2.4.3):

- (4) [= (88)] Lede van 'n nie-terminale/leksikale basiskategorie behoort in dieselfde basisstruktuur-konfigurasies te kan verskyn.
- (5) [= (70), (76)] Lede van 'n nie-terminale/leksikale basiskategorie behoort dieselfde rol in semantiese representasie te vervul.
- (6) [= (81), (82)] Lede van 'n nie-terminale/leksikale basiskategorie behoort dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies.
- (7) [= (67)] Lede van 'n nie-terminale/leksikale basiskategorie behoort nie in nie-oppervlakkige opsigte van mekaar te verskil nie.

'n Nie-terminale/leksikale basiskategorie behoort voorts, soos enige ander onderdeel van die algemene taalteorie, universele status te hê:

- (8) [= (91)] 'n Nie-terminale/leksikale basiskategorie behoort die status van 'n substantiewe universalium te hê.

In §2.4.3 is ook voorsiening gemaak vir die volgende twee spesifieke kriteria:

- (9) [= (74)] Lede van die nie-terminale basiskategorie NP behoort die domein van 'n veranderlike (in semantiese representasie) te kan definieer.
- (10) [= (75)] Lede van die nie-terminale/leksikale basiskategorie V behoort semantiese eienskappe en verhoudings te kan weergee.

Die kriteria hierbo moet beskou word teen die agtergrond van die spesifieke siening van basisstruktuur wat in Generatiewe Semantiek gehuldig word ³⁾.

In Generatiewe Semantiek is die basisstruktuur van 'n sin 'n semantiese struktuur wat gekarakteriseer word in terme van ('n verrykte versie van) simboliese logika. Volgens hierdie siening word die oppervlakstruktuur = leksikale kategorieë dus gereduseer tot slegs daardie kategorieë wat 'n funksie in semantiese representasie vervul. Die kategorieë waarvoor voorsiening gemaak word op die vlak van basisstruktuur is dié wat korreleer met die logiese kategorieë "predikaat" en "argument".

4.2.2.3 PRAKTYK

Uit die reduksionistiese analises vir spesifieke (leksikale) ⁴⁾ basiskategorieë wat in §3 gerekonstrueer is, kan die volgende algemene kriteria vir (leksikale) basiskategorieë geïsoleer word (die nommers tussen vierkantige hakies verwys na die nommers van die ooreenstemmende kriteria in §3):

- (11) [= (26)] Lede van 'n (leksikale) basiskategorie behoort dieselfde sintaksies-relevante semantiese kenmerke te besit.
- (12) [= (27), (139)] Lede van 'n (leksikale) basiskategorie behoort dieselfde sintaktiese funksies in 'n sin te kan vervul.
- (13) [= (28), (140), (208)] Lede van 'n (leksikale) basiskategorie behoort dieselfde (soort) strikte subkategoriserings- (kontekstuele) kenmerke te hê.
- (14) [= (98), (141), (184)] Lede van 'n (leksikale) basiskategorie behoort dieselfde (soort) sintaktiese subkategoriseringskenmerke te hê.
- (15) [= (29), (96), (142)] Lede van 'n (leksikale) basiskategorie behoort beduidende ooreenkomste in seleksiekenmerke/-restriksies te vertoon.
- (16) [= (31), (143), (183)] Lede van 'n (leksikale) basiskategorie behoort dieselfde op te tree met betrekking to (pre- en post-leksikale) transformasies, waar elke transformasie telkens dieselfde beperkings gehoorsaam.
- (17) [= (182)] Lede van 'n (leksikale) basiskategorie behoort dieselfde relatiewe posisie in basiese woordvolgorde in te neem.
- (18) [= (97)] Lede van 'n (leksikale) basiskategorie behoort 'n natuurlike klas te vorm met betrekking tot fonologiese reëls.

'n Algemene kriterium waaraan alle sintaktiese basiskategorieë en dus, by implikasie, ook leksikale basiskategorieë moet voldoen, het geblyk uit kritiese opmerkings van Pullum en Wilson (1977), en Ross (1969) oor die postulering van 'n "basiskategorie" AUX:

(19) [= (204)] 'n Sintaktiese basiskategorie behoort as 'n term in die strukturele beskryping van (minstens sommige) transformasies te figureer.

Pullum en Wilson (1977:759) stel twee kriteria voor vir spesifiek die leksikale basiskategorie V. Albei hierdie kriteria verwys na formeel-sintaktiese eienskappe van die kategorie V.

(20) [= (209)] Lede van die leksikale basiskategorie V behoort sikliese transformasies te aktiveer.

(21) [= (207)] Lede van die leksikale basiskategorie V behoort in onderliggende struktuur 'n klous / S te definieer.

Kriterium (20) is 'n meer spesifieke versie van kriterium (16) hierbo, die sogenaamde "transformasietoets". Uit 'n analise van Pullum en Wilson se artikel het geblyk dat (16), dit wil sê die transformasietoets in sy algemene vorm, nie adekwaat is nie. Dit is naamlik nie so dat alle verba met betrekking tot alle transformasies dieselfde optree nie. Die implikasie van (20), soos gebruik deur Pullum en Wilson, is dus dat vir 'n spesifieke leksikale basiskategorie soos V 'n versie van die transformasietoets gebruik moet word wat verwys na sogenaamde inherente kenmerke van daardie kategorie.

4.2.2.4 TEORIE VS. PRAKTYK

Uit 'n vergelyking van die twee stelde kriteria in §4.2.2.2 en §4.2.2.3 hierbo blyk 'n bepaalde diskrepansie. Daar bestaan naamlik nie 'n een-tot-een-korrelasie tussen die kriteria vir nie-terminale/leksikale basiskategorieë wat in die teoretiese raamwerk van Generatiewe Semantiek voorgestel is, en dié wat deur "working grammarians" binne die reduksionistiese siening gebruik word nie.

Kriterium (6) van die "Teorie", die sogenaamde "transformasietoets", word ook in die "Praktyk" gebruik, as kriterium (16). 'n Kriterium soortgelyk aan (5) word ook in die "Praktyk" gebruik, naamlik (11). Die "semantiese" funksies waarvoor (11) voorsiening maak, verskil egter van die "semantiese" funksies waarvoor die "Teorie" in (9) en (10) voorsiening maak. Kriterium (4), wat in baie algemene terme gestel is, korreleer moontlik met kriteria (13), (15), en (17) in die "Praktyk". Met ander woorde, die feit dat leksikale items dieselfde (soort) kontekstuele en seleksiekenmerke vertoon, en dieselfde

relatiewe posisie in basiese woordvolgorde inneem, kan beskou word as 'n aanduiding dat hulle in dieselfde basisstruktuurkonfigurasies kan verskyn. Kriterium (7) sou egter ook moontlik kon korreleer met (13), (15), en (17), asook met (12) en (14). In sy algemene vorm spesifiseer (7) naamlik nie welke verskille as nie-oppevlakkige verskille geld nie.

Dié diskrepansie tussen die kriteria van die "Teorie" en die "Praktyk" kan toegeskryf word aan twee faktore. Eerstens, die kriteria wat in die teoretiese raamwerk van Generatiewe Semantiek voorgestel is, is té ineksplisiet om op 'n nie-arbitrêre wyse deur die "working grammarians" gebruik te kan word. Tweedens, die reduksionistiese kategorie-analises onder bespreking is meestal nie teen die agtergrond van 'n goed-uitgewerkte teoretiese raamwerk van Generatiewe Semantiek gedoen nie. Op die tydstip dat die kategorie-analises van, byvoorbeeld, Becker en Arms, Bach en Lakoff gedoen is, het die teorie van Generatiewe Semantiek nog nie in 'n uitgewerkte vorm bestaan nie. Hierdie analises is dus eerder teen die agtergrond van 'n Aspects-tipe raamwerk gedoen. Die basisaanname van die Standaardteorie verskil egter van dié van Generatiewe Semantiek. In dié Standaardteorie word byvoorbeeld 'n onderskeiding getref tussen die sintaktiese (=formele) aspek en die semantiese aspek van 'n sin; in Generatiewe Semantiek nie. Dit volg dus dat die kriteria wat in die teoretiese raamwerk van Generatiewe Semantiek voorgestel word, kan verskil van dié van "working grammarians" soos Becker en Arms, Bach, en Lakoff, wat in 'n hoë mate werk teen die teoretiese agtergrond van 'n Aspects-tipe raamwerk.

4.2.3 'N KRITIESE EVALUERING VAN KRITERIA VIR LEKSIKALE BASISKATEGORIEË BINNE DIE REDUKSIONISTIESE SIENING

4.2.3.1 INLEIDING

In §4.2.3 word 'n kritiese evaluering gegee van die reduksionistiese kriteria wat in §4.2.2 hierbo gerekonstrueer is. Die kriteria word vir dié doel in vier "groepe" ingedeel : twee "semantiese" ⁵⁾ kriteria word in §4.2.3.2 bespreek, die sogenaamde "transformasietoets" word in §4.2.3.3 bespreek; in §4.2.3.4 word ses "sintaktiese" kriteria bespreek, en in §4.2.3.5 'n "fonologiese" kriterium. Die kritiese evaluering neem die volgende vorm aan: kritiek teen 'n kriterium/die kriteria as groep (meestal aanvullend tot kritiek wat reeds in §3 aangedui is) word uiteengesit, en die implikasies wat die kritiek vir die gebruik van die betrokke kriterium/kriteria het, word geëvalueer.

4.2.3.2. TWEE "SEMANTIESE" KRITERIA

Die twee reduksionistiese kriteria wat in §4.2.2 hierbo as (5) en (11) gerekonstrueer is, kan beskou word as "semantiese" kriteria: beide is naamlik geformuleer in terme van kernbegrippe wat verwys na semantiese nosies. Aangesien die basisstruktuur binne die raamwerk van Generatiewe Semantiek 'n semantiese struktuur is,⁶⁾ is (5) en (11) in 'n sekere opsig "natuurlike" kriteria vir 'n (leksikale) basiskategorie in hierdie raamwerk. In die uiteensetting van hierdie twee kriteria in § 2.4.3 en § 3 hierbo het egter geblyk dat daar fundamentele besware teen hierdie kriteria bestaan wat die status daarvan as bruikbare en betroubare kriteria vir (leksikale) basiskategorieë negatief beïnvloed. Ek herhaal nie die besware hier in besonderhede nie, maar wys slegs kortliks op een punt van kritiek. Hierdie punt van kritiek betref die volgende vraag: op welke wyse kan die rol wat (lede van) 'n (leksikale) basiskategorie in semantiese representasie vervul vasgestel word? Dahl (1976) beweer dat Generatiewe Semantiek nie beginsels vir die interpretasie van semantiese representasie en logiese formules bevat nie (sien p.44 hierbo). Die implikasie van Dahl se kritiek is, soos aangetoon, dat dit in feite nie moontlik is om in Generatiewe Semantiek op 'n objektiewe wyse te bepaal welke rol (die lede van) 'n (leksikale) basiskategorie in semantiese representasie vervul, en of lede van 'n (leksikale) basiskategorie dieselfde semantiese rol vervul nie. Indien Dahl se kritiese evaluering korrek is, volg dit dat kriterium (5) nie gebruik kan word om op nie-arbitêre wyse lidmaatskap van (leksikale) basiskategorieë te bepaal nie.

Die empiriese basis van die kategorie-argument van Becker en Arms (1969) (sien (17) in §3.2.1.3) waarin kriterium (11) voorkom, is voorts ook enigszins twyfelagtig: dit verwys naamlik na semantiese intuïesies van die vlotspreker oor (semantiese) kenmerke soos LOCATION, ensovoorts. Dit is egter nie voor die hand liggend dat die vlotspreker wel oor betroubare intuïesies van hierdie aard beskik nie⁷⁾. Tensy sodanige semantiese intuïesies byvoorbeeld gekomplementeer word met ander (objektiewer) toetse, kan kriterium (11) nie beskou word as 'n betroubare of voldoende kriterium vir (leksikale-) basiskategorieëstatus nie. Becker en Arms (1969) gee wel enkele sintaktiese toetse vir byvoorbeeld die semantiese kenmerke MOTION, LOCATION en MOMENTARY (sien p. 55 hierbo). Hulle sê egter nie wat die logiese status van hierdie toetse is nie, dit wil sê of hulle noodsaaklik en/of voldoende is nie. Idealerweise behoort die algemene taalteorie 'n inventaris semantiese kenmerke te voorsien, asook 'n stel toetse vir die sintakties-relevante status van elke kenmerk. Uit die uiteensetting in §2.4.3 het egter geblyk dat Generatiewe Semantiek in dié opsig onvoldoende uitgewerk is.

4.2.3.3 TRANSFORMASIE TOETS

Uit die opsomming van sogenaamde reduksionistiese kriteria in §4.2.2 hierbo het geblyk dat die volgende kriterium vir nie-terminale/leksikale basiskategorieë in die teoretiese raamwerk van Generatiewe Semantiek voorgestel word, en deur "working grammarians" in die praktyk gebruik word:

- (22) [= (6), (16)] Lede van 'n (nie-terminale/leksikale) basiskategorie behoort dieselfde op te tree met betrekking tot (pre- en post-leksikale) transformasies, waar elke transformasie telkens dieselfde beperking(s) gehoorsaam.

In die uiteensetting in die betrokke subparagrafe van §3 het geblyk dat die algemene kriterium (22), die sogenaamde "transformasietoets", die basis vorm van sewentien reduksionistiese kategorie-argumente. Dit gee 'n aanduiding van die belangrikheid van hierdie kriterium in die reduksionistiese siening. McCawley (1973:257) noem (22) dan ook "the one known source of evidence for category membership" ⁸⁾. Aangesien die transformasietoets so 'n sentrale rol speel in die reduksie/proliferasiekontrowersie, is dit belangrik om na te gaan welke spesifieke substantiewe en/of metodologiese besware teen hierdie toets geopper word, ten einde te bepaal welke implikasies die gebruik van die transformasietoets vir die algemene taalteorie inhou ⁹⁾.

'n Eerste vraag in verband met die transformasietoets is die volgende: om welke redes word die transformasietoets beskou as 'n toets vir (leksikale) basiskategoriestatus? Die antwoord op hierdie vraag hou verband met 'n fundamentele eienskap van transformasies, naamlik hulle struktuur-afhanklikheid. Bresnan (1977:264) se omskrywing van hierdie eienskap (weergegee as (205) in §3.5.3.3 hierbo) word hier as (23) herhaal:

- (23) "... transformations depend upon constituent structure and the structural analyses of phrases. Thus transformations have been a valuable tool for determining the structural analyses of sentences and the categorial classification of phrases" ¹⁰⁾.

Gegee die struktuur-afhanklikheid van transformasies, word die feit dat leksikale items op dieselfde wyse deur 'n transformasie/transformasies geaffekteer word algemeen beskou as 'n aanduiding dat die betrokke leksikale items tot dieselfde tipe konstituent/kategorie behoort. Transformasies verander basisstrukture via intermediêre strukture in oppervlakstrukture. Binne 'n siening waarin transformasies nie nuwe kategorieë mag skep nie, kan transformasies dus inderdaad gebruik word om basiskategorieë te onderskei. In Generatiewe Semantiek is transformasies egter veel kragtiger meganismes

wat, in beginsel, in staat is om sintaktiese kategorieë te skep.¹¹⁾ Hulle kan dus nie sonder meer gebruik word om basiskategorieë te onderskei nie. Dit is waarskynlik om hierdie probleem te oorkom dat Bach (1968) 'n onderskeiding tref tussen "redelike laat transformasies" ("quite late transformations") en "vroë transformasies". (Sien p. 84 hierbo). Die "redelike laat transformasies" is dan dié transformasies wat relatief laat in 'n transformasionele afleiding toegepas word en wat, onder andere, kategorieë mag skep. Indien hierdie onderskeiding op 'n prinsipiële wyse getref kan word, sou die klas van "vroë transformasies", wat nie nuwe sintaktiese kategorieë mag skep nie, waarskynlik gebruik kan word om basiskategorieë te onderskei. Soos uit 'n analise van Bach se betoog geblyk het, berus hierdie onderskeiding egter op 'n intuitiewe, arbitrêre oordeel.

'n Tweede vraag in verband met die transformasietoets betref die transformasies in terme waarvan so 'n toets uitgevoer word: verteenwoordig elke transformasie in terme waarvan die transformasietoets uitgevoer word 'n goed-geregverdigde grammatikale transformasie van die spesifieke taal? Dit is belangrik dat die antwoord op hierdie vraag telkens positief moet wees. Die ondersteuning vir 'n bepaalde reduksiehipotese wat in terme van (22) geformuleer word kovarieer naamlik direk met die ondersteuning vir die betrokke transformasie(s).

In die uiteensetting in §3 hierbo het geblyk dat juis hierdie aspek van die transformasietoets in die reduksionistiese siening problematies is. Schachter (1973) bevind byvoorbeeld na 'n analise van, onder andere, Lakoff se gebruik van die transformasietoets dat nie een van die transformasies waarna Lakoff in ses kategorie-argumente verwys beskou kan word as goed-gemotiveerde reëls van Engels nie. Daarbenewens trek hy ook die veralgemenings wat Lakoff in terme van die betrokke reëls uitdruk in twyfel. Die implikasies van Schachter se konklusie, indien dit aanvaar word, is duidelik: Lakoff se reduksionistiese betoog, waarin hy aanvoer dat die Aspects-leksikale basiskategorie Adjektief behoort te verdwyn, en dat "adjektiewe" in feite lede van die basiskategorie Verbum is, kry geen of weinig steun van die ses kategorie-argumente wat op die transformasietoets gebaseer is.

'n Opvallende aspek van die gebruik van die transformasietoets in die reduksionistiese siening, soos dit geblyk het in §3 hierbo, is dat die transformasies in terme waarvan so 'n toets uitgevoer word meestal slegs genoem word, sonder verwysings na literatuur waarin dit uitvoeriger uiteengesit word. Verder word sodanige transformasies selde geformaliseer¹²⁾. Hierdie ineksplictheid maak dit uiters moeilik om die betrokke hipoteses te toets¹³⁾. Tensy

die betrokke transformasies dus geëksplisiteer word, kan die transformasietoets, soos gebruik binne die reduksionistiese siening, nie beskou word as 'n betroubare kriterium vir leksikale-basiskategoriestatus nie.

Die ineksplisietheid van die transformasies wat gebruik word in spesifieke transformasietoetse stel die betrokke reduksioniste ook bloot aan kritiek van 'n ander aard. O'Donnell (1974:78, voetnoot 21) beweer naamlik:

(24) "For an interesting example both of sporadic and arbitrary acceptance of the theory and willingness to take over the transformational apparatus, see (Lakoff, 1972) p. 601:

'.... Aside from the rule of predicate-lifting, all of the rules used in this derivation and in similar derivations are needed anyway in English grammar'

This claim, however, relates to an attempt to argue certain proposals of fundamental significance and Lakoff, hence, seems prepared to lift such bits and pieces of the Chomsky apparatus as can be embodied in and accommodated to his own speculations, without ever really coming to grips with the fact that those bits and pieces he has lifted are probably irrelevant in the form in which he has lifted them to the fundamentally different model he is proposing."

O'Donnell se opmerking in (24) kan as volg geëksplisiteer word: reduksioniste soos Lakoff verwys in hulle gebruik van die transformasietoets na transformasies wat oorspronklik binne die sogenaamde Standaardteorie voorgestel is. Die basis-/dieptestruktuur binne daardie teoretiese raamwerk is 'n sintaktiese struktuur met, onder andere, Aspects-(leksikale) basiskategorieë. Die teoretiese raamwerk van Generatiewe Semantiek maak egter ander basisaannames, onder andere dat die basisstruktuur 'n semantiese struktuur is waarin slegs die nie-terminale basiskategorieë S, NP, en V voorkom¹⁴). Die transformasies van die Standaardteorie kan dus nie onveranderd in reduksionistiese kategorie-argumente oorgeneem word nie. Die implikasie van O'Donnell se kritiek, indien dit aanvaar word, is dat die meeste van die transformasies in terme waarvan die transformasietoets uitgevoer word irrelevant is binne die reduksionistiese siening. Tensy reduksioniste dus deur eksplisiete (her-)formulerings van die betrokke transformasies die teendeel bewys, kan konklusies wat op die resultate van die transformasietoets gebaseer is nie sonder meer aanvaar word nie.

'n Derde vraag ten opsigte van die transformasietoets betref die logiese status van hierdie toets binne die reduksionistiese siening: is die transformasietoets 'n voldoende en/of noodsaaklike kriterium vir leksikale-basiskategoriestatus? ¹⁵⁾ Binne die reduksionistiese raamwerk, soos uiteengesit hierbo, is geen eksplisiete antwoord op hierdie vraag gegee nie. Indien die transformasietoets 'n noodsaaklike kriterium vir leksikale-basiskategoriestatus sou wees, dan impliseer dit dat leksikale items van 'n vermeende leksikale basiskategorie dieselfde móét optree met betrekking tot alle transformasies. Oënskynlik vorm die transformasietoets egter 'n nie-noodsaaklike kriterium in die reduksionistiese siening ¹⁶⁾. In §2.4.3, sitaat (83), het byvoorbeeld geblyk dat McCawley (1973) verskil in optrede met betrekking tot transformasies beskou as 'n oppervlakkige verskil tussen kategorieë wat nie noodwendig op die vlak van leksikale basiskategorieë gereflekteer hoef te word nie. Indien die transformasietoets 'n voldoende kriterium vir leksikale-basiskategoriestatus sou wees, dan impliseer dit dat leksikale items wat dieselfde optree met betrekking tot transformasies as lede van dieselfde basiskategorie beskou moet word, sonder dat enige ander kriteria in ag geneem hoef te word. Die transformasietoets is egter nie binne die reduksionistiese siening 'n voldoende kriterium nie. Byvoorbeeld, ten spyte van die feit dat substantiewe, verba, auxilaria, en adjektiewe dieselfde optree met betrekking tot die reël van Gapping konkludeer Ross (1969) nogtans nie dat hulle tot dieselfde leksikale basiskategorie behoort nie.

Indien hierdie evaluering van die logiese status van die transformasietoets binne die reduksionistiese siening korrek is, beteken dit dat die transformasietoets op sigself nie 'n prinsipiële basis bied vir leksikale-basiskategorie-onderskeiding nie. Die feit dat twee of meer leksikale items dieselfde optree met betrekking tot 'n bepaalde transformasie/transformasies kan gebruik word as basis vir die konklusie dat hulle tot dieselfde leksikale basiskategorie behoort. Die feit dat dieselfde items verskillend optree met betrekking tot bepaalde ander transformasies hoef egter nie noodwendig te lei tot die konklusie dat hulle tot verskillende leksikale basiskategorieë behoort nie.

Soos in §2.4.3 hierbo geblyk het, word verskil in optrede met betrekking tot transformasies tussen lede van dieselfde leksikale basiskategorie met behulp van uitsonderingskenmerke beskryf. Aan die betrokke leksikale items word reël-kenmerke toegeken wat aandui dat hulle uitsonderings op 'n bepaalde transformasie is. In §2.4.3 is reeds belangrike besware van veral Wasow (1976) teen die meganisme van uitsonderingskenmerke bespreek. Kortliks kom Wasow se kritiek daarop neer dat hierdie kenmerke in Generatiewe Semantiek gebruik word

om alle eienskappe van leksikale items wat nie 'n semantiese basis het nie as "uitsonderlik" te merk.

In verband met die gebruik van uitsonderingskenmerke is veral twee belangrike besware verder geopper. Chomsky (1972 : 31, voetnoot 20) wys op die oormatige formele krag van uitsonderingskenmerke: "... such a device could be used to establish, say, that all verbs are derived from underlying prepositions". Hy konkludeer dan: "To rule out such absurdities it is necessary to exclude the devices that permit them to be formulated or to assign a high cost to the use of such devices". In Generatiewe Semantiek noodsaak die reduksie van leksikale basiskategorieë - wat onder andere as 'n vereenvoudiging van die grammatika aangebied word - dus die gebruik van 'n oormatige sterk meganisme soos uitsonderingskenmerke. Die generatiewe semantici onder bespreking laat nie blyk dat hulle bewus is van die oormatige formele krag van hierdie meganisme nie, en stel ook geen kondisies voor wat die gebruik van uitsonderingskenmerke beperk nie. By gebrek aan 'n evalueringsmeganisme wat die (nie-)eenvoud van die basiskategorie-inventaris kan opweeg teen, byvoorbeeld, die (nie-)eenvoud van die leksikon, bly die keuse van uitsonderingskenmerke bō 'n uitgebreide basiskategorie-inventaris dus arbitrêr. In die afwesigheid van voldoende beperkings het die gebruik van so 'n sterk soort meganisme soos uitsonderingskenmerke ernstige implikasies vir die eksplanatoriese adekwaatheid van die algemene taalteorie. In terme van hierdie meganisme sou dit byvoorbeeld moontlik wees om taalkundige nie-feite te beskryf.

Bresnan (1977:266) wys op die volgende metodologiese beswaar teen die gebruik van uitsonderingskenmerke:

(25) "... we can no longer look to transformations for deciding evidence. For the extended use of exception features necessary in the Generative Semantics program [of category reduction - A0] undermined the fundamental property of transformations - their structure dependence. Exception features are clearly incompatible with a strong form of structure-dependency which requires that transformations depend only upon the structure of phrases, and not on their lexical content... With this weakening of the structure-dependency of transformations, the evidential basis of syntactic theory was severely undercut."

In die lig van die uitgebreide gebruik van die transformasietoets as basis van reduksionistiese kategorie-argumente, het Bresnan se kritiek ernstige implikasies vir die reduksionistiese siening van leksikale basiskategorieë.

Aangesien die transformasietoets nie meer beskou kan word as 'n betroubare toets vir leksikale basiskategoriestatus nie, kan reduksionistiese hipoteses wat uitsluitlik op die resultate van hierdie toets gebaseer is nie beskou word as goed-geregtig/ nie- ad hoc nie.

Twee laaste vrae ontstaan in verband met die transformasietoets.

- (i) Met betrekking tot hoeveel transformasies moet twee/meer leksikale items dieselfde optree om as lede van dieselfde basiskategorie beskou te word?
- (ii) Indien betoog word dat twee of meer Aspects-leksikale basiskategorieë in terme van die transformasietoets as 'n enkele leksikale basiskategorie beskou behoort te word, welke Aspects-leksikale basiskategorie behoort dan gekies te word as die basiese kategorie?

Die algemene formulering van die transformasiekriterium (22) bied geen antwoord op (i) nie. By gebrek aan eksplisiete aanduidings sou bloot aanvaar kon word dat een transformasie voldoende is. Uit 'n uiteensetting van Lakoff se betoog het egter geblyk dat dit verkieslik is dat leksikale items met betrekking tot meer as een/so veel as moontlik transformasies dieselfde optree (sien (144) in §3.4.1.4 hierbo). Culicover (1977:67) wys ook daarop dat reduksioniste wat toetse soos die transformasietoets gebruik, oordeel dat die feit dat leksikale items verskeie toetse bevredig die argument versterk dat hulle lede van dieselfde leksikale kategorie is.

- (26) "It should not have to be pointed out that a statement of the form "All A's are B" cannot be validated by any number of positive examples, while it only takes one good counterexample to falsify it. Of course, the weight of numbers does have something to recommend it in the latter case, where the likelihood that a counterexample is spurious tends to be inversely proportional to the number of counterexamples."

In verband met vraag (ii) hierbo verwys Culicover (1977:72) daarop dat die transformasietoets geen ingeboude evalueringmeganisme bevat wat bepaal welke kategorie as onderliggende/"basiese" kategorie beskou behoort te word nie. Sommerstein en Postal stem byvoorbeeld saam oor die hipotese dat pronomina en artikels tot dieselfde leksikale basiskategorie behoort, maar verskil oor wat die onderliggende kategorie behoort te wees.

Soos hierbo aangedui is, vorm die transformasietoets binne die reduksionistiese siening 'n belangrike kriterium vir leksikale-basiskategoriestatus. Uit die bostaande kritiese evaluering van hierdie kriterium het dit egter geblyk dat daar ernstige substantiewe en metodologiese besware teen aspekte van die

gebruik van dié kriterium bestaan. Die implikasies van hierdie besware is sodanig dat die transformasietoets, soos gebruik binne die reduksionistiese siening, nie sonder meer beskou kan word as 'n adekwate onderdeel van 'n teorie oor (leksikale) basiskategorieë nie¹⁷⁾. Die frekwente gebruik van dié toets kan trouens 'n sterk aanleidende faktor wees tot die feit dat direk-teenstrydige konklusies oor leksikale-basiskategoriestatus binne oënskynlik dieselfde algemene raamwerk van TG getrek kan word.

4.2.3.4 "SINTAKTIESE" KRITERIA

Die versamelterm "sintaktiese kriteria" word hier gebruik om te verwys na die volgende ses kriteria wat in §4.4.4 gerekonstrueer is : kriteria (4), (12), (13), (14), (15), en (17). Hierdie kriteria is naamlik geformuleer in terme van basisstruktuureienskappe wat tradisioneel binne TG as sintakties beskou is. Bykomend tot besware wat in §2.4.3 en §3 teen spesifieke kategorie-argumente met een van hierdie kriteria as basis ingebring is, word hieronder twee algemene punte van kritiek teen die gebruik van hierdie kriteria binne die reduksionistiese siening bespreek.

'n Eerste punt van kritiek betref die feit dat die meeste van die reduksionistiese kategorie-argumente wat verwys na basisstruktuureienskappe, aangebied is teen die agtergrond van 'n Aspects-tipe basisstruktuur. Hierdie feit hang saam met die historiese ontwikkeling van Abstrakte Sintaksis uit die Standaardteorie, en Generatiewe Semantiek uit Abstrakte Sintaksis. Indien die teoretiese aannames van generatiewe semantici, soos McCawley en Lakoff, en die implikasies van voorgestelde reduksionistiese analises egter aanvaar word, verwys die term "basisstruktuur" binne 'n reduksionistiese siening na 'n struktuur wat, benewens die inisiële kategoriesimbool S, slegs die nie-terminale kategorieë NP en V bevat, met as terminale simbole semantiese elemente. Met so 'n sterk gereduseerde basisstruktuur is dit uiteraard nie eintlik sinvol om lede van (leksikale) basiskategorieë te onderskei op grond van basisstruktuurkonteks nie, aangesien ook die inhoud van die laasgenoemde term gereduseer is tot posisie van NP en V relatief tot mekaar¹⁸⁾.

'n Tweede punt van kritiek betref die tipe kategorie-argument waarin die bestaande "sintaktiese" kriteria gebruik word. Culicover (1977) noem hierdie tipe argument "Constituency Test Arguments" (CTA's). Hy karakteriseer 'n CTA in algemene terme as volg:

- (27) "Classes A and B display the same distribution of grammaticality judgment with respect to some test T. Therefore, in the structures in which T is applicable, A and B are the same type of underlying constituent, and are distinguished by some feature if necessary." 19)

Culicover se besware teen toetse van die tipe (27) is tweërlei. Hy wys eerstens daarop dat hierdie tipe argument, soos gebruik in die reduksionistiese siening, 'n baie sterk meganisme is:

- (28) "... failure to satisfy a constituency test is not a sufficient condition for ruling out the conclusion of sameness of constituency, and satisfaction of a constituency test is sufficient to conclude sameness of constituency, by a CTA." 20)

Verskille tussen klasse items word volgens hom algemeen in terme van (ad hoc) transformasionele analyses beskryf.

Culicover (1977:76-77) wys daarop dat Lakoff (1970) se CTA, wat as die kategorieargument (124) in §3.4.1.3 gerekonstrueer is, gebruik kan word om te betoog dat adjektiewe, verba, substantiewe, preposisies en adverbialia almal tot dieselfde (leksikale) basiskategorie behoort, en argumentshalwe almal 'n kenmerk [+F] gemeen het. Hierdie kenmerk [F] is egter leeg aan inhoud aangesien Lakoff nie voorsiening maak vir kategorieë met die kenmerk [-F] nie. Die toepassing van CTA's kan dus tot onsinnige analyses lei.

'n Tweede beswaar wat Culicover opper is die feit dat 'n CTA 'n sintaktiese oplossing afdwing waar semantiese en/of pragmatiese faktore moontlik onderliggend is. Byvoorbeeld, sekere verba en adjektiewe kan in imperatiewe voorkom terwyl bepaalde ander verba en adjektiewe nie kan nie. In terme van 'n CTA sou gekonkludeer kon word dat verba en adjektiewe tot 'n enkele leksikale basiskategorie behoort, en dat die verba en adjektiewe wat in imperatiewe kan voorkom die subkategoriseringskenmerk [-Statief] het, terwyl die ander verba en adjektiewe [+Statief] is. So 'n analise verklaar egter nie hoekom juis die [+Statief] -items nie in imperatiewe mag voorkom nie. Volgens Culicover (1977:77) behoort 'n adekwate verklaring eerder te verwys na die (on-) vermoë van die subjek van die sin om 'n bepaalde aktiwiteit of staat te beheer.

4.2.3.5 'N "FONOLOGIESE" KRITERIUM

Kriterium (18) hierbo, wat deur Bach (1968) gebruik is, kan in algemene terme beskryf word as 'n "fonologiese" kriterium aangesien dit verwys na optrede met betrekking tot fonologiese reëls. Die belangrikste vraag in verband met hierdie

kriterium betref die kwalitatiewe relevansie wat sodanige optrede het vir leksikale-basiskategoriestatus. Dit is nie voor die hand liggend dat optrede met betrekking tot fonologiese reëls (wat immers op fonologiese oppervlakstruktuur opereer) gebruik kan word om 'n basisstruktuur-kategorisering te regverdig nie. In die reduksionistiese siening bestaan daar naamlik geen direkte verband tussen basisstruktuurkategorieë en oppervlakstruktuurkategorieë nie. Dit is dus twyfelagtig of optrede met betrekking tot fonologiese reëls gebruik kan word om hipoteses oor (leksikale-) basiskategoriestatus te regverdig.

4.2.4 'N KRITIESE EVALUERING VAN AKSEPTABILITEITSTANDAARDE IN DIE REDUKSIONISTIESE SIENING

Weens die nie-demonstratiewe ²¹⁾, en dus per definisie inkonklusiewe, aard van die doenigheid van regverdiging in taalkundige ondersoek, maak taalkundiges algemeen gebruik van sogenaamde akseptabiliteitstandaarde om in die konteks van regverdiging die aanvaarbaarheid van grammatikale/algemeen-linguistiese hipoteses te verhoog.

In §3 het geblyk dat "working grammarians" binne die reduksionistiese siening hulle kategoriehipoteses op die vlak van akseptabiliteit in terme van veral die volgende twee metodologiese akseptabiliteitstandaarde positief beoordeel:

- (29) Gegee twee grammatikale analyses GA_1 en GA_2 wat deskriptief ewe adekwaat is, ken dan op die vlak van akseptabiliteit aan GA_1 'n hoër mate van meriete toe as aan GA_2 , indien GA_1 'n beskrywing gee wat formeel eenvoudiger is as die beskrywing van GA_2 .
- (30) Gegee 'n grammatikale analise GA_1 , ken dan op die vlak van akseptabiliteit 'n positiewe mate van meriete toe aan GA_1 , indien GA_1 'n taalkundig-betekenisvolle veralgemening uitdruk.

Die metodologiese studies soos dié van Botha (1973), Garcia (1967), en Sadock (1976) blyk dit egter dat die gebruik van akseptabiliteitstandaarde soos (29) en (30) hierbo in bepaalde opsigte problematies is. Botha (1973:320) konkludeer onder andere dat

- (31) "... transformationalist acceptability standards taken collectively are
1. insufficiently determinate as to their content,
  2. largely insufficiently constrained as to their applicability and
  3. in fact, insufficiently justified at a level of metascientific explicitness ."

Indien die akseptabiliteitstandaarde (29) en (30) inderdaad die addisionele regverdiging vir die betrokke reduksionistiese kategorie-hipoteses moet bied soos Lakoff en ander generatiewe semantici impliseer, sal nagegaan moet word welke antwoorde hierdie taalkundiges op, onder andere, die volgende twee vrae gee:

- (i) Watter inhoud word toegeken aan die kernbegrippe "deskriptief (ewe) adekwaat", "formeel eenvoudiger", en "taalkundig - betekenisvolle veralgemening"?
- (ii) Is die inhoud van hierdie kernbegrippe voldoende eksplisiet dat die toekenning van meriete in terme van (29) en (30) op nie-arbitrêre wyse kan geskied?

Uit 'n analise van die betoogfragmente waarin (29) voorgestel word, blyk dat, byvoorbeeld, Lakoff, Ross, en Pullum en Wilson geeneen h karakterisering van die begrip "deskriptief (ewe) adekwaat" probeer gee nie. Dit is egter noodsaaklik dat die inhoud van hierdie begrip geëksplisiteer word. Garcia (1967: 869) beskryf hierdie begrip as "probably the most important and least clear of all the notions in the theory of grammar".

In verband met die begrip "formeel eenvoudiger" kan die volgende opmerkings van reduksioniste oorweeg word:

- (32) a. "... we would argue that the semantic component would be simpler if it had to contain only projection rules to interpret one of these structures". ²²⁾
- b. "If the auxiliaries be(ing) and have(en), the passive auxiliary be(en) and the copula be are analyzed as being true verbs, with the feature [+AUX] and [+stative], then the facts in (13) can all be subsumed under the [one-AO] generalization". ²³⁾
- c) "If here is a category distinction between auxiliaries and main verbs, there will be a corresponding complication in Affix Hopping; the simplest solution in this case would be to treat auxiliaries and verbs as belonging to the same super-category". ²⁴⁾

Dit blyk uit (32) hierbo dat reduksioniste soos Lakoff, Ross, en Pullum en Wilson opereer met die begrip "formele eenvoud" in sy nie-tegniese ²⁵⁾ sin: "minder kompleks in terme van die aantal meganismes benodig".

In verband met oordele wat in terme van hierdie begrip gemaak word, moet egter

'n voorbehoud geld: in die laaste instansie word 'n formeel eenvoudiger grammatika verkies bo 'n ander, formeel minder eenvoudige grammatika slegs indien hulle in alle ander opsigte ewe aanvaarbaar is. ²⁶⁾ By gebrek aan 'n evalueringsmeganisme wat die formele eenvoud van die grammatika as geheel bepaal, is oordele oor die relatiewe formele eenvoud van byvoorbeeld die (leksikale) basiskategorie-inventaris noodwendig arbitrêr ²⁷⁾.

Die term "taalkundig-betekenisvolle veralgemening" is in §3 hierbo deur Lakoff (1970) gebruik om te verwys na die feit dat "adjektiewe" en "verba" met betrekking tot tien reëls van Engels dieselfde optree. Ook Ross (1969) gebruik hierdie term om te verwys na die feit dat 'n sin met die auxiliarium need en 'n sin met die hoofverbum need dieselfde geïnterpreteer word. In verband met hierdie gebruik van die term "taalkundig-betekenisvolle veralgemening" kan enkele opmerkings gemaak word.

- (i) Schachter (1973:19) beweer in 'n kritiese analise van Lakoff (1970) se kategorie-analise dat "the other seven arguments all rest upon incorrect or incomplete generalizations". Met ander woorde, indien Schachter se oordeel korrek is, druk Lakoff met sy verbum-analise in feite geen taalkundige veralgemenings uit nie, en moet die gebruik van die term "taalkundig-betekenisvolle veralgemening" in hierdie geval as irrelevant beskou word.
- (ii) Lightfoot (1974:123) wys daarop dat Ross se reduksionistiese analise van need addisionele meganismes benodig om die verskille in sintaktiese optrede tussen die twee needs te verklaar. Hy konkludeer: "...it is scarcely clear that this constitutes an improvement in the theory...". Met ander woorde, Lightfoot konkludeer dat die uitdruk van 'n "taalkundig-betekenisvolle veralgemening" 'n (ad hoc) ²⁸⁾ komplisering van die grammatika sou meebring. In so 'n geval sou daar eerder nagegaan moes word of daar inderdaad sprake is van 'n "taalkundig-betekenisvolle veralgemening".
- (iii) Sadock (1976:91) gee die volgende perspektief op die probleem van nie-/taalkundige veralgemenings: "... no argument based solely on the capturing or missing of intuitively valid generalizations can be construed as an argument that the less general treatment is false, but, at most, as an argument that the more general treatment should be examined as a working hypothesis before the less general treatment is". Sadock se opmerking hou verband met die feit dat 'n algemener hipotese op metateoretiese gronde meer aanvaarbaar is omdat dit uiteraard meer

falsifieerbaar is. So 'n hipotese is egter nie noodwendig op empiriese gronde meer aanvaarbaar as 'n minder algemene hipotese nie. Indien die reduksionistiese siening dus die opstel van algemener hipoteses moontlik maak, is hierdie hipoteses nogtans nie noodwendig op empiriese gronde verkieslik bo 'n minder algemene hipotese wat byvoorbeeld opgestel word binne 'n alternatiewe siening nie.

Uit die bespreking hierbo blyk dit dat die inhoud van die kernbegrippe "deskriptief (ewe) adekwaat", "formeel eenvoudiger", en "taalkundig-betekenisvolle veralgemening", soos gebruik in die akseptabiliteitstandaarde (29) en (30) hierbo, nie s6 eksplisiet is dat die toekenning van meriete aan reduksionistiese kategorie-hipoteses op nie-arbitrêre wyse kan geskied nie. Met die oog op die implikasies wat die ineksplisietheid van hierdie begrippe het vir die kategorie-kontroverse as geheel, is die volgende opmerking van Botha (1973:323) ter sake:

(33) ". . . it is evident that unless the negative metascientific properties of transformationalist acceptability standards are dealt with as outlined above, the chances that crucial intra-paradigmatic controversies will be settled in a rational manner at the level of acceptability will remain remote".

4.2.5 SAMEVATTING

In hierdie paragraaf word gepoog om, veral met verwysing na die uiteensetting in §4.2.3 en §4.2.4 hierbo, 'n samevatting te gee van faktore binne die reduksionistiese siening van (leksikale) basiskategorieë wat sou kon bydra tot die feit dat direk-teenstrydige konklusies oor (leksikale) basiskategoriestatus binne die algemene raamwerk van transformasioneel-generatiewe grammatika bereik kan word.

'n Eerste faktor betref die algemeen-taalteoretiese raamwerk van die Generatiewe Semantiek teen die agtergrond waarvan die meeste reduksionistiese kategorie-analises gedoen is. Uit die opsomming in § 4.2.2. is dit opvallend dat die meeste van die kriteria waarvoor in dié raamwerk voorsiening gemaak word in baie algemene terme geformuleer is, en dat die inhoud van kernbegrippe nie volledig duidelik is nie. Dit is byvoorbeeld nie voor die hand liggend wat die inhoud is van begrippe soos "(vervul 'n) rol in semantiese representasie", en "(verskil) nie in nie-oppervlakkige opsigte nie." Om dit vir die "working grammarian" moontlik te maak om hierdie kriteria op nie-arbitrêre wyse in kategorie-analises te gebruik, moet in die betrokke teoretiese raamwerk dus

- (i) eksplisiete inhoud aan hierdie kernbegrippe gegee word, en
- (ii) gespesifiseer word onder welke kondisië gesê kan word dat

In § 2.4.3 en § 4.2.3 het egter geblyk dat dié kernbegrippe in belangrike opsigte ineksplisiet en problematies is. Die ineksplisietheid hang saam met die feit dat Generatiewe Semantiek nie 'n goed-uitgewerkte, homogene teoretiese raamwerk verteenwoordig nie. Sien in dié verband byvoorbeeld die kritiek van onder andere O'Donnell (1974)²⁹⁾, Wasow (1976), Wasow (1978), en Brame (1976). Die feit dat reduksionistiese kategorie-analises nie plaasvind teen die agtergrond van 'n goed-gefundeerde teoretiese raamwerk waarin kriteria vir (leksikale) basiskategorieë geëksplisiteer word nie, kan in 'n hoë mate bydra tot die gebrek aan krag van die betrokke kategorie-argumente in die konteks van regverdiging.

In § 4.2.3 het geblyk dat daar ernstige substantiewe en metodologiese besware bestaan in verband met die kriteria wat in die reduksionistiese siening gebruik word. Die bestaan van sodanige besware beïnvloed die rasionaliteit van die kategorie-debat negatief. Tensy hierdie besware op 'n bevredigende wyse opgelos word, kan reduksionistiese kategorie-argumente wat op hierdie kriteria gebaseer is nie beskou word as goed-gefundeerd nie.

Soos in § 4.2.4 aangedui, het akseptabiliteitstandaarde in taalkundige ondersoek die funksie om in die konteks van regverdiging die aanvaarbaarheid van hipoteses, wat in nie-demonstratiewe argumente figureer, te verhoog. Dit het egter geblyk dat die twee akseptabiliteitstandaarde (29) en (30) wat die frekwentste in Generatiewe Semantiek gebruik word, dermate ineksplisiet is dat hulle nie op 'n nie-arbitrêre wyse gebruik kan word om die inkonklusiwiteit van die nie-demonstratiewe eksplanatoriese argumente teë te werk nie.

4.3 DIE PROLIFERASIONISTIESE SIENING VAN LEKSIKALE BASISKATEGORIEË

4.3.1 INLEIDING

Die uitdrukking "proliferasionistiese siening van leksikale basiskategorieë" verwys in hierdie studie na grammatikale en/of algemeen-linguistiese analises waarin betoog word vir die behoud/uitbreiding van die voorgestelde Aspects-(leksikale) basiskategorieë. Die analises van Jackendoff (1973), en Akmajian, Steele en Wasow (1979) in § 3 hierbo verteenwoordig proliferasionistiese analises. Die algemene teoretiese raamwerk teen die agtergrond waarvan die betrokke proliferasionistiese analises gedoen is, is dié van die sogenaamde standaardteorie, die EST, en Leksikalistiese Sintaksis. Hierdie algemene raamwerk is kortliks uiteengesit in § 2.2 en § 2.3 hierbo.

Die organisasie van § 4.3 is as volg : in § 4.3.2 word 'n opsomming gegee van kriteria vir leksikale basiskategorieë binne die reduksionistiese siening; § 4.3.3. volg 'n kritiese evaluering van enkele van hierdie kriteria; in § 4.3.4 word akseptabiliteitstandaarde wat in die proliferasionistiese analises gebruik word, bespreek, en in § 4.3.5 word 'n samevatting gegee van relevante konklusies oor die proliferasionistiese siening van leksikale basiskategorieë.

4.3.2 'N OPSOMMING VAN KRITERIA VIR LEKSIKALE BASISKATEGORIEË BINNE DIE PROLIFERASIONISTIESE SIENING

4.3.2.1 INLEIDING

In § 4.3.2 word 'n opsomming gegee van kriteria vir leksikale basiskategorieë wat voorgestel en/of gebruik word binne die sogenaamde proliferasionistiese siening. Hierdie kriteria is in § 2.2, § 2.3, § 3.2.2, en § 3.5.4 in meer besonderhede uiteengesit. Waar moontlik word die kriteria in die opsomming hieronder in die mees algemene vorm gerekonstrueer. Soos in § 4.2.2 hierbo, word in die opsomming onderskei tussen kriteria wat in die "Teorie" voorgestel is, en kriteria wat in die "Praktyk" gebruik word.

4.3.2.2 TEORIE

In § 2.2 het geblyk dat 'n leksikale basiskategorie, as 'n formele primitief, in terme van formele kriteria gekarakteriseer behoort te word. Chomsky (1965: 116) voorsien dat algemeen - substantiewe karakteriserings van leksikale basiskategorieë sal verwys na, onder andere, subkategorisering, sintaktiese distribusie, en seleksierestriksies as formele eienskappe van die basisstruktuur. 'n Voorbeeld van so 'n karakterisering is gegee vir V:

(34) [= (12)] Lede van die leksikale basiskategorie V behoort

- a. voorafgegaan of gevolg te word deur 'n N(P), en
- b. direk gedomineer te word deur VP.

Chomsky (1965 : 117) laat die moontlikheid oop dat sulke algemeen - substantiewe karakteriserings uiteindelik sal verwys na semantiese konsepte, maar gee geen konkrete voorbeelde nie.

(35) " ... there is no reason to rule out, a priori, the traditional view that such substantive characterizations must ultimately refer to semantic concepts of one sort or another."

Die volgende twee addisionele kriteria is ook deur Chomsky (1965) voorgestel vir die onderskeiding tussen "leksikale hoof-" vs. "nie-leksikale hoofkategorieë":

- (36) [= (22)] Lede van 'n leksikale hoofkategorie behoort dieselfde op te tree met betrekking tot die algemene reël van konjunksie.
- (37) [= (24)] Lede van 'n leksikale hoofkategorie behoort dieselfde op te tree met betrekking tot 'n transformasionele fonologiese klemreël.

Jackendoff (1977) stel die volgende algemene kriteria vir leksikale basiskategorieë in Engels voor:

- (38) [= (40)] 'n Leksikale kategorie behoort drie hiërargies-sintaktiese kategorieë te kan definieer.
- (39) [= (49), (51)] Lede van 'n leksikale kategorie behoort dieselfde distribusionele moontlikhede te vertoon met betrekking tot
- (i) 'n komplement
  - (ii) 'n oppervlakstruktuur - direkte - objek - NP
  - (iii) 'n subjek - NP
  - (iv) die bepaler / spesifiseerder van 'n X'' - kategorie.
- (40) [= (58), (59)] Lede van 'n leksikale kategorie behoort dieselfde op te tree met betrekking tot alle transformasies wat oor leksikale kategorieë veralgemeen.

In 'n spesifieke variant van (39) word lede van die leksikale kategorie V as volg gekarakteriseer:

- (41) [= (52)] Lede van die leksikale kategorie V in Engels behoort
- (i) 'n subjek - NP te kan neem
  - (ii) in oppervlakstruktuur 'n direkte-objek-NP in hulle komplement te kan neem
  - (iii) 'n komplement te kan neem
  - (iv) nie as die bepaler/spesifiseerder van 'n X''-kategorie te kan voorkom nie.

4.3.2.3 PRAKTYK

Die proliferasionistiese analyses vir die leksikale basiskategorie Preposisie en die basiskategorie AUX in § 3.2.2 en § 3.5.4 onderskeidelik, het die volgende kriteria geblyk:

- (42) [= (62)] Lede van 'n (leksikale) basiskategorie behoort benewens sintaktiese (oppervlakstruktuur - distribusionele) verwantskap ook fonologiese verwantskap/identiteit te vertoon.

- (43) [= (63)] Lede van 'n (leksikale) basiskategorie behoort dieselfde status te hê in terme van subkategoriseringsveralgemenings.
- (44) [= (64)] Lede van 'n (leksikale) basiskategorie behoort dieselfde op te tree met betrekking tot sintaktiese prosesse.
- (45) [= (65)] Lede van 'n (hoof-) leksikale basiskategorie behoort
- a. voorafgegaan te word deur 'n sisteem van frases (die sogenaamde spesifiseerder), en
  - b. gevolg te word deur 'n sisteem van frases (die sogenaamde komplement) wat tot op sekere hoogte ooreenkoms vertoon met die spesifiseerder en komplementstruktuur van ander (hoof-) leksikale basiskategorieë.
- (46) [= (227)] Lede van die basiskategorie AUX behoort die semantiese begrippe van Tyd en/of Modaliteit uit te druk.
- (47) [= (228)] Lede van 'n afsonderlike basiskategorie soos AUX behoort te verskil in sintaktiese optrede van alle ander basiskategorieë.
- (48) [= (229)] Lede van 'n basiskategorie soos AUX behoort 'n enkele konstituent te vorm.

Pullum en Wilson (1977) lewer in hulle artikel kritiek teen bestaande AUX - analyses. Indien hulle uiteensetting juis is, is in proliferasionistiese AUX - analyses gebruik gemaak van die volgende kriterium (wat volgens hulle inadekwaat is):

- (49) [= (190)] Lede van 'n (leksikale) basiskategorie behoort dieselfde op te tree met betrekking tot transformasies.

Die volgende drie kriteria, wat volgens Pullum en Wilson (1977) in die proliferasionistiese siening gebruik is, betref spesifieke morfologiese en sintaktiese eienskappe van V:

- (50) [= (194)] Lede van die leksikale basiskategorie V behoort gesubkategoriseer te wees om die komplementeerder to saam met 'n infinitiefklous te neem.
- (51) [= (197)] Lede van die leksikale basiskategorie V behoort met betrekking tot persoon en getal met die subjek-NP te kongruër.
- (52) [= (200)] Lede van die leksikale basiskategorie V behoort voorafgegaan te word deur auxiliaria.

4.3.2.4 TEORIE VS. PRAKTYK

In die uiteensetting van die siening van die Standaardteorie hierbo het geblyk dat in hierdie teoretiese raamwerk nie spesifieke kriteria vir leksikale basiskategorieë geformuleer word waarop die "working grammarian" hom kan beroep in sy analyses nie, maar dat slegs algemene riglyne verstrekkend word vir die karakterisering van leksikale basiskategorieë. Die belangrikste riglyn is vervat in die sogenaamde outonomie-tese: 'n leksikale basiskategorie, as 'n formele primitief, behoort primêr in terme van formele primitiewe gekarakteriseer te word. In die mate wat die Standaardteorie dus 'n teorie van leksikale basiskategorieë voorsien, kan gekonkludeer word dat Akmajian et al., en die proliferasioniste na wie Pullum en Wilson verwys, se kriteria wel ooreenstem met dié van die algemene teoretiese agtergrond waarteen hulle werk. Die kriteria verwys naamlik na formele eienskappe van leksikale basiskategorieë. Kriterium (46) is in dié opsig uitsonderlik; dit verwys naamlik na semantiese begrippe. In § 4.3.3.2 hieronder sal egter aangedui word dat hierdie kriterium moontlik wel versoenbaar is met 'n swakker versie van die outonomie-tese, naamlik die geparametriseerde outonomie-tese.

In die teorie van Leksikalistiese Sintaksis, wat onder andere die agtergrond vorm vir Jackendoff (1973) se P-analise, word wel spesifieker kriteria vir leksikale basiskategorieë (van veral Engels) geformuleer. Jackendoff se P-analise is egter gedoen in 'n stadium toe LS nog nie goed ontwikkel was nie. Daarom is kriterium (45) byvoorbeeld minder spesifiek as kriterium (39).

4.3.3 'N KRITIESE EVALUERINGSKATEGORIE VAN KRITERIA VIR LEKSIKALE BASISKATEGORIEË BINNE DIE PROLIFERASIONISTIESE SIENING

4.3.3.1 INLEIDING

In § 4.3.3 word 'n kritiese evaluering gegee van die proliferasionistiese kriteria wat in § 4.3.2 hierbo gerekonstrueer is. Met die oog op eenvormigheid en vergelyking verdeel ek die kriteria hier, soos in § 4.2.3, in 'n "semantiese" kriterium (§ 4.3.3.2), die "transformasietoets" (§ 4.3.3.3), "sintaktiese" kriteria (§ 4.3.3.4), en 'n "fonologiese" kriterium (§ 4.3.3.5). In elke subparagraaf gee ek 'n oorsig van kritiek op die kriterium/kriteria, en die implikasies wat die kritiek vir die gebruik van die kriterium/kriteria inhou.

4.3.3.2 'n "SEMANTIESE" KRITERIUM

In die opsomming in § 4.3.2.3 hierbo het geblyk dat Akmajian et al. (1979) van 'n sogenaamde "semantiese" kriterium, naamlik kriterium (46), gebruik maak om lidmaatskap van die universele basiskategorie AUX te bepaal. Hoewel die betrokke kriterium spesifiek na AUX verwys, en dus nie in dieselfde vorm vir ander (leksikale) basiskategorieë geld nie, gee dit wel 'n belangrike aanduiding van die rigting waarin kriteria vir (leksikale) basiskategorieë volgens Akmajian et al. gesoek sou kon word.

In terme van kriterium (46) word 'n formele begrip soos "basiskategorie AUX" binne die algemene raamwerk van die EST gedefinieer in terme van semantiese (=nie-formele) begrippe soos Tyd en Modaliteit. Die EST word histories geassosieer met 'n versie van die outonomie-tese. Kriterium (46) is nie versoenbaar met die streng/absolute versie van die outonomie-tese (soos geformuleer in (13) op p.11 hierbo)³⁰⁾ nie. Chomsky (1975 : 177) sê egter eksplisiet dat die streng outonomie-tese 'n empiriese hipotese verteenwoordig³¹⁾, dit wil sê, dit is in beginsel falsifiseerbaar. Hierdie tese sal gedisconfirmeer kan word indien dit blyk dat 'n formele primitief, soos 'n sintaktiese basiskategorie, nie in terme van slegs formele begrippe onderskei kan word nie. Hoewel hierdie aanname moontlik onderliggend is aan Akmajian et al. se betoog bied hulle in hulle artikel nie eksplisiete en voldoende motivering hiervoor aan nie.

Chomsky (1975) maak ook voorsiening vir 'n swakker versie van die outonomie-tese, naamlik die sogenaamde "geparametriseerde outonomie-tese". Hy karakteriseer hierdie versie van die outonomie-tese as volg:

(53) "... we might construct a linguistic theory in which formal grammar is independent in its structure but 'open' at certain designated points with respect to the full range of semantic primitives. The problem, then, will be to determine the specific ways in which semantic information enters into the determination of a formal grammar ...

... the significant question with regard to the autonomy thesis may not be a question of 'yes' or 'no', but rather of 'more' or 'less', or more correctly, 'where' and 'how much'.³²⁾

Indien Akmajian et al. se konklusie korrek is dat formele oorwegings alleen nie voldoende is om 'n (universele) sintaktiese basiskategorie soos AUX te

karakteriseer nie, en dat semantiese oorwegings 'n rol moet speel, verteenwoordig dit 'n diskonfirmasie van die streng outonomie-tese. Hulle konklusie sou egter versoenbaar wees met die geparametriseerde outonomie-tese soos uiteengesit in (53). Die semantiese parameters sou in hierdie geval in die basiskomponent by die karakterisering van basiskategorieë gelokaliseer word.

Barber (1975) wys ook daarop dat Chomsky die tradisionele kategorieë van tradisionele grammatika oorneem - kategorieë wat op grond van semantiese oorwegings vasgestel is. Barber beweer voorts dat taalkundiges altyd deur semantiese oorwegings gelei word in hulle onderskeiding van basiskategorieë.

- (54) a. "But formal methods alone cannot provide an inventory of units for use in structural descriptions. For these, Chomsky falls back on the traditional categories and subcategories - Noun, Verb, Count, Animate, Transitive, and so on. He finds descriptions in terms of these categories to be without question, 'substantially correct'."³³⁾
- b. "In practice, I suspect linguists are always guided by notional criteria in the selection of a particular classification."³⁴⁾

Dit is nie uit Barber se opmerking in (54b) duidelik of die semantiese kriteria essensieel by die karakterisering van sintaktiese kategorieë betrokke is, en of hulle bloot die funksie van heuristiese leidrade vervul nie. Indien hulle slegs as heuristiese leidrade dien, en 'n bepaalde hipotese oor sintaktiese kategorieë op suiwer formele gronde geregverdig kan word, kom die adekwaatheid van die streng outonomie-tese nie ter sprake nie.

'n Ernstige beswaar teen kriterium (46) hou verband met die gebruik van die begrippe "Tyd" en "Modaliteit". Soos aangedui in § 3.5.4.3, gee Akmajian et al. nêrens 'n eksplisiete omskrywing van hierdie begrippe nie. Hulle sê ook nie hoe bepaal kan word of 'n leksikale item wel/nie Tyd en/of Modaliteit uitdruk nie. Dit is ook nie duidelik na watter tipe relasie verwys word met die term "uitdruk" nie. Tensy die bogenoemde besware bevredigend opgelos word, moet die gebruik van hierdie semantiese kriterium beskou word as arbitrêr.

4.3.3.3 TRANSFORMASIE TOETS

In § 4.3.2 het geblyk dat die sogenaamde "transformasietoets" in die vorm van kriteria (40), (47) en (49) ook binne die proliferasionistiese siening voorgestel en gebruik word. Die gebruik van die transformasietoets in die proliferasionistiese siening verskil in belangrike opsigte van dié in die

reduksionistiese siening. Eerstens, transformasies mag in eersgenoemde siening nie kategorieë skep nie, in laasgenoemde siening wel. Tweedens, anders as in die reduksionistiese siening, word die gebruik van uitsonderingskenmerke in die proliferasionistiese siening beperk tot enkele leksikale items wat "ware" uitsonderings op algemene transformasies is. Binne die raamwerk van Leksikalistiese Sintaksis, waar sintaktiese kategorieë gedekomponeer word in sintakties - distinktiwe kenmerke en balke, is dit moontlik om veralgemening van transformasies op 'n natuurlike wyse uit te druk. Bresnan (1977) omskryf dié voordeel van die $\bar{X}$ - teorie bo Generatiewe Semantiek as volg:

- (55) a. "A great advantage of the $\bar{X}$ theory of categories over the previous account is that it provides a natural way to characterize cross-categorical regularities without recourse either to disjunction of categories or to exception features."³⁵⁾
- b. "... the $\bar{X}$ theory has a methodological advantage over the Generative Semantics account: it permits us to narrow the class of possible transformations without relinquishing their structure-dependency."³⁶⁾

Binne die raamwerk van Leksikalistiese Sintaksis kan die feit dat twee of meer leksikale items dieselfde optree met betrekking tot bepaalde transformasies dus nie gebruik word om te konkludeer dat hulle tot dieselfde (leksikale) basiskategorie behoort nie. Wel versoenbaar met Leksikalistiese Sintaksis is egter 'n sterker versie van die transformasietoets, naamlik (40) hierbo, waarin vereis word dat leksikale items wat tot dieselfde (leksikale) basiskategorie behoort met betrekking tot alle transformasies dieselfde moet optree.

Soos in die geval van die reduksionistiese siening, word die volgende vereiste aan die gebruik van die transformasietoets binne die proliferasionistiese siening gestel: die betrokke transformasies moet goed-gemotiveerde reëls (van byvoorbeeld Engels) wees. Aangesien ek nie die empiriese basis van die kategorie-analises nagegaan het nie, aanvaar ek vir die doeleindes van hierdie studie dat die betrokke transformasies goed-gemotiveerde reëls is. In die geraadpleegde literatuur het ek voorts geen kritiek gevind waaruit die teendeel blyk nie.

'n Transformasie soos Do Replacement, wat deur Akmajian et al. (1979) in hulle analise aanvaar word, bring die status van transformasies as toetse vir basiskategorieë in die gedrang. Aangesien Do Replacement leksikale items wat onder die basiskategorie V gegenerer is, herorden tot onder AUX, kan transformasies wat ná die toepassing van Do Replacement op AUX opereer, streng gesproke nie meer beskou word as toetse vir basiskategorie-lidmaatskap nie. In die afwesigheid van streng beperkings op herordeningsreëls soos Do Replacement, verteenwoordig hierdie tipe reël 'n potensieel baie sterk meganisme in dié opsig dat hulle die lidmaatskap van basiskategorieë kan verander.

4.3.3.4 "SINTAKTIESE" KRITERIA

Die proliferasionistiese kriteria wat in §4.3.2 gerekonstrueer is as (38), (39), (47), en (52), kan beskou word as "sintaktiese" kriteria, aangesien hulle geformuleer is in terme van kernbegrippe wat verwys na basisstruktureienskappe van leksikale items³⁷⁾. Ek bespreek kriterium (38) nie weer hier nie; uit die uiteensetting in §2.3.3.1 het myns insiens afdoende geblyk dat (38) nie as 'n algemene en/of voldoende kriterium vir leksikale basiskategoriestatus beskou kan word nie. Kriteria (52) en (47) verteenwoordig kriteria van die CTA-tipe; kritiek (van veral Culicover (1977)) teen hierdie tipe toets is reeds in §4.2.3.4 hierbo bespreek. Akmajian et al. (1979) gee blyke dat verskil in strikte subkategorisering maar een opsig is waarin lede van 'n (leksikale) basiskategorie hulle van lede van ander basiskategorieë kan onderskei. Oënskynlik voorsien Akmajian et al. 'n "minder streng" versie van kriteria (47) en (52) waarvolgens die lede van 'n (leksikale) basiskategorie slegs ten opsigte van sommige subkategoriseringsveralgemenings dieselfde status behoort te hê. Hulle gee egter nie 'n aanduiding van welke subkategoriseringsveralgemenings gebruik kan word omte onderskei tussen verskillende (leksikale) basiskategorieë nie. In §2.3.3.2 is kritiek teen kriterium (39) geopper wat ernstige twyfel laat ontstaan oor die toereikendheid van (39) in sy huidige vorm as 'n kriterium vir leksikale kategorieë. Jackendoff (1977) impliseer dat die distribusionele eienskappe wat in (39) genoem word voldoende is om die leksikale kategorieë van Engels te onderskei³⁸⁾. Die vraag ontstaan egter hoekom juis hierdie vier distribusionele eienskappe gekies word en nie enige ander nie. Die keuse van sintakties-distinktiewe kenmerke lyk dus arbitrêr. (50 iv) is verder problematies in die huidige ontwikkelingstadium van Leksikalistiese Sintaksis : Jackendoff beweer dat daar tans nog nie (betroubare) toetse bestaan om spesifiseerderstruktuur op elke hiërargies-sintaktiese vlak te bepaal nie.

4.3.3.5 'N "FONOLOGIESE" KRITERIUM

Chomsky (1965:212) stel 'n kriterium vir leksikale (hoof-) kategorieë voor wat geformuleer is in terme van 'n kernbegrip wat verwys na 'n fonologiese nosie. Hierdie "fonologiese" kriterium is as (37) hierbo gerekonstrueer. In verband met (37) sou gevra kon word na die kwalitatiewe relevansie van optrede met betrekking tot fonologiese reëls, wat op fonologiese oppervlakstruktuur opereer, vir 'n hipotese oor basiskategorie-onderskeidings. Transformasionele fonologiese reëls kan wel gebruik word om sintaktiese kategorisering (selfs al is dit dan net op oppervlakstruktuur) te regverdig: hulle werking is naamlik eksplisiet afhanklik van die sintaktiese kategorieë waartoe fonologiese eenhede behoort. Transformasionele fonologiese reëls sou egter ook direk vir die regverdiging van basiskategorisering gebruik kon word, in 'n teorie waar (hoof-leksikale) basiskategorie-onderskeidings "ongemodifiseerd" via die transformasionele komponent in die sintaktiese oppervlakstruktuur weerspieël word.

4.3.4 'N KRITIESE EVALUERING VAN AKSEPTABILITEITSTANDAARDE IN DIE PROLIFERASIONISTIESE SIENING

Jackendoff (1973), en Akmajian et al. (1979) gebruik dieselfde twee akseptabiliteitstandaarde as reduksioniste om die meriete van hulle onderskeie analyses te verhoog.

(56) Gegee twee grammatikale analyses GA_1 en GA_2 , ken dan op die vlak van akseptabiliteit 'n hoër mate van meriete toe aan GA_1 as aan GA_2 , indien GA_1 deskriptief meer adekwaat is as GA_2 , dit wil sê as GA_1 taalkundig-betekenisvolle veralgemenings uitdruk wat GA_2 nie kan uitdruk nie³⁹).

(57) Gegee twee grammatikale analyses GA_1 en GA_2 wat deskriptief ewe adekwaat is, ken dan op die vlak van akseptabiliteit 'n hoër mate van meriete toe aan GA_1 as aan GA_2 , indien GA_1 'n beskrywing gee wat formeel eenvoudiger is as die beskrywing van GA_2 .

Uit die aanhalings hieronder blyk dat Jackendoff (1973) met 'n nie-tegniese eenvoudsbegrip opereer : (57) moet sy P-analise hoër waardeer omdat, in terme van die P-analise, subkategoriseringsveralgemenings minder kompleks geformuleer hoef te word, en omdat die reël(s) wat bepaalde konstruksies genereer minder terme benodig.

(58) a. "... if all three [constituents - AO] are analyzed as prepositions, thereby simplifying the strict sub-categorization of put ." ⁴⁰

b. "The rule forming this construction will be simplified if it has

to refer to the category "PP" (aside from particles) rather than to three independent categories."⁴¹⁾

c. "... no matter how this construction is derived it will be simpler if all three types of phrases are considered PP's."⁴²⁾

d. "... the description of right can be simplified if all three types of phrases are described as PP's." ⁴³⁾

Die gebruik van die akseptabiliteitstandaard (57) deur Jackendoff is onderhewig aan dieselfde beperkings as wat hierbo in verband met (29) genoem is : in die laaste instansie moet deskriptief-adekwate grammatikas met mekaar vergelyk word vir relatiewe formele eenvoud. Jackendoff se gebruik van (57) is in 'n verdere opsig problematies : in die geval van (58) b. en c. hierbo is dit nie duidelik welke aspek van die grammatika vereenvoudig sou kon word nie.

Akseptabiliteitstandaard (56) word op die volgende wyse deur Jackendoff (1973) gebruik:

(59) "... all the particles in verb-particle constructions (down, up, in, out, through, over, by, and so on) are phonologically identical to ordinary prepositions ... this fact can hardly be accidental ..." ⁴⁴⁾

Jackendoff (1973) se oordeel dat die fonologiese verwantskap/identiteit tussen preposisies en verbum-partikels die basis van 'n taalkundig-betekenisvolle veralgemening vorm wat deur die grammatika uitgedruk behoort te word, is enig-sins kontroversieel. Die fonologiese identiteit tussen byvoorbeeld die N need en die V need vorm oënskynlik nie 'n taalkundig-betekenisvolle veralgemening nie.

Uit die kursoriese opmerkings wat Jackendoff (1973), en Akmajian et al. (1979) in verband met (56) en (57) maak, blyk nie genoeg oor die inhoud van kernbegrippe soos "deskriptief(meer)adekwaat", "taalkundig-betekenisvolle veralgemening", en "formeel eenvoudiger" om die toekenning van meriete op 'n nie-arbitrêre wyse te verseker nie. Dieselfde algemene besware wat by (29) en (30) hierbo genoem is geld dus met betrekking tot Jackendoff (1973), en Akmajian et al. (1979) se gebruik van die betrokke akseptabiliteitstandaarde.

4.3.5 SAMEVATTING

In die uiteensetting van die proliferasionistiese siening hierbo is enkele faktore geïdentifiseer wat sou kon bydra tot die prolematiese situasie in transformasioneel-generatiewe grammatika waar dit vir taalkundiges moontlik

is om direk-teenstrydige konklusies oor die leksikale-basiskategoriestatus van 'n bepaalde kategorie te bereik.

In § 2.2.6 is na 'n kritiese analise van die Standaardteorie soos uiteengesit deur Chomsky (1965), gekonkludeer: "Chomsky bied in Aspects nie 'n grondige en volledige teorie van leksikale basiskategorieë nie" (p. 177) , en "... geen kategorie-analise binne die raamwerk van die Standaardteorie kan aanspraak maak daarop dat dit geskied teen die agtergrond van 'n goed-gegronde en volledige teorie van basiskategorieë nie. Hierdie faktor sou 'n belangrike oorsaak van die inkonklusiwiteit in die huidige kategorie-kontroverse kon wees" (pp. 17-18) . Die teorie van Leksikalistiese Sintaksis poog eksplisiet om 'n teorie van leksikale kategorieë te gee. Dit het egter geblyk dat ernstige besware i.v.m. Jackendoff se twee hoofkriteria (49) en (50) bestaan wat die gebruik daarvan as adekwate kriteria bevraagteken. 'n Mens sou dus moes konkludeer dat die "working grammarian" wat binne die Leksikalistiese Sintaksis werk (nog) nie 'n adekwate teorie van leksikale basiskategorieë tot sy beskikking het nie.

Proliferasioniste maak, net soos die reduksioniste, algemeen gebruik van die sogenaamde "transformasietoets". Hulle gebruik van hierdie toets, veral 'n sterker versie daarvan, is egter op metodologiese grond verkieslik bo die gebruik daarvan deur reduksioniste. Die "semantiese" kriterium (46), wat 'n teenvoorbeeld vir die sterk/absolute versie van die outonomie-tese is, is ongelukkig in krusiële opsigte onduidelik. Ondanks substantiewe en metodologiese besware teen kriteria wat "working grammarians" binne die proliferasionistiese siening gebruik, kan egter gekonkludeer word dat die leksikale-basiskategorie-inventaris in die proliferasionistiese siening op 'n minder arbitrêre wyse saamgestel is, veral omdat daar groter duidelikheid bestaan oor die funksies en eienskappe van leksikale basiskategorieë.

4.4 PERSPEKTIEF

In hierdie subparagraaf gaan ek kortliks na welke perspektief die bevindings van hierdie studie gee op die probleem van die reduksie/proliferasie van leksikale basiskategorieë in transformasioneel-generatiewe grammatika.

Dit het eerstens geblyk dat die problematiese aard van die kontroverse oor leksikale kategorieë toegeskryf kan word aan, onder andere, die volgende faktore:

(a) Daar bestaan geen adekwate teorie van leksikale basiskategorieë teen

- die agtergrond waarvan kategorie-analises gedoen (kan) word nie.⁴⁵⁾
- (b) Die funksie(s) en eienskappe wat binne GS enersyds, en die ST, EST, en LS andersyds toegeken word aan die basisstruktuur van 'n sin, en dus leksikale kategorieë as konstituente van basisstruktuur, verskil dermate dat daar nie eintlik meer sprake kan wees van 'n (enkele) teorie van leksikale basiskategorieë nie. In GS is die basisstruktuur byvoorbeeld 'n semantiese struktuur, dit wil sê slegs kategorieë wat 'n semantiese funksie vervul kwalifiseer as basiskategorieë⁴⁶⁾. In die ST, EST, en LS verteenwoordig die basisstruktuur weer die mees onderliggende sintaktiese struktuurvlak; basiskategorieë vervul dus 'n sintaktiese funksie en word onderling onderskei op grond van sintaktiese verskille.
- (c) Die kriteria wat deur die "working grammarians" gebruik word is te ineksplisiet en onvoldoende geregverdig om as adekwate kriteria beskou te kan word. Hierdie kriteria korrespondeer voorts ook nie altyd met die kriteria wat in die betrokke teoretiese raamwerke voorgestel word nie.
- (d) Akseptabiliteitsstandaarde wat gebruik word om die aanvaarbaarheid van algemeen-linguistiese/grammatikale hipoteses te verhoog is te ineksplisiet vir die toekenning van meriete om op 'n nie-arbitrêre wyse te kan geskied.

Pullum en Wilson (1977) se reduksionistiese AUX-analise kan nou ook beter in perspektief geplaas word. Die kriteria wat hulle aanvoer verwys na sintaktiese eienskappe van auxiliaria en verba en is dus toelaatbaar binne die raamwerk van 'n outonome-sintaksis-siening. Dit is egter vir hulle moontlik om op grond van sintaktiese ooreenkomste tussen auxiliaria en verba te betoog vir die reduksie van AUX, terwyl Akmajian et al. (1979), en Jackendoff (1973) op grond van, onder andere, sintaktiese verskille betoog vir die behoud van AUX, aangesien die algemene raamwerk van outonome sintaksis nie eksplisiet spesifiseer of sintaktiese ooreenkomste of sintaktiese verskille die belangrikste is in die karakterisering van basiskategorieë nie.⁴⁷⁾ Dieselfde algemene kriterium kan dus inderdaad gebruik word om teenstrydige hipoteses te ondersteun.⁴⁸⁾

Een van die implikasies van die proliferasie/reduksie van (leksikale) basiskategorieë vir die algemene taalteorie en afsonderlike grammatikas word deur voorstanders van die onderskeie sienings as volg gestel:

- (60) a. "The main-verb analysis opens the way to a reduction in the amount of variation in the inventory of syntactic categories permitted in

natural-language grammars, and thus to a strengthening of universal linguistic theory ." 49)

- b. "Proponents of the MV analysis have taken the position that the elimination of the category AUX from the grammar of English constitutes a simplification, and is hence a priori desirable. This is convincing only to the extent that it can be shown that the category AUX can be universally dispensed with ." 50)

Hierdie opmerkings hou verband met die eise van deskriptiewe adekwaatheid en eksplanatoriese adekwaatheid wat onderskeidelik aan afsonderlike grammatikas en die algemene taalteorie gestel word. 'n Grammatika is deskriptief adekwaat indien dit 'n korrekte beskrywing gee van die struktuur van die taalbeheersing van die ideale spreker. 'n Algemene taalteorie is eksplanatories adekwaat indien dit 'n prinsipiële basis bied vir die keuse van 'n deskriptief-adekwate grammatika vir 'n taal. Die eis van eksplanatoriese adekwaatheid hou in dat die algemene taalteorie die begrip "moontlike menslike taal" maksimaal beperk. 51)

Die uitgangspunt van die reduksioniste, soos in (81a) gestel deur Pullum en Wilson, is dat die reduksie van die (leksikale-) basiskategorie-inventaris die klas van moontlike grammatikas beperk, en dus 'n stap in die rigting van eksplanatoriese adekwaatheid verteenwoordig. Hierdie aanname is egter slegs geregtig indien

- (i) aangetoon kan word dat geen grammatika van 'n afsonderlike taal 'n bepaalde "gereduseerde" basiskategorie krusieel benodig vir die uitdruk van 'n taalkundig-betekenisvolle veralgemening nie, en
- (ii) die reduksie van (leksikale) basiskategorieë nie 'n uitbreiding van die formele krag van ander meganismes meebring nie.

In dié verband is die analise van Akmajian et al. (1979) van besondere belang: hulle beweer naamlik dat die grammatika van Luiseno krusieel moet verwys na 'n basiskategorie AUX. Pullum en Wilson (1977), daarenteen, betoog vir 'n reduksionistiese analise van AUX in Engels, en beweer verder dat dit 'n vereenvoudiging van die algemene taalteorie meebring. Vir enige reduksionistiese analise moet egter in die eerste plek nagegaan word of die betrokke reduksie universeel geldig is voordat dit beskou kan word as 'n vereenvoudiging van die algemene taalteorie. 52) Indien Akmajian et al. se analise van Luiseno korrek is, word die basiskategorie AUX egter in die beskrywing van minstens een taal benodig.

Die reduksionistiese siening word gekenmerk deur 'n uitgebreide gebruik van die baie sterk formele meganisme van uitsonderingskenmerke.⁵³⁾ By gebrek aan 'n evalueringsmeganisme is dit egter nie voor die hand liggend dat 'n vereenvoudiging van die basiskategorie-inventaris verkieslik is as dit meebring dat die formele krag van die ander komponente soos die transformasionele komponent uitgebrei word, met moontlik negatiewe implikasies vir die eksplanatoriese adekwaatheid van die algemene taalteorie nie.⁵⁴⁾ Bresnan (1977:271) beweer in (61) hieronder dat die (uitgebreide) basiskategorie-inventaris van die $\bar{X}$ -teorie dit moontlik maak om die klas van moontlike transformasies sodanig te beperk dat die taalteorie eksplanatories meer adekwaat is.⁵⁵⁾ Indien hierdie bewering korrek is, sou die proliferasionistiese siening dus op metodologiese gronde hoër gewaardeer moes word.

(61) "... the $\bar{X}$ theory has a methodological advantage over the Generative Semantics account : it permits us to narrow the class of possible transformations without relinquishing their structure-dependency. "

Op die vraag of die probleem van die reduksie/proliferasie van leksikale basiskategorieë 'n empiriese probleem verteenwoordig het myns insiens nie in hierdie studie 'n afdoende antwoord geblyk nie. Hier kan egter gewys word op twee aspekte van die kontroverse wat die empiriese status van die probleem negatief beïnvloed. Om te sê dat 'n teoretiese bewering empiries is, beteken dat dit toetsbaar is, dit wil sê dat dit aan die hand van ervaringsgegewens gekontroleer kan word.⁵⁶⁾ Een van die faktore wat egter die toetsbaarheid, en dus by implikasie, die empiriese status van 'n hipotese nadelig kan beïnvloed is die feit dat die inhoud van hierdie hipotese obskuur of ineksplisiet is. In die uiteensetting en evaluering hierbo het dit inderdaad geblyk dat die kriteria vir (leksikale) basiskategorieë wat deur beide reduksioniste en proliferasioniste gebruik word, oor die algemeen so ineksplisiet is dat hulle nie meer toetsbare bewerings verteenwoordig nie.⁵⁷⁾

Die feit dat reduksioniste en proliferasioniste direk-teenstrydige konklusies bereik op grond van die transformasietoets dui daarop dat die probleem van reduksie vs. proliferasie ten minste in die geval van die swak versie van hierdie toets nie meer op empiriese vlak beslis kan word nie. Oorweeg in dié verband die volgende opmerkings van Wasow (1976:289):

(62) "The controversy is partly methodological and partly empirical. McCawley repeatedly expresses satisfaction over the fact that what had been regarded as category distinctions could be expressed in terms

of rule features. A linguist with a different theoretical orientation would react quite differently, viewing the situation as one in which what had been regarded as a regularity came to be treated as exceptional. What one considers progress, the other regards as a step backwards, it is difficult to imagine any empirical evidence which could settle such a dispute".

In hierdie studie het geblyk dat daar binne die algemene raamwerk van transformasioneel-generatiewe grammatika geen eenstemmigheid bestaan oor die inventaris van leksikale basiskategorieë nie. Die kontroverse tussen sogenaamde reduksioniste en proliferasioniste kan veral toegeskryf word aan die feit dat daar nie duidelikheid is oor die funksies en eienskappe van leksikale basiskategorieë nie. Hierdie onduidelikheid in verband met sintaktiese basiskategorieë, as een van die meganismes in terme waarvan strukturele beskrywings aan sinne toegeken word, moet noodwendig die rasionaliteit van taalkundige ondersoek negatief beïnvloed. In die laaste instansie kan die probleem van die reduksie/proliferasie van leksikale basiskategorieë egter nie beoordeel word los van 'n omvattende krities-evaluerende vergelyking van 'n outonome-sintaksis-siening en 'n nie-outonome-sintaksis-siening nie. In die onderhawige studie is gepoog om slegs een van die faktore wat in so 'n vergelyking betrek sou moes word, krities te bekyk. Dié studie sou dus 'n onderdeel van 'n omvattender vergelyking van die twee opponerende sienings vorm.

VOETNOTE

VOETNOTE BY HOOFSTUK I

1. Sien Chomsky (1965: 4-5) en Ruwet (1973: 31-32) vir 'n uiteensetting van hierdie eis.
2. Onder die uitdrukking "transformasioneel-generatiewe grammatika" (voortaan ook: TG) word binne die konteks van hierdie studie verstaan die taalteoretiese sienings wat ontwikkel is uit die idees van Noam Chomsky, soos uiteengesit in Chomsky (1957) en Chomsky (1965). Volgens Chomsky is 'n grammatika (a) transformasioneel indien dit as een van die reëltipes transformasies insluit, en (b) generatief indien dit met behulp van volmaak-eksplisiete reëls al en slegs die grammatikale sinne van 'n taal opnoem en aan elke sin 'n strukturele beskrywing toeken.
Die (1965)-versie van TG staan ook bekend as die sogenaamde Standaardteorie (ST).
3. Sogenaamde boomformasiereëls of knooptoelaatbaarheidskondisies is deur McCawley (1973: 39-40) voorgestel as alternatief vir herskryfreëls. 'n Boomformasiereël het die algemene vorm $A > B + C$, en spesifiseer dat 'n knooppunt A vertak word tot 'n knooppunt B en 'n knooppunt C. Knooptoelaatbaarheidskondisies het die algemene vorm $\langle A; B C \rangle$, en spesifiseer dat 'n knooppunt toelaatbaar is as dit die kategorie-etiket A het, en twee knooppunte B en C onmiddellik domineer. (Sien ook § 2.4.2 hieronder).
4. Die term "basisstruktuur" sal voortaan gebruik word as 'n neutrale, tegniese ekwivalent vir "mees onderliggende sintaktiese struktuur van 'n sin".

5. Generatiewe semantici onderskei meestal nie tussen (nie-)leksikaal-sintaktiese basiskategorieë nie. Hulle verwys na die drie toegelate basiskategorieë, S, P en NP, onder andere, as "nie-terminale knooppunte" (McCawley (1973: 139) en "primitiewe grammatikale kategorieë" (Lakoff (1974: 176). Sien ook § 2.4 hieronder.
6. Sien Chomsky (1965: 74) vir hierdie definisie.
7. Chomsky (1965: 65) tref die onderskeiding tussen leksikale items en grammatikale items met verwysing na die volgende voorbeelde: sincerity, boy (leksikale items), Perfect, Possessive, the (grammatikale items).
8. Voortaan: Aspects.
9. Chomsky (1965: 66) aanvaar dat die sintaktiese basiskategorieë van Engels deel vorm van 'n vaste, universele inventaris van sintaktiese basiskategorieë.
10. Sien Chomsky (1965: 63).
11. Sien Chomsky (1965: 72).
12. Sien Chomsky (1965: 94).
13. Sien Chomsky (1965: 101).
14. Sien Chomsky (1965: 102).
15. Voortaan: Aspects-basiskategorieë.
16. Sien, onder andere, Akmajian en Wasow (1975), Jackendoff (1973), Jackendoff (1977).

17. Die sogenaamde "Extended Standard Theory" (EST) is daardie ontwikkeling van die Standaardteorie van TG (sien voetnoot (1) hierbo) wat voorgestel is deur Chomsky (1972a) en Jackendoff (1972). Die belangrike opsig waarin die EST van die Standaardteorie verskil, betref die strukture wat as toevoer ("input") tot die semantiese interpretasiereëls dien. In die Standaardteorie is aanvaar dat die transformasies nie betekenis verander nie, en dat die sogenaamde dieptestruktuur dus al die informasie bevat wat nodig is vir die volledige interpretasie van 'n sin. In die EST word egter aanvaar dat transformasies wel betekenis kan verander, en word benewens dieptestruktuur ook oppervlakstrukture en siklus-finale strukture semanties geïnterpreteer. Sien Fodor (1977: 81-87) vir 'n vollediger karakterisering van die EST.
18. "Leksikalistiese Sintaksis" (LS) verwys na studies deur transformasionalistewaarindie implikasies van die sogenaamde Leksikalistiese Hipotese vir herskryfreëls ("phrase structure rules") en sintaktiese kategorieë van die kategoriale komponent van die grammatika uitgewerk word. Sien byvoorbeeld Jackendoff (1974), Jackendoff (1977), Hornstein (1977), Selkirk (1974), en andere. Vir 'n vollediger uiteensetting van die inhoud en belangrikste konsekwensies van die Leksikalistiese Hipotese, sien § 2.3.2 hieronder.
19. Sien, onder andere, Bach (1968), Becker en Arms (1969), Lakoff (1970), Postal (1966), Ross (1967).
20. Daar bestaan egter nie 'n noodwendige verband tussen voorstelle vir die uitbreiding/reduksie van Aspects-basiskategorieë en 'n spesifieke teoretiese raamwerk nie. Pullum en Wilson (1977: 741) wys byvoorbeeld op die histories-toevallige assosiasie tussen auxiliarium - as - hoofverbum-analises (analises waarin betoog word vir die reduksie van die Aspects-basiskategorie Auxiliarium) en die teoretiese raamwerk van Generatiewe Semantiek. In hulle artikel betoog hulle juis vir die reduksie van Auxiliarium binne 'n outonome-sintaksis-siening, dit wil sê, nie binne die raamwerk van GS nie. Ook Bowers (1975), wat binne die raamwerk van Leksikalistiese Sintaksis werk, argumenteer vir die reduksie van 'n Aspects-basiskategorie, naamlik Adverbium.

21. "Abstrakte Sintaksis" (AS) verwys na bepaalde sintaktiese analises wat in die laat 1960's binne die algemene raamwerk van TG gedoen is. Hierdie analises word gekenmerk deur voorgestelde basisstrukture wat "verder verwyder" is van die oppervlakstruktuur, en wat dus "abstrakter" is as die basisstrukture in die ST. Die basisstrukture is abstrakter, enersyds, omdat bepaalde oppervlakstruktuurkategorieë nie in die basisstruktuur voorkom nie, maar beskou word as transformasies van (universele) basiskategorieë, en, andersyds, omdat aspekte van die betekenis van die sin direk in die basisstruktuur weergegee word. AS verskil egter van die Generatiewe Semantiek (GS) in dié opsig dat in AS die basisstruktuur slegs aspekte van die semantiese representasie bevat, terwyl in GS die basisstruktuur identies is aan die semantiese representasie van die sin. Die analises van Bach (1968), George Lakoff (1968), Robin Lakoff (1965), Postal (1966) en Ross (1969) en (1969a) verteenwoordig analises binne die raamwerk van AS. Vir die gebruik en karakterisering van die begrip "Abstrakte Sintaksis" sien George Lakoff (1971: 283-288), Robin Lakoff (1968), Postal (1972: 164) en Schachter (1973: 2).
22. "Generatiewe Semantiek" (voortaan ook: GS) verwys na daardie versie van TG wat sedert ongeveer 1968 in publikasies van taalkundiges soos Lakoff, McCawley, Postal, en andere, voorgestel is. Die fundamentele hipotese van Generatiewe Semantiek is dat die sintaktiese "diepte-struktuur" van 'n sin identies is aan die semantiese representasie van daardie sin. Die inisiële struktuur in die afleiding van 'n sin is dus volgens GS 'n semantiese struktuur waarop sintaktiese transformasies van toepassing is wat dit omvorm tot 'n oppervlakstruktuur. Vir 'n vollediger uiteensetting van die beginsels van Generatiewe Semantiek sien, onder andere, Lakoff (1968), Lakoff (1971), McCawley (1973), Postal (1970). Enkele basisaannames van Generatiewe Semantiek word ook in § 2.4.2 hieronder genoem.

23. Sien Bach (1974: 238-240), Botha (1978: 211), en Chomsky (1965: 24-27) vir 'n karakterisering van die eis van deskriptiewe adekwaatheid, en van die onderskeiding tussen deskriptiewe adekwaatheid en eksplanatoriese adekwaatheid.
24. Sien Becker en Arms (1969: 1).
25. Sien Jackendoff (1973: 345).
26. Sien Jackendoff (1973: 355).
27. Sien, onder andere, Ross (1969a), Huddleston (1974), Iwakura (1977), Pullum en Wilson (1977).
28. Sien, onder andere, Lakoff (1970), Bowers (1975), Jackendoff (1977).
29. Sien Bach (1968).
30. Fillmore (1972: 1) introduceer die term "working grammarian" om te verwys na 'n taalkundige wat 'n deskriptief adekwate grammatika van 'n spesifieke taal probeer skryf. Hy onderskei 'n "working grammarian" van 'n wetenskapsfilosoof, en 'n metateoretikus (algemene taalwetenskaplike).
31. Sien Botha (1973: 20).
32. Sien Botha (1973: 26-7) en Botha (1978: 186) vir 'n karakterisering van die begrip "argument".

VOETNOTE BY HOOFSTUK 2

1. Leksikale basiskategorieë is 'n subklas van die volledige stel basiskategorieë (sien § 2.2.2. hieronder). Ek sal ook die term "leksikale kategorie" in dié betekenis gebruik.
2. Sien Chomsky (1965: 68).
3. Vir 'n vollediger uiteensetting van die aard en funksie van die sogenaamde basiskomponent, sien Chomsky (1965: 65-68).
4. Chomsky (1965: 65) tref die onderskeiding tussen leksikale en grammatikale items slegs deur van elke tipe twee voorbeelde te noem. Uit die aanhaling hieronder blyk dat hy ook nie seker is oor die status van the nie.
 "The formatives, furthermore, can be subdivided into lexical items (sincerity, boy) and grammatical items (Perfect, Possessive, etc.; except possibly for the none of these are represented in the simplified example given)."
5. Sintaktiese subkategorisasie betref die dieptestruktuur-distribusie van leksikale items. Subkategorisasie-restriksies word uitgedruk deur aan leksikale kategorieë simbole kontekstuele kenmerke toe te ken, waar elke kenmerk 'n sintaktiese omgewing verteenwoordig waarin die betrokke kategorie wel/nie mag voorkom.
6. Vir sy uiteensetting sien Chomsky (1965: 82-86).
7. Sien Chomsky (1965: 83).
8. Sien Chomsky (1965: 84).
9. Sien Chomsky (1965: 117).
10. Hierdie versie van die outonomie-tese staan ook bekend as die sogenaamde "absolute/streng outonomie-tese". Sien § 4.3.3.2 hieronder vir 'n uiteensetting van die "geparametriseerde outonomie-tese".
11. "Time" verwys hier oënskynlik na, onder andere, sogenaamde adverbialia van tyd. Bach (1974: 108) gee as voorbeeld today. "SA" [= "Sentence Adverb"], omvat adverbialialemente soos unfortunately, possibly wat oënskynlik die sin as geheel modifiseer (sien Bach (1974: 106)).
12. Sien Chomsky (1965: 123).
13. Sien Chomsky (1965: 74).
14. Chomsky (1965) noem Preposisie nêrens as 'n afsonderlike (leksikale) basiskategorie nie. Van Riemsdijk (1978: 12) wys daarop dat Chomsky (1965) met die herskryfreël Prep. Phr. →

Direction	}	nie onderskei
Duration		
Place		
Frequency, ect.		

tussen die suiwer sintaktiese status en funksionele status van konstituente bestaande uit 'n Preposisie en 'n NP nie.

15. Sien Chomsky (1965:85 en 107).
16. Sien Chomsky (1965:91 en 107).
17. Sien Chomsky (1965:107 en 156).
18. In terme van Chomsky (1967:424) se reël (15) en kriterium (14) hierbo, kwalifiseer DET (wat the domineer) wel as leksikale basiskategorie.
19. Sien, onder andere, Chomsky (1972a), Hendrick (1976), Jackendoff (1974), Jackendoff (1977), Selkirk (1974), Selkirk (1977), Van Riemsdijk (1978).
20. Sien Chomsky (1972b:11-61). Hierdie artikel is oorspronklik gepubliseer in Jacobs en Rosenbaum (1970). My bladsyverwysings is na die 1972-uitgawe.
21. Sien Jackendoff (1977:2).
22. Sien byvoorbeeld Jackendoff (1977:107-114) vir 'n uiteensetting van Selkirk (1977) se analise van partitiwe konstruksies, en Jackendoff (1977:142-164) vir 'n kritiese uiteensetting en alternatief vir Bresnan (1973) se siening van X''-spesifiseerders.
23. In LS kan 'n leksikale (terminale) kategoriesimbool
  - (a) in terme van 'n leksikale invoegingsreël vervang word deur 'n leksikale formatief,
  - (b) oningevul bly en die funksie van 'n "empty node" vervul,
  - (c) 'n fonologies-leë item PRO domineer. Sien Jackendoff (1977:3).

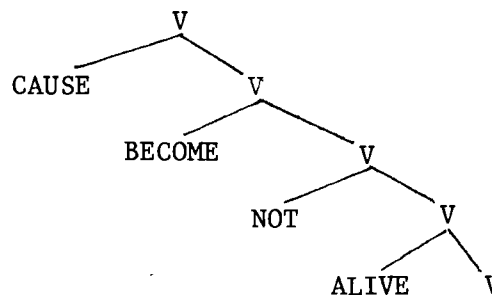
In die sogenaamde Hersiene Uitgebreide Standaardteorie verwys die konvensionele term PRO na 'n basisgegenereerde leë NP, dit wil sê 'n NP wat nie verder uitgebrei is nie. Sien Chomsky en Lasnik (1977: 432-3).
24. Sien, onder andere, Jackendoff (1977:54, 81, 104, 152).
25. Sien Jackendoff (1977:29-30).
26. Chomsky (1972b:52) en Selkirk (1974:574) gebruik X om te verwys slegs na die leksikale kategorie, N, A, en V. Vir Van Riemsdijk (1978:30) verwys X na N, A, V, en P.
27. Van Riemsdijk (1978:31) se gebruik van die terme "spesifiseerder" en "komplement" verskil van dié van Jackendoff. Hy sê: "Anything dominated by X', except X, we will call the complement of X, anything

immediately dominated by X', except X', is the specifier of X'."

28. Sien Jackendoff (1977:59).
29. Sien Jackendoff (1977:57-59).
30. Sien Jackendoff (1977:59-63).
31. Jackendoff (1977:61) omskryf die semantiese begrip "restriktiewe bepaler" in die geval van V'-komplemente as volg:
 "Because they add extra truth conditions to the assertion of the sentence, restricting the extension of the sentence, (X'-) complements can be called restrictive modifiers."
32. Sien Jackendoff (1977:62-63).
33. Jackendoff (1977:61-62) omskryf die semantiese begrip "nie-restriktiewe bepaler(s)" in die geval van V''-komplemente as volg:
 "(they) add no conditions to the assertion of the sentence, but rather add some sort of auxiliary assertion (one of whose arguments is usually the main assertion)."
34. Sien Jackendoff (1977:80). Van Riemsdijk (1978:56) argumenteer dat partikels in Nederlands 'n subklas van die kategorie P is.
35. Sien Jackendoff (1977:50).
36. Selkirk (1974) argumenteer dat ook 'n aanpassingsreël in Frans, die sogenaamde X-Comp-reël, geformuleer moet word om na die natuurlike sintaktiese klas van N, A, en V te verwys.
37. Sien, onder andere, Jackendoff (1977:31, 42-43).
38. Sien Jackendoff (1972:13) vir moontlike besware teen [komplement]. Van Riemsdijk (1978:119) beweer dat dit nie tans al moontlik is om 'n substantiewe teorie van natuurlike sintaktiese klasse te formuleer nie.
39. Volgens Jackendoff (1977:32, voetnoot 2) moet 'n NP wat in die grammatikale relasie "subjek-van" tot 'n kategorie X staan in XP van daardie kategorie X vervat wees.
40. Jackendoff (1977) sê nêrens eksplisiet wat die inhoud van dié kenmerk is nie. Die twee kategorieë wat die "+"-waarde vir dié kenmerk het, is Art en Deg, en hulle onderskeidende kenmerk is dat hulle slegs in die spesifiseerder van X''-kategorieë voorkom.
41. Van Riemsdijk (1978:44) voorsien implisiet dat die inventaris van

sintakties-distinktiwe kermerke verder aangevul sou kon word. Hy gebruik die sintaktiese kenmerke $[\pm N]$ en $[\pm V]$, oënskynlik in die plek van Jackendoff se $[\pm \text{subjek}]$ en $[\pm \text{objek}]$ onderskeidelik.

42. Sien Jackendoff (1977:23-24).
43. Sien Jackendoff (1977:25).
44. Sien Jackendoff (1977:46).
45. Sien Jackendoff (1977:26).
46. Sien Lakoff (1968), Lakoff (1971), Lakoff (1974), Lakoff en Ross (1968), Mc Cawley (1973), Mc Cawley (1974).
47. Sien Lakoff (1971:287).
48. Sien Lakoff (1974:255).
49. Sien McCawley (1973:286).
50. Sien McCawley (1973:133).
51. Sien McCawley (1973:139).
52. Sien McCawley (1973:340).
53. Sien McCawley (1973:343, 156).
54. Sien McCawley (1974:251).
55. Sien McCawley (1973:39, 138).
56. Sien McCawley (1973:340).
57. Sien McCawley (1973:347).
58. Sien McCawley (1973:131).
59. Sien McCawley (1973:95).
60. Fodor (1977:155) gee die volgende uiteensetting van die begrippe "(woordeboekinskrywing van 'n) leksikale item" en "leksikale invulling" in Generatiewe Semantiek: "In a generative semantics grammar, a lexical item is substituted for a constituent of a phrase marker whose terminal elements are semantic primitives. A dictionary entry must therefore associate a phonological feature matrix and any idiosyncratic syntactic features of the lexical item with some partial phrase marker which represents the meaning. For kill, for example, this might be (5-3). (5-3)

Such a dictionary entry defines a substitution transformation. The structural description of the transformation is the structure (5-3) together with certain contextual specifications such as that kill takes a direct object, does not take a complement, etc. This is substituted for by the phonological representation of kill, together with any idiosyncratic syntactic features that are needed to govern the behaviour of kill under post-lexical transformations."

61. McCawley gee slegs een voorbeeld van 'n knooptoelaatbaarheidskondisie, die reeds gemelde $\langle S; V NP_n \rangle$. Aangesien S, NP en V die enigste toegelate nie-terminale basiskategorieë in GS is, sou dié knooptoelaatbaarheidskondisie waarskynlik terselfdertyd die enigste wees.
62. Die betrokke argument van Lakoff het volgens Wasow (1976:290) die volgende vorm: "...items of categories A and B share property p; therefore, they belong to a larger category C, of which A and B are subsets, and whose elements have property p." Die eienskap p is in dié geval "statiwiteit".
63. Sien McCawley (1973:244-247).
64. Sien Fodor (1977:177-178).
65. Sien McCawley (1973:107). Let daarop dat tradisionele N's in terme van (74) en (75) tot NP of V geklassifiseer kan word.
66. Sien McCawley (1973:300). Sien ook Lakoff (1968:4).
67. Sien McCawley (1973:46).
68. Sien McCawley (1974:288).
69. McCawley (1973:70, voetnoot 7) verwys na die feit dat lidwoorde in 'n hoë mate (hoewel nie volkome nie) voorspelbaar is op basis van die voorkoms van indekse. Weens ander faktore trek hy egter nie 'n konklusie oor die basisstruktuurstatus van lidwoorde nie.
70. Sien McCawley (1974:269) vir 'n tentatiewe voorstel vir 'n universele basiskomponent.

VOETNOTE BY HOOFSTUK 3

1. Sien Becker en Arms (1969:10).
2. Sien Becker en Arms (1969:1-5).
3. Sien Becker en Arms (1969:5-6).
4. Sien "A bias towards word classes", Becker en Arms (1969:6).
5. "Major classes of words" sluit volgens Becker en Arms woorde in wat behoort tot die kategorieë N, V, A, Adv. Hierdie tipe woorde staan ook bekend as sogenaamde "inhoudwoorde" ("content words"), of "oop klasse" ("open classes"). "Minor classes of words" sluit onder meer in voornaamwoorde, artikels, konjunksies, en preposisies. Hierdie woordklasse staan ook bekend as sogenaamde "funksiewoorde" ("function words") of "geslote klasse" ("closed classes").
6. Sien Becker en Arms (1969:6-9).
7. Sien Becker en Arms (1969:9-10).
- 7a. Sien voetnoot 2. hierbo.
- 7b. Sien voetnoot 6. hierbo.
8. Sien Becker en Arms (1969:1-2).
9. Sien Becker en Arms (1969:4).
10. Sien Becker en Arms (1969:5).
11. Sien Becker en Arms (1969:8) vir die aanhalings (18)(d), (e) en (f).
12. Sien Bach (1974:263 e.v.) vir 'n kritiese uiteensetting van die sogenaamde Universele Basis-hipotese.
13. Sien Botha (1973:176).
14. Sien Becker en Arms (1969:7-8).
- 14a. Sien voetnoot 11. hierbo.
15. 'n Seleksiekenmerk beskryf 'n beperking op die saam-optrede in sinsverband van leksikale items waarvan die inherente kenmerke onversoenbaar is. Die werkwoord hoop het byvoorbeeld die seleksiekenmerk [+ menslik]-subjek, wat verseker dat hoop slegs met 'n subjek-NP met die inherente kenmerk [+ menslik] gekombineer mag word. Sien ook Booij et al. (1975:134-135).
- 15a. Sien voetnoot 7. hierbo.
16. Sien Becker en Arms (1969:3).
17. Sien Jackendoff (1973:345-348).
18. Sien Jackendoff (1973:345-346).
19. Sien Jackendoff (1973:348-350).

20. Sien Jackendoff (1973:350-354).
21. Sien Jackendoff (1973:354-355).
22. Sien Jackendoff (1973:345).
23. Sien Jackendoff (1973:347).
24. Botha (1973:276-280) gee 'n kritiese uiteensetting van hierdie akseptabiliteitstandaard.
25. Botha (1973:291-292) bespreek akseptabiliteitstandaarde wat gebaseer is op 'n kernbegrip soos "(formele) eenvoud".
26. Bach (1968:91) omskryf die begrip "kontentief" as volg: "...contentives correspond to the three major lexical categories of nouns, verbs, and adjectives." Kontentiewe (of predikate) is volgens hom een van die drie dieptestruktuur- sintaktiese kategorieë. Die ander twee is "sinne" en "terme".
27. Sien Bach (1968:91-104).
28. Sien Bach (1968:91-92).
29. Volgens Schachter (1973:34) is die transformasionele reëls wat hier ter sprake is die reël van "Relative Clause Reduction" in die geval van (69), (70), en (73), en "Relative Clause Reduction" plus die een of ander nominaliseringstransformasie. Sien ook Schachter (1973:34-36) vir besware teen die transformasionele analise wat Bach voorstel.
30. Sien Bach (1968:104-112).
31. Sien Bach (1968:112-117).
32. Sien Bach (1968:117-122).
33. Sien Bach (1968:115).
34. Sien Schachter (1973:48).
35. Sien Lakoff (1970:115-119).
36. Sien Lakoff (1970:120-121).
37. Sien Lakoff (1970:121-122).
38. Sien Lakoff (1970:122-125).
39. Sien Lakoff (1970:125-126).
40. Sien Lakoff (1970:126-127).
41. Sien Lakoff (1970:127).
42. Sien Lakoff (1970:127-128).

43. Sien Lakoff (1970:128-133).
  44. Schachter (1973:5-8) konkludeer, in 'n kritiese analise van hierdie kategorie-argument, dat Lakoff se veralgemening betreffende die semanties-relevante grammatikale relasies korrek is. Volgens Schachter is dit egter moontlik om die veralgemening ook in terme van 'n alternatiewe analise (die $\bar{X}$ -Hipotese) uit te druk. Met ander woorde, die konklusie van (115) volg nie noodwendig uit die bypremisse nie. Die kategorie-argument (115) is dus volgens Schachter inkonklusief.
  45. Sien Lakoff (1970:116, 117).
  46. Chomsky (1972 b:34-35) wys daarop dat die betrokke distribusionele eienskappe wat akjektiewe en verba gemeen het, asook hulle vermoë om met betrekking tot die sintaktiese kenmerk [Statief] gesubkategoriseer te word, nie die basis kan vorm vir kategorie-argumente in terme waarvan hulle as lede van 'n superkategorie geklassifiseer word nie. Ook substantiewe vertoon naamlik dié eienskappe. Hy stel voor dat die betrokke eienskappe beskou word as kenmerkend van leksikale kategorieë in die algemeen. Sien ook Schachter (1973:10-11).
  47. Schachter (1973:8) bevraagteken Lakoff se kategorie-argument op formele gronde. Hy beweer voorts: "It appears that the selectional similarity of hurt and brutal can be formalized quite adequately in a grammar that does not assign a shared category feature to them, and that, further, assigning a shared category feature to them is entirely irrelevant to the problem of formalizing their selectional similarity."
  48. Chomsky (1972 b:35) lewer die volgende kritiek op hierdie tipe kategorie-argument: "At best, the logic of this argument is unclear. Suppose it were true that just verbs and adjectives cross-classify with respect to the feature active-stative. It would not follow that verbs and adjectives belong to a single category, predicator, with the feature [$\pm$ adjectival] distinguishing verbs and adjectives. From the fact that a feature [$\pm$ F] is distinctive in the categories X, Y, it does not follow that there is a feature G such that X = [+G] and Y = [-G], and a category Z = [$\pm$ G]."
- Schachter (1973:9-12) kritiseer die kategorie-argument (124) op empiriese gronde; die veralgemenings wat Lakoff maak is volgens hom naamlik sowel onvolledig as foutief.

49. Schachter (1973:12-13) wys daarop dat die reëls van Wh-Del en Adj-Shift nie noodwendig na adjektiewe en verba as 'n enkele kategorie verwys nie. Wh-Del is byvoorbeeld ook van toepassing op strukture met 'n PP. Die reël van Adj-Shift wat adjektiewe vooropplaas, en die reël van Adj-Shift wat verbale vorme vooropplaas verskil ook effens.
50. Schachter (1973:14) beweer in verband met (129): "On the basis of the examples that he [i.e. Lakoff - AO] has given, it is by no means obvious that the rules that derive nominals from verbs ... are the same as those that derive nominals from adjectives ... so there does not, in this case, seem to be any clear generalization to be captured."
51. Schachter (1973:15) trek die evidensie wat in die bypremies aangevoer word op empiriese gronde in twyfel. "I would claim, then, that while there is no doubt some relation between the paired verbal and adjectival sentences... this relation is not the one suggested by Lakoff, and gives no support to the postulated VERB category."
52. Volgens Schachter (1973:16-17) is die bestaan van 'n reël van Onbepaalde objek-vnw.-delesie sterk onder verdenking.
53. Schachter (1973:17) wys daarop dat nie-afgeleide nominale in Lakoff se voorbeeldsinne nie na betekenis agentief is nie.
54. Die betrokke veralgemening is volgens Schachter (1973:17-19) onvolledig; ook substantiewe val onder die veralgemening. Hy beweer voorts: "... a grammar can easily enough formalize such subcategorizational similarities without referring to verbs and adjectives as a single category."
55. Sien Lakoff (1970:125).
56. Sien Lakoff (1970:133).
57. Akmajian en Heny (1975:118) gee die volgende, meer spesifiek Engelse, weergawe van die herskryfreël: Aux → Tense (Modal) (have en) (be ing).
58. Sien Pullum en Wilson (1977:744) se kritiek op die gebruik van "arbitrêre" sintaktiese kenmerke soos [+Aux].
59. Sien Ross (1969:1-18).
60. Hoewel Ross (1969:1) aandui dat hy tien argumente vir sy Verbum-hipotese gaan aanbied (oënskynlik een in elke subparagraaf van §1), is sy voorstel in §1.1 nie 'n "argument" nie, maar 'n voorstel vir 'n nuwe etiketteringskonvensie. (Sien Lightfoot (1974:116).) In §1.10 verkies hy sy Verbum-hipotese bo die Aspects-hipotese op basis van 'n akseptabiliteitsstandaard wat gebaseer is op 'n kernbegrip "taalkundig-betekenisvolle veralgemening".

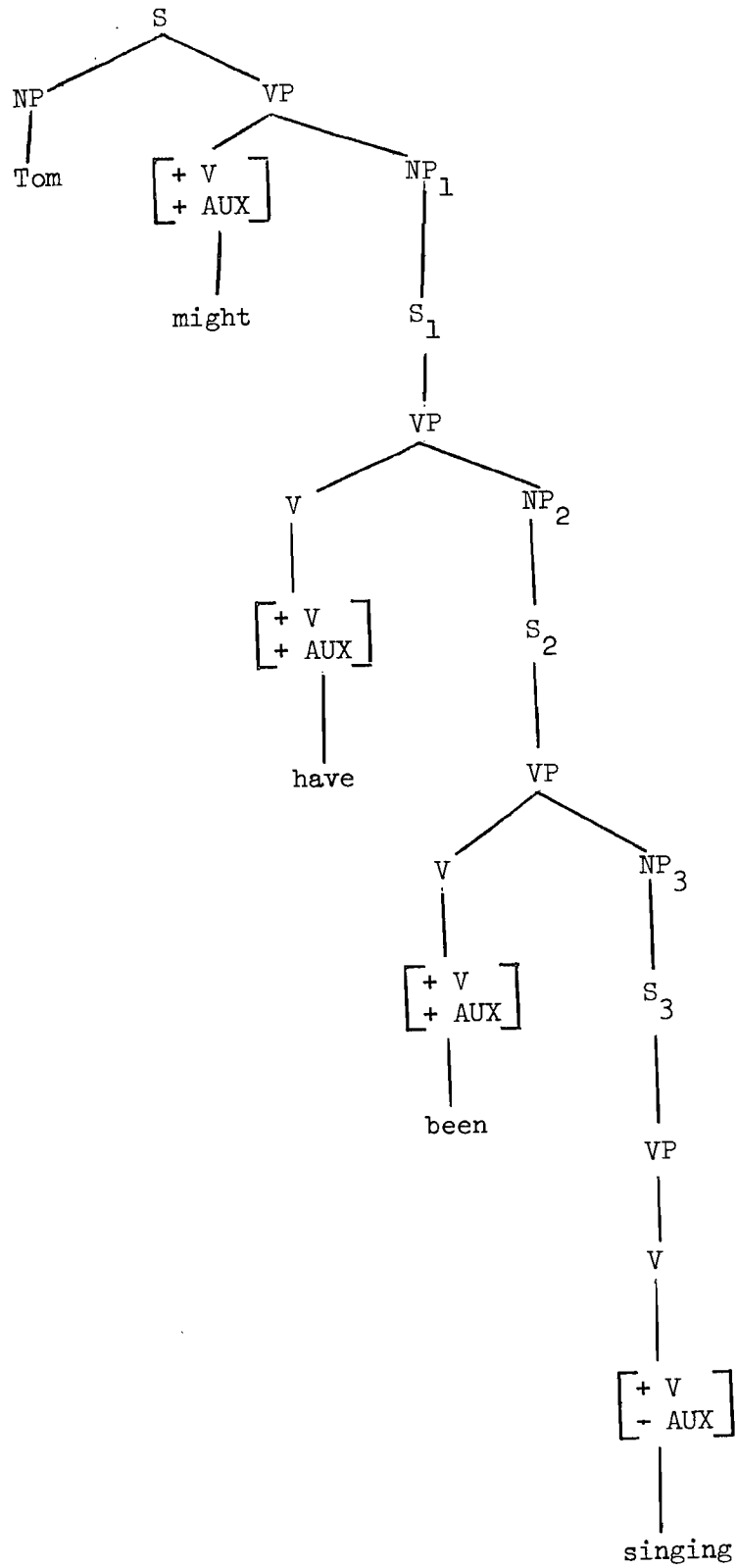
61. Sien Ross (1969:18-25).
62. Akmajian, Steele en Wasow (1979:3) wys op 'n algemene "verwarring" tussen die kategorie AUX en auxiliaria ("auxiliary verbs"). Hulle betoog dat 'n adekwate analise van auxiliaria-elemente in die algemeen die postulering van 'n Aux-kategorie noodsaak. Hulle verwerp dus, by implikasie, Ross se Verbum-hipotese as inadekwaat.
63. Akmajian, Steele en Wasow (1979:18, voetnoot 16) wys daarop dat Gapping ook N's en A's skrap.
64. Ross gebruik die term "true verb" om te verwys na 'n item met die kenmerk [+V].
65. Lightfoot (1974:117:118) wys in verband met die drie bostaande argumente op 'n kontradiksie wat ontstaan wanneer die transformasietoets streng toegepas word. Omdat be, soos egte verba, aan die reël van Gapping onderhewig is, konkludeer Ross dat be 'n egte verbum is. Die feit dat be, soos ander auxiliaria, onderhewig is aan Q Hopping noop Ross egter nie om te konkludeer dat be 'n auxiliarium is nie, maar wel dat die ander auxiliaria egte verba is. Sy konklusie val dus in elke geval saam met die teoretiese oogpunt waaruit hy die empiriese data beskou. Lightfoot (1974:118) sê: "It is true that the main verb be and the auxiliary be share certain properties, (e.g. both undergo Subject-AUX Inversion) but it seems curious to call the main verb be an auxiliary in order to capture these similarities." Lightfoot bevraagteken dus die geldigheid van die sogenaamde "transformasietoets".
66. Lightfoot (1974:119) bevraagteken weer eens die geldigheid van die transformasietoets wanneer hy sê: "Ross concludes that the rule of Flip applies only to verbs - hence the fact that it must apply to may argues that this modal is also a verb. The illogic of that needs no comment."
67. Sien Ross (1969:3).
68. Lightfoot (1974:118) oordeel dat die beperking op Flip nie goed gemotiveer is nie.
69. Lightfoot (1974:119) bevraagteken die empiriese basis van Ross se kategorie-argument. Hy beweer dat die taalfeite meer kompleks is as wat blyk uit Ross se aanbieding: onder bepaalde omstandighede kan

[-Statief] verba wel in die komplement van seem voorkom, en [+ Statief] verba in die komplement van force.

70. In terme van dieselfde oorweging beoordeel Chomsky (1972 d:123, voetnoot 3) Ross se analise as relatief laer gewaardeer as 'n alternatiewe analise wat hy self voorstel: "... there is a still simpler way to account for the facts, namely, to place no condition at all on seem: structures that can be sentences in isolation can be embedded as sentential complements of seem, a conclusion which is natural enough if one interprets seem semantically as a predicate having a proposition as argument."
71. Lightfoot (1974:121) wys op 'n spesifieke beswaar teen die argumente wat Ross in sy §1.5 en §1.6 aanbied: Ross se aanname dat die antesedent van 'n voornaamwoord 'n konstituent moet wees, is nie noodwendig waar nie.
- 71a. Sien struktuur op p. 200a.
72. Lightfoot (1974:121) bevraagteken die kwalitatiewe relevansie van Duitse data vir 'n taalspesifieke Engelse hipotese: "It is difficult to see what bearing these arguments have on the analysis of auxiliaries in modern English. It is entirely likely that in certain languages English modals will be translated by truly verbal forms, but one cannot argue that on universal grounds this shows that English modals are true verbs."
73. Lightfoot (1974:121) verwys na Ross se erkenning dat binne sy teorie die volgende ongrammatikale sin opgelewer sal word: *There may gladly be windows broken by rioters.
74. Lightfoot (1974:123) wys daarop dat Ross se analise van die sinne (174 a) en (174 b) vereis (i) 'n ekstra transformasie (176), (ii) 'n nuwe tipe markeringskonvensie, en (iii) 'n spesiale plusreël-kenmerk vir die reël van to-skrapping by die item $\left[\begin{array}{c} \text{need} \\ + \text{AUX} \end{array} \right]$.

Hy beweer voorts: "It is scarcely clear that this constitutes an improvement in the theory, but, given that there are two needs and that they behave differently syntactically, it is not unreasonable for the standard theory to assign them different deep structures. The standard theory was concerned only with syntactic behaviour. If one wants to argue that $\left[(174 \text{ a) and (174 b) - AO} \right]$ are synonymous and therefore should come from the same source, one has changed the criteria for positing underlying structures."

71a. Die struktuur (18) waarna in hierdie aanhaling verwys word, is die volgende:

75. Chomsky (1972 b:122) bevraagteken die kwalitatiewe relevansie van die data wat Ross aanvoer: "Arguments concerning the German auxiliary bear on English only if one is willing to make some general assumptions about translatability of rules that seem to me unwarranted."
76. Sowel Chomsky (1972 a:122) as Lightfoot (1974:124) lewer kritiek teen kategorie-argument (181). Lightfoot sê: "Presumably Ross is re-interpreting Greenberg's universal as a fact about deep structure, in which case it will be a problem for him that several of his 'auxiliaries' are intransitive verbs in deep structure and only after the operation of Subject-Raising and Extraposition do they end up to the left of their object. If, on the other hand, he interprets the universal as a fact about surface structure then it has only the status of a statistical tendency and it is hard to interpret his claim that treating auxiliaries as main verbs 'explains' the universal."
- Chomsky lewer sy kritiek op die basis van 'n algemene metodologiese beginsel: "Evidently the force of the explanation will depend on the independent evidence for the assumption. In this paper, at least, little is presented." Die betrokke metodologiese beginsel hou in dat die meriete van 'n hipotese as verklaring vir 'n problematiese toedrag van sake kovarieer met die mate van onafhanklike regverdiging wat die hipotese het. Chomsky beweer dus dat Ross se analise in terme van dié oorweging min meriete het.
77. Sien Pullum en Wilson (1977:742, 762).
78. Sien Pullum en Wilson (1977:741-742).
79. Sien Pullum en Wilson (1977:742-747).
80. Sien Pullum en Wilson (1977:747-762).
81. Sien Pullum en Wilson (1977:762-783).
82. Akmajian, Steele en Wasow (1979:17-19, 27, 45) lewer ter sake kritiek op aspekte van Pullum en Wilson se voorgestelde analise.
83. Pullum en Wilson (1977:762-763) beskou, anders as byvoorbeeld McCawley, nie tydsvorme as V's nie. Hulle heranaliseer tydsvorme egter as kenmerke van COMP-knooppunte.
84. Akmajian, Steele en Wasow (1979:17-20) wys op beweerde gebreke in Pullum en Wilson se verantwoording van die volgorde-beperrings.
85. Sien Pullum en Wilson (1977:747).
86. Sien Pullum en Wilson (1977:783-786).

87. Sien, onder andere, Chomsky (1972:92).
88. Voetnoot weggelaat.
89. Indien die optrede van sogenaamde "abnormale" modale soos need in berekening gebring word, sou transformasies soos Do-Support, en VP-Ellipsis by Gapping en Affix Hopping gevoeg moes word. Sien Pullum en Wilson (1977:754-755).
90. Akmajian, Steele en Wasow (1979:18, voetnoot 17) wys daarop dat substantiewe en adjektiewe ook onderhewig is aan die reël van Gapping. Die feit dat sowel auxiliaria as verba aan Gapping onderhewig is, kan dus nie gebruik word om te betoog dat hulle tot dieselfde basiskategorie behoort nie.
91. Om te verseker dat AUX-transformasies in hulle voorgestelde analise slegs op "auxiliaria" van toepassing is, sou die betrokke transformasies geherformuleer moes word om na die eerste V ná die subjek-NP te verwys. Sien Pullum en Wilson (1977:781) vir 'n herformulering van Subject-AUX-Inversion.
92. Hoofwerkwoorde soos make en let neem ook nie to saam met infinitiefkomplemente nie. Sien Pullum en Wilson (1977:759). Dié eienskap is dus ook nie voldoende om V's te onderskei nie.
93. Oor die fonetiese realisering van kongruensie sê Pullum en Wilson (1977:755): "Low-level rules dealing with complementizer realization and inflectional morphology stipulate that, if need is under the domination of VP, it governs to on its complement verb and has the usual present-tense paradigm; but if dominated by AUX, it takes no following to, and no 3rd person -s affix."
94. Akmajian, Steele en Wasow (1979:18) stel voor dat voorsiening gemaak word vir twee afsonderlike, hoewel historiese verwante, leksikale items need; die een 'n hoofverbum en die ander 'n modaal.
95. Voetnoot weggelaat.
96. Akmajian, Steele en Wasow (1979:2-25) betoog dat, vir die analise van 'n taal soos Luiseño, 'n basiskategorie AUX aanvaar moet word.
97. Akmajian, Steele en Wasow (1979:2) wys daarop dat (27) vereis dat AUX in alle tale geëlimineer moet kan word: "The simplicity of a linguistic theory depends in part on the number of grammatical categories it contains, but there is no reason why the simplicity of grammars should depend on which of the available categories they actually use."

- 97a. Sien voetnoot 80. hierbo.
98. Sien Pullum en Wilson (1977: 748).
99. Sien Pullum en Wilson (1977: 751).
100. Dit is nie uit Pullum en Wilson se uiteensetting duidelik of hulle binne 'n streng outonome-sintaksis-siening of 'n geparametriseerde outonome-sintaksis-siening werk nie. Die uiteensetting op p. 125 hierbo is dus ook as neutraal tussen die twee sienings bedoel.
101. Soos uit hulle basisreëls blyk (sien (221) hieronder) staan Akmajian et al. in feite implisiet 'n proliferasionistiese analise van die leksikale basiskategorie M (Modal) voor.
102. Sien Akmajian et al. (1979: 15).
103. Sien Akmajian et al. (1979: 56).
104. Sien Akmajian et al. (1979: 56, voetnoot 47).
105. Sien Akmajian et al. (1979: 1-2).
106. Sien Akmajian et al. (1979: 2-15).
107. Akmajian et al. (1979: 3) beklemtoon dat die elemente in AUX nie noodwendig enige ooreenkoms met verba/verbale elemente hoef te vertoon nie.
108. Sien Akmajian et al. (1979: 2).
109. Sien Akmajian et al. (1979: 3).
110. Sien Akmajian et al. (1979: 15-20).
111. Vir 'n uiteensetting van die ordeningsrestriksies sien (186) in § 3.5.3.2 hierbo.
112. Sien Akmajian et al. (1979: 18-20) vir besonderhede van die kritiek.
113. Sien Akmajian et al. (1979: 16) vir die analyses (219) en (220).
114. Sien Akmajian et al. (1976: 20-51).
115. Baltin (1978: 170-178) aanvaar in hooftrekke Akmajian et al. se AUX- en VP-analises. Met die oog op, onder andere, sy sogenaamde "landing site theory" stel hy egter voor dat $V^n = V^2$ moet wees, met V^2 'n rekursiewe kategorie. Hy gee voorts 'n kritiese bespreking van argumente wat Akmajian et al. vir die onderskeiding tussen V^3 en V^2 aanvoer, waarin hy sodanige onderskeiding verwerp.
116. Sien Akmajian et al. (1979: 21, 45).
117. Vir besonderhede van die argumentasie, sien Akmajian et al. (1979: 23-25, 37-39).
118. Vir besonderhede van die argumentasie, sien Akmajian et al. (1979: 40-43).
119. Sien Akmajian et al. (1979: 43).

120. Sien Akmajian et al. (1979:25).
121. Akmajian et al. (1979:48, voetnoot 38) wys op bepaalde probleme wat nog met hulle negatief-analise bestaan.
122. Sien Akmajian et al. (1979:51-57).
123. Sien Akmajian et al. (1979:55-56).
124. Sien ook Akmajian et al. (1979:5, 15, 51, 52).
125. Sien Akmajian et al. (1979:3-4).
126. Sien Akmajian et al. (1979:52).
127. Sien Akmajian et al. (1979:10).
128. Sien Akmajian et al. (1979:12).
129. Sien Akmajian et al. (1979:18). Hulle gee hier ook kritiek teen Pullum en Wilson (1977) se verklaring van die relatiewe volgorde van modale auxiliaria, en hulle beskrywing van need in Engels.
130. Sien Akmajian et al. (1979:17).
131. Sien Akmajian et al. (1979:15, asook 27).
132. Sien Akmajian et al. (1979:54).
133. Sien Akmajian et al. (1979:5).
134. Sien Akmajian et al. (1979:5).
135. Sien Akmajian et al. (1979:8).
136. Sien Akmajian et al. (1979:8).
137. Sien Akmajian et al. (1979:17).
138. Sien Akmajian et al. (1979:56, voetnoot 45).
139. Sien Akmajian et al. (1979:51).
140. Sien Botha (1977:211) vir 'n kort uiteensetting van die begrip "deskriptiewe adekwaatheid".

VOETNOTE BY HOOFSTUK 4

1. Die gebruik van die term "leksikale basiskategorie" in verband met die reduksionistiese siening is in 'n hoë mate arbitrêr. Soos aangedui in § 2.4, gebruik generatiewe semantici nie die term nie. In daardie teoretiese raamwerk is dit trouens nie meer sinvol om te onderskei tussen "leksikale" en "nie-leksikale kategorieë" nie. "Working grammarians" soos Bach (1968 : 114) en Lakoff (1970 : 115) gebruik egter wel nog die term "leksikale kategorie". Met die oog op die vergelyking van die reduksionistiese siening en die proliferasionistiese siening gebruik ek die term "leksikale basiskategorie" deurgaans.
2. Soos aangedui in § 2.2 en § 3.5.3 voorveronderstel die outonome-sintaksis-siening 'n onderskeiding tussen sintaksis en semantiek. Sintaktiese (=formele) begrippe behoort in terme van hierdie siening primêr in terme van formele primitiewe gekarakteriseer te word. Uit hulle uiteensetting blyk nie of Pullum en Wilson werk binne 'n streng versie van die outonome sintaksis nie.
3. In § 2.4.2 word 'n opsomming van die belangrikste basisaannames in GS gegee.
4. Aangesien nie altyd eksplisiet vir leksikale basiskategorieë betoog word nie, plaas ek "leksikale" deurgaans tussen hakies.
5. Die onderskeiding "sintaksis" - "semantiek" word binne 'n outonome-sintaksis-siening soos, byvoorbeeld, die EST gemaak. In Generatiewe Semantiek word nie 'n streng onderskeiding tussen "sintaktiese verskynsels" en "semantiese verskynsels" getref nie. Ek gebruik egter die terme "sintakties" en "semanties", enersyds, vir vergelykingsdoeleindes, en andersyds, omdat nie alle reduksioniste hierdie onderskeiding verwerp nie.
6. O'Donnell (1974 : 61) kritiseer veral McCawley vir die gebrek aan eksplisiete boomformasieëls wat die semantiese basisstruktuur moet genereer. Hoe die semantiese basisstruktuur lyk is dus, volgens O'Donnell, nie duidelik nie.
7. Fodor (1977 : 7) wys ook op die onbetroubaarheid van semantiese intuïties.

8. Die transformasietoets veronderstel natuurlik 'n taalteorie waarin die verband tussen basisstrukture en intermediêre/oppervlakstrukture deur middel van transformasies gelê word.
9. Die transformasietoets is ook 'n voorbeeld van die sogenaamde Constituency Test Arguments (CTA's) wat Culicover (1977) bespreek. (Vir 'n karakterisering van die CTA's, sien § 4.2.3.2 hieronder.) Sy kritiek op CTA's is dus ook op die transformasietoets van toepassing.
10. Sien ook McCawley (1973 : 287) en Wasow (1976 : 290) vir 'n uiteensetting van hierdie eienskap van transformasies.
11. McCawley (1973 : 51) verwys na hierdie eienskap van transformasies binne die raamwerk van GS.
12. Schachter (1973 : 48) skryf die formele ongeldigheid van, onder andere, die argumente van Bach (1968) en Lakoff (1970) toe aan 'n gebrek aan reëlformalisering. Sowel Schachter as Wasow (1978 : 378) wys egter ook op die historiese redes vir die gebrek aan formalisering.
13. Chomsky (1972 d : 142) beskryf die reël van Predicate Raising as 'n "otherwise quite unnecessary rule".
14. Pullum en Wilson (1977) se reduksionistiese analise van AUX is nie binne die raamwerk van Generatiewe Semantiek gedoen nie; dié kritiek teen GS het dus nie betrekking op hulle analise nie.
15. Botha (1973 : 88), in navolging van Bocheński, karakteriseer voldoende en noodsaaklike kondisies as volg: "A is a sufficient condition for B if and only if the statement 'If A, then B' is valid. In this case, it suffices for A to be given in order for B also to be given. A is a necessary condition for B if and only if the statement 'If B, then A' is valid. In this case, if A were not given, B could not occur; hence A is a necessary condition for B."
16. Sien ook Culicover (1977 : 67) se opmerking in dié verband.
17. Culicover (1977 : 66) stel dié punt as volg: "... this logic, formalized as a component of the evaluation metric for the theory of grammar, is invalid in that it does not select descriptively adequate grammars and fails to rule out those which are descriptively inadequate"

18. O'Donnell (1974 : 61) beweer dat dit nie duidelik is hoe strikte subkategorisering in Generatiewe Semantiek gehanteer word nie.
19. Sien Culicover (1977 : 66 - 67).
20. Sien Culicover (1977 : 71).
21. Sien Botha (1973 : 30 - 32) vir 'n karakterisering van nie-demonstratiewe argumente soos gebruik in die konteks van regverdiging in taalkundige ondersoek.
22. Sien Lakoff (1970 : 118).
23. Sien Ross (1969 : 5). Chomsky (1972 d : 123, voetnoot 3) beweer dat 'n eenvoudiger veralgemening van die strikte subkategorisering van seem moontlik is.
24. Sien Pullum en Wilson (1977 : 743).
25. Sien Garciá (1967) vir 'n karakterisering van die (nie-) tegniese sin waarin die begrip "eenvoud" in transformasionele literatuur gebruik word.
26. Sien Chomsky (1972 d : 129) vir 'n uiteensetting van dié beginsel.
27. Sien Chomsky (1972 b : 13).
28. Die gebruik van woorde soos "a new kind of marking", "a special rule" en "extra mechanisms" in Lightfoot (1974 : 123) dui daarop dat hy die komplikasies as ad hoc (= nie onafhanklik gemotiveer) beskou.
29. O'Donnell (1974 : 68) beweer byvoorbeeld: "Not only are the proposals of the generative semanticists thus imprecise, unsystematic and inconsistent, however, and not only is their theoretical framework vague and ad hoc ... "
30. Sien ook Bresnan (1977 : 263) vir 'n kort karakterisering van 'n outonomie-tese.
31. Partee (1975) beweer in 'n kritiese evaluering van Chomsky (1975) se voorstelle vir 'n outonomie-tese dat dit as 'n empiriese hipotese bykans leeg is.
32. Sien Chomsky (1975 : 177 - 178).

33. Sien Barber (1975 : 85).
34. Sien Barber (1975 : 91).
35. Sien Bresnan (1977 : 269).
36. Sien Bresnan (1977 : 271).
37. Ek bespreek (36) en (44) nie hier nie, aangesien dit nie duidelik is om welke aspekte van sintaktiese struktuur dit in hulle gaan nie.
38. Die (nie-) universele status van die sintakties - distinktiwe kenmerke is problematies. Sien in dié verband die kritiek op p. 28 hierbo.
39. Sien ook (42) op p. 67 hierbo.
40. Sien Jackendoff (1973 : 346).
41. Sien Jackendoff (1973 : 347).
42. Sien Jackendoff (1973 : 347).
43. Sien Jackendoff (1973 : 348).
44. Sien Jackendoff (1973 : 346).
45. McCawley (1974), en McCawley (1976 b : 17) noem ook dié faktor as 'n rede vir die kontroverse oor basiskategorieë.
46. McCawley (1976 b : 10 - 11) gee ook 'n uiteensetting van hierdie punt.
47. McCawley (1974), en McCawley (1976 b : 17) beweer dat die proliferasionistiese siening slegs noodsaaklike kondisies vir lidmaatskap van dieselfde basiskategorie erken, terwyl reduksioniste slegs voldoende kondisies erken. In die proliferasionistiese siening sou byvoorbeeld ooreenkoms in sintaktiese optrede 'n noodsaaklike maar nie - voldoende kriterium wees; indien twee leksikale items dus sintakties nie dieselfde optree nie, behoort hulle by implikasie nie tot dieselfde basiskategorie nie. In die reduksionistiese siening sou ooreenkoms in sintaktiese optrede 'n voldoende maar nie-noodsaaklike kriterium wees; indien twee leksikale items sintakties nie dieselfde optree nie, beteken dit nie noodwendig dat hulle tot verskillende basiskategorieë behoort nie. Indien McCawley se uiteensetting van die logiese status van kriteria vir basiskategorieë

in die twee sienings korrek is, beteken dit dat die proliferasionistiese siening 'n veel restriktiewer karakterisering van die begrip "leksikale basiskategorieë" gee, en dat hipoteses oor leksikale basiskategorieë in dié siening makliker falsifiseerbaar is.

48. Akmajian et al. (1979) beweer dat Pullum en Wilson (1977) nie die restriksies op die volgorde van auxiliaria in terme van onafhanklik-gemotiveerde beginsels kan verklaar nie. Indien hierdie bewering korrek is, sou Pullum en Wilson se analise op substantiewe gronde faal.
49. Sien Pullum en Wilson (1977: 742).
50. Sien Akmajian et al. (1979: 2).
51. Chomsky en Lasnik (1977: 427) wys op die spanning wat bestaan tussen hierdie twee eise. Eksplanatoriese adekwaatheid vereis dat die formele meganismes verminder en beperk word, terwyl die eis van deskriptiewe adekwaatheid dikwels die uitbreiding van die formele meganismes verlang.
52. Binne die proliferasionistiese siening moet natuurlik ook aangetoon word dat 'n gepostuleerde basiskategorie in ten minste een taal krusieel is vir die uitdruk van 'n taalkundig-betekenisvolle veralgemening. Dit is egter 'n swakker eis as die een wat aan die reduksionistiese siening gestel word.
53. Sien Bresnan (1977: 264) vir kritiek teen dié meganisme.
54. Sien Chomsky (1972d: 127).
55. Fodor (1977: 102) beweer ook dat die transformasies van die EST minder is en meer homogeen is. Sterker universele beperkings op moontlike transformasies kan dus geformuleer word.
56. Sien Botha (1978: 34).
57. Wasow (1978: 378), Brame (1974: 4) en O'Donnell (1974: 64) bespreek hierdie punt van kritiek.

BIBLIOGRAFIE

- Akmajian, Adrian, and Frank Heny
 1975 An introduction to the principles of transformational syntax.
 Cambridge, Mass.: The M.I.T. Press.
- Akmajian, Adrian, and Thomas Wasow
 1975 "The constituent structure of VP and AUX and the position of
 the verb BE", Linguistic Analysis, Vol. 1:205-245.
- Akmajian, Adrian, Susan M. Steele, and Thomas Wasow
 1979 "The category AUX in universal grammar", Linguistic Inquiry,
 Vol. 10:1-64.
- Anderson, Stephen R.
 1977 "Comments on the paper by Wasow", in Culicover et al. (eds.)
 1977:361-378.
- Anderson, Stephen, and Paul Kiparsky (eds.)
 1973 A festschrift for Morris Halle. Cambridge, Mass.: The M.I.T.
 Press.
- Andor, József
 1978 "Some notes on stativeness", Linguistic Inquiry, Vol. 9:294-297.
- Antley, Kenneth
 1974 Discussion on McCawley's theory of selectional restriction,
Foundations of Language, Vol. 11:257-272.
- Austerlitz, Robert (ed.)
 1975 The scope of American linguists (= Papers of the First Golden
 Anniversary Symposium of the Linguistic Society of America, held
 at the University of Massachusetts, Amherst, on July 24 and 25,
 1974). Lisse: The Peter de Ridder Press.
- Bach, Emmon
 1968 "Nouns and noun phrases", in Bach and Harms (eds.) 1968:90-122.
 1971 "Syntax since Aspects", Georgetown University Monograph series
 on Languages and Linguistics, No. 24:1-17.
 1974 Syntactic theory. New York, etc.: Holt, Rinehart and Winston,
 Inc.
- Bach, Emmon, and Robert T. Harms (eds.)
 1968 Universals in linguistic theory. New York, etc.: Holt, Rinehart
 and Winston, Inc.

- Baker, C.L.
1975 "The role of part-of-speech distinctions in generative grammar", Theoretical Linguistics, Vol. 2:113-131.
- Baltin, Mark R.
1978 Toward a theory of movement rules. Unpublished dissertation, M.I.T.
- Barber, David
1975 "On the justification of 'grammatical categories'", Archivum Linguisticum, Vol. 6:85-92.
- Becker, A., and D. Arms
1969 "Prepositions as predicates", Papers from the fifth regional meeting of the Chicago Linguistic Society, 1969:1-11.
- Booij, G.E., J.G. Kerstens, and H.J. Verkuyl
1975 Lexicon van de taalwetenschap. Utrecht/Antwerpen: Uitgeverij Het Spectrum.
- Botha, R.P.
1971 Methodological aspects of transformational generative phonology (= Janua Linguarum, Series Minor, No. 105). The Hague: Mouton.
1973 The justification of linguistic hypotheses. The Hague: Mouton.
1976 "On the analysis of linguistic argumentation", in Wirth (ed.) 1976:1-34.
1978 Generatiewe taalondersoek: 'n sistematiese inleiding. Cape Town: H.A.U.M.
- Bowers, John S.
1975 "Adjectives and adverbs in English", Foundations of Language, Vol. 13:529-562.
- Brame, Michael K.
1976 Conjectures and refutations in syntax and semantics. Amsterdam: North-Holland Publishing Company.
- Brekle, Herbert E., and Philip Luelsdorff
1975 "Notes on Chomsky's extended standard version", Foundations of Language, Vol. 12:367-382.
- Bresnan, Joan
1973 "Syntax of the comparative clause construction in English", Linguistic Inquiry, Vol. 4:275-344.

- 1976 "On the form and functioning of transformations", Linguistic Inquiry, Vol. 7:3-40.
- 1977 "Transformations and categories in syntax", in Butts and Hintikka (eds.) 1977:261-282.
- Butts, R., and J. Hintikka (eds.)
1977 Basic problems in methodology and linguistics. Dordrecht-Holland: D. Reidel Publishing Co.
- Chomsky, Noam
- 1957 Syntactic structures (= Janua Linguarum, No. IV). The Hague: Mouton.
- 1964 "On the notion 'rule of grammar'", in Fodor and Katz (eds.) 1964:119-136.
- 1965 Aspects of the theory of Syntax. Cambridge, Mass.: The M.I.T. Press.
- 1967 "The formal nature of language", in Lenneberg (ed.) 1967:397-442.
- 1972 a Studies on semantics in generative grammar (= Janua Linguarum, Series Minor, No. 107). The Hague: Mouton.
- 1972 b "Remarks on nominalization", in Chomsky 1972 a:11-61.
- 1972 c "Deep structure, surface structure and semantic interpretation", in Chomsky 1972 a:62-119.
- 1972 d "Some empirical issues in the theory of transformational grammar", in Chomsky 1972 a:120-202.
- 1974 Discussing Languages with Herman Parret, in Parret 1974:27-54.
- 1975 "Questions on form and interpretation", in Austerlitz (ed.) 1975:159-196.
- Chomsky, Noam, and Howard Lasnik
1977 "Filters and control", Linguistic Inquiry, Vol. 8:425-504.
- Culicover, Peter W.
1976 Syntax. New York: Academic Press.
1977 "An invalid evaluation metric", Linguistic Analysis, Vol. 3:65-100.
- Culicover, Peter W., Thomas Wasow, and Adrian Akmajian (eds.)
1977 Formal syntax. New York: Academic Press.
- Dahl, Östen
1976 Review of McCawley 1973, Lingua, Vol. 39:158-164.

Dingwall, William O. (ed.)

1971 A survey of linguistic science. University of Maryland.

Eckman, Fred R.

1976 "Empirical and nonempirical generalizations in linguistics",
in Wirth (ed.) 1976:35-48.

Emonds, Joseph E.

1976 a A transformational approach to English syntax. Root, structure-preserving, and local transformations. New York: Academic Press.

Emonds, Joseph E. (ed.)

1976 b Proposals for semantic and syntactic theory (= UCLA Papers in Syntax, Vol. 7).

Fillmore, C.J.

1972 "On generativity", in Peters (ed.) 1972:1-19.

Fillmore, C.J., and D.T. Langendoen (eds.)

1971 Studies in linguistic semantics. New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc.

Fodor, Janet Dean

1977 Semantics: theories of meaning in generative grammar. New York: Thomas Y. Crowell Company, Inc.

Fodor, Jerry A., and Jerrold J. Katz (eds.)

1964 The structure of language. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, Inc.

García, Erica C.

1967 "Auxiliaries and the criterion of simplicity", Language,
Vol. 43:853-870.

Hendrick, Randall

1976 "Prepositions and the X' theory", in Emonds (ed.) 1976:95-122.

1978 "The phrase structure of adjectives and comparatives",
Linguistic Analysis, Vol. 4:255-299.

Hornstein, Norbert

1977 "S and the X' convention", Linguistic Analysis, Vol. 3:137-176.

Huddleston, Rodney

1974 "Further remarks on the analysis of auxiliaries as main verbs",
Foundations of Language, Vol. 11:215-229.

Iwakura, K.

1977 "The auxiliary system in English", Linguistic Analysis, Vol. 3:
101-136.

Jackendoff, Ray S.

- 1972 Semantic interpretation in generative grammar. Cambridge, Mass.: The M.I.T. Press.
- 1973 "The base rules for prepositional phrases", in Anderson and Kiparsky (eds.) 1973:345-356.
- 1974 Introduction to the $\bar{X}$ convention, reproduced by the Indiana University Linguistics Club.
- 1977 a "Constraints on phrase-structure rules", in Culicover et al. (eds.) 1977:249-283.
- 1977 $\bar{X}$ Syntax: a study of phrase structure (= Linguistic Inquiry Monographs 2). Cambridge, Mass.: The M.I.T. Press.

Jacobs, Roderick A., and Peter S. Rosenbaum (eds.)

- 1970 Readings in English transformational grammar. Waltham, Mass.: Ginn and Co.

Katz, Jerrold J.

- 1973 "Interpretive semantics meets the Zombies", Foundations of Language, Vol. 9:549-596.

Katz, Jerrold J., and Thomas G. Bever

- 1974 The fall and rise of empiricism, reproduced by the Indiana University Linguistics Club.

Labov, William

- 1972 "Some principles of linguistic methodology", Language in Society, Vol. 1:97-120.

Lakoff George

- 1968 "Instrumental adverbs and the concept of deep structure", Foundations of Language, Vol. 4:4-29.
- 1970 Irregularity in syntax. New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc.
- 1971 "On generative semantics", in Steinberg and Jakobovits (eds.) 1971:232-296.
- 1974 Discussing language with Herman Parret, in Parret 1974:150-178.

Lakoff, George, and John R. Ross

- 1968 Is deep structure necessary?, reproduced by the Indiana University Linguistics Club.

Lakoff, Robin

- 1968 Abstract syntax and Latin complementation. Cambridge, Mass.: The M.I.T. Press.

Lenneberg, Eric H.

- 1967 Biological foundations of language. With appendices by Noam Chomsky and Otto Marx. New York: Wiley, and Sons.

Lightfoot, David

- 1974 "The diachronic analysis of English modals", Montreal Working Papers in Linguistics, Vol. 3:115-145.
- 1979 Principles of diachronic syntax. Cambridge: At the University Press.

Maclay, Howard

- 1971 "Overview", in Steinberg and Jakobovits (eds.) 1971:157-182.

McCawley, James D.

- 1973 Grammar and meaning. Tokyo: Taishukan Publishing Co.
- 1973 a Review of Chomsky 1972 a, reproduced by the Indiana University Linguistics Club.
- 1974 Discussing language with Herman Parret, in Parret 1974:249-277.
- 1974 a The empirical content, if any, of node labels. Paper presented at the Summer Institute of the Linguistic Society of America, Amherst, Mass., 1974. Audiotape.

McCawley, James D. (ed.)

- 1976 a Syntax and semantics. Vol. 7. New York: Academic Press.
- 1976 b Introduction to McCawley (ed.) 1976:1-19.

Oosthuizen, A.E.

- 1979 "On the category status of auxiliaries and the transformation test", Stellenbosch Papers in Linguistics, No. 2:70-90.

O'Donnell, W.R.

- 1974 "On generative gymnastics", Archivum Linguisticum, Vol. 5:53-81.

Oehrle, Richard T.

- 1977 "Comments on the paper by Selkirk", in Culicover et al. (eds.) 1977:317-326.

Parret, Herman

- 1974 Discussing language (= Janua Linguarum, Series Maior, No. 93). The Hague: Mouton.

Partee, Barbara Hall

- 1971 "Linguistic metatheory", in Dingwall (ed.) 1971:650-680.
- 1975 Comments on Chomsky 1975, in Austerlitz (ed.) 1975:197-209.

Peters, Stanley (ed.)

- 1972 Goals of linguistic theory. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, Inc.

Peterson, Thomas H.

- 1974 "Auxiliaries", Language Sciences, No. 30:1-12.

Postal, Paul M.

- 1966 "On so-called 'pronouns' in English", (= Monograph series on Languages and Linguistics, No. 19). Washington: Georgetown University.

- 1970 "On the surface verb 'remind'", Linguistic Inquiry, Vol. 1:37-120.

- 1971 Crossover phenomena. New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc.

- 1972 "The best theory", in Peters (ed.) 1972:131-170.

Pullum, Geoffrey, and Deirdre Wilson

- 1977 "Autonomous syntax and the analysis of auxiliaries", Language, Vol. 53:741-788.

Reibel, David A., and Sanford A. Schane (eds.)

- 1969 Modern studies in English. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, Inc.

Rosenberg, Marc S.

- 1975 "Generative vs. interpretive semantics", Foundations of Language, Vol. 12:561-582.

Ross, John R.

- 1969 a "Adjectives as noun phrases", in Reibel and Schane (eds.) 1969: 352-360.

- 1969 Auxiliaries as main verbs. Microfilm.

Ruwet, Nicolas

- 1973 An introduction to generative grammar (= North-Holland Linguistics Series, No. 7). Translated from the French by Norval S.H. Smith. Amsterdam and London: North-Holland Publishing Company.

Sadock, Jerrold M.

- 1976 "On significant generalizations: notes on the Halleian syllogism", in Wirth (ed.) 1976:85-94.

Schachter, Paul

- 1973 On syntactic categories, reproduced by the Indiana University Linguistics Club.

Selkirk, Elisabeth

- 1974 "French liaison and the $\bar{X}$ notation", Linguistic Inquiry, Vol. 5: 573-590.
- 1977 "Some remarks on noun phrase structure", in Culicover et al. (eds.) 1977:285-316.

Seuren, Pieter A.M.

- 1972 "Autonomous versus semantic syntax", Foundations of Language, Vol. 8:237-265.

Steinberg, Danny D., and Leon A. Jakobovits (eds.)

- 1971 Semantics: an interdisciplinary reader in philosophy, linguistics and psychology. Cambridge: At the University Press.

Van Riemsdijk, H.C.

- 1978 A case study in syntactic markedness: the binding nature of prepositional phrases. Lisse: The Peter de Ridder Press.

Verkuyl, H.J. et al.

- 1974 Transformationele taalkunde. Utrecht/Antwerpen: Uitgeverij Het Spectrum.

Wasow, Thomas

- 1976 Review of McCawley 1973, Linguistic Analysis, Vol. 2:279-301.
- 1977 "Transformations and the lexicon", in Culicover et al. (eds.) 1977:327-360.
- 1978 Review of Brame 1976, Linguistic Analysis, Vol. 3:377-395.

Wirth, Jessica R. (ed.)

- 1976 Assessing linguistic arguments. Washington, D.C.: Hemisphere Publishing Corporation.

Zwicky, Arnold M.

- 1968 "Naturalness arguments in syntax", Papers from the fourth regional meeting of the Chicago Linguistic Society, 1968:94-102.
- 1973 "Linguistic as chemistry: the substance theory of semantic primes", in Anderson and Kiparsky (eds.) 1973:467-485.